

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

Fișele disciplinelor programelor de studii la specialitatea

DESIGN VESTIMENTAR

Facultatea Arte Plastice și Design

**ANUL I,
semestrul 1**

Denumirea programului de studii	DESIGN VESTIMENTAR
Ciclul	I
Denumirea cursului	Perspectiva
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Arte Plastice si Design,catedra Arta Decorativa
Titular de curs	Veronica Raileanu, dr, conf. univ.
Cadre didactice implicate	Veronica Raileanu, dr, conf. univ,
e-mail	artadecorativa@mail.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiul individual
F.01.O.002	2	I	I	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
Cursul <i>Perspectiva</i> are drept scop înzestrarea cu cunoștințe a viitorilor pedagogi - artiști plastici cu regulile de desen necesare pentru a reflecta cât mai bine imaginea realității. Pornind de la descrierea vederii umane, cursul prezintă procedeele grafice de reprezentare a spațiului în tabloul de perspectivă.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
Competențe cognitive: studentul va demonstra cunoașterea noțiunilor fundamentale legate de procesul vizual; fundamentele de construire a imaginii în perspectivă; Competențe de învățare: se vor manifesta în capacitatea de a se documenta cu metodele de proiectare a imaginii în perspectivă, studiind mecanismul perspectivei conice (pe tablou vertical înclinat) Competențe de aplicare: se vor manifesta în utilizarea principiilor de construire a sistemelor de prezentare plană, volumetrică, spațială, în aplicarea corectă a metodelor potrivite pentru organizarea în baza studiului după natură a structurilor compoziționale, în prezentarea construcțiilor perspective a imaginilor obiectelor, spațiilor de interior și exterior. Competențe de analiză: se exprimă prin determinarea relațiilor cu alte științe în elaborarea ideilor cu caracter de cercetare , de căutare spre cunoașterea și înțelegerea fondului perceptiv vizual. Competențe de comunicare: se exprimă în deprinderea de a examina mai multe oportunități de formare în evaluarea obiectivă a cunoștințelor, deprinderilor și priceperilor în domeniul profesional, prin care se desfășoară autoevaluarea și evaluarea reciprocă a demersului didactic. Competențe la nivel de integrare: se probează prin capacitatea de redactare rapidă și expresivă a perspectivei liniare și aeriene, punându-se accentul pe o înțelegere cât mai profundă a mecanismului perspectivei
Finalități de studii realizate la finele cursului
<ul style="list-style-type: none">
Să cunoască noțiunile fundamentale legate de procesul vizual; metodele fundamentale de construire a imaginilor perspective; mecanismul perspectivei conice (pe tablou vertical, înclinat);
Să definească posibilitățile de generalizare a construcțiilor perspective pentru trasarea compozițiilor reale în mod creativ.
Să aplice corect metode potrivite pentru organizarea în baza studiului după natură a structurilor compoziționale, în realizarea imaginilor vizuale în concordanță cu imaginile reale văzute;
Să reprezinte corect construcțiile perspective a imaginilor obiectelor și spațiilor interioare și exterioare.
Să evalueze obiectiv cunoștințele, deprinderile și priceperile în domeniul profesional în elaborarea de noi idei cu caracter de cercetare, în conformitate cu obiectivul și conținutul concret;
Precondiții
Studentii trebuie să cunoască principiile privind scrierea tehnică, formatele desenelor, scările de reprezentare; să posede cunoștințe din cursul de matematică din liceu, să cunoască reprezentările figurilor și a corpurilor geometrice. De asemenea studenții trebuie să cunoască cele mai elementare legități și principii de reprezentare a obiectelor din natură.

Tema 1. Noțiuni generale despre perspectivă

- Istoria dezvoltării disciplinei perspectiva. Metoda proiecțiilor centrale. Proprietățile razelor de proiecție, situarea lor diferită în spațiu.
- Mecanismul perspective conice. Tabloul și elementele lui. Elementele sistemului perspectiv de proiecție. Perspectiva punctului. Dreapta în perspectivă

Tema 2. Perspectiva figurilor plane. Perspectiva corpurilor geometrice

- Perspectiva unghiurilor. Zonele de vizibilitate. Scările perspective. Exemple de probleme metrice. Puncte de distanțe reduse.
- Probleme inverse. Alegerea punctului de vedere. Restituția perspectivei. Perspectiva celor mai simple figuri plane. Rețea ortogonală în plan orizontal. Puncte de vedere inaccesibile pe linia orizontului.
- Construirea unei prisme dreptunghiulare cu ajutorul punctelor de fugă diagonală.
- Cubul în perspectivă pe tablou vertical (construcție, rotație, translație). Perspectiva de exterior a sferei.

Tema 3. Metodele de elaborare a imaginii în perspectivă

- Metoda radială. Metoda arhitectului.
- Metoda coordonatelor. Perspectiva frontală și unghiulară a interiorului.
- Metoda simetricului planului față de oglindă. Utilizarea legilor perspectivei de observație în desenul artistic.
- Construirea formelor arhitecturale în perspectivă. Figura omului în perspectivă.
- Perspectiva scărilor în spirală. Perspectiva scărilor cu două întorsături, balansate, etc.
- Analiza lucrărilor de artă plastică în evidențierea elementelor de perspectivă. Iluzii vizuale

Tema 4. Teoria umbrelor

- Trasarea umbrelor în perspectivă. Construirea umbrelor la lumina solară, artificială.
- Umbra de la o linie curbă. Construirea umbrei de la circumferință.
- Metoda coordonatelor în construirea interioarelor. Tabloul mic. Construirea umbrelor în interior.
- Particularitățile de construire a perspectivei în proiectarea artistică. Oformarea decorativă și rezolvarea coloristică în reprezentarea perspectivei a interiorului.

Tema 5. Perspectiva liberă pe un plan înclinat.

- Metoda dependentă și liberă.
- Perspectiva pe tablou înclinat oarecare.
- Compoziția decorativă (cu umbre) pe plan ascendent
- Compoziția decorativă (cu umbre) pe plan descendent

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în baza: realizărilor lucrărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționării ideilor individuale; posibilitatea și măiestria de transpunere în material a cunoștințelor teoretice; gradul de investigare, cercetare, auto instruire; volumul și numărul variantelor de lucru; (60% din nota finală), care este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului (I atestare – 30% - portofoliul compus din lucrări practice de la 1-10 probleme; II atestare – 30 % - portofoliul compus din lucrări practice de la 11-21 probleme). **Evaluarea finală** este exprimată prin răspunsul studenților oral la examen (40% din nota finală), care constă din două întrebări teoretice și una practică.

Bibliografie obligatorie

1. Соловьев С.А., Буланже Г. В., Шульгаа А.К., *Черчение и перспектива* – Москва, Высшая школа, 1982.
2. Gheorgiu, A., *Tehnica desenului perspectiv in construcții și arhitectură*, București, Editura Tehnică, 1983.
3. Iancău V., Zetea, E. *Reprezentări Geometrice*. Cluj-Napoca, Institutul. Politehnic Cluj-Napoca, 1982.
4. Răileanu V., *Reprezentări în Perspectivă*. Tipografia UPS "Ion Creangă", Chișinău, z2005.
5. Arnheim R., *Arta și percepția vizuală, o psihologie a văzului creator*, București, Editura Meridiane, 1979.

Bibliografie opțională

1. Барышников А. П. *Как применять правила перспективы при рисовании с натуры* – М-Л., Искусство, 1952.
2. Климухин А. Г. *Начертательная геометрия*. – М. Учпедгиз, Просвещение, 1978
3. Макарова М.Н. *Перспектива* – М., Просвещение, 1989.
4. Макарова М.Н. *Перспектива* – М., Академический проект, 2002.
5. Петерсон В.Е. *Перспектива*. – М-Л, Искусство, 1970
6. Соловьев С.А. *Перспектива* – М., Просвещение , 1981.
7. Соловьев С.А., Буланже Г. В., Шульгаа А.К. *Черчение и перспектива* – М., Высшая школа, 1982.
8. Gheorgiu, A. *Tehnica desenului perspectiv in construcții și arhitectură*. București, Editura Tehnică, 1983.
9. Iancău V., Zetea, E. *Reprezentări Geometrice*. Cluj-Napoca, Institutul politehnic Cluj-Napoca, 1982.

10. Tănăsescu A. *Geometrie Descriptivă, Perspectiva, Axonometrie*. București, Editura didactică și pedagogică, 1975.
11. Horia Teodoru. *Perspectiva*. București, Editura didactica și pedagogică, 1968.

Denumirea programului de studii	AP, AD, DI, DV, ET
Ciclul	I Licenta
Denumirea cursului	DESEN
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design Catedra <i>Studiul Artelor, Grafică și Metodologia instruirii</i>
Titular de curs	Ana Simac, doctor în studiul artelor, conferențiar universitar, Ana Gobjila, lector superior
Cadre didactice implicate	Ana Simac, doctor în studiul artelor, conferențiar universitar Constantin Bălan, conferențiar universitar Botnari Dumitru, doctor in pedagogie, conferențiar universitar Ana Gobjila, lector superior Rusu Valentin, lector Adrian Cucereavii, lector Andrei Castravăț, lector
e-mail	anasimac777@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
F.01.O.003	3	I	I	90	60	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Desen* include studierea bazelor fundamentale de reprezentare a formelor în spațiu, însușirea vocabularului vizual-plastic, explorarea acestora într-un mod personal și expresiv.

Acest curs prevede cunoașterea legităților și metodelor de reprezentare în desen a proporțiilor, a raporturilor formale și tonale, a raporturilor de clarobscur.

Disciplina vizează studiul principiilor de transpunere a spațiului natural în cadrul plastic, cultivând și dezvoltând imaginația și sensibilitatea plastică.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Însușirea și dezvoltarea vocabularului vizual plastic fundamental, studiul particularităților plastice a materialelor (creion, sanghină, cărbune, sos, etc.)

Însușirea principiilor paginației în foae.

Studierea caracterului și plasticii formelor, modalităților de reprezentare a proporțiilor.

Analiza constructivă a reprezentării formelor.

Aplicarea metodelor de redare a valenței expresive cu ajutorul limbajului plastic specific desenului, modelarea formei prin intermediul liniei, clarobscurului, tentei și tonului.

Studierea principiilor aplicării perspectivei liniare și spațiale în desen, a legităților de reprezentare a imaginii după model din natură.

Finalități de studii

să analizeze și să distingă proprietățile materialelor grafice (creion, sanghină, cărbune, sos, etc.) să posede vocabularul vizual-plastic fundamental;

să cunoască metode de redare a clarobscurului în desen, metode de reprezentare utilizând legitățile perspectivei liniare și spațiale; legitățile de reprezentare a imaginii după model din natură,

să enumere și să distingă etapele de reprezentare a unui studiu din natură;

să cunoască legitățile de reprezentare a formelor pe suprafață;

să utilizeze diverse principii de organizare a spațiului plastic;

să aplice procedee de generalizare în realizarea imaginii plastice;

să exprime creativ imaginea naturii,

să autoevalueze obiectiv cunoștințele, aptitudinile și priceperile la desen artistic;

să stabilească rolul desenului în dezvoltarea imaginației, memoriei vizuale, gândirii creative;

să aprecieze rolul desenului academic în formarea artistului plastic și a profesorului de artă plastică;

Precondiții

Studentii trebuie să cunoască cele mai elementare legități și principii de reprezentare a obiectelor din natură, metodele de reprezentare a clarobscurului, tehnica valorății în creion.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. **Prelegere. Desenul ca știință. Istoria și teoria desenului.**

Evoluția desenului în context istoric.

Genurile desenului. Mijloacele plastice de expresie în desen și posibilitățile lor tehnice.

Importanța liniei, petei și a hașului. Familiarizarea cu materialele grafice și posibilitățile lor tehnice.

Diversitatea hârtiei și proprietățile ei. Pregătirea cartonului, grundului pentru aplicarea materialelor grafice. Legitățile de reprezentare a imaginii pe suprafață.

Legitățile de reprezentare a perspectivei liniare și spațiale în desen.

Tema 2. **Prelegere. Perceperea integră a desenului. Iluminare, clarobscur, volum, spațiu**

Profundimi prin lumină și umbră. Particularități de redare a clarobscurului.

Etapele desenării. Paginație, construcție, valorație, generalizare.

Valorație - ca proces tehnic prin care obținem treptele de luminozitate a formelor reprezentate.

Raportul dintre lumină și umbră, ponderea lor și trecerile de la zonele luminate la cele umbrite.

Modelarea valorică - redarea zonelor de lumină, umbră și semiumbră.

Tema 3. **Studiu practic. Desen constructiv liniar de obiecte geometrice ce diferă între ele ca formă (cub, sferă, con, cilindru).**

Competențe: Studiu principiilor de construcție a formelor geometrice. Inșușirea procedeelor de reprezentare a formelor geometrice în perspectivă, a modalităților de reprezentare a poziției spațiale a obiectelor pe suprafață. Materiale: creion, hârtie, format A2, A3.

Paginația - prima etapă în reprezentarea unei compoziții plastice. Paginația desenelor în foaie de hârtie pe orizontală, sau verticală în dependență de caracterul și configurația elementelor.

Paginația obiectelor pe pagină în mod echilibrat.

Proporționarea - determinarea dimensiunilor obiectelor, formelor în raport cu suprafața foii pe care desenăm.

Trasarea axelor și determinarea înălțimii față de lățime. Construcția obiectelor

Particularități de reprezentare a elipselor în perspectivă în dependență de amplasarea liniei de orizont.

Metode de reprezentare a obiectelor geometrice - con, cilindru.

Particularități de reprezentare a cubului. Construcția cubului în dependență de amplasarea liniei de orizont și punctului de fugă.

Tema 4. Studiu practic. Desen clarobscur al unei naturi statice (corpuri din ghips).

Competențe: Aprofundarea abilităților de construcție a formelor pe suprafață, a construcției corpurilor geometrice de bază. Studiul legităților de redare a clarobscurului - mijloc de expresie în reprezentarea volumelor și spațiului.

Materiale: creion, hârtie, format A2.

Paginația compoziției. Organizarea echilibrată și armonioasă a obiectelor în pagină.

Proporționarea - determinarea proporțiilor obiectelor în raport cu suprafața foii pe care desenăm.

Construcția obiectelor. Trasarea axelor. Corelarea dimensiunilor principale ale obiectelor. Măsurarea, stabilirea raportului de dimensiuni.

Construcția obiectelor geometrice conform legităților perspectivei liniare.

Valorația naturii statice din corpuri geometrice.

Modalități de distribuire a umbrei și luminii pe corpurile sferice. Clarobscurul pe piramidă, cub, con.

Metode de trasare a hașurilor: pe formă, geometric, în două, trei direcții sau neordonat. Determinarea raportului dintre umbră și lumină pentru a oferi desenului coerență și expresivitate.

Modelarea valorică - redarea prin hașuri a zonelor de lumină, umbră, semiumbră, reflex, umbră purtată. Fazele valorice.

Generalizarea, punerea în evidență a centrului compozițional, determinarea planelor în dependență de amplasarea obiectelor în spațiu.

Tema 5. Studiu practic. Desen de ornament din ghips pe fonul unei draperii.

Competențe: Formarea deprinderii de percepere integră a unui grup de obiecte, ce diferă între ele prin material, formă și ton, studiul principiilor de reprezentare a draperiei. Modelare prin ton a formelor și redarea spațiului tridimensional pe suprafața bidimensională a hârtiei.

Materiale: creion, hârtie, format A2.

Etapele realizării naturii statice. Paginația, construcția, valorația, generalizarea.

Studiu în creion, distingerea luminii, pasajului, umbrei purtate pe suprafața obiectelor.

Metode de hașurare a unei draperii. Redarea facturii și a drapajului.

Subtilitatea pasajului de valori în draperie.

Tema 6. Studiu practic Desen de natură statică alcătuită din obiecte de uz casnic ce diferă între ele ca formă.

Competențe: Redarea integră a naturii statice prin repartizarea corectă a volumelor și maselor vizuale în spațiu. Elucidarea caracteristicilor constructive și plastice. Redarea gradațiilor tonale, a iluminării, a facturii și a materialului obiectelor. Redarea senzației de spațialitate într-o natură statică. Studiul modalităților de redare a facturii și materialului obiectelor.

Studiu în creion - Etapele realizării naturii statice. Paginația, construcția, valorația, generalizarea.

Prin modelarea valorică se va reflecta vibrarea zonelor de demitentă, lumină, pasaj, umbră proprie, reflex și umbra purtată. Modelarea valorică a obiectelor prin hașuri. Redarea clarobscurului.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei Desen se efectuează:

în baza realizării lucrărilor practice prevăzute de curriculum-ul disciplinei; soluționării ideilor individuale; posibilitatea și măiestria de transpunere în practică a cunoștințelor teoretice și abilităților; gradul de investigare, cercetare, auto instruire;

volumul, numărul și calitatea schițelor și conceptelor plastice, calitatea lucrărilor practice, realizate în cadrul activităților auditoriale și lucrului individual.

Evaluarea curentă se realizează prin două atestări pe parcursul semestrului și ponderea notelor de la evaluarea curentă constituie 60% din nota finală.

Evaluarea finală la disciplina Desen se petrece sub formă de vizionare a tuturor lucrărilor practice, realizate pe parcursul semestrului atât în cadrul orelor de contact direct, cât și în cadrul activităților individuale. Vizionarea lucrărilor practice este realizată de întregul colectiv profesoral-didactic al catedrei, nota constituind 40% din nota finală

Bibliografie

1. Drabant Andras, *Bazele desenului*, ed. Casa, Oradea, 2011.
2. Koroknai Zsolt, *Tehnici de realizare a portretului*, ed. Casa, Oradea, 2011.
3. Liviu Stoica, Rasvan Dobos, *Desenul in arhitectura*, București 2010
4. Николай Ли, Основы учебного академического рисунка., М., Эксмо, 2005.
5. P.V.Паранюшкин, Техника рисунка, Феникс, Ростов-на-Дону, 2002.
6. Беда И.В. Основы изобразительной грамоты: Рисунок. Живопись. Композиция. – М., 1981.
7. Кузин В.С. наброски и зарисовки. – М., Просвещение, 1991.
8. Медведев Л.Г. Формирование графического художественного образа на занятиях по рисунку. – М., 1986ю
9. Строгановская школа рисунка. М., Изд. «Сварог и К», 2001.
10. Готфрид Баммес. Изображение фигуры человека, М., Изд. «Сварог и К», 1999.

Denumirea programului de studii	Arte plastice, Arte decorative, Design interior, Design vestimentar, Educație tehnologică, Grafică, Pictură
Ciclul	I - Licență
Denumirea cursului	<i>Pictură și cromatologia</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, Catedra Pictură
Titular de curs	Ludmila Mokan-Vozian, dr., conf.
Cadre didactice implicate	Ludmila Mokan-Vozian, dr., conf.; Eleonora Brigalda, dr., prof.
e-mail	fapdcreanga@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiu individual
F.01.O.004	5	I	I	150	100	50

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Pictură* este o disciplină de specialitate ce se studiază pe parcursul celor opt semestre ale planului de învățământ superior și presupune cultivarea cunoașterii artistice, spirituale prin dezvoltarea gândirii specifice, sensibilității și gustului estetic al studenților – viitori pictori, pedagogi, specialiști în domeniul designului. Cursul de pictură conține atât lecții practice, cât și prelegeri teoretice menite să familiarizeze studenții cu structuri vizuale inedite, să contribuie la dezvoltarea completă a imaginației lor creatoare, să-i introducă în cultura plastică națională și universală.

În cadrul cursului *Pictură* studenții vor însuși diverse modalități de reprezentare plastică, în special, prin intermediul culorii, a unor forme aplicate pe suport bidimensional (hârtie, carton, pânză, lemn, sticlă etc.) în diferite tehnici (acuarelă, guașă, temperă, pastel, acrilice, ulei etc.).

Pe parcursul anilor de studii studenții vor executa lucrări practice de diferite genuri: naturi statice, peisaje, portrete și compoziții figurative.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Familiarizarea studenților cu istoricul picturii ca ramură a artelor plastice și genurile picturii de șevalet;
- Familiarizarea studenților cu tehnica picturii în acuarelă;
- Studierea tehnologiei picturii în acuarelă;
- Studierea și exersarea tehnicii tradiționale de lucru în acuarelă;
- Aplicarea limbajului plastic, stilistic propriu tehnicii picturii în acuarelă;
- Realizarea lucrărilor practice în tehnica picturii în acuarelă.

Finalități de studii

La finele semestrului respectiv studenții vor fi ați:

- să definească noțiunile de „pictură”, „pictură de șevalet”, „pictură în acuarelă”;
- să cunoască istoria dezvoltării picturii ca ramură a artelor plastice și genurile picturii de șevalet: natură statică, portret, peisaj, compoziție de gen;
- să cunoască tehnologia realizării picturii în acuarelă;
- să cunoască și să aplice în lucru tehnicile tradiționale de realizare ale picturii în acuarelă;
- să cunoască și să aplice în pictură legile acordurilor, armoniei și expresivității cromatice, legile contrastelor de culoare (contrastului clarobscur, contrastului cald-rece, contrastului culorilor complementare);
- să aplice limbajul stilistic propriu picturii în acuarelă;
- să organizeze spațiul plastic în baza legităților compoziționale;
- să realizeze picturi gen natură statică în tehnica picturii în acuarelă.

Precondiții

Pentru a asculta acest curs, studenții trebuie să posede competențe gnoseologice și praxiologice preliminare în domeniul desenului, bazelor compoziției, coloristicii, istoriei artei universale și naționale.

Conținutul unităților de curs

Semestrul I.

- Tema 1. Prelegere: **Inițiere în istoria picturii.** Clasificarea picturii. Genurile picturii. Mijloace de expresivitate în pictură. Original și reproducere. Fenomenul kitsch.
- Tema 2. Prelegere: **Tehnica și tehnologia picturii în acuarelă.** Materiale și tehnici de lucru în pictură. suporturi. Materiale colorante. Clasificarea și prepararea culorilor. Paleta pictorului. Pictura în acuarelă. Materiale și unelte. Procedee tehnice. Maeștri și capodopere.
- Tema 3. Studiu practic: **Natură statică formată din obiecte de uz casnic și draperii în tonuri și culori neutre.** Modelarea prin ton și culoare a formelor și redarea spațiului tridimensional pe suprafața bidimensională a hârtiei. Materiale: acuarelă, hârtie/ format – A 3, A 2.
- Tema 4. Studiu practic: **Natura statică cu corpuri geometrice realizată în baza contrastului clarobscur. Pictura monocromă.** Modelarea prin ton și culoare a formelor geometrice realizată în baza contrastului clarobscur, a diversificării unei singure culori prin degradeu sau ruperea tentei. Materiale: acuarelă, hârtie/ format – A 3, A 2.
- Tema 5. Studiu practic: **Natură statică formată din obiecte de uz casnic și draperii realizată în baza contrastului cald-rece.** Modelarea prin ton și culoare a formelor, realizată prin opoziția de tente de culori diferite dintre care una este caldă și alta rece, evidențindu-se în modul cel mai clar efectul termodinamic al culorilor. Materiale: acuarelă, hârtie/ format – A 3, A 2.
- Tema 6. Studiu practic: **Natură statică formată din obiecte de uz casnic și draperii realizată în baza contrastului culorilor complementare.** Modelarea prin ton și culoare a formelor în baza contrastului realizat din alăturarea a două culori complementare: roșu – verde, galben – violet, albastru – oranj. Materiale: acuarelă, hârtie/ format – A 3, A 2.
- Tema 7. Studiu practic: **Natură statică formată din 2-3 obiecte pe fondal luminos/întunecat.** Modelarea prin ton și culoare a volumelor și redarea spațiului tridimensional. Materiale: acuarelă, hârtie/ format – A 3, A 2.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a competențelor formate în cadrul cursului *Pictură* se efectuează în baza: lucrărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționării ideilor individuale; abilității tehnologice de transpunere în material și tehnica artistică; posibilității și măiestriei de aplicare a limbajului plastic (60% din nota finală), care este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului.

Evaluarea finală este exprimată prin prezentarea portofoliului cu lucrări finale și vizionare la finele fiecărui semestru (40% din nota finală).

Analiza critică individuală și în grup a lucrărilor. Consulting între profesorii care activează la catedră.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Bagnall U., Bagnall B., Hille A. *Cartea mare a picturii în acuarelă*. Oradea: Editura Aquilla '93, 2000
2. Bartoș M. J. *Compoziția în pictură*. Iași: Polirom, 2009
3. Mogan-Vozian L. *Natura statică: Îndrumări metodice pentru lecții practice (Cursul de Pictură)*. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Facultatea de Arte Plastice și Design, Catedra de Pictură. Chișinău: Tipografia UPS „I. Creangă”, 2013
4. Scott M. *Biblia picturii în acuarelă*. București: ALL Educational, 2011
5. Săndulescu-Verna C. *Materiale și tehnica picturii*. Timișoara: Marineasa, 2000

Opțională:

1. Sava V. *Tehnicile artistice între tradiție și modernitate*. Iași: Artes, 2009
2. Sușală I. *Culoarea cea de toate zilele*. București: Albatros, 1982

Denumirea programului de studii	Facultățile: Filologie, Istorie și Geografie, Arte plastice și desigh, Limbi și literaturi străine, Psihologie și psihopedagogie, Științe ale educației
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Educație Fizică
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Educație Fizică
Titular de curs	C.Ciorbă, dr. hab., prof. univ.
Cadre didactice implicate	A.Anghel, I.Țapu, A.Lungu, M.Bodiu
e-mail	ciorbaconst@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
G.01.L.008	-	I	1-2	60	60	-

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

În condițiile actuale, când marea majoritate din rândurile tineretului studențesc duc un mod de viață sedimentar, iar majoritatea timpului este efectuat în fața calculatoarelor, televizoarelor, la orele de curs și așa mai departe, starea fizică și funcțională a acestora este una destul de șubredă. Conform actelor normative, în cadrul instituțiilor de învățământ superior, cursurile de educație fizică sunt foarte limitate în numărul de ore (2 pe săptămână) și sunt prevăzute doar pentru anul întâi de studii, fapt ce duce la scăderea nivelului pregătirii fizice și funcționale a acestora.

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” este o instituție de orientare pedagogică, ori cursul de EDUCAȚIE FIZICĂ este unul important pentru cultivarea modului sănătos de viață a cetățeanului, care îl va promova în rândurile elevilor.

Disciplina nominalizată va contribui la formarea persoanelor multilateral dezvoltate, capabile să facă față tuturor condițiilor de viață. Cursul are conexiune cu disciplinele de pedagogie, economie, biologie, fiziologie, psihologie unde componenta asanativă este una foarte importantă pentru viitoarele cadre didactice din Republica Moldova..

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Cunoaștere

- Cunoașterea esenței celor mai importanți termeni și noțiuni din domeniul educației fizice;
- Familiarizarea studenților cu cele mai avansate metodologii în domeniul educației fizice universitare;
- Posedarea informației cu privire la practicarea independentă a exercițiului fizic;

Capacități

- Evidențierea cauzelor ce duc la scăderea nivelului pregătirii fizice în condițiile actuale;
- Însușirea metodicilor de practicare a exercițiului fizic în funcție de scopurile puse în fața sa;
- Însușirea metodelor de evaluare a nivelului pregătirii fizice generale;
- Însușirea metodelor de evaluare a nivelului pregătirii funcționale.

Atitudini

- A-și manifesta poziția față de practicarea exercițiului fizic în regimul zilei;
- Exprimarea poziției față de practicarea exercițiului fizic;
- Dezvoltarea viziunii moderne cu privire la formele de practicare a exercițiului fizic;
- Trezirea interesului față de modul sănătos de viață;

Finalități de studii

- Să cunoască cauzele ce determină nivelul pregătirii fizice;
- Să cunoască cauzele ce determină nivelul dezvoltării fizice;
- Să cunoască cauzele ce determină nivelul pregătirii funcționale;
- Să fie în stare să alcătuiască complexe de exerciții fizice pentru diferite grupuri de mușchi;
- Să cunoască modalitățile organizării practice independente a exercițiului fizic;
- Să cunoască metodele de autoevaluare a nivelului pregătirii motrice;
- Să cunoască metodele de autoevaluare a nivelului dezvoltării fizice;
- Să cunoască metodele de autoevaluare a nivelului pregătirii funcționale;
- Să aplice terminologia studiată în activitatea profesională;
- Să aplice cunoștințele obținute în vederea dezvoltării profesionale continue.

Precondiții

Studentii trebuie să aibă deprinderi de practicare independentă a exercițiului fizic, să fie în stare să selecteze complexe de mijloace fizice pentru organizarea și desfășurarea activităților motrice la lecțiile de educație fizică, la lecțiile independente, lucrul individual la domiciliu etc.

Studentii trebuie să aibă deprinderi de practicare de evaluare a nivelului pregătirii fizice, nivelului dezvoltării fizice, precum și a nivelului pregătirii funcționale.

În cadrul orelor practice se va determina nivelul pregătirii teoretice și practice al studenților, iar la finele acestora se va evalua prin calificativul ”admis” – ”respins”.

Conținutul unităților de curs

TEMA 1. CARACTERISTICA SISTEMULUI NAȚIONAL DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT (2 ORE)

Noțiunile de bază ale sistemului național de educație fizică și sport. Principiile sistemului național de educație fizică și sport.

Caracteristica verigilor de bază a sistemului național de educație fizică și sport. Unitatea metodologică de funcționare a sistemului național de educație fizică și sport. Educația fizică în instituțiile de învățământ superior.

TEMA 2. BASCHETUL ÎN SISTEMUL EDUCAȚIEI FIZICE UNIVERSITARE (12 ORE)

- Învățarea și perfecționarea deplasărilor – 2 ore;
- Învățarea și perfecționarea pasărilor – 2 ore;
- Învățarea și perfecționarea aruncărilor la coș – 4 ore;
- Învățarea și perfecționarea driblingului – 2 ore;
- Sistemele de joc bilateral – 2 ore.

TEMA 3. VOLEIUL ÎN SISTEMUL EDUCAȚIEI FIZICE UNIVERSITARE (12 ORE)

- Învățarea și perfecționarea deplasărilor – 2 ore;
- Învățarea și perfecționarea pasărilor – 2 ore;
- Învățarea și perfecționarea serviciilor – 2 ore;
- Învățarea și perfecționarea preluărilor – 2 ore;
- Sistemele de joc bilateral – 4 ore.

TEMA 4. BADMINTONUL ÎN SISTEMUL EDUCAȚIEI FIZICE UNIVERSITARE (12 ORE)

- Învățarea și perfecționarea deplasărilor – 2 ore;
- Învățarea și perfecționarea serviciului – 2 ore;
- Învățarea și perfecționarea loviturilor – 4 ore;
- Învățarea și perfecționarea preluărilor – 2 ore;
- Sistemele de joc bilateral – 2 ore.

TEMA 5. ATLETISMUL ÎN SISTEMUL EDUCAȚIEI FIZICE UNIVERSITARE (12 ORE)

- Învățarea și perfecționarea alergătilor pe distanțe mici – 2 ore;
- Învățarea și perfecționarea alergătilor pe distanțe mari – 2 ore;
- Învățarea și perfecționarea aruncărilor (mingea de tenis, grenadei) – 4 ore;
- Învățarea și perfecționarea săriturilor (înălțime, în lungime) – 2 ore;
- Alergări de ștafetă – 2 ore.

TEMA 6. PREGĂTIREA FIZICĂ GENERALĂ – 10 ORE

- **Dezvoltarea forței musculare – 2 ore.**
  - Exerciții cu învingerea greutatei corpului propriu.
  - Exerciții cu greutate: cu haltere mici (1-2 kg); cu haltere mari (30% - 80% din greutatea corpului); exerciții cu mingile medicinale 3-5 kg; exerciții de pase cu mingi medicinale 1-3 kg;
  - exerciții cu rezistența partenerului.
  - Jocuri și ștafete pentru dezvoltarea forței: lupta cu bățul; lupta călăreților; lupta cocoșilor etc. De-a capra „Huștiuliuc”.
- **Dezvoltarea vitezei de deplasare – 2 ore;**
  - Exerciții pentru dezvoltarea vitezei de deplasare: alergare cu viteză maximă cu ridicarea genunchilor la piept; alergare cu sprijin la perete; sărituri de pe loc, cu ridicarea genunchilor la piept. Jocuri și ștafete cu alergări, sărituri.
  - Exerciții pentru dezvoltarea vitezei de reacție: Exerciții în regim de viteză pentru învățarea și consolidarea elementelor fundamentale ale apărării și atacului: marcarea, demarcarea, interceptația.
  - Jocuri și ștafete pentru dezvoltarea vitezei de deplasare, reacție; „Jocuri” de viteză.
  - Exerciții pentru dezvoltarea vitezei de repetiție.
  - Accelerări repetate: 10x25 m ; 8x25 m ;
  - Alergare accelerată pe 200 m ;
  - Alergare de suveică 4x30 m etc.
  - Jocuri dinamice: „Petișoare în mers”, „Ziua și noaptea”, „Ștafeta circulară”, „Suveica”, „Petișoare sportive”, „Vrabia, albina, vânătorul”, „Cursa cu numere”.
- **Dezvoltarea rezistenței – 2 ore.**

- Practicarea crosurilor pe diverse distanțe (1500-3000 m);
- alergare de fond (2000-5000 m);
- alergare cu învingerea obstacolelor (1000-3000 m).
- Exerciții de alergare pentru dezvoltarea rezistenței în regim de viteză 3x60 m; 2x200 m ; 300 m ; 600 m ; 1000 m.
- Joc bilateral, „Suveica” și „Năvodul”,
- Joc bilateral 3x3".

● **Dezvoltarea îndemnării – 2 ore;**

- Exerciții combinate la aparatele de gimnastică;
- exerciții acrobatice.
- Sărituri și aruncări.
- Jocuri dinamice și ștafete.
- Exerciții specifice jocurilor de tenis, fotbal, volei, baschet.

● **Dezvoltarea supleței – 2 ore**

- Exerciții pentru mobilitatea articulațiilor coxofemurală, mâinilor și a coloanei vertebrale;
- cu mingi medicinale 3 kg, cu coarda.
- Exerciții specifice gimnasticii și acrobaticii.

Strategii de evaluare

- Se vor aplica următoarele strategii de evaluare: evaluarea nivelului pregătirii sportive (tehnic, tactic, motric, teoretic), evaluarea stării funcționale (pulsul, tensiunea arterială, proba Ruffier, Testul Sergent), evaluarea nivelului pregătirii practico-metodice (desfășurarea antrenamentelor sportive), evaluarea la concursuri sportive

Bibliografia:

Obligatorie:

1. **Barbu C., Stoica M., Metodica predării exercițiilor de atletism în lecția de educație fizică, Ed. Printech, 2000, 265 p.**
2. **Ciorbă C.** Modelarea teoretică a conținutului învățământului superior de cultură fizică. Știința culturii fizice. Chișinău, 2006, nr.4, P. 5-13. ISSN 1841-1606.
3. **Ciorbă Constantin.** Teoria și metodică educației fizice. Chișinău, Valinex, 2016, 140 p

Opțională:

4. **Ciorbă C., Cucereavii O. Rotaru A.** Jocuri sportive (curs de lecții). Chișinău, "Valinex", 2007 - 152 p.
5. **Fleancu J., Ciorbă C.** Baschet, îndrumar practico-metodic, *Cultura-Pitești, 2001, 290 p.*
6. **Conohova T., Richicinski G.-** *Jocuri sportive – curs de bază. Chișinău 2007.*
7. **Roman, D., Rugină, Gh., -** *Metodica predării exercițiilor de atletism, Editura Fundației România de Măine, București, 2001*
8. **Petrescu, T., Gheorghe, D., Sabău, E., -** *Atletism. Curs de bază, Editura Fundației România de Măine, București, 2007, 236 p.*
9. **Marcu V.** Badminton, mijloc al educației fizice. București. Sport-turism, 1989.

Denumirea programului de studii	Facultățile: Filologie, Istorie și Geografie, Arte plastice și desigh, Limbi și literaturi străine, Psihologie și psihopedagogie, Științe ale educației
Ciclul	<i>Licență</i>
Denumirea cursului	Educație Fizică
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Educație Fizică
Titular de curs	C.Ciorbă, dr. hab., prof. univ.
Cadre didactice implicate	A.Anghel, I.Țapu, A.Lungu, M.Bodiu
e-mail	ciorbaconst@yahoo.com

Denumirea programului de studii	Pedagogie si Limba engleza/PÎP și limba engleză/PP și limbă engleză
Ciclul	III (licență)
Denumirea cursului	Limba engleză și comunicare
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Catedra Filologie Engleză
Titular de curs	Lilia Petriciuc, lector superior;
Cadre didactice implicate	Lilia Petriciuc.
e-mail	to.li@live.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
G.01.O.005	4	I	I	120	60	60

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul urmărește formarea cunoștințelor și competențelor lingvistice din domeniile: fonetică; gramatică și morfologie; sintaxă; scrierea dictărilor, rezumatelor, compunerilor și eseurilor; comunicarea pe diverse teme care reflectă posedarea limbajului tematic și de specialitate; dezvoltarea competențelor de comunicare orală și scrisă, respectarea etichetei conversaționale în raport cu contextul comunicării, lectura individuală a literaturii adaptate și în original.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- recunoasterea și utilizarea corectă a unui amplu volum de structuri și noțiuni gramaticale.
- consolidarea cunoștințelor gramaticale
- asimilarea de unități lexico-gramaticale specifice diferitor varietăți ale limbii engleze
- însușirea și utilizarea adecvată a expresiilor înțelepciunii populare și a celor convenționale
- dezvoltarea competenței de a argumenta un răspuns, de a contrazice și a emite judecăți de valoare asupra temelor studiate.
- dezvoltarea competențelor de scriere a unor scrisori oficiale, email-uri și eseuri argumentative
- distingerea modelelor fundamentale de intonație;
- recunoasterea diferitelor varietăți nestandarde în comunicarea orală;
- reproducerea expresivă și fluentă;
- argumentarea structurilor noi prin aplicarea parafrizei;
- utilizarea unui vocabular uzual și de specialitate;
- crearea dialogurilor, situațiilor în baza structurilor studiate;
- clasificarea vocabularului studiat după diverse criterii gramaticale și semantice;
- prezicerea evenimentelor, situațiilor, caracterelor în cadrul citirii și audierii;
- inventarea unui sistem de valori și contexte cognitive.

Finalități de studii

- Sa producă dialoguri, situații de comunicare și alte texte în baza materialelor studiate.
- Să utilizeze un vocabular uzual la temele propuse și de specialitate;
- Să determine sensul cuvintelor noi reieșind din context.
- Să formeze deprinderi de citire și traducere expresivă și fluentă;
- Să utilizeze corect structurile gramaticale în comunicare și scriere;
- Sa aplice cunoștințele acumulate la nivel de comunicare, discuție, scriere corectă, coerență și fluentă;
- Să distingă modele fundamentale de intonație;
- Să posede deprinderi de audiere și percepere a informației audiate;
- Să identifice diverse structuri și noțiuni gramaticale;

Precondiții

Studentii trebuie să posede cunoștințe temeinice de limbă engleză (fonetică, gramatică, lexic, comunicare); trebuie să fie capabili să utilizeze informația însușită pe parcursul anului I și II în contexte proprii (dialoguri, comunicări, dezbateri, studii de caz, eseuri, referate științifice) și să citească texte originale de autori englezi și americani.

Unități de curs

Revision of Tenses; Gerund, Infinitive, Participle; Passive Voice; Sequence of Tenses; Conditional Sentences; Wish-Sentences; System of Education in the UK, the USA and in Moldova; Arts; Bringing Up Children – Teaching Responsibility; Types of Discipline; Modern Technologies; Man and Nature; Will TV Outshine Books; Outstanding People; Customs and Traditions; All the World Is a Stage.

Metode și tehnici de predare și învățare

Interacțiuni verbale, dezbateri, peer teaching, predare diferențiată, rezumare, parafrizare, predare implicită, predare explicită, jocuri interactive, lectura ghidată, lectură individuală, prezentări, proiecte de grup și individuale. Audiere.

Chestionare orală, lucrări scrise, lucrări practice, eseuri tematice.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă

În contextul evaluării curriculare se vor efectua următoarele tipurile de evaluare: evaluarea inițială, care se realizează la începutul semestrului; evaluarea formativă realizată pe parcursul orelor practice. Rezultatele evaluării curente constituie 60 % din cota notei finale.

Evaluarea finală de examen

Evaluarea finală este exprimată prin notă (conform sistemului de apreciere de 10 puncte). Criteriile de evaluare a cunoștințelor la disciplina dată sunt elaborate în baza obiectivelor curriculare. Evaluare sumativă, examen – nota la examen va constitui 40 % din cota notei finale.

Conţinutul unităţilor de curs

Theme 1:

Getting Started. Sharing Impressions of Summer. Expectations. Expressing Attitudes. Speaking about Plans for the New Academic Year.

Revision- Question Formation. Reading Comprehension. Working Out meaning in Context. Identifying Stress, Intonation. Practicing Saying Words and Phrases Correctly

Theme 2.

Do You Believe It? Revealing One's True Character. Increasing Topical Vocabulary. Speaking about One's Personality. Using Auxiliary Verbs to Answer General and Tag Questions. Reading and Speaking about Signatures Revealing Character. Comparing and Contrasting. Pronunciation: Using a Dictionary to Check Stress

Theme 3.

Grammar in Focus: Revision of Present Indefinite vs Present Continuous. Special Uses. Verbs not Used in the Continuous. Grammar Practice.

Theme 4:

You are the Doc! Increasing Topical Vocabulary. Present Perfect Vs Present Perfect continuous. Diseases and Illnesses, Symptoms and Treatment. Health Idioms in Context. Pronunciation Practice. Reading and Listening to People Speaking about Giving First Aid. Describing a Risky Situation and Possible Ways out.

Theme 5:

Speed Dating. Reading about Speed dating. Eliciting Meanings in Context. Comprehension check. Talking about courting in different historic periods and places around the world. Listening to people talking about personal experiences while speed dating. Intonation Practice.

Theme 6:

Colloquial English: What Does the Future Hold? Intensive Listening Practice: Getting to Grips with Authentic Speech. Informal Language versus Formal. Comprehension Check. Summing up the Contents of an Interview

Theme 7 :

The... the...+Comparative, Neither...nor, either..or... So, neither, either+auxiliary verb. Revising comparatives, Gap filling. Rephrasing. Using Auxiliaries in Positive Statements to Emphasize ideas.

Theme 8:

Get Stressed, Stay Young! Acquiring Topical Vocabulary. Generating Ideas on how Stress can Have a

Positive Impact on People. Enlarging on Various Health Issues. Guessing that Illness. Getting to Grips with Health Idioms

Theme 9:

National Stereotypes: Truth or Myth? Nationality Adjectives. Special Cases. Adjectives as Nouns. Adjective Order. Debating about National Characteristics. Justifying Viewpoints. Identifying and Contrasting Stereotypes about Moldovans. Listening Practice: People Speaking about their Countries and their main Characteristics. Reading about a Research Proving that National Stereotypes are Unreliable

Theme 10:

Air Travel: the Inside Story. Narrative Tenses. Revising Past Simple, Past Continuous, Past Perfect. Learning how to Use So/Such...that. Talking about what airflights mean to different people. Increasing Topical Vocabulary. Different uses of Luggage and Baggage. Reading a passage from a book on airplanes and airports. Defining new vocabulary units. Practice pronouncing irregular verbs in the past simple.

Theme 11:

Incredibly Short Stories. Adverbs and Adverbial Phrases. Their position in the sentence. Ways of forming adverbs in English. Adjectives confused with Adverbs(friendly, early, silly,) Short stories with a cryptic meaning. Word and Sentence Stress.

Theme 12:

Colloquial English. Flying High. Intensive Listening Practice. Authentic English Speech. Revising /increasing topical Vocabulary. Comprehension Check. Summarizing the main ideas of texts.

Theme 13:

Writing a Short Story. Planning a story. Reinforcing the correct use of narrative tenses. Language work. Formal versus informal register. Revising vocabulary.

Theme 14:

Revise and Check: What Do You Remember? What Can You Do? Exercises aiming at reinforcing grammar, vocabulary, phonetics and improving listening skills. Round Up.

Theme 15:

Grammar in Focus: The Passive Voice. Impersonal Structures in the Passive (It is said, it is believed, it is assumed...) Transforming active voice into passive. Retelling from memory in the passive. Writing a short story in the active voice to be transformed into the passive.

Theme 16:

Crime and Punishment. Specialized Vocabulary. Future Perfect, Future Continuous. Expand knowledge of time clauses with reference to the future. Learn topical vocabulary-different types of offenders and offences.

Speaking and Listening practice. Reinforcing vocabulary through different tasks: gap filling, defining, matching, rephrasing. Pronunciation of U.

Theme 17:

Increasing Topical Vocab: Describing extreme weather. Weather forecast. A video selection. Listening and checking comprehension. Weather Idioms. Reading session. Eliciting meanings in context. Learning and using correctly weather idioms (a bit under the weather, as right as rain....). Making up short stories to illustrate meanings.

Theme 18:

Grammar in Focus: Ways of Expressing the Future (*present progressive, present indefinite, will-verb, be going to, be about, be+infinitive, etc.*) Expand and reinforce grammar knowledge.

Theme 19:

Taking a Risk. Expressions with *take*. Collocations and idioms. Learning and applying appropriately in communication a variety of expressions with the verb *take*. Translation Practice. Increasing awareness of pragmatic transfer from native language into English (*Take a shower or make a shower, take care or have care???*)

Theme 20:

Conversation: High Risks. Bringing Arguments. Expand knowledge of conditionals and future time clauses. Considering tenses that can be used in such structures. Reinforcing grammar knowledge. *Likely* and *Probably*. Uses and meanings. Eliciting/ explaining contextual meanings of different collocations with the verb *take*. Reading for gist. Agreeing/ Disagreeing. Justifying standpoints.

Theme 21:

Writing Tips: An Opinion Essay. Identifying between fact and opinion. Elements of an opinion essay. Language structures to express opinion(*I think, believe, consider, It appears, it seems, ...*) Linking words and coherence. Writing practice.

Theme 22:

Revise and Check: What Do You Remember? What Can You Do? Revision Exercises. Vocabulary, Grammar, Listening. Comprehension Check.

Theme 23.

Grammar in Focus: Conditional Sentences. Types of conditional sentences. Tenses used. Inversion in conditionals. Consolidation exercises. Translation into English.

Theme 24:

Speaking about Feelings and Emotions under life and death situations, like hurricanes or earthquakes. Handling Anger. Acquiring useful language structures to talk about feelings and emotions. Reinforcing

them through short dialogues. Revising Past modals. Language work in describing reactions. Getting feedback from fellow students. Suggestions.

Theme 25:

How I trained My Husband... Listening and talking about men and women arguing. Listing reasons. Making deductions about the past. Using appropriately the structures *would rather, had better*. Verbs that are easily confused (accept/ except, rise /raise, lie/lay) Inferring meanings in context. Informal language. Vocabulary exercises. Gap filling. Listening practice. Pronunciation. Stress and Intonation.

Theme 26:

Let Your Body Do the Talking. Verbs of the senses. Body idioms. Reading Comprehension. Eliciting meanings. Constructing situations to illustrate meanings. Speaking about the role of body language. *He feels like- as if* colloquial language structures. Listening practice. Silent consonants. Pronunciation exercises. Language work: antonyms, synonyms.

Theme 27:

Stage and Screen. Colloquial Language. Discussing the advantages and disadvantages of being an actor. Expanding topical vocabulary. Describing pictures of theatres. Getting the gist from an audio presentation. Intensive listening practice. Summing up the main ideas of radio presentation.

Theme 28:

Writing and Informative Article. Identifying the topic. Writing about what one really knows. Searching for additional information to support the main facts. Useful language structures: to my knowledge so far, as it has been pointed/ showed/ revealed...Including personal experience. Proofreading. Writing practice. Peer criticism and feedback.

Theme 29:

Revise and Check: What Do You Remember? What Can You Do? Grammar, Pronunciation, Vocabulary, Reading Comprehension. Extensive Listening: Can you Understand these people? Natural speech.

Theme 30:

The Psychology of Music. Revising and extending knowledge of gerunds and infinitives. Verbs requiring an infinitive and verbs requiring a gerund or both with a change in meaning. Reading an article based on research that suggests that musical tastes reveal out personality. Note taking while listening to a recorded lecture. Listening to an interview with a music psychologist. Eliciting answers to the question *Why do we listen to music?* Study vocabulary bank on the topic *Music*.

Theme 31:

Counting sheep. Discussions about Sleep and Sleep Disorders. Taking a sleep questionnaire . Discussing results. Being sleep deprived- reasons and solutions. Idioms with Sleep. Revising *used to* and introducing

be/get used to doing smth. Pronunciation: linking words. Reading, comprehension check. Summing up ideas.

Theme 32:

The Media: Breaking News. Reporting Verbs. Revising reported speech and increasing Media Vocabulary. Grammar practice. Listening and reading about true stories from the media and journalists speaking about the pros and cons of the profession. Adjectives that describe media. The language of headlines. Mini grammar: *as*. Correcting statements. Word study. Word Stress.

Theme 33:

Music Festivals. Colloquial English. Eliciting meanings in context. Reformulating Statements. Vocabulary Bank Music. Common English Expressions. Musical Instruments. Pronunciation Practice.

Theme 34:

Writing Tips: Formal Letters. Learning to write a formal letter of complaint. Distinguishing between formal and informal registers. Eliciting reasons for feeling unhappy. Brainstorming solutions. Useful language structure to use in a formal letter. Writing practice following instructions.

Theme 35:

Revise and Check: What Do You Remember? What Can You Do? Grammar, Vocabulary, Pronunciation, Understanding written text. Understanding natural speech.

Theme 36:

Grammar in Focus: articles. Articles with proper names. Articles with countables and uncountables. Grammar exercises. Translation from Romanian into English.

Theme 37:

Speaking to the World. Public speaking. Listening to famous speeches. Identifying strategies and analyzing them. People speaking about disasters happening to them while delivering a speech. Summarising key points. Taking a quiz. Reading comprehension. Asking and answering questions. Collocations. Sentence stress. Giving a presentation.

Theme 38:

Bright Lights, Big Cities! Revising uncountable nouns and plurals. Special cases. The structure *have something done*. Word stress in multi-syllable words. Pronunciation Practice. Talking about large cities. Advantages and disadvantages of life in metropolis. Practical tips to sightseeing in London. Talking about Amish community and their culture. Contrasting lifestyles. Topical vocabulary describing large cities. Different types of living places. Listening practice. Checking understanding.

Theme 39:

Eureka! Great Discoveries that have Changed the World. Quantifiers *all, every, etc.* Grammar practice.

Talking about science and scientific discoveries. Reading about a scientific experiment. Listening practice. Vocabulary and pronunciation-changing stress in word families.

Theme 40:

Writing Tips: A Report. Choosing A topic. Informing the audience. Methods, results, discussion. Useful language. Separating paragraphs. Writing practice.

Theme 41:

Revise and Check: What Do You Remember? What Can You Do? Grammar, Vocabulary, Pronunciation. Listening to Natural Speech.

Theme 42:

General revision: Grammar, vocabulary.

Lesson43: Final Evaluation: written test.

Bibliografie

Obligatorie:

1. New English File Upper-intermediate, Student Book
2. New English File Upper-intermediate, Work Book
3. Arakin V. D. Practical Course of English (1st year), Higher School Publishing House, Moscow, 2000.
4. Rivers, W., Temperley, M. 1978. *A Practical guide to the teaching of English as a second foreign language.* New York: Oxford University Press. Leech, G. 1980. *A communicative grammar of English.* London. Longman.

Opțională:

5. Murphy R., *English Grammar In Use*, Cambridge University Press, 1985.
6. Wacyn-Jones T., *Target Vocabulary*, Penguin Books, Harmondsworth, 1994
7. [www. bbclearnenglish.com.org](http://www.bbclearnenglish.com.org)

Denumirea programului de studii	
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Limbă și Comunicare
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Filologie, Catedra Limbă și Comunicare
Titular de curs	L.Neaga, L.Gălușcă
Cadre didactice implicate	
e-mail	liliananeaga@rambler.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
G.01.L.011	ECTS: 6	I	I,II	120	60	60

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul de *Limba și comunicare*, oferă cunoașterea limbii române de către studenții alolingvi, impune în mod deosebit conștientizarea de către student a relației gândire-vorbire pentru a depăși contradicția psihologică surventivă în urma influenței limbii materne. De asemenea, însușirea mentalității poporului creator al limbii date, ceea ce ar facilita familiarizarea cu valorile civilizației, culturii și literaturii, asigurându-se astfel integrarea socioculturală a alolingvilor. Programa de față intenționează a fi un argument în favoarea predării limbii române în plan funcțional, conținuturile la limbă fiind racordate cu interesele și necesitățile de comunicare ale studentului.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- înțelegerea varietăților de mesaje orale și scrise din mediul familiar, informal, academic, de specialitate (profesional), social;
  - recunoașterea structurilor gramaticale și modelelor de exprimare specifice diferitor acte situative;
  - realizarea diferitor tipuri de texte orale și scrise în limba română literară;
  - redactarea greșelilor comise în procesul lansării mesajului oral și scris;
- demonstrarea abilităților de a sistematiza, analiza și generaliza faptele ce țin de comunicarea orală și scrisă în limba română literară

Finalități de studii

- ✓ să dispună de un vocabular activ, în vederea realizării unui discurs;
- ✓ să delimiteze o situație comunicativă de alta;
- ✓ să redacteze mesaje fluente și coerente în diverse situații comunicative;
- ✓ să realizeze descrierea succintă a unui eveniment, personaj, fenomen în baza reperelor propuse;
- ✓ să interpreteze multiaspectual un text literar/nonliterar;
- ✓ să posede cunoștințe cu privire la istoria, cultura și civilizația poporului român;
- ✓ să prezinte o viziune de ansamblu asupra structurii limbii române;
- ✓ să analizeze faptele de limbă în conformitate cu cunoștințele achiziționate
- ✓ să cunoască gramatica funcțională a limbii române;
- ✓ să integreze elementele gramaticii funcționale în actul comunicativ;
- ✓ să opereze cu clișee verbale adecvate situației de comunicare;

Precondiții

trebuie să cunoască gramatica funcțională a limbii române
trebuie să

Conținutul unităților de curs

Tema 1. **Îmi pare bine să vă cunosc. Formular de Gr.Vieru.**

Modul indicativ, timpul prezent.

Pronumele de politețe.

Pronumele interogativ: cine?, ce?

Adverbe interogative : unde ?, de unde?, când?, de când?

Pronume personale la cazul acuzativ.

Tema 2. **Rădăcinile cresc în hume și de acolo ne tragem și noi.**

Amintiri din copilărie.

Casa parintească nu se vinde. .

Casa tradițională românească.

Genul și numărul: masculin și feminin. Pronumele posesiv. Articolul posesiv Numerele cardinale. Pronumele interogativ: câți, câte. Articolul substantival hotărât și nehotărât. Declinarea substantivelor. Pronume și adjective demonstrative de apropiere.

Tema 3. **Studentia – perioada provocărilor și realizărilor.**

Din istoria UPS *Ion Creangă*.

Structura UPS *Ion Creangă*.

Sistemul de învățământ di RM.

Domnul Trandafir, M.Sadoveanu

Conjugarea verbelor la prezent și perfectul compus. Participiul. Genul și numărul substantivelor. Prepoziții spațiale.

Numeralul ordinal

Tema 4. **Chișinău – orașul studenției mele.**

Din istoria or. Chișinău.

Legenda orasului Chișinău.

Simbolica capitalei.

Modul conjunctiv, timpul prezent. Verbe neregulate la modul conjunctiv. Verbul a trebui. Declinarea substantivelor proprii.

Tema 5. **Pe un picior de plai, pe-o gură de rai...**

Moldova. File din istorie.

Simbolica de stat a RM. Semnificație.

Cultura RM.

Îndeletnicirile tradiționale ale moldovenilor.

Modul indicativ, timpul trecut, imperfect. Pronumele negativ: nimeni, nimic. Adjectivul. Adjective cu patru, trei și două forme. Acordul adjectivului cu substantivul.

Tema 6. **Moldova de azi - probleme, atitudini, soluții.**

Șomajul – vechi flagel al societății.

Ecologia – o șansă pentru mileniul trei.

Modul indicativ, timpul viitor, forma I. Adverbul. Tipologia adverbilor.

Tema 7. **Cartea – ghidul vieții !**

Din istoria cărții.

Cartea – obiect cultural.

Modul condițional, timpul prezent. Pronumele nehotărâte. Utilizarea lor.1

Tema 8. **Fii în centrul evenimentelor!(mass-media).**

Mass-media. Istoria apariției.

Componentele și funcțiile mijloacelor mass-media.

Modul imperativ (forma afirmativă și negativă).Pronumele personal la cazul Dativ (forme accentuate și neaccentuate).Numerele

Tema 9. **Omul fără de prieteni e ca pomul fără cetini...**

Cum să-ți alegi un prieten.

Prietenia adevărată.

Pronumele de identitate. Categoriile lexico-gramaticale ale substantivului

Tema 10. **Două iubiri umane fac una divină...**

Dragobetele. Tradiții de Dragobete.

Pronumele relativ. Gerunziul. Viitorul I, forma II.

Tema 11. **De la natură ne vine tot ce e perfect.**

Cîte chipuri sub soare...

Numeralele distributive. Coniunctivul cu valoare de imperativ.

Tema 12. **Munca este părintele gloriei și al fericirii.**

Munca o religie a sufletului. *Odihna* de I.Druță

Arta muncii.

Modul indicativ, mai mult ca perfectul. Numeralele multiplicative. Gerunziul. Utilizarea verbelor la gerunziu.

Tema 13. **Personalități din cultura românească.**

Mari muzicieni. Ștefan Neaga.

Mari pictori. Mihai Greco.

Mari actori. M.Volontir

Mari interpreți. Maria Ciubotaru

Expresii frazeologice. Coniunția. Perfectul simplu.

Tema 14. **Provocările lumii contemporane.**

Ce înseamnă libertate și libertinaj?

Drogurile și efectele lor.

În căutarea propriei identități.

Numeralele adverbiale. Prepoziția.

Strategii de evaluare

Bibliografie

Obligatorie:

1. Limba română pentru alolingvi. Culegere de texte, Pro Didactica 2006.
2. Limba care ne unește (1-3). Chișinău 2004.
3. Tamara Cazacu, Diana Vrabie, Gramatica limbii române în scheme și tabele, Chișinău, 2006.
4. Ștefania Popescu, Gramatica practică a limbii române (cu o culegere de exerciții), București, 1997.

Opțională:

Denumirea programului de studii	Pedagogie. Filologie. Psihologie. Informatică. Istorie și geografie. Arte plastice. Limbi străine
Ciclul	Ciclul I, licență
Denumirea cursului	Protecția muncii
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Pedagogie; catedra Pedagogie Preșcolară
Titular de curs	Lidia Cojocari, dr., conferențiar universitar
Cadre didactice implicate	Iurie Cibric, lector superior universitar Aliona Boțan, lector universitar
e-mail	lidiac@mail.ru; cibric67@mail.ru;

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
G.01.L.009	-	I	I, II	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Prezentul curs prezintă o parte integră a procesului instructiv educativ și vine să faciliteze însușirea cunoștințelor, deprinderilor practice și perfecționarea calităților manageriale ale studenților în vederea realizării măsurilor de protecție și intervenție privind protecția populației, valorilor culturale și bunurilor materiale în caz de calamități naturale, catastrofe și avarii cu caracter tehnogenic. Cursul se adresează studenților, în egală măsură, atât pentru comportamentul individual, cât mai ales pentru coordonarea eforturilor unor microgrupuri, în cazul instituirii unor situații excepționale. Cursul răspunde nevoii permanente de cunoaștere, de către studenți, a actelor normative care reglementează comportamentul acestora în caz de dezastre, relațiile cu instituțiile de profil ale statului, drepturile și obligațiile acestora rezultate din asemenea relații.

Necesitatea acestui curs rezidă din faptul că în acest domeniu vast al protecției populației și valorilor materiale se utilizează noțiuni, concepte, principii și proceduri operaționale cu caracter de noutate, iar complexul material bibliografic, din țară și din străinătate, se impune a fi sistematizat și adaptat, în permanență, la dese noutăți survenite în realitatea economico-socială a țării.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- **Competențe gnosiologice:** de căutare, de aplicare și analiză critică a informației din diferite surse, de utilizare a diferitor metode de structuralizare a informației primare și modificare a nucleului informațional, referitoare la securitatea vieții umane și bunurilor materiale, acțiunile și măsurile de protecție individuală și colectivă în situațiile ce pun în pericol viața umană.
- **Competențe de aplicare:** de a aplica cunoștințele obținute în viața cotidiană, în activitatea profesională.
- **Competențe de analiză:** de a evalua și analiza rezultatele obținute practice, care reflectă măsurile de acordare a primului ajutor sinestrașilor, criteriile de apreciere a situațiilor excepționale ce pun în pericol viața.
- **Competențe de comunicare:** în limba maternă într-o manieră clară și precisă, oral și în scris, inclusiv utilizând tehnologiile informaționale și de comunicare, în diverse contexte socio-culturale și profesionale.

Finalități de studii

- Să descrie esența noțiunilor din sfera protecției civile, din domeniul legislației ce reglementează activitatea cetățenilor pe linia protecției civile.
- Să identifice semnalele de înștiințare ale protecției Civile.
- Să posede cunoștințe și deprinderi practice în domeniul organizării protecției populației, valorilor culturale și proprietății în caz de calamități, catastrofe și avarii.
- Să propună măsuri de evitare a cauzelor declanșării situațiilor excepționale de genезă naturală și antropogenă.
- Să elucideze tactica principiilor de acțiune în condiții extreme.
- Să demonstreze deprinderi practice de organizare și efectuare a acțiunilor de salvare – deblocare, de utilizare a

remediilor de protecție individuală și colectivă.

- Să conștientizeze necesitatea însușirii noțiunilor de prim ajutor medical, exersarea procedurilor de acordare a acestora, cunoașterea măsurilor ce se impun pentru pregătirea psihologică a populației.

Precondiții

Studentii trebuie să posede cunoștințe și deprinderi din cursurile preuniversitare.

Conținutul unităților de curs

- **Tema 1. Organizarea Protecției Civile.**
Incursiune istorică. Rolul și atribuțiile Protecției Civile. Legea Republicii Moldova cu privire la PC. Organizarea și structura Protecției Civile în R. Moldova. Drepturile și obligațiile cetățenilor la Protecția Civilă. Forțele Protecției Civile. Mijloacele de informare a PC. Semnalele de avertizare ale apărării civile și acțiunile corespunzătoare. Colaborarea internațională în domeniul PC. Pregătirea și instruirea pentru protecția civilă.
- **Tema 2. Dezastre – fenomene distructive, situații excepționale.**
Noțiuni generale. Clasificarea situațiilor excepționale: situații excepționale cu caracter natural, situații excepționale cu caracter tehnogen și situații excepționale cu caracter ecologic. Managementul dezastrelor.
Dezastre naturale - seismul, inundațiile, înzăpezirile, alunecările și prăbușirile de teren, epidemii, epizotii, epifitotii etc. - caracteristica generală, măsuri de prevenție, comportamentul și acțiunile în caz de dezastru, măsurile întreprinse după dezastru.
Dezastre tehnogene – accidentul chimic, accidentul radioactiv etc. - caracteristica generală, măsurile întreprinse în dependență de sursa toxică.
- **Tema 3. Armele de nimicire în masă.**
Arma atomică. Arma biologică. Arma chimică. Mijloacele de protecție.
- **Tema 4. Traumatismele în diferite situații excepționale și urgența medicală.**
Organizarea și realizarea măsurilor de salvare și urgență în focarele situațiilor excepționale. Traumatismele ca urmări a situațiilor excepționale și principiile acordării primului ajutor medical. Traumatismele țesuturilor moi. Traumatismele aparatului locomotor. Hemoragiile și hemostaza. Inecul. Șocul. Sincopa. Electrocutarea. Mușcături de insecte, animale. Obiecte străine în ochi, urechi, căile respiratorii, cavitatea abdominală. Moartea clinică și etapele de reanimare.
- **Tema 5. Focarele epidemice și combaterea maladiilor infecțioase.** Epidemiile și unele măsuri de protecție a omului.
Focurile epidemice și maladiile declanșatoare. Măsuri de protecție împotriva epidemiilor.
- **Tema 6. Evitarea crimelor și criminalilor.**
Situațiile ce pun în pericol viața umană și evaluarea lor. Pașii de evaluare a situațiilor ce pun în pericol viața. Identificarea persoanelor agresor: psihic normale; persoane psihic normale, dar care se află în stare de ebrietate alcoolică sau narcotică; persoane cu dereglări psihice. Comportamentul și acțiunile în diverse situații ce pun în pericol viața umană și bunurile materiale în viața cotidiană: în caz că ești urmărit de infractori; în caz că ești victimă unei infracțiuni stradale, infracțiuni în străinătate; în caz că tu sau apropiații tăi sînt amenințați de infractori; acțiunile în caz că ești agresat; cum să eviți furturile din locuințe, automobile, buzunare și escrocii; cum să recunoști că o persoană (un copil) se droghează și acțiunile întreprinse în acest caz; cum să eviți a cădea victimă a a unui viol, a traficantilor de ființe umane etc.

Strategii de evaluare

Evaluare formativă se va realiza prin diverse metode: oral și în scris, prezentări, rapoarte, participarea la discuții, portofolii, teste etc.
Evaluarea curentă I- lucrare scrisă
Evaluarea curentă II - lucrare orală
Evaluarea finală colocviu se va executa în scris, metoda de evaluare - test (itemi heterogeni.)
Nota finală se constituie din următoarele componente: 40% din notă constituie rezultatul evaluării finale (lucrarea finală de examen), 60 % din notă constituie evaluările curente petrecute pe parcursul semestrului, prin verificări succesive (cel puțin o evaluare);

Bibliografie

Obligatorie:

1. Bacalov Iu., Croitoru I. Protecția civilă: îndrumar instructiv-metodic pentru elevi și studenți. Chișinău: CEP USM, 2006.
2. Bejan O., Țurcan V. și alți. Cum să eviți crimele și criminali. Chișinău, 2002.
3. Protecția civilă: material didactic pentru studenți a instituțiilor de învățământ superior. Departamentul Situații Excepționale a Republicii Moldova. Chișinău, 2003.
4. Recomandări pentru populație în caz de situații excepționale. Departamentul Situațiilor excepționale a R. Moldova. Chișinău, 2002.
5. Смирнов А.Г. и др. Основы безопасности жизнедеятельности. Москва. 1997.
6. Цвилюк Г.Е. Школа безопасности, или как вести себя в экстремальной ситуации. М.: НПО Образование, 1997.

Opțională:

1. Бенияш В.В. Населению о гражданской обороне. Кишинёв, 1987.
2. Буназян А.И. Руководство по медслужбе ГО. Москва, 1983.
3. Гремоздова Г.Г. Бактериологическое оружие и защита от него. Москва, 1981.
4. Руденко А.П., Косов Ю.Н. Учебное пособие для проведения занятий по гражданской обороне с населением, не занятых в сферах производства и обслуживания. М. Энергоатомиздат, 1988.
7. Самигин С.И., Самигина О.П. и др. Школа выживания: Обеспечение безопасности жизнедеятельности. Д.: Феникс, 1996.
5. Чугасов А.А. Простейшие средства защиты. Москва, 1982.
6. Шелковый А.С. Женская школа самозащиты. К. Украина, 1983.

Denumirea programului de studii	Design vestimentar
Ciclul	I, licență
Denumirea cursului	Arhitectonica
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Arta Plastică și Design, catedra Arta Decorativă
Titular de curs	Vozian Vasile
Cadre didactice implicate	
e-mail	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.01.O.006	2	I	I	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul „*Arhitectonica*”, fiind în curs performant în cadrul Design – ului vestimentar se desfășoară în baza instruirii artistico–plastice și include în sine studierea legităților de elaborare a sculpturii de costum, direcționate de fundamente formării compoziționale a obiectelor creative, intercalate de metode de elaborare a formelor vestimentare. În procesul de studiere a tehnicilor și tehnologiilor de formare – elaborare – transpunere în material a formelor bidimensionale și tridimensionale, studenții vor cultiva abilitățile sale creative și vor transpune cu ușurință cunoștințele acumulate la disciplina dată în lucrări practice de curs efectuate la discipline de specialitate.

Învățământul artistico - plastic în cadrul cursului educativ - formativ „*Arhitectonica*”, oferă un sprijin real în desfășurarea procesului creativ și ghidează dezvoltarea simțului tactil, gândirii asociative, percepției integrale a formelor vestimentare, imaginației spațiale, observației directe și indirecte sculpturii formei vestimentare.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Competențe de cunoaștere și înțelegere: să cunoască vocabularul de specialitate; să însușească fundamentele design-ului vestimentar și arhitectonicii costumului, familiarizarea cu formele vestimentare conform aspectului geometric, structural și constructiv; examinarea metodelor fundamentale de sistematizare - integrare a structurii costumului, în procesul formativ – constructiv; cunoașterea și determinarea tehnicilor de reprezentare și realizare a formelor bidimensionale și tridimensionale începând cu proiecte artistice și finisând cu obiecte realizate în material.
- Competențe de aplicare a cunoștințelor și înțelegerilor: să realizeze schițe ale produselor de îmbrăcăminte; crearea propriului stil de lucru; identificarea succesiunii procesului de stilizare - transformare a formelor (urmând, nivel material – decorativ, nivel structural, nivel de plasticitate, nivel de inovare).
- Competențe de analiză: să determine gradul de complexitate a mijloacelor compoziționale în realizarea lucrărilor creative, etapelor de executare a proiectelor artistice;
- Competențe de comunicare a cunoștințelor și înțelegerilor: cultivarea abilităților creative în utilizarea diverselor modalități de transformare a formelor reluate din natură în vestimentație (urmând etapele de reluare - imitare - inovație).

Finalități de studii

- Să observe și să evidențieze, conștient forma vestimentară, din punct de vedere tehnic și artistic;
- Să cunoască metodele de secționare și modelare a semnului geometric;
- Să cunoască tehnologiile tradiționale și netradiționale utilizate la elaborarea formelor vestimentare;
- Să argumenteze utilizarea mijloacelor de integrare a centrului de interes, de stabilire a echilibrului și integrului în compoziția costumului;
- Să posede etapele de transpunere a formelor inspirate din mediul înconjurător în cele vestimentare apelând la principii de stilizare, modelare, transformare;
- Să determine interconexiunea micro și macro sistemelor dominante cu cele secundare în procesul elaborării formelor vestimentare;
- Să aplice tehnici mixte în materializarea ideilor conceptuale.

Precondiții

Studentii trebuie să cunoască elementele limbajului artistico-plastic, semantica semnelor stilistice caracterizate prin siluete, simboluri, mijloace de elaborare a formelor vestimentare, varietăți tehnice utilizate la elaborarea – confecționarea formelor vestimentare. La finele cursului studiat, studenții trebuie să distingă locul formei în crearea operelor de artă, să tindă spre o formă „valorică” caracteristică design-ului „performant”, unde interconexiunea legităților clasice se contopesc cu ideile podiumului mondial. Să se manifeste creativ în domeniul designului vestimentar și să aplice cunoștințele acumulate în propria sa dezvoltare.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Introducerea în disciplina „Arhitectonica”. Designul – gen al artei arhitectonice. Sisteme de unificare a formelor vestimentare: macro – sisteme, micro – sisteme, scheme structurale ce reunesc forme înrudite.

Tema 2. Clasificarea și analiza structurală a costumului. Elementele structurii costumului: axa medie, elementele stabile și nestabile, volume.

Tema 3. Procesul de elaborare a formelor vestimentare. Mijloace de elaborare a formelor vestimentare. Silueta – proiecția plană a formei. *Studiul practic:* executarea crochiurilor acromatice în baza semnelor geometrice, prin intermediul limbajului plastic (prezentarea în trei etape).

Tema 4. Legitățile de organizarea a conținutului formelor vestimentare. *Studiul practic:* modelajul formei volumetrice din plastilină (păstrând aspectul geometric ale formelor). Reflectarea volumelor (convexe – concave).

Tema 5. Principii compoziționale aplicate în proiectarea artistică a costumului. Rolul compoziției în design-ul vestimentar.

Tema 6. Proporțiile în compoziția costumului. Crearea compoziției echilibrate prin intermediul simetriei și asimetriei. *Studiul practic:* executarea crochiurilor acromatice în baza semnelor geometrice după principii compoziționale: simetria, asimetria, ritmul și centrul de interes.

Tema 7. Ritmul și repetarea metrică. Organizarea detaliilor și elementelor formelor vestimentare. *Studiul practic:* construirea formelor volumetrice cu tendință spre verticală, urmând plasticitatea axei și preeminența volumelor. Implicarea materialelor ajutoare la modelajul formelor proiectate. Alternanța, repetiția, echilibrul în costum.

Tema 8. Statica și dinamica în organizarea formelor vestimentare. Studiul combinatoric. *Lucrarea de laborator:* Executarea crochiurilor inspirate din diferite perioade istorice. Comparația lor cu forme contemporane. Exerciții de observare a însușirilor materialului ilustrativ: reviste de modă, manuale la istoria costumului, internet, etc.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă se efectuează în 2 etape de apreciere a lucrărilor practice. La finele semestrului IV se notează transpunerea în material a ideilor valorice. Evaluarea preliminară de promovare la etapa finală (*colocviu* 40% din nota finală).

Evaluarea finală examinarea lucrărilor practice la vizionarea de sesiune. Evaluarea finală este exprimată printr-o notă, promovatoare în etapa următoare a procesului didactic (60% din nota finală);

- Analiza individuală și în grup a lucrărilor;
- Analiza gradului de integrare a ideii și a transpunerea practică.

Bibliografie

Obigatorie:

1. Arbore Grigore, Forma și viziunea, București, Meridiane, 1972;
2. Arnheim R., Forța centrului vizual, București, Meridiane, 1995;
3. Curteza A., Design vestimentar. Noțiuni fundamentale, București 2003;
4. Horsia, H., Spațiul, forma, culoarea în arta contemporană, București, Meridiane, 1989;
5. Клейчук В.Ф., О комбинаторном формообразовании, Тр. ВНИИТЭ, вып. 20, 1979;
6. Рытвинская Л.Б., Основы формообразования костюма (Архитектоника), Учебное пособие, М.,Альфа-М, 2006. – 72с.;

Opțională:

1. Daghi Ion, Compoziția decorativă frontală, Ch: , Editura – prim, SRL, 2010, 240 p.;
2. Nanu Adina, Arta pe om. Look-ul și înțelesul semnelor vestimentare, București, 2001;
3. Козлова Т.В., Основы теории проектирования костюма: учеб. для вузов, М., Легпромбытиздат, 1988;
4. Лебедев Ю.С., Архитектурная бионика, М. Стройиздат, 1990.

Denumirea programului de studii	Design vestimentar
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Desenul și culoarea în compoziția costumului
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, catedra Arta Decorativă
Titular de curs	Botezat Nina
Cadre didactice implicate	Botezat Nina
e-mail	nataliadanila@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.01.O.006	2	I	I	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Desenul și culoarea în compoziția costumului face parte din Modulul **Proiectarea artistică** și este un curs de specialitate, ce are la bază studiul tehnicilor de exprimare în desen, a regulilor de utilizare a vocabularului plastic, dezvoltarea capacității de exprimare folosind limbajul plastic al punctelor, liniilor, formelor, principiilor fundamentale ale teoriei culorii, mijloace excelente de cultivare a omului. Stimularea și întărirea predispoziției creative individuale a studenților și învățarea legilor obiective generale cu privire la formă, culoare sunt completate de studiul după natură. Desenul și culoarea în compoziția costumului împreună cu celelalte discipline de specialitate fac parte dintr-un tot unitar care are drept scop însușirea de către studenți a unui nivel suficient de cunoștințe, care să le permită realizarea unor lucrări practice cu caracter original și a unor referate scrise în care aceștia să-și susțină teoretic conținutul lucrărilor lor practice.

Acest curs este urmat de discipline ca: geometrie, proiectare tehnică, transpuneri în material, tehnologii de specialitate, ilustrația de modă, teoria conceperii și implementării colecției de modă, lifestyle, istoria costumului, etc.

Absolventul specialității „Design vestimentar” își va desfășura activitatea de proiectare/modelare a vestimentației de menire socială, individuală sau artistic-expozițională, în funcție de designer-modelier, pictor în domeniul vestimentației, designer-stilist sau designer-șef al salonului de modă, al complexului expozițional, al centrului comercial ș.a.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Competențe de cunoaștere și înțelegere: să cunoască tehnicile de exprimare în desen, principiilor fundamentale ale teoriei culorii, bazele compoziției spațial-volumetrică, modelarea plastică în designul vestimentar;
- Competențe de aplicare a cunoștințelor și înțelegerilor: rezolvarea unor probleme de creație, dezvoltarea talentului, a experienței, a expresiei în diferite forme de artă, formarea la studenți a simțului tridimensional, formarea practică a unor deprinderi vizuale perceptive;
- Competențe de analiză: descoperirea de către studenți a propriilor afinități, aspirații și valori;
- Competențe de comunicare a cunoștințelor și înțelegerilor: dezvoltarea capacității de a comunica, inclusiv prin folosirea diferitelor limbaje specializate.

Finalități de studii

La finele cursului studenții vor fi capabili să:

- să activeze creativ în cadrul disciplinelor de specialitate (elaborarea schițelor grafice și lucrărilor în volum, criteriilor de autoevaluare pe baza proiectelor executate, etc);
- să reprezinte stilizat/schematic formele naturale și artificiale;
- să cunoască bazele constructive ale creării formei vestimentare și bazele compoziției spațial-volumetrică, modelării plastice în designul vestimentar, de exprimare/realizare prin intermediul mijloacelor plastice a centrului compozițional;
- să cunoască și să aplice noi tehnologii TIC în designul vestimentar;
- să analizeze formele de realizare a proiectelor similare în diferite culturi, țări;
- să formeze atitudini socio-culturale și general-umane racordate la standardele europene și mondiale contemporane.

Precondiții

Sem. I. Discipline anterior studiate: cunoștințe generale din domeniul desenului și picturii din liceu, școli de artă, etc. Condiții prealabile: cunoașterea principiilor de bază ale elaborării desenelor artistice și a costumului. Trebuie să distingă rolul desenelor artistice cât și cel al gamei cromatice în creația vestimentară, etapele procesului creativ și să elaboreze noi idei, soluții în tratarea schițelor artistice.

Conținutul unităților de curs

Tema 1: Desenul de specialitate: noțiuni generale. Metodele și mijloacele plastice de desenare.

- Desenul ca știință și artă.
- Locul desenului în studiul design-ului.
- Materiale și instrumente de lucru, tehnica desenului.

Tema 2: Noțiuni fundamentale și abordări terminologice în sfera compoziției costumului. Materiale și tehnici de lucru în culoare.

- Definiții generale și specifice, accepții, elemente și principii de bază.
- Materiale și tehnici de lucru în culoare: suporturi, instrumente, vopsele, accesorii; pe scurt despre: acuarelă, creioane de ceară, temperă, guașă, acrilice, colaj, pastel, etc.

Tema 3: Conceptul de compoziție în designul vestimentar. Principii de organizare a compoziției.

- Tipuri de compoziții.
- Principii de organizare a compoziției: repetiția, alternanța, simetria, conjugarea, gradația, suprapunerea, echilibrul.
- Categoriile compoziției.
- Relația formă și culoare, lumină și culoare, organizarea spațiului pictural în cadrul costumului.
- Procesul creării formei în costum.
- Principiile compoziționale de bază între elementele costumului.
- Verticala, orizontala și diagonală - mijloace de organizare a formei costumului.

Tema 4: Etape de desenare a desenului după natură (natură statică) – grup de obiecte/acesorii.

- Descrierea etapelor realizării crochiului după obiecte, dezvoltarea simțului proporțiilor, a capacității de exprimare artistică, liberă a ideilor în designul vestimentar, paginație, proporție, construcția formei, : trasarea axelor, sugestia volumului, spațiului, redarea raportului valoric între obiecte și planuri, tehnica hașurii.
- Aplicații practice de redare a diferitor tehnici și compoziții cu accesorii vestimentare și draperii.
- Accesoriiile – parte integrantă a compoziției costumului - accesoriiile și rolul lor în ținuta vestimentară

Tema 5: Factura și trăsăturile decorative ale suprafeței pânzei.

- Desenul unei draperii – cunoașterea principiului de formare a cutelor, modelarea lor, particularitățile drapajului a diverselor tipuri de pânză. Clarobscurul.

Tema 6: Sisteme de reprezentare a culorilor în costum - clasificarea culorilor în designul textil.

- Culori aditive, culori substructive.
- Culori primare, secundare, terțiare în teoria tradițională a culorilor și în sistemele RGB și CMYK.
- Caracteristici ale culorilor. Ton cromatic, luminozitate, puritate.
- Tentă cromatică (tente grizate, tente degradate, tonuri rupte). Intensitatea culorii. Nuanța.

Tema 7: Crochiului după obiecte / produse / accesorii: geantă, centură, bijuterii, încălțăminte, draperii, ș.a.

- Efecte psiho-senzoriale ale culorilor - efectul termodinamic: culori calde, culori reci.
- Gamele cromatice: simplă, compusă, rece, caldă, ton în ton.
- Structuri coloristice expresive și problematica dezvoltării armoniei din două sau trei culori.
- Culorile cromatice și acromatice în textile.

Aplicație practică sem. I: studenții trebuie să execute 3 compoziții cromatice cu accesorii/draperii/încălțăminte format A3 și 10 schițe/crochiuri de accesorii în creion, 2 compoziții A3 cu tehnici și factură variată.

Strategii de evaluare

- Evaluarea **curentă**: constă din 2 evaluări efectuate timp de un semestru. Proba I de evaluare curentă: studenții vor prezenta 1/3 din schițe. Proba II de evaluare curentă: studenții vor prezenta 2/3 din schițe. Total pe semestrul de studii se realizează 10-20 „*schite – crochiuri*” artistice formatul A4/A3, care sunt prezentate la vizionare (examen).
- Evaluarea **finală** constă din examen (40% din nota finală) și evaluarea curentă (60% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Curteza A., Design vestimentar. Noțiuni fundamentale, București, 2003;
2. Istituto di moda Burgo, Il Figurino di moda, Milano, 2005;
3. Jones J. S. Fashion design, Laurence King Publishing, London 2005;
4. Stoun T. Li, Adams S., Morioca N., Designul culorii, Practicum, RIP Holding, Moscova, 2006;
5. Сестры Сорины. Презентация внешности или фигура в одежде и без, М.: ГНОМ-ПРЕСС, 1998;

Opțională:

6. 1000 Poses in Fashion, Rockport Pulishers, 2010;
7. <http://allday2.com>
8. <http://www.osinka.ru>
9. Козлова Т.В., Основы теории проектирования костюма: учеб. для вузов, М., Легпромбытиздат, 1988;

Denumirea programului de studii	Design vestimentar
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Proiectarea tehnică și tehnologii de specialitate
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, catedra Arta Decorativă
Titular de curs	Donic Liubovi, Botezat Nina
Cadre didactice implicate	Botezat Nina, Vozian Vasile
e-mail	botezat.nina@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.01.O.007	2	I	I	180	100	80

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina "Proiectarea tehnică și tehnologii de specialitate"- partea integrantă a metodologiei Designului vestimentar, obiectul de specialitate care se studiază pe parcursul a opt semestre ale planului de învățământ superior și presupune să asigure dezvoltarea progresivă a aptitudinilor plastice, estetice și conceptuale ale studenților în domeniul proiectării tehnice a vestimentelor, în cadrul unei activități organizate și sistematice de însușire și învățare creativă. Scopul disciplinei este transmiterea și însușirea cunoștințelor necesare formării unui tip complex de creator de modele, care prin concepție, aptitudini, dexterităților practice și cunoaștere a domeniului să fie capabil să-și valorifice pe deplin calitățile sale creative prin intermediul produselor vestimentare.

Cursul oferă studenților:

- explicații teoretice și practice ale metodelor tehnice de croit, transformat, multiplicat;
- tehnica măsurărilor antropometrice pentru determinarea dimensiunilor și stabilirea acestora prin calcul;
- ultimele noutăți în proiectarea modelelor de îmbrăcăminte pentru femei, bărbați, copii în linia curentă a modei pentru produsele din grupele: fuste, pantaloni, bluze, rochii, taioare, sacouri, paltoane și îmbrăcăminte în funcție de destinație, în conformitate cu diverse tipuri de dezvoltare fizică;
- importanța plusurilor de lejeritate în funcție de mișcare a corpului;
- influența proprietăților țesăturilor textile asupra formei și construcției produsului vestimentar;
- proiectarea asistată pe calculator a noilor modele de articole vestimentare.

Pe parcursul anilor de studii studenții vor executa proiecte tehnice a șabloanelor de lucru pentru articole vestimentare din grupa de cordon (cu sprigin pe linia taliei)-fusta, pantalonul (variante clasică și de creație); grupa de umăr (cu sprigin pe linia umerilor)-bluza, ansamblul, costumul, vestimente exterioare (scurta, impermeabil, palton, mantou etc), varianta de creație; elaborarea modelelor în corespundere cu stilul, silueta, pinza, gama coloristică în dependență de tendințele modei alese individual.

Interdisciplinaritatea: .Desen tehnic, arhitectonica, sculptura, psihologia formei, istoria costumului, etnografia, materialogia, transpunerea in material, tehnici operaționale pe calculator, desen de specialitate, compoziția de specialitate, istoria artei universale si naționale.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive: Sa determine scopul,continutul si importanta obiectului de studiu'Proiectarea tehnica"; Sa inteleaga evoluția croiului produselor vestimentare;originea,aparitia si evoluția istorica a tehnicii vestimentare; Sa determine specificulsi particularitățile criteriilor generale aplicate in procesul de creatie,croielelor tip ale produselor de imbracaminte. Sa distingă metode si sisteme de proiectare tehnica cu elemente de modelare constructiva; Sa determine mijloacele constructive de solutionare in crearea formei confecțiilor; Sa determine influenta proprietăților materialelor textile asupra formei si construcției produselor vestimentare;

Competențe de învățare: Sa cunoască cerințele impuse formei exterioare si construcției produselor de diverse tipuri si croiele; Sa conștientizeze esența teoriilor inovative;proiectarea asistaya de calculator a noilor modele de vestimente. Sa se determine corelarea disciplinelor si rolul fiecărei disciplini in baza formei;

Competențe de aplicare: Sa utilizeze caracteristica dimensionala a corpului uman si principiile de trecere de la dimensiunile corpului la dimensiunile produselor vestimentare;
Sa elaboreze algoritmul de modificare a tiparului de baza in corespundere cu particularitățile modelului si utilizarea procedeele raționale de modelare constructiva;

Competențe de analiză : Sa realizeze probele machetelor si produselor vestimentare pe manechin sau pe corpul uman;

Competențe de comunicare: Sa remedieze defectele constructive cu precizia ulterioara a construcției produsului; Sa aplice metode tehnice la crearea arhitecturii vesyimentelor cu caracter inovativ.

Competențe la nivel de integrare:

Finalități de studii

La finele acestui curs studenții vor fi capabili:

- Sa utilizeze principiile constructive si constructiv-decorative in realizarea ansamblului vestimentar aplicind tehnologii moderne,cit si la cea asistata de calculator;
- Sa aprecieze rolul teoriilor contemporane la proiectarea formelor complicate(„Raglan","Chimono".Sa elaboreze proiecte tehnice in corespundere cu rigoriile contemporane realizind principiile unitatii,echilibrului,sintezei,armoniei;

Cursul oferă studentului posibilitatea de a opta pentru viitoarele profesii: designer vestimentar, constructor-proiectant, consultant de moda, stilist etc. cu dreptul de a preda, pedagog in domeniul designului vestimentar

Precondiții

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Întroducere. Tehnica vestimentară. Originea si evoluția. Morfologia si antropometria. Noțiuni de bază. Dimensionarea corpului. Preistoria : Egiptul. Roma. Grecia. sec XI-XIV, XV,XVI,XVII,XVIII,XIX,XX -forma , construcția, timpul. Clasificarea vestimentației(după gen,vârstă,anotimp,destinație).Funcțiile de bază (estetice,utilitare.economice). Tendințele modei curente.

Tema 2. Morfologia și antropometria-știința despre conformația corpului uman. Forma și proporțiile corpului uman (tip longelin stenic,tip longelin astenic,tip buvilin stenic,tip buvelin astenic). Ținuta (normal dreaptă, aplecată spre față) (încovoiată) lăsată spre spate).Standartele antropometrice la măsurarea corpului.Puncte antropometrice pentru

produsul de fusta. Dimensionarea corpului. Măsurile de conformație. Plusuri de ligeritate.

Tema 3. Bazele proiectării tehnice. Sisteme de proiectare. Plusurile de lejeritate. Sisteme de proiectare (grafice, grafice-de calcul, mulaj, combinate). Plusurile de lejeritate (pentru materia primă, materiale auxiliare, mișcarea corpului, circulației libere a singelui), în proiectarea tehnică și modelarea constructivă a produselor vestimentare cu sprijin în talie (fustă, pantaloni, șorturi, fustă-pantaloni, fustă-șorturi) din stoffe variate (în, mătasea, lână, combinate, etc).

Tema 4. Proiectarea tehnică și modelarea constructivă a produselor vestimentare din grupa de cordon (sprijin în talie) - fusta. Varietatea fustelor drepte; în clini; pliuri; conice și cloș. Elaborarea modelelor de fuste pe tiparul bază unic (cinci variante de modele pentru produsul de fustă). Proiect tehnic cu modelarea constructivă. Varietatea fustelor drepte - dislocarea pensei, modelarea plăcii, tăieturii, drapajului, liniilor de relief. Proiect tehnic pentru fusta în clini (2, 4, 6, 8, 10, 12). Conice (clopot mare, mijlociu, mic). Fuste cloș (soare, semisoare), fusta în pliuri (unidirecționale, bidirecționate, combinate), Fusta “Gode”. Tendințele modei curente.

Tema 5. Aspectele de garnisire a vestimentelor-grupa de cordon: proiectarea volanelor, creților, șireturi, manșeta la tiv. Proiect tehnic cu modelarea constructivă a buzunarelor, sistemelor de închidere („cap la cap”, la unu sau două rânduri de nasturi, petrecute, pe fermuar, etc). Tendințele modei curente.

Tema 6. Multiplicarea. Noțiuni generale. Metode de multiplicări. Particularitățile multiplicării produselor vestimentare cu sprijin în talie. (fusta dreaptă, în clini, conice și cloși). Metode și cerințe tehnice în contextul gradației.

Tema 7. Încadrarea șabloanelor de lucru a produselor vestimentare cu sprijin în talie pe pânza în vederea croiului. Calculul consumului specific de pânză.

Tema 8. Informații preliminare. Ustensile de lucru. Mașini de cusut.

Tema 9. Cusături manuale și mecanice

Tema 10. Procesul tehnologic de prelucrare inițială a reperelor în vestimentația grupa de cordon: Fusta, reliefe, platca (3 variante), sectoarele de transfer a penselor.

Tema 11. Procese de pregătire a pânzei pentru croire. Procese de croire și efectuare a probei. Finisarea produsului vestimentar. Controlul calității. P.U.T.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activității și rezultatelor studenților se face în mod individual, după următoarele criterii:

- Gradul de însușire a cunoștințelor;
- Realizării complete a temelor din Programa analitică;
- Calitatea ideilor; elaborarea schițelor tehnice;
- Abilitatea tehnică-manualizare;
- Valoarea proiectului etnic, calitatea executării;
- Frecvența la atelier. Metode de evaluare:
- Analiza critică și în grup a proiectelor tehnice;

-Gradul de exactitate între idei și proiect;

-Vizionari cu caracter metodic, semestrial;

-Verificări pe parcursul semestrelor-examene (conform planului de învățământ).

60% din nota finală este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului (I atestare 30%-portofoliul compus din lucrări practice; II atestare 30 %-portofoliu compus din lucrări practice de laborator).

Evaluarea finală de examen este exprimată prin vizionare (60 % din nota finală) și răspunsul studenților oral la examen (40% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Т.В. Козлова «Основы теории проектирования костюма». М., «Легпромбытиздат», 1988.
2. Е.М. Матузова «разработка конструкции изделий по моделям». М., 1975.
3. Метод раскрытия муляжированием (перевод с фр. Третьяковой Г.В.). М., 1975.
4. Т.Н. Екшурская «Конструирование, технология, отделка». Лениздат, 1992, 448 с.
5. Е.А. Янчевская, З.Н. Тимошева «Конструирование и особенности изготовления легкой одежды сложных форм». М., «Легкая и пищевая промышленность», 1981, 177 с.
6. Ana Popescu „îmbrăcăminte modernă pentru copii”, București, Editura tehnică, 1988.
7. Petrache Dragu „Tehnica vestimentară. Tehnologie, modele, tipare”, Ed. „Șansa” S.R.L. București, 1996, pag. 275.
8. Petrache Dragu „Modă și tipare”. Ed. „Tehnica”, București, 1981.
9. Л.П. Шершнева, А.П. Рогова „Проектирование и производство женского платья», М., «Легкая и пищевая промышленность», 1983.
10. М.И. Сухарев, А.М. Бойцова „Принципы инженерного проектирования одежды». М., «Легкая и пищевая промышленность», 1981.
11. Н. Кобляков «Твоя одежда», М., Молодая гвардия, 1990.
12. Н.И. Гурьянова, В.Н. Зуйкова «Конструирование одежды», М., Легкая индустрия, 1974.
13. Л.П. Чижикова «Кружок конструирования и моделирования одежды». М., Просвещение, 1990.
14. Д. Ботнаръ «Детская одежда», Кишинев, «Тимпул», 1990.
15. Doina S. Marian „Tricotaje în actualitate”, București, 1990.

Opțională:

1. Г.Н. Александрова «100 моделей женских юбок». Минск, «Полымя», 1993.
2. Adina Nanu „Arta, Stil, Costum”. București, Meridiane, 1976.
3. I. Șușală, Ovidiu Bărbulescu „Dicționar de artă”, București, 1993.

Denumirea programului de studii	AP, AD, P, Gr., DV, DI, ET
Ciclul	I, licență
Denumirea cursului	Istoria artelor
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, catedra Pictură
Titular de curs	E. Brigalda, C. Gheorghiuță, R. Ursachi
Cadre didactice implicate	E. Brigalda, C. Gheorghiuță, R. Ursachi
e-mail	fapdcreanga@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.01.O.001	2	I	I	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina Istoria artelor este unul dintre cursurile fundamentale teoretice de bază în pregătirea viitorilor specialiști în domeniul educației și creației artistico-plastice și se studiază în anii de studii I - IV la toate specialitățile Facultății „Arte Plastice și Design”. Acest curs oferă studenților reperele teoretice pentru studiul teoretic și practic al diferitor genuri, materiale tehnici de lucru, stiluri și limbaje de expresie caracteristice pentru fiecare specialitate în parte.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Familiarizarea studenților cu tezaurul culturii universale în general și al artelor plastice în particular.
- Cunoașterea domeniilor și genurilor artelor plastice.
- Cunoașterea specificul evoluției artelor în diferite perioade istorice, diferite țări, diferite stiluri.
- Promovarea dragostei, respectului pentru valorile artei universale și naționale.
- Educarea, dezvoltarea gustului artistic și estetic.
- Dezvoltarea gândirii și atitudinii creative față de activitatea pedagogică și artistică.

Finalități de studii

La finele cursului respectiv studenții vor fi apti:

- să definească și să identifice obiectul de studiu al istoriei artelor și etapele de dezvoltare;
- să cunoască și să distingă domeniile și genurile artelor plastice; mijloacele artistice, plastice și materiale, caracteristice fiecărui domeniu artistic;
- să perceapă și să distingă specificul evoluției artelor în perioada preistorică;
- să distingă trăsăturile caracteristice ale artei din Egiptul antic, Mesopotamia, China antică și India antică;
- să înțeleagă și să perceapă mesajul artistic și ideatic ale operelor de artă preistorică și antică;
- să posede terminologia specifică istoriei și teoriei artelor;
- să aprecieze adecvat valorile artelor plastice;
- să aplice cunoștințele teoretică și aptitudinile practice atât în cadrul altor discipline de studiu, cât și în practica pedagogică.

Precondiții

Studenții trebuie să posede competențe gnoseologice și praxiologice preliminare în domeniul istoriei, artelor plastice, compoziției, cromatologiei, bazelor artei decorative, să manifeste interes, respect și receptivitate față de valorile artelor plastice universale și naționale.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. **Introducere în Istoria artelor.**

Polisemantismul termenului „arta”.

Obiectul istoriei artelor universale și conținutul lui.

Intercalarea istoriei artelor plastice cu alte discipline (istoria generală, sociologia, istoria culturii, arheologia etc.).

Necesitatea studierii istoriei artelor plastice în școala superioară și generală.

Tema 2. **Geneza Istoriei artelor ca știință.**

Studiul artelor plastice și componența lui. Unele opinii despre arta și rolul artistului în antichitate.

Teoria lui Democrit despre evoluția fenomenului artistic. Concepțiile lui Platon, Socrate și Aristotel despre rolul artei în societate.

Studiul artelor în Roma antică: Pliniu cel Bătrân – creatorul sintezei enciclopedice a gândirii și cunoașterii („Naturalis Historia”); Vitruviu și studiul arhitecturii.

Studiul artelor în perioada medievală și a Renașterii: tratatele despre artă a lui C. Cenini, L. B. Alberti, L. Ghiberti, L. da Vinci, G. Vasari.

Evoluția Istoriei artelor în perioada modernă: contribuția lui J. Winkelman la stabilirea reperelor teoretice ale clasicismului; constituirea colecțiilor și deschiderea primelor muzee de artă; studiul stilurilor medievale naționale, studiul artei moderne.

Studiul artelor plastice la etapa contemporană – direcții, probleme, realizări.

Studiul artelor plastice în Republica Moldova – instituții, cercetători, realizări.

Tema 3. **Domeniile și genurile artelor plastice.**

Clasificarea artelor conform modului de manifestare în timp și spațiu. Noțiunea de sinteză a artelor.

Domeniile artelor plastice: pictura, grafica, sculptura, arhitectura, artele decorative.

Clasificarea picturii în funcție de tehnici, materiale și genuri.

Clasificarea graficii după conținut și menire. Mijloacele ei de expresie.

Clasificarea sculpturii după locul și menirea ei. Genurile sculpturii. Mijloacele ei de expresie.

Arhitectura și specificul ei. Domeniile arhitecturii. Expresia ei plastică. Diversitatea stilurilor în arhitectură.

Arta decorativă aplicată și domeniile ei. Importanța materialului ce stă la baza operei.

Tradiții și inovații în arta decorativă aplicată.

Tema 4. **Arta preistorică.**

Geneza artei plastice. Arta și munca. Arta și religia magică.

Periodizarea artei preistorice.

Centre de artă paleolitică. Tematica și tehnica artei paleolitice.

Apogeul picturii rupestre din perioada Madlen. Gravura pe coarne de ren și sculptura paleolitică.

Noua orientare a artei în epoca mezolitică și neolitică. Apariția compoziției narative.

Tendențe spre schematizarea imaginilor.

Arhitectura megalitică. Tipurile de monumente megalitice.

Aliniamentul de la Karnak (Franța), cromleahul de la Stonehenge (Anglia).

Tema 5. **Arta Egiptului Antic.**

Cadrul geografic și istoric. Sistemul politic. Periodizarea artei egiptene.

Arta și religia. Cultul morților și reflectarea lui în arta egipteană.

Arta egipteană în perioada predinastică și a Regatului Timpuriu.

Canonul și specificul lui în sculptura și pictura egipteană. Chipul faraonului și a curtenilor săi.

Arta egipteană în perioada Regatului Vechi. Evoluția formelor piramidei egiptene. Ansamblul de la Gizeh.

Arta egipteană în perioada Regatului Mijlociu. Arhitectura Regatului Mijlociu.

Tendențele realiste în portretele faraonilor și în pictura de la Beni-Hassan.

Arta egipteană în perioada Regatului Nou. Templul egiptean și elementele lui. Tipologia coloanelor egiptene.

Sculptura și pictura în timpul dinastiei a XVIII-a. Reforma religioasă a lui Ehnaton

și reflectarea ei în arta din perioada Tell-el-Amarna. Specificul arhitecturii de cult. Orașul Ahetaton.

Atelierul lui Tutmes și portretele regale create de el.

Templul lui Ramse al II-lea de la Abu-Simbel.

Mormântul lui Tutankhamon.

Tema 6. Arta Mesopotamiei Antice.

Cadrul geografic și istoric. Arta și religia. Arhitectura Sumero-Akkadiană. Materiale și procedee de construcție.

Reprezentarea zeilor în sculptura Sumero-Akkadiană. Basorelieful Sumero-Akkadian.

Apariția compoziției heraldice. Arhitectura regatului vechi babilonean. Arhitectura regatului asirian.

Palatul regelui Sargon al II-lea din Dur-Sarrukin. Sinteza artelor plastice.

Sculptura monumentală (taurii înaripați) și basorelieful asirian.

Arhitectura regatului neobabilonean. Poarta zeiței Iștar. Grădinile suspendate ale Semiramidei.

Tema 7. Arta în India și China Antică.

Cadrul geografic și istoric. Arta și religia. Cultura Mahendjo-Daro. Arhitectura budistă.

Templele rupestre din Ajanta și decorația lor sculptată.

Ansamblul de pictură din Ajanta. Sculptura din Gandhara.

Arhitectura chineză. Marele zid chinezesc. Templul și palatul din Anien. Ceramica și bronzurile chineze.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în baza: testelor, seminarelor (60% din nota finală), care este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului.

Evaluarea finală este exprimată prin examen la finele fiecărui semestru (40% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. *Arta. Din preistorie la Renașterea timpurie*, Ed. Litera, București, 2010.
2. *Arhitectura. Din preistorie la Renașterea timpurie*, Ed. Litera, București, 2010.
3. Botez-Crainic A., *Istoria artelor plastice*, vol. I-V. Ed. didactică și pedagogică, București, 1997-2002.
4. Florea V., Szekely G., *Mica enciclopedie de artă universală*. Ed. Litera, București-Chișinău, 2001.
5. Oprescu G., *Manual de istoria artei*, vol. I-V. Ed. Meridiane, București, 1985-1986.
6. Vătășeanu V., *Istoria artei*, vol. I. București, Ed. Didactică și Pedagogică, 1967.
7. Vătășeanu V., *Istoria artei*, vol. II. București, Ed. Meridiane, 1976.
8. Гнедич, П. П., *Всеобщая история искусств*, Изд. ЭКСМО, Москва, 2013.
9. Дмитриева, Н. А., Виноградова, Н. А., *Искусство древнего мира*. Изд. Детская литература, Москва, 1986.

Opțională:

1. Charles, V., Manca, I., *30 de milenii de pictură*. Ed. Litera, București, 2013.
2. Florea V., Szekely G., *Dicționar de artă universală*. Ed. Litera, București-Chișinău, 2001.
3. Mason, A., Spike, J. T., *Arta occidentală din Preistorie pînă în secolul al XI-lea*. Ed. Corint, București, 2010.
4. Гнедич, П. П., *История искусств с древнейших времен*, Москва, 2000.

Denumirea programului de studii-	DESIGN VESTIMENTAR
Ciclul	I Licență
Denumirea cursului	Bazele Artei Decorative
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Arte Plastice și Design / Arta Decorativă
Titular de curs	Grama Vasile, lector superior
Cadre didactice implicate	
e-mail	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.01.O.008	2	I	I	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina „Bazele artei decorative” este o disciplină de specialitate ce se studiată pe parcursul celor opt semestre ale planului de învățământ superior și presupune cultivarea cunoașterii artistice, spirituale prin dezvoltarea gândirii abstracte, logice, bidimensionale, tridimensionale și spațiale. Prevede acumularea cunoștințelor fundamentale de profil decorativ, cât și a deprinderilor practice în activitatea creativ-compozițională. Cursul contribuie la formarea capacităților de exprimare plastică, dezvoltarea aptitudinilor creative, sensibilității și gustului estetic a studenților.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive: studentul va demonstra cunoașterea noțiunilor fundamentale legate de perceperea vizuala; fundamentele de construire a imaginii plastice;

Competențe de învățare: se vor manifesta în capacitatea de a se documenta cu metodele de organizare plastica a imaginii pe suprafața compozițională.

Competențe de aplicare: se vor manifesta în utilizarea principiilor de construire artistica, în aplicarea corectă a metodelor potrivite pentru organizarea structurilor compoziționale.

Competențe de analiză: se exprimă prin determinarea relațiilor cu alte științe în elaborarea ideilor cu caracter de cercetare, de căutare spre cunoașterea și înțelegerea fondului perceptiv vizual.

Competențe de comunicare: se exprimă în deprinderea de a examina mai multe oportunități de formare în evaluarea obiectivă a cunoștințelor, deprinderilor și priceperilor în domeniul profesional, prin care se desfășoară autoevaluarea și evaluarea reciprocă a demersului didactic.

Competențe la nivel de integrare: se probează prin capacitatea de redactare rapidă și expresivă a metodelor și principiilor artistice în corespundere cu stilistica compozițional-decorativa în domeniul creației.

Finalități de studii

- să definească proprietățile mijloacelor artistice – construirea, compunerea, proporționarea, designul formelor, gamele de formă, tectonica, complexul;
- să cunoască aspectele tehnologice și particularitățile compozițional-decorative în proiectarea artistică;
- să utilizeze principiile compoziționale în realizarea tehnologiilor artistice în cadrul obiectelor de ansamblu plastic;
- să determine raportul interdisciplinar și rolul fiecărui obiect în baza formării;
- să utilizeze principiile de bază în realizarea obiectivelor practice;

Precondiții

Studentii trebuie să cunoască principiile generale:

- de formare a gamelor cromatice; de imbinarea formelor geometrice;
- reprezentarea grafică a elementelor plastice;
- tehnologiile generale de reprezentare în diverse materiale plastice.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Inițiere în compoziția decorativă.

Tema 2. Mijloacele principale de realizare în compoziția decorativă.

Tema 3. Studiarea și aplicarea în compoziția tonurilor acromatice.

Tema 4. Studiarea și aplicarea culorilor de bază.

- Aplicarea culorii de bază – roșu, în compoziție.
- Aplicarea culorii de bază – galben, în compoziție.
- Aplicarea culorii de bază – albastru, în compoziție.

Tema 5. Studiarea și aplicarea culorilor integrante.

- Aplicarea culorii integrante – oranj, în compoziție.
- Aplicarea culorii integrante – verde, în compoziție.
- Aplicarea culorii integrante – violet, în compoziție.

Tema 6. Studiarea și aplicarea culorilor complementare.

- Aplicarea culorilor complementare – roșu/verde, în compoziție.
- Aplicarea culorilor complementare – galben/violet, în compoziție.
- Aplicarea culorilor complementare – oranj/albastru, în compoziție.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în baza: realizărilor lucrărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționării ideilor individuale; posibilitatea și măiestria de transpunere în material a cunoștințelor teoretice; gradul de investigare, cercetare, auto instruire; volumul și numărul variantelor de lucru; (60% din nota finală), care este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului (I atestare – 30% ; II atestare – 30 %).

Evaluarea finală este exprimată prin răspunsul studenților oral la examen (40% din nota finală), care constă din două întrebări teoretice și una practică

Bibliografie

Obligatorie:

1. Arheim R., *Arta și percepția vizuală, o psihologie a văzului creator*, București, Editura Meridiane, 1979;
2. Daghi I., *Mijloacele de realizare a compoziției decorative frontale*, Ediția a II-a, Chișinău, Editura Lumina, 1993;
3. Grama V., Uvarov A., *Metodele principale de transformare a formelor și aspectelor gamelor de formă, /Tehnologia educației artistice plastice, V. – II, coord. I. Țâgulea.- Chișinău, 2000, p. 53 – 57;*
4. *Educația artistică. Gidul metodologic*, Chișinău, grupul editorial *Litera*, 2003;
5. Filoteanu, N. *Desen artistic și Educație plastică*. București: ed.Arta Grafica, 1997, 80p ;

Opțională:

1. Focillon H., *Viața formelor*, București, Editura Meridiane, 1977;
2. Horsia H., *Spații, forme, culori în arta contemporană*, București, Editura Meridiane, 1989;
3. *Introducere în gramatica limbajului vizual*, red C. Ailincăi, Cluj-Napoca, 1982;
4. Kandinsky W., *Spiritualul în artă*, București, Editura Meridiane, 1994;
5. Flonta, M. *Imagini ale științei*. București: Academiei Române, 1994, 240p;
6. Focillon, H. *Viața formelor și elogiul mâinii*. București: 1995, 131p;
7. Horsia H., *Spații, forme, culori în arta contemporană*, București, Editura Meridiane, 1989;
8. Malcoci, V. *Decorul arhitectural în piatră din arta populară moldovenească (sfârșitul sec.al XIX – sec. XX)*. Chișinău: ed. Știința, 2000, 96p.

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

ANUL I, semestrul 2

Denumirea programului de studii	DESIGN VESTIMENTAR
Ciclul	I, Licență
Denumirea cursului	Geometria descriptivă
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, catedra Arta Decorativă
Titular de curs	Alexandru Vatavu, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	Alexandru Vatavu, dr., conf. univ.
e-mail	fapdcreanga@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.02.O.011	2	I	II	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Geometria descriptivă* include studierea formelor spațiale cu ajutorul metodelor grafice, care dă posibilitatea de a înțelege forma figurii spațiale, determinarea dimensiunilor și poziția reciprocă. Scopul cursului este elaborarea, cercetarea și fundamentarea metodelor de construire și citire a desenelor, cât și a procedurilor de rezolvare a problemelor poziționale și metrice.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Familiarizarea și cunoașterea metodelor fundamentale de proiectare;
- Aplicarea metodelor fundamentale de proiectare în activitatea practică;
- Să se formeze abilități practice în folosirea instrumentelor la îndeplinirea desenelor grafice;
- Aplicarea materialului teoretic la rezolvarea problemelor poziționale și metrice și la îndeplinirea lucrărilor grafice;
- Integrarea cunoștințelor geometrice în procesul de predare-învățare a desenului tehnic, artelor plastice și educației tehnologice în școală.

Finalități de studii

- Să se determine destinația socială și orientarea pedagogică a „geometriei descriptive”, și rolul ei în formarea și dezvoltarea culturii grafice și artistice;
  - să cunoască obținerea și citirea desenelor în proiecții dreptunghiulare (punct, dreaptă, plan);
  - să rezolve probleme poziționale și metrice;
  - să cunoască metodele de transformare a proiecțiilor;
  - să se familiarizeze cu studiul suprafețelor poliedrice și curbe, aplicarea lor practică, intersecția reciprocă a suprafețelor;
  - să cunoască metodele de construire a desfășuratei suprafețelor poliedrice și curbe;
  - să cunoască proiecțiile axonometrice. Obținerea și clasificarea lor. Proiecții axonometrice standardizate.
  - Să se utilizeze rațional computerul la obținerea și studierea desenelor grafice și artistice.
  - Să aplice studierea desenelor tehnice prin intermediul proiecțiilor axonometrice.
  - Să aplice metodele de construire a desfășuratelor la modelarea formelor geometrice spațiale sau a unui ansamblu de corpuri geometrice.
  - Să aplice construirea proiecțiilor punctului de intersecție al dreptei și planului, liniei de intersecție a două plane la secționarea suprafețelor poliedrice și curbe cu un plan.
  - Să aplice metodele de transformare a proiecțiilor la determinarea mărimii adevărate a figurilor plane și rezolvarea problemelor poziționale și metrice.
  - Să conștientizeze legătura interdisciplinară a „Geometriei descriptive” cu alte discipline.
  - Să se determine coerența „Geometriei descriptive” cu alte discipline: desenul tehnic, perspectiva, geometria elementară, geometria proiectivă, desen, grafică, pictură, proiectarea artistică, etc.
  - Să determine rolul și importanța cunoștințelor științifice geometrice în dezvoltarea culturii grafice și artistice;
- Să conștientizeze aplicarea integrală a cunoștințelor geometrice la formarea și dezvoltarea imaginilor grafice și dezvoltării creativității artistice.

Precondiții

Studentii trebuie să cunoască studiul cursului elementar de geometrie plană, stereometria, studiul suprafețelor poliedrice și de rotație, proiecțiile paralele și centrale.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Introducere. Geometria descriptivă ca știință. Obiectul și metoda geometriei descriptive. Desenul și desenul proiectiv ca mijloc de reprezentare a formelor spațiale pe plan, rolul desenului în activitatea omului. Geometria descriptivă – partea componentă în pregătirea grafică a viitorilor pedagogi de artă plastică și desen liniar. Scurte date istorice din dezvoltarea geometriei descriptive. Metode principale de proiectare: a) proiecții centrale; b) proiecții paralele (proiecții axonometrice).

Tema 2. Proiecții dreptunghiulare. Desenul punctului, drepte și planului. Proiectarea unghiurilor plane. Reprezentarea planului pe desen. Reprezentarea pe desen a două plane paralele. Construirea liniei de intersecție a două plane. Perpendicularitatea drepte și a planului, a două plane, a două drepte. Metode de transformare a proiecțiilor. Metoda schimbului planelor de proiecții. Metoda rotației în jurul unei drepte (proiectante, de nivel). Translarea paralelă. Aplicarea metodelor de transformare a proiecțiilor la rezolvarea problemelor.

Tema 3. Poliedre. Noțiuni de bază și definiții. Reprezentarea poliedrelor pe desen. Intersecția suprafețelor poliedrice cu un plan și o dreaptă. Determinarea mărimii adevărate a secțiunilor poliedrului cu un plan. Intersecția reciprocă a suprafețelor poliedrice. Construirea desfășuratei suprafețelor poliedrice. Metoda de construire a desfășuratelor a suprafețelor poliedrice.

Tema 4. Linii și suprafețe curbe. Noțiuni de bază despre formarea și reprezentarea liniilor și suprafețelor curbe pe desen. Suprafețe riglate și nereglate. Suprafețe de rotație. Suprafețe desfășurabile și nedesfășurabile, Intersecția suprafețelor curbe cu un plan și o dreaptă. Intersecția reciprocă a suprafețelor curbe. Metoda planelor secante. Metoda sferelor secante. Construirea desfășuratei suprafețelor curbe.

Tema 5. Proiecții axonometrice. Noțiuni de bază și definiții. Axonometria – metoda coordonatelor de construire a imaginii intuitive, ce redă proprietățile metrice a figurilor spațiale. Proiecții axonometrice oblice (frontal izometrice, frontal dimetrice și orizontal izometrice). Proiecții axonometrice dreptunghiulare. Reprezentarea circumferinței în proiecțiile axonometrice dreptunghiulare. Construirea proiecțiilor axonometrice ale figurilor plane și spațiale (proiecții frontal izometrice, orizontal izometrice; izometrice dreptunghiulare, dimetrice dreptunghiulare). Construirea proiecțiilor axonometrice ale suprafețelor de rotație.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă: se efectuează în formă de teste, lucrări de control, lucrări grafice, rezolvarea problemelor poziționale și metrice și elaborarea portofoliului cu lucrări grafice la conținutul disciplinei.

Evaluarea finală este exprimată printr-o notă, care permite promovarea studentului în etapa următoare a procesului didactic.

- Analiza individuală și în grup a lucrărilor.
- Analiza gradului de integrare a ideii și a transpunerii ei practice
- verificări pe parcurs și examen (*colocviu*).

Evaluarea finală constă din răspunsul (oral sau scris) la examen (40% din nota finală) și evaluarea curentă (60% din nota finală). Criteriile de evaluare la geometria descriptivă se elaborează în corespundere cu obiectivele curriculare stabilite.

Bibliografie

Obligatorie:

1. A.Matei, V.Gaba, T.Tacu, „Geometria descriptivă”, București, 1982.
2. V.N.Vinogradov, „Geometria descriptivă”, Moscova, 1989.
3. A.I.Vatavu, „Geometria descriptivă în probleme și exerciții”, Chișinău, 1997.

Opțională:

4. I.Moncea, „Geometrie descriptivă și desen tehnic”, București, 1982.
5. M. Ceapă, „Geometria descriptivă. Curs de prelegeri”, Chișinău, 1991.

Denumirea programului de studii	AP,AD
Ciclul	I licență
Denumirea cursului	Programa analitică la Anatomia plastică
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Arte Plastice si Design/ Studiul Artelor,Grafica si Metodologia instruirii
Titular de curs	
Cadre didactice implicate	Malcoci Vitalie, doctor în studiul artelor, conferențiar universitar
e-mail	vitaliemalcoci@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anu I	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.02.O.012	2	I	II	75	45	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

La disciplina Anatomia plastică se realizează studii la nivel teoretic și practic în domeniul anatomiei artistice. În cadrul acestui curs accentul se pune pe necesitatea acumulării unor cunoștințe și deprinderi prin activitate practică a studentului. Cursul are drept scop promovarea artistică a studentului și dezvoltarea deprinderilor și abilităților obținute în procesul studiului. Obiectivele tematice a cursului sunt necesare pentru a oferi studentului posibilități de autoformare în domeniul specialității sale. Fiind unul dintre cursurile de bază, Anatomia plastică prevede integrarea sa cu următoarele discipline: desenul, pictura, compoziția, sculptura ș. a.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Utilizarea corectă a concentrării atenției studenților asupra construcției craniului uman;
- Elaborarea abilităților în modelajul mușchilor capului uman;
- Individualizarea aspectului expresivității feței omenești;
- Valorificarea și manifestarea aptitudinilor în procesul creativității.

Finalități de studii

- Să stabilească importanța acestei discipline în învățământul pedagogic și în special a pictorului pedagog;
- Să cunoască aparatul epistemologic (terminologic) al disciplinei;
- Să determine continuitatea în activitatea practică a bazelor anatomiei plastice și desenul academic al figurii umane;
- Să aplice materialele didactice care demonstrează construcția craniului uman și a sistemului muscular;
- Să aplice creativitatea bazei constructive, forma mușchilor și particularitățile în desenul academic;
- Să cunoască metodele de bază a studierii legilor construcției craniului omenească;
- Să cunoască particularitățile specifice a figurii umane după sex.

Precondiții

Anatomia plastică prevede integrarea sa cu următoarele discipline: desenul, pictura, compoziția, sculptura ș. a. Disciplina Anatomia plastică favorizează integrarea cunoștințelor și deprinderilor în activitatea artistică a studenților. Studenții trebuie să cunoască cele mai elementare legi și principii de reprezentare a corpului uman, metodele de aplicare a clarobscurului, tehnica valorății în creion, să posede un limbaj plastic și gust estetic specific profilului, să exploreze posibilitățile limbajului plastic și a mijloacelor de expresii plastice.

Repartizarea orelor de curs

Conținutul unităților de curs

Tema I. Prelegere. - Anatomia artistică și metodele ei de studiu. Forma anatomică și originile artei. Morfologia corpului uman.

Actualitatea lecției de anatomie. Metodele de cercetare ale anatomiei artistice și aplicarea lor în studiul Practice.

Tema 2. Prelegere. Anatomia artistică și etapele istorice de dezvoltare.

Scurt istoric al anatomiei artistice.

Tema 3. Prelegere. Aparatul locomotor și proprietățile lui.

Aspecte generale privind sistemul osos și sistemul muscular care asigură susținerea corpului și posibilitatea de deplasare.

Tema 4. Prelegere. Osteologie și miologie.

Osteologie - ramură a anatomiei care se ocupă de studiul oaselor. Miologie - ramură a anatomiei care se ocupă cu studiul sistemului muscular.

Tema 5. Prelegere. Anatomia capului și gâtului.

Particularitățile morfologice ale craniului uman (scheletul capului). Oasele neurocraniului (cutiei craniene) și viscerocraniului (masivului facial). Articulația coloanei vertebrale cu capul prin intermediul vertebrelor cervicale.

Studiu practic. Desenul craniului uman.

Obiective: Amplasarea compozițională a craniului în formatul A3, redarea formei scheletului capului prin aplicarea mijloacelor de expresie și a perspective liniare. Materiale: creion.

Tema 6. Prelegere. Mușchii capului.

Sistemul mușchilor faciali și proprietățile lor. Mușchii sfincterici și caracteristica lor.

Studiu practic. Schiță - mușchii capului.

Obiective: Schițe ale mușchilor din jurul ochilor și gurii.

Tema 7. Prelegere. Mușchii gâtului.

Proprietățile mușchiiului sternocleidomastoidian, dintre mușchii gâtului. Caracteristica mușchilor: semispinal, splenius, trapez, platysma, suprahoideni, digastric, stilohioidian, milohioidian, subhioidieni.

Studiu practic. Schiță - mușchii gâtului.

Obiective: Schițe ale mușchilor gâtului.

Tema 8. Prelegere. Mușchii mimicii.

Mușchii mimicii și impactul lor asupra formei capului.

Studiu practic. Schiță - mușchii mimicii.

Obiective: Schițe ale mușchilor mimicii.

Tema 9. Prelegere. Morfologia capului.

Structura anatomică și sensul arhitectonic al capului omnesc. Fizionomia craniului.

Tema 10. Prelegere. Morfologia feței.

Elementele principale ce constituie caracteristicile morfologice ale feței. Elemente funcționale ale sprâncenei, ochiului, nasului, gurei, bărbiei, urechii, obrazului.

Studiu practic. Schiță - organelle feței.

Obiective: Schițe ale ochiului (globii oculari), nasului, urechii și buzelor.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă Evaluarea curentă se efectuează în formă de lucrări grafice (desene, schițe, crochiuri) și elaborarea portofoliului cu lucrări practice la conținutul disciplinei.

Evaluarea finală Evaluarea finală este exprimată printr-o notă, care permite promovarea studentului în etapa următoare a procesului didactic. Această notă cuprinde nota de la lucrările grafice, activitățile practice, individuale, elaborarea portofoliului și nota de la examen.

Evaluarea finală la desen permite acumularea creditelor transferabile de studii, indiciu ce confirmă implicarea acestei discipline în contextul formării competențelor profesionale.

Criteriile de evaluare la anatomia plastică se elaborează în corespundere cu obiectivele curriculare stabilite.

Evaluarea finală constă din răspunsul (oral sau scris) la examen (40% din nota finală) și evaluarea curentă (60% din nota finală).

Bibliografie

1. Barceai A. “Anatomia picturilor”, Budapesta 1957.
2. Frigyes K. Bazele anatomiei artistice. Oradea, Editura Casa, 2013.
3. Ghitescu G. Anatomia plastic, Volumul I, Constructia Corpului. Iași, Ed. “ Polirom”, 2010.
4. Ghitescu G. Anatomia plastic, Volumul II, Forma corpului in pozitia statica si dinamica. Iași, Ed. “ Polirom”, 2010.
5. Ghitescu G. Anatomia plastic, Volumul III, Morfologia plastica , Expresivitatea. Iași, Ed. “ Polirom”, 2010.
6. Pavlov G. M. , Pavlov V. N. Anatomia plastica, Coiz M. 1954.
7. Rabinovici M. T. “Anatomia plastica si reprezentarea figurii umane in baza acesteia”, M. 1982

Facultativă:

8. Bames G. Figura umana nuda, Dresden, 1982.
9. Баммес Г. Изображение фигуры человека, М., Изд. «Сварог и К», 1999.
10. Tiberiu Liviu Vlad. Adevărul anatomic și valoarea sa estetică (anatomia artistică a omului), Iași, Editura Artes, 2001.

Denumirea programului de studii	AP, AD, DI, DV, ET
Ciclul	I Licența
Denumirea cursului	Curriculum la DESEN
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Studiul Artelor, Grafica și Metodologia instruirii
Titular de curs	Ana Simac, doctor în studiul artelor, conferențiar universitar Ana Gobjilă, lector superior
Cadre didactice implicate	Ana Simac, doctor în studiul artelor, conferențiar universitar Constantin Bălan, conferențiar universitar Ana Gobjilă, lector superior, Botnari Dumitru, doctor în pedagogie, conferențiar universitar, Rusu Valentin, lector
e-mail	anasimac777@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.02.O.012	2	I	II	75	45	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
Cursul <i>Desen</i> include studierea bazelor fundamentale de reprezentare a formelor în spațiu, studiul legităților și metodelor de reprezentare în desen a proporțiilor, a raporturilor formale și tonale, a raporturilor de clarobscur a capului uman.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
Studierea anatomică a capului uman. Aplicarea legităților de reprezentare a capului uman. Studierea și analiza constructivă a detaliilor feței. Aplicarea metodelor de redare a valenței expresive cu ajutorul limbajului plastic specific desenului, modelarea formei prin intermediul liniei, clarobscurului, tentei și tonului.
Finalități de studii
să enumere și să distingă etapele de reprezentare a capului din natură; să cunoască legitățile de reprezentare anatomică a capului; să cunoască metodele de redare a clarobscurului în desenul capului. să deosebească particularitățile unui crochiu, schiță, desen de lungă durată. să aplice diverse materiale și tehnici de lucru în desenul capului după model din ghips și model viu; să aplice legile perspectivei liniare și spațiale, metode de redare a clarobscurului; să utilizeze diverse principii de organizare a spațiului plastic; să aplice procedee de generalizare în realizarea imaginii plastice; să autoevalueze obiectiv cunoștințele, aptitudinile și priceperile la reprezentarea capului; să stabilească roul desenului în dezvoltarea imaginației, memoriei vizuale, gândirii creative; să aprecieze rolul desenului academic în formarea artistului plastic și a profesorului de artă plastică;
Precondiții
Studentii trebuie să cunoască cele mai elementare legități și principii de reprezentare a obiectelor din natură, metodele de reprezentare a clarobscurului, tehnica valorății în creion, principiile de valorație tonală.
Conținutul unităților de curs
1. Prelegere. Construcția anatomică a capului uman. Legitățile de reprezentare a capului uman, proporțiile capului în funcție de vârstă. Mușchii capului (mușchii mandibulei, mușchii mimici și a expresiei.)

Detaliile feței, proporțiile detaliilor feței. Particularitățile constructive ale detaliilor feței.
Aplicarea metodei schematizării în studiul constructiv al capului uman.
Legități de reprezentare a capului uman. Etapele reprezentării în desen a capului uman.
Metoda studiului după model - metoda de bază a studiului clasic.

2. Studiu practic. Desen constructiv liniar a detaliilor feței (ghips) nas, buze, ochi, urechi

Competențe: însușirea particularităților constructive și anatomice ale formei capului, studiul metodelor de bază în reprezentarea detaliilor feței.

Reprezentarea ochiului. Legități de construcție a ochiului. Particularități constructive ale globului ocular și ale pleoapelor.

Reprezentarea ochiului în dependență de punctul de privire (schimbările în perspectivă.)

Materiale. Hârtie, creion, format A2.

3. Studiu practic. Desen-masca lui David.

Competențe: însușirea legităților principale de reprezentare a particularităților constructive ale feței umane, redarea plasticității exterioare a feței.

I etapă. Paginația. Metode de paginare a capului în dependență de punctul de vedere, particularități compoziționale.

II etapă. Determinarea proporțiilor capului și a caracterului formei.

III etapă. Determinarea proporțiilor și a raportului dimensional a detaliilor capului.

IV etapă. Construirea formei capului și a detaliilor feței generalizate în suprafețe geometrizate.

V etapă. Valorația. Modelarea valorică prin tonalități a suprafețelor, redarea formei tridimensionale.

VI etapă. Redarea perspectivei spațiale.

Materiale: hârtie, creion, format A2

4. Studiu practic Desene de cap după model din ghips.

Paginația. Determinarea proporțiilor capului și a caracterului formei. Valorația. Modelarea valorică prin tonalități a suprafețelor, redarea formei tridimensionale

Determinarea proporțiilor și a raportului dimensional a detaliilor capului.

Materiale: hârtie, creion, format A2

5. Studiu practic. Construcția anatomică a capului uman.

Legitățile de reprezentare a capului uman, proporțiile capului în funcție de vârstă.

Construirea formei capului și a detaliilor feței generalizate în suprafețe geometrizate.

Materiale: hârtie, creion, format A2

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei Desen se efectuează: în baza realizării lucrărilor practice prevăzute de curriculum-ul disciplinei; soluționării ideilor individuale; posibilitatea și măiestria de transpunere în practică a cunoștințelor teoretice și abilităților; gradul de investigare, cercetare, auto instruire; volumul, numărul și calitatea schițelor și conceptelor plastice, calitatea lucrărilor practice, realizate în cadrul activităților auditoriale și lucrului individual.

Evaluarea curentă se realizează prin două atestări pe parcursul semestrului și ponderea notelor de la evaluarea curentă constituie 60% din nota finală.

Evaluarea finală la disciplina Desen se petrece sub formă de vizionare a tuturor lucrărilor practice, realizate pe parcursul semestrului atât în cadrul orelor de contact direct, cât și în cadrul activităților individuale. Vizionarea lucrărilor practice este realizată de întregul colectiv profesoral-didactic al catedrei, nota constituind 40% din nota finală

Bibliografie

1. Drabant Andras, *Bazele desenului*, ed. Casa, Oradea, 2011.
2. Koroknai Zsolt, *Tehnici de realizare a portretului*, ed. Casa, Oradea, 2011.
3. Liviu Stoica, Rasvan Dobos, *Desenul in arhitectura*, București 2010

4. Николай Ли, Основы учебного академического рисунка., М., Эксмо, 2005.
5. Р.В.Паранюшкин, Техника рисунка, Феникс, Ростов-на-Дону, 2002.
6. Беда И.В. Основы изобразительной грамоты: Рисунок. Живопись. Композиция. – М., 1981.
7. Кузин В.С. наброски и зарисовки. – М., Просвещение, 1991.
8. Медведев Л.Г. Формирование графического художественного образа на занятиях по рисунку. – М., 1986ю
9. Строгановская школа рисунка. М., Изд. «Сварог и К», 2001.
10. Готфрид Баммес. Изображение фигуры человека, М., Изд. «Сварог и К», 1999.

Denumirea programului de studii	Arte plastice, Arte decorative, Design interior, Design vestimentar, Educație tehnologică, Grafică, Pictură
Ciclul	I - Licență
Denumirea cursului	<i>Pictură și compoziția</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, Catedra Pictură
Titular de curs	Ludmila Mokan-Vozian, dr., conf.
Cadre didactice implicate	Ludmila Mokan-Vozian, dr., conf.; Eleonora Brigalda, dr., prof.
e-mail	fapdcreanga@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiu individual
F.02.O.013	5	I	II	150	60	60

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Pictură și compoziția* este o disciplină de specialitate ce se studiază pe parcursul celor opt semestre ale planului de învățământ superior și presupune cultivarea cunoașterii artistice, spirituale prin dezvoltarea gândirii specifice, sensibilității și gustului estetic al studenților – viitori pictori, pedagogi, specialiști în domeniul designului. Cursul de pictură conține atât lecții practice, cât și prelegeri teoretice menite să familiarizeze studenții cu structuri vizuale inedite, să contribuie la dezvoltarea completă a imaginației lor creatoare, să-i introducă în cultura plastică națională și universală.

În cadrul cursului *Pictură* studenții vor însuși diverse modalități de reprezentare plastică, în special, prin intermediul culorii, a unor forme aplicate pe suport bidimensional (hârtie, carton, pânză, lemn, sticlă etc.) în diferite tehnici (acuarelă, guașă, temperă, pastel, acrilice, ulei etc.).

Pe parcursul anilor de studii studenții vor executa lucrări practice de diferite genuri: naturi statice, peisaje, portrete și compoziții figurative.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Familiarizarea studenților cu tehnica picturii în acuarelă;
- Studierea tehnologiei picturii în acuarelă;
- Studierea și exersarea tehnicii tradiționale și moderne de lucru în acuarelă;
- Aplicarea limbajului plastic, stilistic propriu tehnicii picturii în acuarelă;
- Realizarea lucrărilor practice în tehnica picturii în acuarelă.

Finalități de studii

La finele semestrului respectiv studenții vor fi apți:

- să cunoască tehnologia realizării picturii în acuarelă;
- să cunoască și să aplice în lucru tehnicile tradiționale și moderne de realizare ale picturii în acuarelă;
- să cunoască și să aplice în pictură legile acordurilor, armoniei și expresivității cromatice, legile contrastelor de culoare (contrastului de cantitate, calitate, contrastului simultan-sucesiv);
- să aplice limbajul stilistic propriu picturii în acuarelă;
- să organizeze spațiul plastic în baza legităților compoziționale;
- să realizeze picturi gen natură statică în tehnica picturii în acuarelă.

Precondiții

Pentru a asculta acest curs, studenții trebuie să posede competențe gnoseologice și praxiologice preliminare în domeniul desenului, bazelor compoziției, coloristicii, istoriei artei universale și naționale.

Conținutul unităților de curs

Semestrul II.

- Tema 1. Prelegere: **Studiul culorii în pictură și a materiei picturale.** Contrastul complementarelor. Contrastul simultan. Contrastul închis-deschis. Contrastul cald-rece. Contrastul de calitate și cantitate. Contrastul culorilor în sine. Tehnici ale picturii în acuarelă.
- Tema 2. Studiu practic: **Natură statică formată din obiecte de uz casnic și draperii realizată în baza contrastului de cantitate, calitate.** Modelarea prin ton și culoare a formelor în vederea obținerii unei armonizări cromatice generale prin alăturarea unor culori pure, luminoase, cu griuri diferite, care au menirea să sporească strălucirea primelor (contrast de calitate). Alăturarea unor pete de culoare diferită ca întindere (contrast de cantitate), regăsindu-se astfel echilibrul cromatic al lucrării. Materiale: acuarelă, hârtie/ format – A 3, A 2.
- Tema 3. Studiu practic: **Natură statică formată din obiecte de uz casnic și draperii realizată în baza contrastului simultan-succesiv.** Modelarea prin ton și culoare a formelor și a spațiului tridimensional ținând cont de efectul psihofiziologic, conform căruia la o culoare dată în mod simultan se cere culoarea ei complementară. Materiale: acuarelă, hârtie/ format – A 3, A 2.
- Tema 4. Studiu practic: **Natură statică realizată în tehnica mixtă (acuarelă/ pastel).** Reprezentarea prin linie și culoare a unui grup de obiecte și draperii realizate în tehnica mixtă. Tehnica de execuție – acuarelă/ pastel. Fixarea picturii în pastel. Materiale: acuarelă, pastel, hârtie/ format – A 3, A 2.
- Tema 5. Studiu practic: **Natură statică formată din obiecte de uz casnic și draperii cu iluminare artificială.** Modelarea formelor și spațiului tridimensionale ținând cont de influența luminii artificiale asupra culorilor naturale. Materiale: acuarelă, hârtie/ format – A 3, A 2.
- Tema 6. Studiu practic: **Studiu de scurtă durată. Peisaj de primăvară.** Reprezentarea prin linie și culoare a unui colț de natură. Specificul picturii în plein-air. Schimbarea luminii și a culorilor în aer liber. Materiale: acuarelă, hârtie/ format – A 3, A 2.
- Tema 7. Studiu practic: **Natură statică formată din 3-4 obiecte albe diferite după ton și factură pe fondal multicolor.** Modelarea diversificată prin ton, culoare și factură a obiectelor de nuanță albă plasate pe fondal multicolor. Materiale: acuarelă, hârtie/ format – A 3, A 2.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a competențelor formate în cadrul cursului *Pictură* se efectuează în baza: lucrărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționării ideilor individuale; abilității tehnologice de transpunere în material și tehnica artistică; posibilității și măiestriei de aplicare a limbajului plastic (60% din nota finală), care este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului.

Evaluarea finală este exprimată prin prezentarea portofoliului cu lucrări finale și vizionare la finele fiecărui semestru (40% din nota finală).

Analiza critică individuală și în grup a lucrărilor. Consulting între profesorii care activează la catedră.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Bagnall U., Bagnall B., Hille A. *Cartea mare a picturii în acuarelă*. Oradea: Editura Aquilla '93, 2000
2. Bartoș M. J. *Compoziția în pictură*. Iași: Polirom, 2009
3. Mogan-Vozian L. *Natura statică: Îndrumări metodice pentru lecții practice (Cursul de Pictură)*. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Facultatea de Arte Plastice și Design, Catedra de Pictură. Chișinău: Tipografia UPS „I. Creangă”, 2013
4. Scott M. *Biblia picturii în acuarelă*. București: ALL Educational, 2011
5. Săndulescu-Verna C. *Materiale și tehnica picturii*. Timișoara: Marineasa, 2000

Opțională:

1. Sava V. *Tehnicile artistice între tradiție și modernitate*. Iași: Artes, 2009
2. Sușală I. *Culoarea cea de toate zilele*. București: Albatros, 1982

Denumirea programului de studii	DESIGN VESTIMENTAR
Ciclul	Ciclul I, licență
Denumirea cursului	Bazele compoziției
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Arte Plastice și Design, catedra Pictură
Titular de curs	E. Samburic
Cadre didactice implicate	E. Samburic
e-mail	fapdcreanga@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.02.O.015	2	I	II	50	30	20

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Bazele compoziției și cromatologia* are drept scop achiziționarea de către studenți a unui ansamblu de competențe de creare, integrare ce cuprinde acumularea cunoștințelor practico-teoretice, formarea bazei conceptuale a disciplinei de profil (arte plastice și design). Cursul dat include o inițiere în istoria și teoria cercetărilor teoretico-practice și executarea exercițiilor la temele propuse.

Pe parcursul studiilor se vor executa exerciții compoziționale la temele studiate.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

-
- Dezvoltarea gândirii logice și a celei abstracte la studenți;
- Identificarea modului de organizare a compoziției
- Distingerea mesajului artistic al compoziției plastice;
- Observarea interdependenței directe dintre compoziția formală și subiectul sau ideea enunțată;

Finalități de studii

-
- Să creeze interdependența dintre structura compoziției și subiectul ei;
- Să cerceteze flexibilitatea elementelor compoziției și tratarea subiectului în diverse contexte;
- Să realizeze spațiul plastic: spațiu – formă - culoare;
- Să aplice principiul unității și varietății în compoziție;
- Să pună și să rezolve probleme conceptuale în elaborarea compozițiilor;
- Să elaboreze noi tehnici și tehnologii moderne în elaborarea compozițiilor;
- Să realizeze mesajul compositional cu ajutorul mijloacelor de expresie plastic respectând cele trei principia de bază a limbajului plastic;
- Să realizeze o corelare cu celelalte discipline fundamentale și adiacente în scopul extinderii ariei

Precondiții

Studenții trebuie să manifeste interes, respect și receptivitate față de valorile culturale, tezaur național și să posede cunoștințe generale la nivel de liceu, colegiu în domeniul istoriei artelor, desen, pictură etc. Cursul va viza corelația în celelalte discipline fundamentale și adiacente în scopul extinderii ariei de investigație la descifrarea și înțelegerea funcțiilor expresive, comunicative și simbolice ale culorii în bazele compoziției și cromatologie

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Noțiuni generale.

Ramuri, genuri, specii. Khitchiul. Compoziția. Generalități. Limbajul plastic.

Tema 2. Spatiul plastic.

Centrul de interes. Compoziția închisă, deschisă. Centrul compozitional. Elementele de limbaj plastic Schemele compozitionale. Poarta armoniei. Secțiunea de aur. Unitatea. Varietatea. Statică. Dinamică. Accentul. Nuanță. Simetria. Asimetria. Dissimetrie.

Tema 3. Structuri compoziționale

Forma: forma plată, forma volumetrică. Vid-plin. Forma închisă, forma deschisă. Forma-culoare. Proportia (Raportul). Scara. Ritmul. Variațiile ritmului. Celula ritmică. Ritmul. Mișcarea regulată. Cadenta. Ordinea – haos. Plasa modulară.

Tema 4. Compoziția cromatică.

Culorile în fizică. Culori lumina (Cercetările lui Newton). Culori pigmenti. Spectrul cromatic (Johannes Itten). Valorile de lumina stabilite de Goethe.

Tema 5. Legea contrastelor.

Clasificarea contrastelor (cantitative, calitative, geometrice, de formă, de culoare) Cele 7 contraste de culoare.

Contrastul culorilor în sine (primarele). Contrastul clar - obscur (nonculorile).

Contrastul cald – rece. Contrastul complementar.

Contrastul simultan-succesiv.

Realitatea unei culori nu este întotdeauna identică cu efectul ei optic (Chevreul).

Contrastul de calitate.

Contrastul de cantitate.

Tema 6. Realitatea și efectul coloristic.

Realitatea unei culori nu este întotdeauna identică cu efectul ei optic (Chevreul). Contrastul de calitate. Contrastul de cantitate. Realitatea și efectul coloristic. Realitatea cromatică și efectul coloristic sunt identice doar în ansambluri armonice. Deformările optice. Efectul simultan – succesiv. Iluzia optică

Realitatea cromatică și efectul coloristic sunt identice doar în ansambluri armonice.

Deformările optice. Efectul simultan – succesiv. Iluzia optică.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților însușire și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în baza: realizărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționării ideilor individuale; posibilitatea și maiestria de transpunere în material a cunoștințelor teoretice; gradul de investigare, cercetare, auto instruire; volumul și numărul variantelor de lucru (60% din nota finală).

Evaluarea finală.

Evaluarea finală este exprimată printr-o notă, care permite promovarea studentului în etapa următoare a procesului didactic. Această notă cuprinde nota de la activitățile practice individuale, nota obținută de la practica teoretică sub formă de referat și nota de la examen. Evaluarea finală la Bazele Compoziției și Cromatologia, permite acumularea creditelor transferabile de studii, indiciu ce confirmă aplicarea acestei discipline în contextul formării competențelor profesionale. Criteriile de evaluare la Bazele Compoziției și Cromatologia se elaborează în corespundere cu obiectivele curriculare stabilite.

Evaluarea finală a semestrului I constă din răspunsul verbal și prezentarea referatului (40% din nota finală), și evaluarea curentă (60% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. ARNHEIM Rudolf: Art and visual perception, University of California Press — Berkeley, Los Angeles, London 1971.
2. CHEVREUL Michel: Des couleurs et de leurs applications aux arts industriels, Paris 1864
3. CHEVREUL Michel: De la loi du contraste simultané des couleurs et de l'assortiment des objets colorés, Ed. 1, Libr. Pitois-Levrault, Paris 1838; Ed. a 2-a, Imprimerie Nationale, Paris 1889.
4. GOETHE J. W.: Zur Farbenlehre herausgegeben von Rupprecht Matthaedi, Otto Maier Verlag, Ravensburg 1971
5. GOETHE J. W.: Goethe's Colour Theory, arranged and edited by Rupprecht Matthaedi, English edition translated and edited by Herb Aach, Van Nostrand Reinhold Co. New York-Studio Vista ltd. London, 1971.
6. ITTEN Johannes: Kunst der Farbe, Otto Maier Verlag, Ravensburg 1967.

Opțională:

1. ABBOT C. G.: The standard scale of solar radiation, Smithsonian Miscellaneous Collection, Vol. 92, Nr. 13, Washington 1934.
2. ALBERS Josef: Interaction of color, Verlag M. Du Mont Schauberg, Koln 1970.
3. ALBU C. D.: Chimia cîlorilor, Ed. Stiintifica, Bucuresti 1962.

Denumirea programului de studii	AP, AD, P, Gr., DV, DI, ET
Ciclul	I, licență
Denumirea cursului	Istoria artelor
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, catedra Pictură
Titular de curs	E. Brigalda, C. Gheorghită, R. Ursachi
Cadre didactice implicate	E. Brigalda, C. Gheorghită, R. Ursachi
e-mail	fapdcreanga@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.02.O.010	2	I	II	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina Istoria artelor este unul dintre cursurile fundamentale teoretice de bază în pregătirea viitorilor specialiști în domeniul educației și creației artistico-plastice și se studiază în anii de studii I - IV la toate specialitățile Facultății „Arte Plastice și Design”. Acest curs oferă studenților reperele teoretice pentru studiul teoretic și practic al diferitor genuri, materiale tehnici de lucru, stiluri și limbaje de expresie caracteristice pentru fiecare specialitate în parte.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Familiarizarea studenților cu tezaurul culturii universale în general și al artelor plastice în particular.
- Cunoașterea specificul evoluției artelor în perioada antică.
- Promovarea dragostei, respectului pentru valorile artei universale și naționale.
- Educarea, dezvoltarea gustului artistic și estetic.
- Dezvoltarea gândirii și atitudinii creative față de activitatea pedagogică și artistică.

Finalități de studii

La finele cursului respectiv studenții vor fi apti:

- să identifice caracteristicile principale ale artei antice și etapele de dezvoltare;
  - să distingă trăsăturile caracteristice ale artei egeene, din Grecia antică, artei etrusce, din Roma antică;
  - să perceapă și să distingă specificul arhitecturii clasice grecești, a ordinelor clasice: doric, ionic, corintic;
  - să cunoască și să distingă opere de arhitectură, sculptură, pictură, artă decorativă și autorii lor din perioada antică;
  - să înțeleagă și să perceapă mesajul artistic și ideatic ale operelor de artă din antichitate;
  - să posede terminologia specifică istoriei și teoriei artelor;
  - să aprecieze adecvat valorile artelor plastice;
- să aplice cunoștințele teoretică și aptitudinile practice în cadru altor discipline de studiu cât și în practica pedagogică.

Precondiții

Studenții trebuie să posede competențe gnoseologice și praxiologice preliminare în domeniul istoriei, artelor plastice, compoziției, cromatologiei, bazelor artei decorative, să manifeste interes, respect și receptivitate față de valorile artelor plastice universale și naționale.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. **Arta egeeană.** Cadrul geografic și istoric.

Principalele centre ale artei egeene: etapa cicladică - Troia; etapa minoică - insula Creta;

etapa miceniană – orașele Micene și Tirint.

Palatul din Cnossos. Tematica picturii din Cnossos. Ceramica cretană – stilul Camares.

Arhitectura miceniană. Ceramica și plastica miceniană.

Megaronul – elementul central al palatelor miceniene.

Sculptura monumentală miceniană. Arta decorativă.

Tema 2. **Arta Greciei Antice.**

Cadrul geografic și istoric. Periodizarea. Mitologia și arta greacă.

Antropocentrismul creației artistice grecești. Arta greacă în perioada homerică.

Ceramica decorată în stil geometric și plastica mică.

Arta greacă în perioada arhaică. Noțiunea de „ordin”. Ordinele doric, ionic și corintic.

Sculptura greacă în perioada arhaică. Tipologia vaselor de ceramică.

Arhitectura în perioada clasică timpurie. Decorația sculpturală a templelor.

Caracterul eroico-decorativ al sculpturii clasicii timpurii.

Perioada de apogeu a artei clasice grecești. Acropola din Atena.

Sculptura în perioada clasică de apogeu: Fidias, Miron, Policlet.

Arhitectura și sculptura în perioada clasică târzie.

Arta greacă în perioada elenistică.

Tema 3. **Arta etruscă.**

Cadrul geografic și istoric. Structura orașelor etrusce. Construcția drumurilor, podurilor, apeductelor și fortificațiilor etrusce.

Ordinul etrusc. Evoluția tipologică a locuințelor etrusce.

Monumentele funerare etrusce.

Pictura și sculptura etruscă.

Ceramica etruscă.

Tema 4. **Arta Romei Antice.**

Periodizarea artei romane. Apariția și dezvoltarea orașului Roma.

Arta Romei republicane.

Răspândirea tehnicii betonului în arhitectura romană utilitară. Lucrări edilitare.

Rețeaua rutieră și de canalizare.

Utilizarea arcului și bolților în arhitectura romană. Forumul Roman.

Sculptura Romei republicane.

Arhitectura Romei imperiale. Diversitatea arhitecturii imperiale.

Evoluția portretului în sculptura romană. Basorelieful istoric roman.

Pictura Romei antice - stilurile pompeiene.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în baza: testelor, seminarelor (60% din nota finală), care este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului.

Evaluarea finală este exprimată prin examen la finele fiecărui semestru (40% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. *Arta. Din preistorie la Renașterea timpurie*, Ed. Litera, București, 2010.
2. *Arhitectura. Din preistorie la Renașterea timpurie*, Ed. Litera, București, 2010.
3. Botez-Crainic A., *Istoria artelor plastice*, vol. I-V. Ed. didactică și pedagogică, București, 1997-2002.

4. Florea V., Szekely G., *Mica enciclopedie de artă universală*. Ed. Litera, București-Chișinău, 2001.
5. Oprescu G., *Manual de istoria artei*, vol. I-V. Ed. Meridiane, București, 1985-1986.
6. Vătășeanu V., *Istoria artei*, vol. I. București, Ed. Didactică și Pedagogică, 1967.
7. Vătășeanu V., *Istoria artei*, vol. II. București, Ed. Meridiane, 1976.
8. Гнедич, П. П., *Всеобщая история искусств*, Изд. ЭКСМО, Москва, 2013.
9. Дмитриева, Н. А., Виноградова, Н. А., *Искусство древнего мира*. Изд. Детская литература, Москва, 1986.
10. Полевой, В. М., *Искусство Греции*. Москва, 1984.

Opțională:

1. Charles, V., Manca, I., *30 de milenii de pictură*. Ed. Litera, București, 2013.
2. Florea V., Szekely G., *Dicționar de artă universală*. Ed. Litera, București-Chișinău, 2001.
3. Mason, A., Spike, J. T., *Arta occidentală din Preistorie pînă în secolul al XI-lea*. Ed. Corint, București, 2010.
4. Гнедич, П. П., *История искусств с древнейших времен*, Москва, 2000.

Denumirea programului de studii	Facultățile: Filologie, Istorie și Geografie, Arte plastice și desigh, Limbi și literaturi străine, Psihologie și psihopedagogie, Științe ale educației
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Educație Fizică
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Educație Fizică
Titular de curs	C.Ciorbă, dr. hab., prof. univ.
Cadre didactice implicate	A.Anghel, I.Țapu, A.Lungu, M.Bodiu
e-mail	ciorbaconst@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
G.01.L.017	-	I	1-2	60	60	-

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

În condițiile actuale, când marea majoritate din rândurile tineretului studențesc duc un mod de viață sedimentar, iar majoritatea timpului este efectuat în fața calculatoarelor, televizoarelor, la orele de curs și așa mai departe, starea fizică și funcțională a acestora este una destul de șubredă. Conform actelor normative, în cadrul instituțiilor de învățământ superior, cursurile de educație fizică sunt foarte limitate în numărul de ore (2 pe săptămână) și sunt prevăzute doar pentru anul întâi de studii, fapt ce duce la scăderea nivelului pregătirii fizice și funcționale a acestora.

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” este o instituție de orientare pedagogică, ori cursul de EDUCAȚIE FIZICĂ este unul important pentru cultivarea modului sănătos de viață a cetățeanului, care îl va promova în rândurile elevilor.

Disciplina nominalizată va contribui la formarea persoanelor multilateral dezvoltate, capabile să facă față tuturor condițiilor de viață. Cursul are conexiune cu disciplinele de pedagogie, economie, biologie, fiziologie, psihologie unde componenta asanativă este una foarte importantă pentru viitoarele cadre didactice din Republica Moldova..

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Cunoaștere

- Cunoașterea esenței celor mai importanți termeni și noțiuni din domeniul educației fizice;
- Familiarizarea studenților cu cele mai avansate metodologii în domeniul educației fizice universitare;
- Posedarea informației cu privire la practicarea independentă a exercițiului fizic;

Capacități

- Evidențierea cauzelor ce duc la scăderea nivelului pregătirii fizice în condițiile actuale;
- Însușirea metodicilor de practicare a exercițiului fizic în funcție de scopurile puse în fața sa;
- Însușirea metodelor de evaluare a nivelului pregătirii fizice generale;
- Însușirea metodelor de evaluare a nivelului pregătirii funcționale.

Atitudini

- A-și manifesta poziția față de practicarea exercițiului fizic în regimul zilei;
- Exprimarea poziției față de practicarea exercițiului fizic;
- Dezvoltarea viziunii moderne cu privire la formele de practicare a exercițiului fizic;
- Trezirea interesului față de modul sănătos de viață;

Finalități de studii

- Să cunoască cauzele ce determină nivelul pregătirii fizice;
- Să cunoască cauzele ce determină nivelul dezvoltării fizice;
- Să cunoască cauzele ce determină nivelul pregătirii funcționale;
- Să fie în stare să alcătuiască complexe de exerciții fizice pentru diferite grupuri de mușchi;
- Să cunoască modalitățile organizării practice independente a exercițiului fizic;
- Să cunoască metodele de autoevaluare a nivelului pregătirii motrice;
- Să cunoască metodele de autoevaluare a nivelului dezvoltării fizice;
- Să cunoască metodele de autoevaluare a nivelului pregătirii funcționale;
- Să aplice terminologia studiată în activitatea profesională;
- Să aplice cunoștințele obținute în vederea dezvoltării profesionale continue.

Preconții

Studentii trebuie să aibă deprinderi de practicare independentă a exercițiului fizic, să fie în stare să selecteze complexe de mijloace fizice pentru organizarea și desfășurarea activităților motrice la lecțiile de educație fizică, la lecțiile independente, lucrul individual la domiciliu etc.

Studentii trebuie să aibă deprinderi de practicare de evaluare a nivelului pregătirii fizice, nivelului dezvoltării fizice, precum și a nivelului pregătirii funcționale.

În cadrul orelor practice se va determina nivelul pregătirii teoretice și practice al studenților, iar la finele acestora se va evalua prin calificativul ”admis” – ”respins”.

Conținutul unităților de curs

TEMA 1. CARACTERISTICA SISTEMULUI NAȚIONAL DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT (2 ORE)

Noțiunile de bază ale sistemului național de educație fizică și sport. Principiile sistemului național de educație fizică și sport.

Caracteristica verigilor de bază a sistemului național de educație fizică și sport. Unitatea metodologică de funcționare a sistemului național de educație fizică și sport. Educația fizică în instituțiile de învățământ superior.

TEMA 2. BASCHETUL ÎN SISTEMUL EDUCAȚIEI FIZICE UNIVERSITARE (12 ORE)

- Învățarea și perfecționarea deplasărilor – 2 ore;
- Învățarea și perfecționarea pasărilor – 2 ore;
- Învățarea și perfecționarea aruncărilor la coș – 4 ore;
- Învățarea și perfecționarea driblingului – 2 ore;
- Sistemele de joc bilateral – 2 ore.

TEMA 3. VOLEIUL ÎN SISTEMUL EDUCAȚIEI FIZICE UNIVERSITARE (12 ORE)

- Învățarea și perfecționarea deplasărilor – 2 ore;
- Învățarea și perfecționarea pasărilor – 2 ore;
- Învățarea și perfecționarea serviciilor – 2 ore;
- Învățarea și perfecționarea preluărilor – 2 ore;
- Sistemele de joc bilateral – 4 ore.

TEMA 4. BADMINTONUL ÎN SISTEMUL EDUCAȚIEI FIZICE UNIVERSITARE (12 ORE)

- Învățarea și perfecționarea deplasărilor – 2 ore;
- Învățarea și perfecționarea serviciului – 2 ore;
- Învățarea și perfecționarea loviturilor – 4 ore;
- Învățarea și perfecționarea preluărilor – 2 ore;
- Sistemele de joc bilateral – 2 ore.

TEMA 5. ATLETISMUL ÎN SISTEMUL EDUCAȚIEI FIZICE UNIVERSITARE (12 ORE)

- Învățarea și perfecționarea alergătilor pe distanțe mici – 2 ore;
- Învățarea și perfecționarea alergătilor pe distanțe mari – 2 ore;
- Învățarea și perfecționarea aruncărilor (mingea de tenis, grenadei) – 4 ore;
- Învățarea și perfecționarea săriturilor (înălțime, în lungime) – 2 ore;
- Alergări de ștafetă – 2 ore.

TEMA 6. PREGĂTIREA FIZICĂ GENERALĂ – 10 ORE

- **Dezvoltarea forței musculare – 2 ore.**
  - Exerciții cu învingerea greutății corpului propriu.
  - Exerciții cu greutate: cu haltere mici (1-2 kg); cu haltere mari (30% - 80% din greutatea corpului); exerciții cu mingile medicinale 3-5 kg; exerciții de pase cu mingi medicinale 1-3 kg;
  - exerciții cu rezistența partenerului.
  - Jocuri și ștafete pentru dezvoltarea forței: lupta cu bățul; lupta călăreților; lupta cocoșilor etc. De-a capra „Huștiuliuc”.
- **Dezvoltarea vitezei de deplasare – 2 ore;**
  - Exerciții pentru dezvoltarea vitezei de deplasare: alergare cu viteză maximă cu ridicarea genunchilor la piept; alergare cu sprijin la perete; sărituri de pe loc, cu ridicarea genunchilor la piept. Jocuri și ștafete cu alergări, sărituri.
  - Exerciții pentru dezvoltarea vitezei de reacție: Exerciții în regim de viteză pentru învățarea și consolidarea elementelor fundamentale ale apărării și atacului: marcarea, demarcarea, interceptia.
  - Jocuri și ștafete pentru dezvoltarea vitezei de deplasare, reacție; „Jocuri” de viteză.
  - Exerciții pentru dezvoltarea vitezei de repetiție.
  - Accelerări repetate: 10x25 m ; 8x25 m ;
  - Alergare accelerată pe 200 m ;
  - Alergare de suveică 4x30 m etc.
  - Jocuri dinamice: „Petișoare în mers”, „Ziua și noaptea”, „Ștafeta circulară”, „Suveica”, „Petișoare sportive”, „Vrabia, albina, vânătorul”, „Cursa cu numere”.
- **Dezvoltarea rezistenței – 2 ore.**

- Practicarea crosurilor pe diverse distanțe (1500-3000 m);
- alergare de fond (2000-5000 m);
- alergare cu învingerea obstacolelor (1000-3000 m).
- Exerciții de alergare pentru dezvoltarea rezistenței în regim de viteză 3x60 m; 2x200 m ; 300 m ; 600 m ; 1000 m.
- Joc bilateral, „Suveica" și „Năvodul",
- Joc bilateral 3x3".

● **Dezvoltarea îndemnării – 2 ore;**

- Exerciții combinate la aparatele de gimnastică;
- exerciții acrobatice.
- Sărituri și aruncări.
- Jocuri dinamice și ștafete.
- Exerciții specifice jocurilor de tenis, fotbal, volei, baschet.

● **Dezvoltarea supleței – 2 ore**

- Exerciții pentru mobilitatea articulațiilor coxofemurală, mâinilor și a coloanei vertebrale;
- cu mingi medicinale 3 kg, cu coarda.
- Exerciții specifice gimnasticii și acrobaticii.

Strategii de evaluare

- Se vor aplica următoarele strategii de evaluare: evaluarea nivelului pregătirii sportive (tehnic, tactic, motric, teoretic), evaluarea stării funcționale (pulsul, tensiunea arterială, proba Ruffier, Testul Sergent), evaluarea nivelului pregătirii practico-metodice (desfășurarea antrenamentelor sportive), evaluarea la concursuri sportive

Bibliografia:

Obligatorie:

1. **Barbu C., Stoica M., Metodica predării exercițiilor de atletism în lecția de educație fizică, Ed. Printech, 2000, 265 p.**
2. **Ciorbă C.** Modelarea teoretică a conținutului învățământului superior de cultură fizică. Știința culturii fizice. Chișinău, 2006, nr.4, P. 5-13. ISSN 1841-1606.
3. **Ciorbă Constantin.** Teoria și metodică educației fizice. Chișinău, Valinex, 2016, 140 p

Opțională:

4. **Ciorbă C., Cucereavii O. Rotaru A.** Jocuri sportive (curs de lecții). Chișinău, "Valinex", 2007 - 152 p.
5. **Fleancu J., Ciorbă C.** Baschet, îndrumar practico-metodic, *Cultura-Pitești, 2001, 290 p.*
6. **Conohova T., Richicinski G.-** *Jocuri sportive – curs de bază. Chișinău 2007.*
7. **Roman, D., Rugină, Gh., -** *Metodica predării exercițiilor de atletism, Editura Fundației România de Măine, București, 2001*

8. *Petrescu, T., Gheorghe, D., Sabău, E., - Atletism. Curs de bază, Editura Fundației România de Mâine, București, 2007, 236 p.*
9. **Marcu V.** Badminton, mijloc al educației fizice. București. Sport-turism, 1989.

Denumirea programului de studii	AP, ET DV
Ciclul	Instruire cu frecvența redusă
Denumirea cursului	Tehnologii informaționale
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Studiul Artelor, Grafică și Metodologia instruirii
Titular de curs	Svetlana Muntean, lector superior
Cadre didactice implicate	Svetlana Muntean, lector superior, Alexandru Ermurache, lector superior
e-mail	svmunt@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
G.02.O.014	4	I	II	120	60	60

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
Cursul <i>Tehnologii informaționale</i> include studierea componentelor unui calculator, elementele și operațiuni de bază ale sistemului Windows, gestionarea documentelor, editarea și procesarea de texte, asistență Word, desenarea cu instrumente grafice specifice, manevrarea desenelor în ArtRage, adobe Illustrator.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
Familiarizarea și cunoașterea metodelor fundamentale a tehnologiilor informaționale; Utilizarea mai eficientă a calculatorului; Cunoașterea elementelor de bază componente a calculatorului. Identificarea principiilor didactice moderne în grafica de computer; Utilizarea tehnologiilor informaționale în exercitarea diferitelor atribuții și pentru propria perfecționare.
Finalități de studii realizate la finele cursului
<ul style="list-style-type: none">
• Să explice indentificarea principiilor didactice moderne în tehnologiile informaționale (programa Word);
• Să utilizeze importarea și exportarea diferitor structuri de date între programe;
• Să demonstreze transformarea și prelucrarea textelor și a imaginilor;
• Să prezinte definirea cadrelor și poziționarea acestora în pagină;
• Să aplice elementele de bază a ferestrelor de lucru;
• Să elaboreze utilizarea formatării textului și operațiuni cu fișiere;
• Să argumenteze aplicarea tabelelor și diagramelor. Să utilizeze principiile de bază în realizarea lucrărilor grafice;
• Să aplice corect principiile de stilizare și abstractizare în lucrările grafice.
Precondiții
Studentii trebuie să descrie și să distingă ramurile specifice în domeniul graficii digitale. Trebuie să distingă elementele de bază componente a calculatorului, utilizarea stocării, transmiterii și prelucrării informației, să cunoască elementele de bază pentru crearea unei compoziții bidimensionale, să proiecteze de sine stătător un concept creativ în domeniul designului graphic.
Conținutul unităților de curs
Tema 1. Specificarea programelor VECTOR (Adobe Illustrator, Corel Draw, Free Hand) Tipuri de aplicații grafice bitmap și aplicații vectoriale, cantitatea de memorie necesară reținerii unei imagini vectoriale și bitmap, selectarea imaginii de tip vectorial, prelucrarea detaliilor de dimensiuni mici prin adăugare sau ștergere de puncte. Elementele ferestrei programei : bara de titlu, bara de meniuri, bara cu instrumente, caseta de furnizare posibilităților de lucru

suplimentare corespunzătoare instrumentului selectat, paleta de culori, zona de lucru, barele de navigare în interiorul imaginii.

Tema 2. Formarea conturului în Adobe Illustrator

Inițiere în domeniul programei vectoriale. Linia - ca instrument principal pentru desenarea conturului obiectelor. Segmentele unei linii de contur – curbele Bezie. Punctele de reper. Parametrii de bază a documentului.

Instrumentele de grup Restangle și Ellipse, instrumentele de grup Pencil, Instrumentele Pen.

Tema 3. Bara cu instrumente în Adobe Illustrator, paletele de lucru.

Instrumentele de selectare, redactare, permutare, copiere, dublare.

Studiul barei de instrumente în Illustrator : instrumentele de selecție, de redactare, de manivrare în documentul de lucru, de vizualizare.

Paletele de lucru – casete mici pentru gruparea elementelor de conducere. Funcțiile specifice. Instrumentul text. Proprietățile instrumentelor.

Tema 4. Desenarea unei imagini digitale.

Pași esențiali pentru executarea unui desen în Illustrator:

1. alegerea instrumentului potrivit din caseta cu instrumente.
2. Stabilirea atributelor disponibile pentru instrumentul selectat, respectiv mărimea, desen opac sau transparent, forma pensulei, grosimea liniei.
3. alegerea culorii pentru desenare (foreground) din Color Box.
4. Mutarea cursorului în zona de lucru, în locul de început al desenului.
5. Utilizarea instrumentului selectat, repetându-se pașii procedurii de câte ori este necesar pentru realizarea desenului.

Poziția Custom pentru alegerea procentului de mărire a imaginii.

Tema 5. Selectarea și modificarea unei imagini.

Operațiuni de modificare : copiere și mutare a unei imagini sau a unei porțiuni din aceasta, selectarea totală sau parțială.

Alegerea unul dintre instrumentele de selectare zonă de orice formă sau selectare zonă dreptunghiulară, urmat de atributele de desenare Transparent.

Mutarea cursorului în afara zonei care trebuie selectată și trasarea unui chenar în jurul acesteia. Aspectul unei zone selectate prin schimbarea cu una dintre comenzile meniului afișat la efectuarea clic dreapta.

Operația Flip/Rotate pentru determinarea obținerii imaginii în oglindă a obiectului selectat față de axa verticală, orizontală sau după un unghi de mărime precizată.

Tema 6. Transferul imaginilor între programe.

Crearea capturilor de imagini, folosirea Clipboard-ului Windows.

Pentru copiere a imaginii pe ecran se efectuează pe etape :

Aducerea imaginii pe ecran și se capturează cu Print Screen ;

Inserarea într-un document ArtRage;

Decuparea porțiunii dorite din imagine (o fereastră, un meniu) și copierea în Clipboard ;

Aducerea zonei selectate într-un nou document, efectuând o serie de corecturi și modificări referitoare la chenare, culori etc. ;

Salvarea documentului File,

Aducerea în Word în poziția prestabilită.

Tema 7. Cerințele de bază față de proiect.

Determinarea temei viitorului proiect, manifestarea coloristică, corelația dintre lumină și culoare, crearea corectă a fundalului, legătura fundalului cu elementele proiectului, aplicarea efectelor iluzorii ale culorilor, generalizarea metodelor de lucru,

procedeele tehnice, fenomenele Kitsch.

Migloacele plastice și artistice în realizarea unui proiect : contrastarea plastică, nuanțarea, gama cromatică, armonia, comparația. Combinarea și aranjarea rațională a elementelor compoziției pentru redarea unei creații întregi, unde elementele sunt subordonate reciproc și raportate la întreaga lucrare

Bibliografie

Obligatorie:

1. Klendland Dik-Mak. *Biblia ispolizovatelea Photoshp 7*. Moscova: Dialectica, 2007;
2. Ksenakis D. *Photophop dlea profesionalov*. London, 2003;
3. Olspatch T., L. Kelli. *Biblia ispolizovatelea Illustrator 10*. Moscova: Dialectica, 2002;
4. Petrov M., V. Molocikov. *Grafica la computer*. S.-Petesburg : Piter, 2003;
5. Petrov M. *Grafica la computer*. S.-Petesburg: ed. Piter, 2006.

Opțională:

6. *Revista Computer Art*. (№ 1,2,,4,5,), (№ 1,2,3,); Moscova: (№ 1,2,,4,5,), 2005 (№ 1,2,3,); 2005, 2006;
7. *Revista Atelier*. Chișinău: 2003-2005;
8. *Revista Easy PC, Ghidul pentru folosirea computerului*. București: 2002;
9. Stayfer Tood. *Computerul vostru*. Moscova: *Dialectica*, 1996;
10. Wempen Faithe, Aitken Peter. *Microsoft Office 97 Professional*. București: Editura Teora, 1998.

Denumirea programului de studii	
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Limbă și Comunicare
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Filologie, Catedra Limbă și Comunicare
Titular de curs	L.Neaga, L.Gălușcă
Cadre didactice implicate	
e-mail	liliananeaga@rambler.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
G.02.L.023	ECTS: 6	I	I,II	120	60	60

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
<p>Cursul de <i>Limba și comunicare</i>, oferă cunoașterea limbii române de către studenții alolingvi, impune în mod deosebit conștientizarea de către student a relației gândire-vorbire pentru a depăși contradicția psihologică surventivă în urma influenței limbii materne. De asemenea, însușirea mentalității poporului creator al limbii date, ceea ce ar facilita familiarizarea cu valorile civilizației, culturii și literaturii, asigurându-se astfel integrarea socioculturală a alolingvilor. Programa de față intenționează a fi un argument în favoarea predării limbii române în plan funcțional, conținuturile la limbă fiind racordate cu interesele și necesitățile de comunicare ale studentului.</p>
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
<ul style="list-style-type: none">
▪ înțelegerea varietăților de mesaje orale și scrise din mediul familiar, informal, academic, de specialitate (profesional), social;
▪ recunoașterea structurilor gramaticale și modelelor de exprimare specifice diferitor acte situative;
▪ realizarea diferitor tipuri de texte orale și scrise în limba română literară;
▪ redactarea greșelilor comise în procesul lansării mesajului oral și scris; <p>demonstrarea abilităților de a sistematiza, analiza și generaliza faptele ce țin de comunicarea orală și scrisă în limba română literară</p>
Finalități de studii
<ul style="list-style-type: none">
✓ să dispună de un vocabular activ, în vederea realizării unui discurs;
✓ să delimiteze o situație comunicativă de alta;
✓ să redacteze mesaje fluente și coerente în diverse situații comunicative;
✓ să realizeze descrierea succintă a unui eveniment, personaj, fenomen în baza reperelor propuse;
✓ să interpreteze multiaspectual un text literar/nonliterar;
✓ să posede cunoștințe cu privire la istoria, cultura și civilizația poporului român;
✓ să prezinte o viziune de ansamblu asupra structurii limbii române;
✓ să analizeze faptele de limbă în conformitate cu cunoștințele achiziționate
✓ să cunoască gramatica funcțională a limbii române;
✓ să integreze elementele gramaticii funcționale în actul comunicativ;
✓ să opereze cu clișee verbale adecvate situației de comunicare;
Precondiții
trebuie să cunoască gramatica funcțională a limbii române trebuie să

Conținutul unităților de curs

Tema 1. **Îmi pare bine să vă cunosc. Formular de Gr.Vieru.**

Modul indicativ, timpul prezent.

Pronumele de politețe.

Pronumele interogativ: cine?, ce?

Adverbe interogative : unde ?, de unde?, când?, de când?

Pronume personale la cazul acuzativ.

Tema 2. **Rădăcinile cresc în hume și de acolo ne tragem și noi.**

Amintiri din copilărie.

Casa parintească nu se vinde. .

Casa tradițională românească.

Genul și numărul: masculin și feminin. Pronumele posesiv. Articolul posesiv Numerele cardinale. Pronumele interogativ: câți, câte. Articolul substantival hotărât și nehotărât. Declinarea substantivelor. Pronume și adjective demonstrative de apropiere.

Tema 3. **Studentia – perioada provocărilor și realizărilor.**

Din istoria UPS *Ion Creangă*.

Structura UPS *Ion Creangă*.

Sistemul de învățământ di RM.

Domnul Trandafir, M.Sadoveanu

Conjugarea verbelor la prezent și perfectul compus. Participiul. Genul și numărul substantivelor. Prepoziții spațiale.

Numeralul ordinal

Tema 4. **Chișinău – orașul studenției mele.**

Din istoria or. Chișinău.

Legenda orasului Chișinău.

Simbolica capitalei.

Modul conjunctiv, timpul prezent. Verbe neregulate la modul conjunctiv. Verbul a trebui. Declinarea substantivelor proprii.

Tema 5. **Pe un picior de plai, pe-o gură de rai...**

Moldova. File din istorie.

Simbolica de stat a RM. Semnificație.

Cultura RM.

Îndeletnicirile tradiționale ale moldovenilor.

Modul indicativ, timpul trecut, imperfect. Pronumele negativ: nimeni, nimic. Adjectivul. Adjective cu patru, trei și două forme. Acordul adjectivului cu substantivul.

Tema 6. **Moldova de azi - probleme, atitudini, soluții.**

Șomajul – vechi flagel al societății.

Ecologia – o șansă pentru mileniul trei.

Modul indicativ, timpul viitor, forma I. Adverbul. Tipologia adverbilor.

Tema 7. **Cartea – ghidul vieții !**

Din istoria cărții.

Cartea – obiect cultural.

Modul condițional, timpul prezent. Pronumele nehotărâte. Utilizarea lor.1

Tema 8. **Fii în centrul evenimentelor!(mass-media).**

Mass-media. Istoria apariției.

Componentele și funcțiile mijloacelor mass-media.

Modul imperativ (forma afirmativă și negativă).Pronumele personal la cazul Dativ (forme accentuate și neaccentuate).Numeralele

Tema 9. **Omul fără de prieteni e ca pomul fără cetini...**

Cum să-ți alegi un prieten.

Prietenia adevărată.

Pronumele de identitate. Categoriile lexico-gramaticale ale substantivului

Tema 10. **Două iubiri umane fac una divină...**

Dragobetele. Tradiții de Dragobete.

Pronumele relativ. Gerunziul. Viitorul I, forma II.

Tema 11. **De la natură ne vine tot ce e perfect.**

Cîte chipuri sub soare...

Numeralele distributive. Coniunctivul cu valoare de imperativ.

Tema 12. **Munca este părintele gloriei și al fericirii.**

Munca o religie a sufletului. *Odihna* de I.Druță

Arta muncii.

Modul indicativ, mai mult ca perfectul. Numeralele multiplicative. Gerunziul. Utilizarea verbelor la gerunziu.

Tema 13. **Personalități din cultura românească.**

Mari muzicieni. Ștefan Neaga.

Mari pictori. Mihai Greco.

Mari actori. M.Volontir

Mari interpreți. Maria Ciubotaru

Expresii frazeologice. Coniunția. Perfectul simplu.

Tema 14. **Provocările lumii contemporane.**

Ce înseamnă libertate și libertinaj?

Drogurile și efectele lor.

În căutarea propriei identități.

Numeralele adverbiale. Prepoziția.

Strategii de evaluare

Bibliografie

Obligatorie:

1. Limba română pentru alolingvi. Culegere de texte, Pro Didactica 2006.
2. Limba care ne unește (1-3). Chișinău 2004.
3. Tamara Cazacu, Diana Vrabie, Gramatica limbii române în scheme și tabele, Chișinău, 2006.
4. Ștefania Popescu, Gramatica practică a limbii române (cu o culegere de exerciții), București, 1997.

Opțională:

Denumirea programului de studii	Pedagogie. Filologie. Psihologie. Informatică. Istorie și geografie. Arte plastice. Limbi străine
Ciclul	Ciclul I, licență
Denumirea cursului	Protecția muncii
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Pedagogie; catedra Pedagogie Preșcolară
Titular de curs	Lidia Cojocari, dr., conferențiar universitar
Cadre didactice implicate	Iurie Cibric, lector superior universitar Aliona Boțan, lector universitar
e-mail	lidiac@mail.ru; cibric67@mail.ru;

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
G.02.L.020	-	I	I, II	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Prezentul curs prezintă o parte integră a procesului instructiv educativ și vine să faciliteze însușirea cunoștințelor, deprinderilor practice și perfecționarea calităților manageriale ale studenților în vederea realizării măsurilor de protecție și intervenție privind protecția populației, valorilor culturale și bunurilor materiale în caz de calamități naturale, catastrofe și avarii cu caracter tehnogenic. Cursul se adresează studenților, în egală măsură, atât pentru comportamentul individual, cât mai ales pentru coordonarea eforturilor unor microgrupuri, în cazul instituirii unor situații excepționale. Cursul răspunde nevoii permanente de cunoaștere, de către studenți, a actelor normative care reglementează comportamentul acestora în caz de dezastre, relațiile cu instituțiile de profil ale statului, drepturile și obligațiile acestora rezultate din asemenea relații.

Necesitatea acestui curs rezidă din faptul că în acest domeniu vast al protecției populației și valorilor materiale se utilizează noțiuni, concepte, principii și proceduri operaționale cu caracter de noutate, iar complexul material bibliografic, din țară și din străinătate, se impune a fi sistematizat și adaptat, în permanență, la dese noutăți survenite în realitatea economico-socială a țării.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- **Competențe gnosiologice:** de căutare, de aplicare și analiză critică a informației din diferite surse, de utilizare a diferitor metode de structuralizare a informației primare și modificare a nucleului informațional, referitoare la securitatea vieții umane și bunurilor materiale, acțiunile și măsurile de protecție individuală și colectivă în situațiile ce pun în pericol viața umană.
- **Competențe de aplicare:** de a aplica cunoștințele obținute în viața cotidiană, în activitatea profesională.
- **Competențe de analiză:** de a evalua și analiza rezultatele obținute practice, care reflectă măsurile de acordare a primului ajutor sinestrașilor, criteriile de apreciere a situațiilor excepționale ce pun în pericol viața.
- **Competențe de comunicare:** în limba maternă într-o manieră clară și precisă, oral și în scris, inclusiv utilizând tehnologiile informaționale și de comunicare, în diverse contexte socio-culturale și profesionale.

Finalități de studii

- Să descrie esența noțiunilor din sfera protecției civile, din domeniul legislației ce reglementează activitatea cetățenilor pe linia protecției civile.
- Să identifice semnalele de înștiințare ale protecției Civile.
- Să posede cunoștințe și deprinderi practice în domeniul organizării protecției populației, valorilor culturale și proprietății în caz de calamități, catastrofe și avarii.
- Să propună măsuri de evitare a cauzelor declanșării situațiilor excepționale de genезă naturală și antropogenă.
- Să elucideze tactica principiilor de acțiune în condiții extreme.
- Să demonstreze deprinderi practice de organizare și efectuare a acțiunilor de salvare – deblocare, de utilizare a

remediilor de protecție individuală și colectivă.

- Să conștientizeze necesitatea însușirii noțiunilor de prim ajutor medical, exersarea procedurilor de acordare a acestora, cunoașterea măsurilor ce se impun pentru pregătirea psihologică a populației.

Precondiții

Studentii trebuie să posede cunoștințe și deprinderi din cursurile preuniversitare.

Conținutul unităților de curs

- **Tema 1. Organizarea Protecției Civile.**
Incursiune istorică. Rolul și atribuțiile Protecției Civile. Legea Republicii Moldova cu privire la PC. Organizarea și structura Protecției Civile în R. Moldova. Drepturile și obligațiile cetățenilor la Protecția Civilă. Forțele Protecției Civile. Mijloacele de informare a PC. Semnalele de avertizare ale apărării civile și acțiunile corespunzătoare. Colaborarea internațională în domeniul PC. Pregătirea și instruirea pentru protecția civilă.
- **Tema 2. Dezastre – fenomene distructive, situații excepționale.**
Noțiuni generale. Clasificarea situațiilor excepționale: situații excepționale cu caracter natural, situații excepționale cu caracter tehnogen și situații excepționale cu caracter ecologic. Managementul dezastrelor.
Dezastre naturale - seismul, inundațiile, înzăpezirile, alunecările și prăbușirile de teren, epidemii, epizotii, epifitotii etc. - caracteristica generală, măsuri de prevenție, comportamentul și acțiunile în caz de dezastru, măsurile întreprinse după dezastru.
Dezastre tehnogene – accidentul chimic, accidentul radioactiv etc. - caracteristica generală, măsurile întreprinse în dependență de sursa toxică.
- **Tema 3. Armele de nimicire în masă.**
Arma atomică. Arma biologică. Arma chimică. Mijloacele de protecție.
- **Tema 4. Traumatismele în diferite situații excepționale și urgența medicală.**
Organizarea și realizarea măsurilor de salvare și urgență în focarele situațiilor excepționale. Traumatismele ca urmări a situațiilor excepționale și principiile acordării primului ajutor medical. Traumatismele țesuturilor moi. Traumatismele aparatului locomotor. Hemoragiile și hemostaza. Inecul. Șocul. Sincopa. Electrocutarea. Mușcăături de insecte, animale. Obiecte străine în ochi, urechi, căile respiratorii, cavitatea abdominală. Moartea clinică și etapele de reanimare.
- **Tema 5. Focarele epidemice și combaterea maladiilor infecțioase.** Epidemiile și unele măsuri de protecție a omului.
Focarele epidemice și maladiile declanșatoare. Măsuri de protecție împotriva epidemiilor.
- **Tema 6. Evitarea crimelor și criminalilor.**
Situațiile ce pun în pericol viața umană și evaluarea lor. Pașii de evaluare a situațiilor ce pun în pericol viața. Identificarea persoanelor agresor: psihic normale; persoane psihic normale, dar care se află în stare de ebrietate alcoolică sau narcotică; persoane cu dereglări psihice. Comportamentul și acțiunile în diverse situații ce pun în pericol viața umană și bunurile materiale în viața cotidiană: în caz că ești urmărit de infractori; în caz că ești victimă unei infracțiuni stradale, infracțiuni în străinătate; în caz că tu sau apropiații tăi sînt amenințați de infractori; acțiunile în caz că ești agresat; cum să eviți furturile din locuințe, automobile, buzunare și escrocii; cum să recunoști că o persoană (un copil) se droghează și acțiunile întreprinse în acest caz; cum să eviți a cădea victimă a a unui viol, a traficantilor de ființe umane etc.

Strategii de evaluare

Evaluare formativă se va realiza prin diverse metode: oral și în scris, prezentări, rapoarte, participarea la discuții, portofolii, teste etc.

Evaluarea curentă I- lucrare scrisă

Evaluarea curentă II - lucrare orală

Evaluarea finală colocviu se va executa în scris, metoda de evaluare - test (itemi heterogeni.)

Nota finală se constituie din următoarele componente: 40% din notă constituie rezultatul evaluării finale (lucrarea finală de examen), 60 % din notă constituie evaluările curente petrecute pe parcursul semestrului, prin verificări succesive (cel puțin o evaluare);

Bibliografie

Obligatorie:

1. Bacalov Iu., Croitoru I. Protecția civilă: îndrumar instructiv-metodic pentru elevi și studenți. Chișinău: CEP USM, 2006.
2. Bejan O., Țurcan V. și alți. Cum să eviți crimele și criminali. Chișinău, 2002.
3. Protecția civilă: material didactic pentru studenți a instituțiilor de învățământ superior. Departamentul Situații Excepționale a Republicii Moldova. Chișinău, 2003.
4. Recomandări pentru populație în caz de situații excepționale. Departamentul Situațiilor excepționale a R. Moldova. Chișinău, 2002.
5. Смирнов А.Г. и др. Основы безопасности жизнедеятельности. Москва. 1997.
6. Цвилюк Г.Е. Школа безопасности, или как вести себя в экстремальной ситуации. М.: НПО Образование, 1997.

Opțională:

1. Бенияш В.В. Населению о гражданской обороне. Кишинёв, 1987.
2. Буназян А.И. Руководство по медслужбе ГО. Москва, 1983.
3. Гремоздова Г.Г. Бактериологическое оружие и защита от него. Москва, 1981.
4. Руденко А.П., Косов Ю.Н. Учебное пособие для проведения занятий по гражданской обороне с населением, не занятых в сферах производства и обслуживания. М. Энергоатомиздат, 1988.
7. Самигин С.И., Самигина О.П. и др. Школа выживания: Обеспечение безопасности жизнедеятельности. Д.: Феникс, 1996.
5. Чугасов А.А. Простейшие средства защиты. Москва, 1982.
6. Шелковый А.С. Женская школа самозащиты. К. Украина, 1983.

Denumirea programului de studii-	DESIGN VESTIMENTAR
Ciclul	I Licență
Denumirea cursului	Bazele Artei Decorative
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Arte Plastice și Design / Arta Decorativă
Titular de curs	Gramă Vasile, lector superior
Cadre didactice implicate	
e-mail	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.02.O.015	2	I	II	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina „Bazele artei decorative” este o disciplină de specialitate ce se studiată pe parcursul celor opt semestre ale planului de învățământ superior și presupune cultivarea cunoașterii artistice, spirituale prin dezvoltarea gândirii abstracte, logice, bidimensionale, tridimensionale și spațiale. Prevede acumularea cunoștințelor fundamentale de profil decorativ, cit și a deprinderilor practice în activitatea creativ-compozițională. Cursul contribuie la formarea capacităților de exprimare plastică, dezvoltarea aptitudinilor creative, sensibilității și gustului estetic a studenților.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive: studentul va demonstra cunoașterea noțiunilor fundamentale legate de perceperea vizuala; fundamentele de construire a imaginii plastice;

Competențe de învățare: se vor manifesta în capacitatea de a se documenta cu metodele de organizare plastica a imaginii pe suprafața compoziționala.

Competențe de aplicare: se vor manifesta în utilizarea principiilor de construire artistica, în aplicarea corectă a metodelor potrivite pentru organizarea structurilor compoziționale.

Competențe de analiză: se exprimă prin determinarea relațiilor cu alte științe în elaborarea ideilor cu caracter de cercetare , de căutare spre cunoașterea și înțelegerea fondului perceptiv vizual.

Competențe de comunicare: se exprimă în deprinderea de a examina mai multe oportunități de formare în evaluarea obiectivă a cunoștințelor, deprinderilor și priceperilor în domeniul profesional, prin care se desfășoară autoevaluarea și evaluarea reciprocă a demersului didactic.

Competențe la nivel de integrare: se probează prin capacitatea de redactare rapidă și expresivă a metodelor si principiilor artistice in corespundere cu stilistica compozițional-decorativa in domeniul creației.

Finalități de studii

- să definească proprietățile mijloacelor artistice – construirea, compunerea, proporționarea, designul formelor, gamele de formă, tectonica, complexul;
- să cunoască aspectele tehnologice și particularitățile compozițional-decorative în proiectarea artistică;
- să utilizeze principiile compoziționale în realizarea tehnologiilor artistice în cadrul obiectelor de ansamblu plastic;
- să determine raportul interdisciplinar și rolul fiecărui obiect în baza formării;
- să utilizeze principiile de bază în realizarea obiectivelor practice;

Precondiții

Studentii trebuie să cunoască principiile generale:

- de formare a gamelor cromatice; de îmbinare a formelor geometrice;
- reprezentarea grafică a elementelor plastice;
- tehnologiile generale de reprezentare în diverse materiale plastice.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Mijloacele principale de realizare în compoziția decorativă.

Tema 2. Principiile designului și transformarea plastică în compoziția decorativ-frontală.

Tema 3. Transformarea plastică și procedeele ei

- Aplicarea transformărilor plastice, în compoziție. (secționarea, alunecarea, suprapunerea, intercalarea)

Tema 4. Activizarea plastică și procedeele ei

- Aplicarea activizărilor plastice, în compoziție. (depunerea elementelor grafice)

Tema 5. Structura plastică

- Aplicarea structurii plastice, în compoziție

Tema 6. Ritmizarea – principiul simplu și alternativ

- Aplicarea principiului ritmului simplu și alternativ, în compoziție.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în baza: realizărilor lucrărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționării ideilor individuale; posibilitatea și măiestria de transpunere în material a cunoștințelor teoretice; gradul de investigare, cercetare, auto instruire; volumul și numărul variantelor de lucru; (60% din nota finală), care este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului (I atestare – 30% ; II atestare – 30 %).

Evaluarea finală este exprimată prin răspunsul studenților oral la examen (40% din nota finală), care constă din două întrebări teoretice și una practică

Bibliografie

Obligatorie:

1. Arheim R., *Arta și percepția vizuală, o psihologie a văzului creator*, București, Editura Meridiane, 1979;
2. Daghi I., *Mijloacele de realizare a compoziției decorative frontale*, Ediția a II-a, Chișinău, Editura Lumina, 1993,
3. Grama V., Uvarov A., *Metodele principale de transformare a formelor și aspectelor gamelor de formă, /Tehnologia educației artistice plastice, V. – II, coord. I. Țăgulea.- Chișinău, 2000, p. 53 – 57;*
4. *Educația artistică. Gidul metodologic*, Chișinău, grupul editorial *Litera*, 2003,
5. Filoteanu, N. *Desen artistic și Educație plastică*. București: Arta Grafică, 1997, 80p.

Opțională:

1. Focillon H., *Viața formelor*, București, Editura Meridiane, 1977;
2. Horsia H., *Spații, forme, culori în arta contemporană*, București, Editura Meridiane, 1989;
3. *Întroducere în gramatica limbajului vizual*, red C. Ailincăi, Cluj-Napoca, 1982;
4. Kandinsky W., *Spiritualul în artă*, București, Editura Meridiane, 1994;
5. Flonta, M. *Imagini ale științei*. București: Academiei Române, 1994, 240p;
6. Focillon, H. *Viața formelor și elogiul mâinii*. București: 1995, 131p;

7. Horsia H., Spații, forme, culori în arta contemporană, București, Editura Meridiane, 1989;
8. Introducere în gramatica limbajului vizual, red C. Ailincăi, Cluj-Napoca, 1982.;
9. Kandinsky W., Spiritualul în artă, București, Editura Meridiane, 1994;
10. Malcoci, V. *Decorul arhitectural în piatră din arta populară moldovenească (sfârșitul sec.al XIX – sec. XX)*. Chișinău: Știința, 2000, 96p;

Denumirea programului de studii	Design vestimentar
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Proiectarea tehnică și tehnologii de specialitate
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, catedra Arta Decorativă
Titular de curs	Donic Liubovi, Botezat Nina
Cadre didactice implicate	Botezat Nina
e-mail	botezat.nina@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S. 02. O. 016	5	I	II	180	100	80

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina "Proiectarea tehnică și tehnologii de specialitate"- partea integranta a metodologiei Designului vestimentar, obiectul de specialitate care se studiază pe parcursul a opt semestre ale planului de învățământ superior și presupune să asigure dezvoltarea progresivă a aptitudinilor plastice, estetice și conceptuale ale studenților în domeniul proiectării tehnice a vestimentelor, în cadrul unei activități organizate și sistematice de însușire și învățare creativă. Scopul disciplinei este transmiterea și însușirea cunoștințelor necesare formării unui tip complex de creator de modele, care prin concepție, aptitudini, dexterităților practice și cunoaștere a domeniului să fie capabil să-și valorifice pe deplin calitățile sale creative prin intermediul produselor vestimentare.

Cursul oferă studenților:

- explicații teoretice și practice ale metodelor tehnice de croit, transformat, multiplicat;
- tehnica măsurărilor antropometrice pentru determinarea dimensiunilor și stabilirea acestora prin calcul;
- ultimele noutăți în proiectarea modelelor de îmbrăcăminte pentru femei, bărbați, copii în linia curentă a modei pentru produsele din grupele: fuste, pantaloni, bluze, rochii, taioare, sacouri, paltoane și îmbrăcăminte în funcție de destinație, în conformitate cu diverse tipuri de dezvoltare fizică;
- importanța plusurilor de lejeritate în funcție de mișcare a corpului;
- influența proprietăților țesăturilor textile asupra formei și construcției produsului vestimentar;
- proiectarea asistată pe calculator a noilor modele de articole vestimentare.

Pe parcursul anilor de studii studenții vor executa proiecte tehnice a șabloanelor de lucru pentru articole vestimentare din grupa de cordon (cu sprigină pe linia taliei)-fusta, pantalonul (variante clasică și de creație); grupa de umăr (cu sprigină pe linia umerilor)-bluza, ansamblul, costumul, vestimente exterioare (scurta, impermeabil, palton, mantou etc), varianta de creație; elaborarea modelelor în corespundere cu stilul, silueta, pinza, gama coloristică în dependență de tendințele modei alese individual.

Interdisciplinaritatea: desen tehnic, arhitectonica, sculptura, psihologia formei, istoria costumului, etnografia, materialologia, transpunerea în material, tehnici operaționale pe calculator, desen de specialitate, compoziția de specialitate, istoria artei universale și naționale.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Sa determine scopul, conținutul și importanța obiectului de studiu "Proiectarea tehnică";
  - Sa înțeleagă evoluția croiului produselor vestimentare; originea, apariția și evoluția istorică a tehnicii vestimentare;
  - Sa determine specificul și particularitățile criteriilor generale aplicate în procesul de creație, croielelor tip ale produselor de îmbrăcăminte.
  - Să distingă metode și sisteme de proiectare tehnică cu elemente de modelare constructivă;
  - Să determine mijloacele constructive de soluționare în crearea formei confecțiilor;
  - Să determine influența proprietăților materialelor textile asupra formei și construcției produselor vestimentare;
  - Să cunoască cerințele impuse formei exterioare și construcției produselor de diverse tipuri și croiele;
  - Să conștientizeze esența teoriilor inovative; proiectarea asistată de calculator a noilor modele de vestimente.
  - Să se determine corelarea disciplinelor și rolul fiecărei discipline în baza formei;
  - Sa utilizeze caracteristica dimensională a corpului uman și principiile de trecere de la dimensiunile corpului la dimensiunile produselor vestimentare;
  - Sa elaboreze algoritmul de modificare a tiparului de bază în corespundere cu particularitățile modelului și utilizarea procedurilor raționale de modelare constructivă;
  - Sa realizeze probele machetelor și produselor vestimentare pe manechin sau pe corpul uman;
  - Sa remedieze defectele constructive cu precizia ulterioară a construcției produsului;
- Sa aplice metode tehnice la crearea arhitecturii vestimentelor cu caracter inovativ.

Finalități de studii

La finele acestui curs studenții vor fi capabili:

- Sa utilizeze principiile constructive și constructiv-decorative în realizarea ansamblului vestimentar aplicând tehnologii moderne, cit și la cea asistată de calculator;

- Sa aprecieze rolul teoriilor contemporane la proiectarea formelor complicate de confecții din grupa – de cordon , pantalonul („Banane”, „Galife”, „Marlen”, „Fiuzo”, „Pana”, denimuri.)

Sa elaboreze proiecte tehnice in corespundere cu rigoriile contemporane realizind principiile unitatii,echilibrului,sintezei,armoniei;

.Sa elaboreze proiecte tehnice in corespundere cu rigoriile contemporane realizind principiile unitatii,echilibrului,sintezei,armoniei;

Cursul oferă studentului posibilitatea de a opta pentru viitoarele profesii: designer vestimentar, constructor-proiectant, consultant de moda, stilist etc. cu dreptul de a preda, pedagog in domeniul designului vestimentar

Precondiții

Studentii trebuie să cunoască principiile de bază ale proiectării tehnice a costumului, sa utilizeze principiile constructive si constructiv-decorative in realizarea ansamblului vestimentar aplicind tehnologii moderne,cit si cea asistata de calculator. Sa elaboreze noi idei,solutii in tratarea creației de modele.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activității si rezultatelor studenților se face in mod individual, dupa următoarele criterii:

- Gradul de insusire a cunoștințelor;
- Realizării complete a temelor din Programa analitica;
- Calitatea ideilor ;elaborarea schitelor tehnice;
- Abilitatea tehnica-manualizare;
- Valoarea proiectului ethnic, calitatea executării;
- Frecventa la atelier. Metode de evaluare:
- Analiza critica si in grup a proiectelor tehnice;
- Gradul de exactitate intre idee si proiect;
- Vizionari cu caractere metodic, semestrial;
- Verificări pe parcursul semestrelor-examene(conform planului de invatamint).

60% din nota finală este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului (I atestare 30%-portofoliul compus din lucrări

practice; II atestare 30 %-portofoliu compus din lucrări practice de laborator).

Evaluarea finală de examen este exprimată prin vizionare (60 % din nota finala) și răspunsul studenților oral la examen (40% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Т.В. Козлова «Основы теории проектирования костюма». М., «Легпромбытиздат», 1988.
2. Е.М. Матузова «разработка конструкции изделий по моделям». М., 1975.
3. Метод раскроя муляжированием (перевод с фр. Третьяковой Г.В.). М., 1975.
4. Т.Н. Екшурская «Констркирование, технология, отделка». Лениздат, 1992, 448 с.
5. Е.А. Янчевская, З.Н. Тимошева «Конструирование и особенности изготовления легкой одежды сложных форм». М., «Легкая и пищевая промышленность», 1981, 177 с.
6. Ana Popescu „îmbrăcăminte modernă pentru copii”, București, Editura tehnică, 1988.
7. Petrache Dragu „Tehnica vestimentară. Tehnologie, modele, tipare”, Ed. „Șansa” S.R.L. București, 1996, pag. 275.
8. Petrache Dragu „Modă și tipare”. Ed. „Tehnica”, București, 1981.
9. Л.П. Шершнева, А.П. Рогова „Проектирование и прооизводство женского платья», М., «Легкая и пищевая промышленность», 1983.
10. М.И. Сухарев, А.М. Бойцова „Принципы инженерного проектирования одежды». М., «Легкая и пищевая промышленность», 1981.
11. Н. Кобляков «Твоя одежда», М., Молодая гвардия, 1990.
12. Н.И. Гурьянова, В.Н. Зуйкова «Констркирование одежды», М., Легкая индустрия, 1974.
13. Л.П. Чижилова «Кружок конструирования и моделирования одежды». М., Просвещение, 1990.
14. Д. Ботнарь «Детская одежда», Кишинев, «Тимпул», 1990.
15. Doina S. Marian „Tricotaje în actualitate”, București, 1990.

Opțională:

1. Г.Н. Александрова «100 моделей женских юбок». Минск, «Полымя», 1993.
2. Adina Nanu „Arta, Stil, Costum”. București, Meridiane, 1976.
3. I. Șușală, Ovidiu Bărbulescu „Dicționar de artă”, bucurești, 1993.

Denumirea programului de studii	DESIGN VESTIMENTAR
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Desenul și culoarea în compoziția costumului
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, catedra Arta Decorativă
Titular de curs	Botezat Nina
Cadre didactice implicate	Botezat Nina
e-mail	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S. 02. O. 015	2	I	II	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Desenul și culoarea în compoziția costumului face parte din Modulul **Proiectarea artistică** și este un curs de specialitate, ce are la bază studiul tehnicilor de exprimare în desen, a regulilor de utilizare a vocabularului plastic, dezvoltarea capacității de exprimare folosind limbajul plastic al punctelor, liniilor, formelor, principiilor fundamentale ale teoriei culorii, mijloace excelente de cultivare a omului. Stimularea și întărirea predispoziției creative individuale a studenților și învățarea legilor obiective generale cu privire la formă, culoare sunt completate de studiul după natură. Desenul și culoarea în compoziția costumului împreună cu celelalte discipline de specialitate fac parte dintr-un tot unitar care are drept scop însușirea de către studenți a unui nivel suficient de cunoștințe, care să le permită realizarea unor lucrări practice cu caracter original și a unor referate scrise în care aceștia să-și susțină teoretic conținutul lucrărilor lor practice.

Acest curs este urmat de discipline ca: geometrie, proiectare tehnică, transpuneri în material, tehnologii de specialitate, ilustrația de modă, teoria conceperii și implementării colecției de modă, lifestyle, istoria costumului, etc.

Absolventul specialității „Design vestimentar” își va desfășura activitatea de proiectare/modelare a vestimentației de menire socială, individuală sau artistic-expozițională, în funcție de designer-modelier, pictor în domeniul vestimentației, designer-stilist sau designer-șef al salonului de modă, al complexului expozițional, al centrului comercial ș.a.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Competențe de cunoaștere și înțelegere: să cunoască tehnicile de exprimare în desen, principiilor fundamentale ale teoriei culorii, bazele compoziției spațial-volumetrică, modelarea plastică în designul vestimentar;
- Competențe de aplicare a cunoștințelor și înțelegerilor: rezolvarea unor probleme de creație, dezvoltarea talentului, a experienței, a expresiei în diferite forme de artă, formarea la studenți a simțului tridimensional, formarea practică a unor deprinderi vizuale perceptive;
- Competențe de analiză: descoperirea de către studenți a propriilor afinități, aspirații și valori;
- Competențe de comunicare a cunoștințelor și înțelegerilor: dezvoltarea capacității de a comunica, inclusiv prin folosirea diferitelor limbaje specializate.

Finalități de studii

La finele cursului studenții vor fi capabili să:

- să activeze creativ în cadrul disciplinelor de specialitate (elaborarea schițelor grafice și lucrărilor în volum, criteriilor de autoevaluare pe baza proiectelor executate, etc.);
- să reprezinte stilizat/schematic formele naturale și artificiale;
- să cunoască bazele constructive ale creării formei vestimentare și bazele compoziției spațial-volumetrică, modelării plastice în designul vestimentar, de exprimare/realizare prin intermediul mijloacelor plastice a centrului compozițional;
- să cunoască și să aplice noi tehnologii TIC în designul vestimentar;
- să analizeze formele de realizare a proiectelor similare în diferite culturi, țări;
- să formeze atitudini socio-culturale și general-umane racordate la standardele europene și mondiale contemporane.

Precondiții

Sem. II. Discipline anterior studiate: cunoștințe din domeniul desenului și picturii din sem I., școli de artă, etc. Condiții

prealabile: cunoașterea principiilor de bază ale elaborării desenelor artistice și a costumului. Trebuie să distingă rolul desenelor artistice cât și cel al gamei cromatice în creația vestimentară, etapele procesului creativ și să elaboreze noi idei, soluții în tratarea schițelor artistice.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Figura și tipurile de configurații. Tipologii umane: femei, bărbați, copii, conformații sub/supraponderale. Noțiuni de siluetă

- Principalele tipuri de conformații cu anomalii: cu talia slab conturată, cu șolduri prea late/înguste, statură prea înaltă/scundă, cu picioare prea scurte, cu gât prea scurt/lung.
- Proporțiile și schimbarea lor în raport cu vârsta.
- Clasificarea siluetelor
- Anatomia plastică și desenarea figurii din natură, (creion, cărbune)

Tema 2. Etape ale realizării crochiului după figura umană

- Principii de organizare a centrului compozițional - structuri compoziționale organizate pe baza raportului armonic al secțiunii de aur, problema centrului de interes.
- Etape de realizare a crochiului: trasarea axelor / schemei corpului, construcția formelor, redarea proporțiilor, sugestia volumului, finisarea desenului prin redarea unor detalii.
- Modele umane statice (mulaje: ochi, nas-gură, mâna, picior, cap), modele umane în mișcare (model viu).

Tema 3. Figura și redarea grafică a costumului. Grafica figurii omului la desenarea după natură

- Dezvoltarea capacității de a reda grafic cu ușurință proporțiile și volumele corpului omenesc.

Tema 4. Armonii - acorduri cromatice - între complementare, culorile calde- reci, acordul din 2,3,4 ...culori

- Studiul figurii umane după natură în diferite game și combinații coloristice.

Tema 5. Contraste cromatice: în sine, cald-rece, complementar, simultan-sucesiv, de calitate, de cantitate, închis-deschis

- Expresii plastice și decorative rezultate prin asamblare, multiplicare, metamorfozare, geometrizare, eliminare, adăugare.
- Alternanța raporturilor plastic prin modelare cromatică; culoare locală, ton local; contrast clarobscur.
- Pata de culoare și pata de valoare; tratarea plată și tratarea picturală a suprafeței bidimensionale și exigențele cromatice în organizarea dinamică a spațiului plastic.
- Problematika reprezentării spațiului

Aplicație practică sem. II: studenții trebuie să execute 20 crochiuri a figurii umane după natură (10 schițe în creion și 10 schițe în acuarelă/guașă).

Strategii de evaluare

- Evaluarea **curentă**: constă din 2 evaluări efectuate timp de un semestru. Proba I de evaluare curentă: studenții vor prezenta 1/3 din schițe. Proba II de evaluare curentă: studenții vor prezenta 2/3 din schițe. Total pe semestrul de studii se realizează 10-20 „schițe – crochiuri” artistice formatul A4/A3, care sunt prezentate la vizionare (examen).
- Evaluarea **finală** constă din examen (40% din nota finală) și evaluarea curentă (60% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Curteza A., Design vestimentar. Noțiuni fundamentale, București, 2003;
2. Instituto di moda Burgo, Il Figurino di moda, Milano, 2005;
3. Jones J. S. Fashion design, Laurence King Publishing, London 2005;
4. Stoun T. Li, Adams S., Morioca N., Designul culorii, Practicum, RIP Holding, Moscova, 2006;
5. Сестры Сорины. Презентация внешности или фигура в одежде и без, М.: ГНОМ-ПРЕСС, 1998;

Opțională:

6. 1000 Poses in Fashion, Rockport Pulishers, 2010;
7. <http://allday2.com>
8. <http://www.osinka.ru>
9. Козлова Т.В., Основы теории проектирования костюма: учеб. для вузов, М., Легпромбытиздат, 1988;

Denumirea programului de studii	Arte plastice, Arte decorative, Design interior, Design vestimentar, Educație tehnologică, Pictură, Grafică
Ciclul	I - Licență
Denumirea cursului	<i>Practica Plein-air</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, Catedra Pictură
Titular de curs	Ludmila Mokan-Vozian, dr., conf.
Cadre didactice implicate	Ludmila Mokan-Vozian, dr., conf.
e-mail	fapdcreanga@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiu individual
	12	I, II, III	I, II, III, IV, V, VI	360	120	240

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Practica plein-air este o componentă importantă a procesului de studii în instituțiile de învățământ superior cu profil artistic, orientată spre pregătirea viitorilor specialiști pentru activitatea profesională. Această disciplină de specialitate se studiază pe parcursul a șase semestre (anii de studii: I-III) ale planului de învățământ universitar superior și presupune redarea iluminării în aer liber, spațialității și perspectivei aeriene, reprezentarea formelor reale, nuanțelor de culoare, observate direct în natură. Lucrul în plein-air contribuie la formarea gustului artistic și dezvoltă imaginația, competența de analiză conștientă a formelor văzute și traducerea impresiilor vizuale în formă plastică.

În cadrul *Practicii plein-air* studenții vor însuși diverse modalități de reprezentare plastică, în special prin intermediul tonului și culorii, a unor forme aplicate pe un suport bidimensional (hârtie, carton, pânză etc.) în tehnici diferite (creion, tuș, cărbune, sanghină, acuarelă, guașă, ulei etc.).

Cursul include lecții practice, ce cuprind realizarea schițelor, studiilor și compozițiilor în condiții de plein-air, urmărind dezvoltarea la studenți a unei largi orientări spațiale, a competenței de a percepe natura în spațiu tridimensional, iar imaginea ei – în spațiu bidimensional.

Pe parcursul practicii plein-air studenții vor executa lucrări practice de diferite genuri: naturi statice, peisaje, portrete și compoziții tematice.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- familiarizarea cu principiile reprezentării spațiului prin intermediul perspectivei lineare și aeriene în plein-air;
- formarea bazelor receptării artistice a peisajului;
- dezvoltarea orientării și gândirii spațiale la studenți;
- dezvoltarea memoriei vizuale, percepției holistice a naturii, luând în considerație starea tonală și cromatică generală;
- utilizarea cunoștințelor însușite și deprinderilor formate în cadrul practicii plein-air la alte cursuri teoretice și practice.

Finalități de studii

La finele cursului studenții vor fi ați:

- să cunoască mijloacele plastice, artistice de construire și organizare a spațiului plastic;
- să aplice în studii realizate în plein-air legitatea raporturilor proporționale, să compare culorile după ton, luminozitate, intensitate, menținând scara tonală și cromatică;
- să reprezinte natura în baza percepției inconstante a culorii determinate, a raporturilor de nuanțe reci-calde, dependente de iluminare, mediu, spațiu;
- să aplice variate tehnici de lucru (acuarelă, guașă, ulei etc.) și de reprezentare a imaginii picturale în crearea spațiului plastic;
- să-și perfecțeze și să-și completeze cunoștințele și abilitățile din domeniul culturii plastice prin acumularea de informații și practică de lucru în condiții de plein-air;
- să perceapă natura în spațiu tridimensional, iar imaginea ei pe suprafața plastică – în spațiu bidimensional;
- să elaboreze soluții compoziționale expresive prin intermediul studiilor din natură;

– să-și dezvolte sentimentele estetice și atitudinea pozitivă față de valorile artei naționale și universale.

Precondiții

Studentii trebuie să manifeste aptitudini în domeniul artelor plastice, interes față de valorile artei universale și naționale, să cunoască legăturile și metodele de reprezentare a proporțiilor în desen, să cunoască anatomia plastică, bazele compoziției și cromatologia.

Conținutul unităților de curs

Anul III

- Tema 1. *Studiu practic. Studii de scurtă durată a diferitor tipuri de peisaj (rural, urban etc.) în diverse condiții de iluminare.* Dezvăluirea atmosferei în peisaj prin evidențierea particularităților motivului. *Mijloace materiale:* carton, pânză – format A₃, ulei.
- Tema 2. *Studiu practic. Studiu tematic din natură.* Respectarea legăturilor compoziționale în dezvăluirea caracteristicilor spațiului; dezvoltarea independenței în alegerea motivului, subiectului, punctului de privire. *Mijloace materiale:* carton, pânză – format A₃, ulei.
- Tema 3. *Studiu practic. Studii de exterior cu o pronunțată perspectivă lineară și aeriană.* Studiarea corelației dintre perspectiva lineară și cromatică în reprezentarea arhitecturii; evidențierea calităților estetice ale motivului arhitectural. *Mijloace materiale:* hârtie, carton, pânză – format A₃, A₂, acuarelă, guaş, ulei.
- Tema 4. *Studiu practic. Studii tematice de scurtă durată a figurilor în mișcare.* Studiarea metodelor și procedeelelor de reprezentare a mișcării în pictură. *Mijloace materiale:* carton, pânză – format A₃, ulei.
- Tema 5. *Studiu practic. Schițe și studii de lungă durată a figurii omului (diferite mișcări, vârste etc.).* Reprezentarea din natură, după memorie și imaginație a scenelor din realitatea înconjurătoare. *Mijloace materiale:* carton, pânză – format A₂, ulei, materiale grafice/ moi.

Strategii de evaluare

Evaluarea se va realiza în procesul lucrului, la finele fiecărei lucrări executate, la finele fiecărui modul (**evaluarea curentă**), precum și prin evaluarea portofoliului cu lucrări expus la vizionarea finală (**evaluarea finală**). Analiza critică individuală și în grup a lucrărilor. Consulting între profesorii care activează la catedră.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Mogan-Vozian L. *Practica plein-air: Îndrumări metodice pentru realizarea lucrărilor de studiu în plein-air.* Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Facultatea de Arte Plastice și Design, Catedra de Pictură. Chișinău: Tipografia UPS „I. Creangă”, 2013
2. Săndulescu-Verna C. *Materiale și tehnica picturii.* Timișoara: Marineasa, 2000
3. Базанова М.Д. *Пленэр.* Москва: Изобразительное искусство, 1994
4. Визер В.В. *Живописная грамота. Система цвета в изобразительном искусстве.* СПб.: Питер, 2006
5. Визер В.В. *Живописная грамота. Основы портрета.* СПб.: Питер, 2007

Opțională:

1. Никулина О. Р. *Природа глазами художника.* Москва: Советский художник, 1982
2. Смирнов Г. Б., Унковский А. А. *Пленэр. Практика по изобразительному искусству.* Москва: Просвещение, 1981

N. B.! Studentii de la specialitatea *Grafică* aplică tehnica picturii în acuarelă pe parcursul tuturor anilor de studii.

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

ANUL II, semestrul 3

Denumirea programului de studii	DV
Ciclul	I, licență
Denumirea cursului	Istoria artelor
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, catedra Pictură
Titular de curs	E. Brigalda, C. Gheorghiuță, R. Ursachi
Cadre didactice implicate	E. Brigalda, C. Gheorghiuță, R. Ursachi
e-mail	fapdcreanga@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestru I	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.03.O.022	2	II	III	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina Istoria artelor este unul dintre cursurile fundamentale teoretice de bază în pregătirea viitorilor specialiști în domeniul educației și creației artistico-plastice și se studiază în anii de studii I - IV la toate specialitățile Facultății „Arte Plastice și Design”. Acest curs oferă studenților reperele teoretice pentru studiul teoretic și practic al diferitor genuri, materiale tehnici de lucru, stiluri și limbaje de expresie caracteristice pentru fiecare specialitate în parte.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Familiarizarea studenților cu tezaurul culturii universale în general și al artelor plastice în particular.
- Cunoașterea specificului evoluției artelor în perioada medievală din diferite țări, diferite stiluri.
- Promovarea dragostei, respectului pentru valorile artei universale și naționale.
- Educarea, dezvoltarea gustului artistic și estetic.
- Dezvoltarea gândirii și atitudinii creative față de activitatea pedagogică și artistică.

Finalități de studii

La finele cursului respectiv studenții vor fi apti:

- să definească și să identifice caracteristicile generale ale artei medievale;
  - să cunoască și să distingă perioadele și trăsăturile artei medievale;
  - să perceapă și să distingă specificul evoluției arhitecturii, sculpturii, picturii și artelor decorative în perioada medievală;
  - să distingă trăsăturile caracteristice ale stilurilor bizantin, romanic, gotic;
  - să înțeleagă și să perceapă mesajul artistic și ideatic ale operelor de artă medievală;
  - să posede terminologia specifică istoriei și teoriei artelor.
  - să recunoască opera de artă medievală;
  - să aprecieze adecvat valorile artelor plastice;
- să aplice cunoștințele teoretice și aptitudinile practice în cadrul altor discipline de studiu cât și în practica pedagogică.

Precondiții

Studenții trebuie să posede competențe gnoseologice și praxiologice preliminare în domeniul istoriei, artelor plastice, compoziției, cromatologiei, bazelor artei decorative, să manifeste interes, respect și receptivitate față de valorile artelor plastice universale și naționale.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Arta paleocreștină.

Criza culturii antice. Arta și creștinismul. Arhitectura paleocreștină.

Pictura catacumbelor și sarcofagelor.

Sculptura și arta decorativă paleocreștină.

Mozaicul bazilicilor paleocreștine.

Tema 2. Arta bizantină.

Cadrul geografic și istoric.
Evoluția artei bizantine. Epoca lui Justinian – perioada de apogeu a artei bizantine.
Arhitectura bizantină în sec. VI-XIV. Tipologia bisericilor bizantine.
Pictura monumentală bizantină – fresca și mozaicul.
Iconografia și evoluția picturii de icoane în Bizanț.
Miniatura de carte bizantină.
Arta decorativă bizantină.

Tema 3. Arta rusă veche.

Arta Rusiei Kievlene. Biserica Sfânta Sofia din Kiev.
Particularitățile arhitecturii Vladimiro-Suzdaliene.
Icoana novgorodeană.
Creația lui Teofan Grecul.
Arhitectura Moskovei din sec. XIV-XV. Cremlinul din Moskova. Arhitectura Moskovei din sec. XVI-XVII.
Creația lui Andrei Rubliov.
Creația lui Dionisie și S. Ușacov.

Tema 4. Arta romanică.

Arhitectura romanică de cult, fortificativă și civilă (Franța, Germania, Anglia, Spania, Italia).
Structura și elementele principale ale unei biserici romanice.
Sculptura și pictura romanică.
Miniatura romanică.

Tema 5. Arta gotică.

Arhitectura gotică și particularitățile ei în Franța, Germania, Anglia, Spania, Italia, Țările – de – Jos.
Catedrala gotică și elementele ei.
Sinteza arhitecturii, sculpturii și picturii în catedrala gotică. Sculptura și pictura gotică.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în baza: testelor, seminarelor (60% din nota finală), care este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului.

Evaluarea finală este exprimată prin examen la finele fiecărui semestru (40% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. *Arta. Din preistorie la Renașterea timpurie*, Ed. Litera, București, 2010.
2. *Arhitectura. Din preistorie la Renașterea timpurie*, Ed. Litera, București, 2010.
3. Botez-Crainic A., *Istoria artelor plastice*, vol. I-V. Ed. didactică și pedagogică, București, 1997-2002.
4. Florea V., Szekely G., *Mica enciclopedie de artă universală*. Ed. Litera, București-Chișinău, 2001.
5. Oprescu G., *Manual de istoria artei*, vol. I-V. Ed. Meridiane, București, 1985-1986.
6. Vătășeanu V., *Istoria artei*, vol. I. București, Ed. Didactică și Pedagogică, 1967.
7. Vătășeanu V., *Istoria artei*, vol. II. București, Ed. Meridiane, 1976.
8. Гнедич, П. П., *Всеобщая история искусств*, Из. ЭКСМО, Москва, 2013.

Opțională:

1. Charles, V., Manca, I., *30 de milenii de pictură*. Ed. Litera, București, 2013.
2. Florea V., Szekely G., *Dicționar de artă universală*. Ed. Litera, București-Chișinău, 2001.
3. Mason, A., Spike, J. T., *Arta occidentală din Preistorie pînă în secolul al XI-lea*. Ed. Corint, București, 2010.
4. Гнедич, П. П., *История искусств с древнейших времен*, Москва, 2000.

Denumirea programului de studii	Arte plastice, Arte decorative, Design interior, Design vestimentar, Educație tehnologică, Grafică
Ciclul	I - Licență
Denumirea cursului	<i>Arta foto</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, Catedra Studiul Artelor, Desen și Metodologia instruirii
Titular de curs	Adrian Cucereavîi, lector superior
Cadre didactice implicate	Adrian Cucereavîi, lector superior
e-mail	fapdcreanga@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiu individual
G.03.L.034	2	II	III	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Arta foto* include studierea tehnicii fotografice cât digitale atât și analogice, precum și însușirea metodelor de realizare și prelucrare imaginilor foto. Studenții vor lucra în studiu, laborator, sala de calculatoare și la natură.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Sa cunoască posibilitățile utilajului fotografic.
- Sa prelucreze imaginile rastru și vector.
- Sa aplice metodele de redare a valenței expresive cu ajutorul limbajului specific graficii.
- Sa formeze un vocabular plastic pentru o amplificare a înțelegerii modului de plasarea elementelor grafice în cadrul plastic, cultivând viziuni originale de expresie și folosire a elementelor de limbaj artistic-plastic tradiționale și moderne.
- Sa studieze metodele, tehnicile, specifice și tradiționale de executare, prelucrare, a fotografiilor.
- Sa determine conținutului, principiilor, tehnologiilor realizării, procesului de executare a lucrărilor fotografice.
- Sa improvizeze în lucrările practice obținând prin combinațiile diferitor tehnici, materiale- expresivitate.
- Sa înțeleagă tehnica fotografica în procesul elaborării lucrărilor practice. Distingerea mesajul artistic al fotografiei.

Finalități de studii

- Cunoașterea tehnicii fotografice pentru realizarea imaginilor digitale,
- Posedare la nivel de aplicare programele grafice.
- Aplicarea modalităților de compunere și reprezentare a unei fotografii,
- Cultivarea viziuni originale de expresie și folosire a elementelor de limbaj artistic-plastic tradiționale și moderne.
- Observarea interdependenței directe dintre fotografie și subiectul sau ideea enunțată.
- Aplicarea procedee, efecte, metode de lucru din tehnologiile tradiționale și cele moderne și să le utilizeze în lucrările practice.
- Elaborare lucrări practice cu caracter inovativ și să aplice cunoștințele acumulate în urma studierii compoziției, picturii, la executarea lucrărilor la un nivel profesionist, să aplice diverse procedee compoziționale.
- Demonstrează creativitate în realizarea lucrărilor.
- Crează și realizează independent lucrări de creație.
- Reprezintă sinteza cunoștințelor și deprinderilor.
- Poate crea o simbioză dintre idee, concepție artistică și transpunerea proiectului în fotografie.

Precondiții

Pentru a asculta acest curs, studenții trebuie să posede cunoștințe de bază despre sistemul operațional Windows, programe de prelucrarea imaginilor digitale Photoshop, bazelor compoziției, coloristicii, istoriei artei universale.

Conținutul unităților de curs

Semestrul III.

Tema 1. Prelegere: Portretul. Lumina de studiu pentru portret.

Tema 2. Prelegere: Lightroom. Developarea filmului și imprimarea fotografiilor.

Tema 3. Studiu practic: Autoportret. Realizarea diverse scheme de iluminare. format – A 4

Tema 4. Studiu practic: Portretul de grup. Ajustarea, redactarea și retusarea imaginilor. format – A 4

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a competențelor formate în cadrul cursului *Arta foto* se efectuează în baza: lucrărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționării ideilor individuale; abilității tehnologice de transpunere în material și tehnica artistică; posibilității și măiestriei de aplicare a limbajului plastic (60% din nota finală), care este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului.

Evaluarea finală este exprimată prin prezentarea portofoliului cu lucrări finale și vizionare la finele semestrului (40% din nota finală).

Analiza critică individuală și în grup a lucrărilor. Consulting între profesorii care activează la catedră.

Bibliografie

Obligatorie:

1. JAY DICKMAN, JAY KINGHORN. Perfect Digital Photography, New York,: Ed. McGraw-Hill, 2009.
2. Langford, Michael John. Langford's Advanced Photography, AMSTERDAM: Ed. Focal Press, 2008.
3. Langford Michael. Basic Photography, Seventh Edition, OXFORD: Ed. Focal Press, 2000.
4. Ruddick Bloom Susan. Digital Collage and Painting, AMSTERDAM: Ed. Focal Press, 2006.
5. Шенпард Р. Техника фотосъемки пейзажей и обработка снимков в Adobe Photoshop, М.: ИТ Пресс, 2008

Opțională:

1. McClelland Deke. Photoshop 7. Moscova, Sankt-Petersburg, Kiev: Bible Editura „Dialectica”.2003
2. Weinmann Elaine. Lourekas Peter. Photoshop pentru windows și macintosh. București. 2003

Denumirea programului de studii-	DESIGN VESTIMENTAR
Ciclul	I
Denumirea cursului	Bazele Artei Decorative
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Arte Plastice și Design / Arta Decorativă
Titular de curs	Grama Vasile, lector superior
Cadre didactice implicate	Arbuz-Spatari O. dr. conf. univ. ROȘCA-CEBAN DANIELA
e-mail	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.03.O.026	2	II	III	50	30	20

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina „Bazele artei decorative” este o disciplină de specialitate ce se studiată pe parcursul celor opt semestre ale planului de învățământ superior și presupune cultivarea cunoașterii artistice, spirituale prin dezvoltarea gândirii abstracte, logice, bidimensionale, tridimensionale și spațiale. Prevede acumularea cunoștințelor fundamentale de profil decorativ, cât și a deprinderilor practice în activitatea creativ-compozițională. Cursul contribuie la formarea capacităților de exprimare plastică, dezvoltarea aptitudinilor creative, sensibilității și gustului estetic a studenților.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive: studentul va demonstra cunoașterea noțiunilor fundamentale legate de perceperea vizuala; fundamentele de construire a imaginii plastice;

Competențe de învățare: se vor manifesta în capacitatea de a se documenta cu metodele de organizare plastica a imaginii pe suprafata compozitionala.

Competențe de aplicare: se vor manifesta în utilizarea principiilor de construire artistica, în aplicarea corectă a metodelor potrivite pentru organizarea structurilor compoziționale.

Competențe de analiză: se exprimă prin determinarea relațiilor cu alte științe în elaborarea ideilor cu caracter de cercetare , de căutare spre cunoașterea și înțelegerea fondului perceptiv vizual.

Competențe de comunicare: se exprimă în deprinderea de a examina mai multe oportunități de formare în evaluarea obiectivă a cunoștințelor, deprinderilor și priceperilor în domeniul profesional, prin care se desfășoară autoevaluarea și evaluarea reciprocă a demersului didactic.

Competențe la nivel de integrare: se probează prin capacitatea de redactare rapidă și expresivă a metodelor si principiilor artistice in corespundere cu stilistica compozițional-decorativa in domeniul creației.

Finalități de studii

- să definească proprietățile mijloacelor artistice – construirea, compunerea, proporționarea, disignul formelor, gamele de formă, tectonica, complexul;
- să cunoască aspectele tehnologice și particularitățile compozițional-decorative în proiectarea artistică;
- să utilizeze principiile compoziționale în realizarea tehnologiilor artistice în cadrul obiectelor de ansamblu plastic;
- să determine raportul interdisciplinar și rolul fiecărui obiect în baza formării;
- să utilizeze principiile de bază în realizarea obiectivelor practice;

Precondiții

Studenții trebuie să cunoască principiile generale:

- de formare a gamelor cromatice; de imbinarea formelor geometrice;
- reprezentarea grafică a elementelor plastice;
- tehnologiile generale de reprezentare în diverse materiale plastice.

Conținutul unităților de curs

- Tema 1. Legitățile de construire în compoziție decorativă.**
- Tema 2. Legitatea ritmului**
- Tema 3. Legitatea proporționării.**
- Tema 4. Legitatea simetriei. Legitatea asimetriei.**
- Tema 5. Legitatea dinamicii.**
- Tema 6. Legitatea echilibrului.**

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în baza: realizărilor lucrărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționării ideilor individuale; posibilitatea și măiestria de transpunere în material a cunoștințelor teoretice; gradul de investigare, cercetare, auto instruire; volumul și numărul variantelor de lucru; (60% din nota finală), care este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului (I atestare – 30% ; II atestare – 30 %).

Evaluarea finală este exprimată prin răspunsul studenților oral la examen (40% din nota finală), care constă din două întrebări teoretice și una practică

Bibliografie

Obligatorie:

1. Arheim R., *Arta și percepția vizuală, o psihologie a văzului creator*, București, Editura Meridiane, 1979.
2. Daghi I., *Mijloacele de realizare a compoziției decorative frontale*, Ediția a II-a, Chișinău, Editura Lumina, 1993.
3. Grama V., Uvarov A., *Metodele principale de transformare a formelor și aspectelor gamelor de formă, /Tehnologia educației artistice plastice, V. – II, coord. I. Țăgulea.- Chișinău, 2000, p. 53 – 57.*
4. *Educația artistică. Gidul metodologic*, Chișinău, grupul editorial *Litera*, 2003.
5. Filoteanu, N. *Desen artistic și Educație plastică*. București: Arta Grafică, 1997, 80p.

Opțională:

1. Focillon H., *Viața formelor*, București, Editura Meridiane, 1977.
2. Horsia H., *Spații, forme, culori în arta contemporană*, București, Editura Meridiane, 1989.
3. *Întroducere în gramatica limbajului vizual*, red C. Ailincăi, Cluj-Napoca, 1982.
4. Kandinsky W., *Spiritualul în artă*, București, Editura Meridiane, 1994.
5. Flonta, M. *Imagini ale științei*. București: Academiei Române, 1994, 240p.
6. Focillon, H. *Viața formelor și elogiul mâinii*. București: 1995, 131p.
7. Horsia H., *Spații, forme, culori în arta contemporană*, București, Editura Meridiane, 1989.
8. *Întroducere în gramatica limbajului vizual*, red C. Ailincăi, Cluj-Napoca, 1982.
9. Kandinsky W., *Spiritualul în artă*, București, Editura Meridiane, 1994.
10. Malcoci, V. *Decorul arhitectural în piatră din arta populară moldovenească (sfârșitul sec.al XIX – sec. XX)*. Chișinău: Știința, 2000, 96p.

Denumirea programului de studii	Arte plastice, Arte decorative, Design interior, Design vestimentar, Educație tehnologică, Grafică
Ciclul	I - Licență
Denumirea cursului	<i>Fotografia artistică</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, Catedra Studiul Artelor, Desen și Metodologia instruirii
Titular de curs	Adrian Cucereavîi, lector superior
Cadre didactice implicate	Adrian Cucereavîi, lector superior
e-mail	fapdcreanga@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiu individual
G.03.L.035	2	II	III	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Fotografia artistică* include studierea tehnicii fotografice cât digitale atât și analogice, precum și însușirea metodelor de realizare și prelucrare imaginilor foto. Studenții vor lucra în studiu, laborator, sala de calculatoare și la natură.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Sa cunoască posibilitățile utilajului fotografic.
- Sa prelucreze imaginile rastru și vector.
- Sa aplice metodele de redare a valenței expresive cu ajutorul limbajului specific graficii.
- Sa formeze un vocabular plastic pentru o amplificare a înțelegerii modului de plasarea elementelor grafice în cadrul plastic, cultivând viziuni originale de expresie și folosire a elementelor de limbaj artistic-plastic tradiționale și moderne.
- Sa studieze metodele, tehnicile, specifice și tradiționale de executare, prelucrare, a fotografiilor.
- Sa determine conținutului, principiilor, tehnologiilor realizării, procesului de executare a lucrărilor fotografice.
- Sa improvizeze în lucrările practice obținând prin combinațiile diferitor tehnici, materiale- expresivitate.
- Sa înțeleagă tehnica fotografica în procesul elaborării lucrărilor practice. Distingerea mesajul artistic al fotografiei.

Finalități de studii

- Cunoașterea tehnicii fotografice pentru realizarea imaginilor digitale,
- Posedare la nivel de aplicare programele grafice.
- Aplicarea modalităților de compunere și reprezentare a unei fotografii,
- Cultivarea viziuni originale de expresie și folosire a elementelor de limbaj artistic-plastic tradiționale și moderne.
- Observarea interdependenței directe dintre fotografie și subiectul sau ideea enunțată.
- Aplicarea procedee, efecte, metode de lucru din tehnologiile tradiționale și cele moderne și să le utilizeze în lucrările practice.
- Elaborare lucrări practice cu caracter inovativ și să aplice cunoștințele acumulate în urma studierii compoziției, picturii, la executarea lucrărilor la un nivel profesionist, să aplice diverse procedee compoziționale.
- Demonstrează creativitate în realizarea lucrărilor.
- Crează și realizează independent lucrări de creație.
- Reprezintă sinteza cunoștințelor și deprinderilor.
- Poate crea o simbioză dintre idee, concepție artistică și transpunerea proiectului în fotografie.

Precondiții

Pentru a asculta acest curs, studenții trebuie să posede cunoștințe de bază despre sistemul operațional Windows, programe de prelucrarea imaginilor digitale Photoshop, bazelor compoziției, coloristicii, istoriei artei universale.

Conținutul unităților de curs

Semestrul III.

Tema 1. Prelegere: Portretul. Lumina de studiu pentru portret.

Tema 2. Prelegere: Lightroom. Developarea filmului și imprimarea fotografiilor.

Tema 3. Studiu practic: Autoportret. Realizarea diverse scheme de iluminare. format – A 4

Tema 4. Studiu practic: Portretul de grup. Ajustarea, redactarea și retusarea imaginilor. format – A 4

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a competențelor formate în cadrul cursului *Arta foto* se efectuează în baza: lucrărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționării ideilor individuale; abilității tehnologice de transpunere în material și tehnica artistică; posibilității și măiestriei de aplicare a limbajului plastic (60% din nota finală), care este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului.

Evaluarea finală este exprimată prin prezentarea portofoliului cu lucrări finale și vizionare la finele semestrului (40% din nota finală).

Analiza critică individuală și în grup a lucrărilor. Consulting între profesorii care activează la catedră.

Bibliografie

Obligatorie:

1. JAY DICKMAN, JAY KINGHORN. Perfect Digital Photography, New York,: Ed. McGraw-Hill, 2009.
2. Langford, Michael John. Langford's Advanced Photography, AMSTERDAM: Ed. Focal Press, 2008.
3. Langford Michael. Basic Photography, Seventh Edition, OXFORD: Ed. Focal Press, 2000.
4. Ruddick Bloom Susan. Digital Collage and Painting, AMSTERDAM: Ed. Focal Press, 2006.
5. Шеппард Р. Техника фотосъемки пейзажей и обработка снимков в Adobe Photoshop, М.: ИТ Пресс, 2008

Opțională:

1. McClelland Deke. Photoshop 7. Moscova, Sankt-Petersburg, Kiev: Bible Editura „Dialectica”.2003
2. Weinmann Elaine. Lourekas Peter. Photoshop pentru windows și macintosh. București. 2003

Denumirea programului de studii	Design Vestimentar
Ciclul	I, licență
Denumirea cursului	Proiectarea asistată de computer
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea „Arta Plastice și Design”, catedra „Arta Decorativă”
Titular de curs	Cojocaru Elena
Cadre didactice implicate	
e-mail	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.03.A.030	2	II	III	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul opțional „Proiectarea asistată de computer în confecții” are la bază cunoștințele și deprinderile obținute la disciplinele de *Proiectare tehnică, Transpuneri în material, Geometrie descriptivă, Desen tehnic, Matematică, Informatică*. Cursul formează competențe tehnice specializate, care reprezintă de fapt competențele specifice practicării meseriei și care se pot dobândi din pregătirea de specialitate de la anul precedent. Acest curs cuprinde noțiuni de realizarea a tiparelor produselor de îmbrăcăminte, precum și transformarea tiparelor de bază în modele. Conținuturile vor fi atât teoretice cât și practice. Pentru curs, studenții au la dispoziție materiale ilustrative/intuitive, teoretice. Prezentarea materialului didactic se realizează pe calculator. Sunt prezentate comenzile și funcțiile conținute de program și exemplificări de utilizare a acestora.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cu caracter global (metacompetențe):

- gândire critică asupra avantajelor aplicării programelor specifice IAC/CAD la disciplinele de specialitate;
- de a reflecta asupra aplicațiilor specifice CAD în vederea transpunerii lor ulterioare în practica educațională;
- Competențe de cunoaștere și înțelegere:
- de a opera corect cu terminologia specifică IAC/CAD;
- utilizarea a mai multe metode/sisteme de proiectare constructivă;
- cunoașterea utilizării tehnicii de calcul pentru rezolvarea problemelor complexe de proiectare a îmbrăcăminte;

Competențe de aplicare a cunoștințelor și înțelegerilor:

- de a utiliza componentele software în predarea-învățarea disciplinei de specialitate;
- de a selecta, organiza, adapta și prezenta conținuturi de instruire în sistem IAC;
- elaborare a noi tehnici/soluții de utilizare a calculatorului în designul vestimentar;
- dezvoltarea aptitudinilor creative în modelarea confecțiilor textile
- formarea abilităților de proiectare asistată de computer în confecții;
- elaborarea tiparelor constructive, modelarea lor, proiectarea șabloanelor;
- efectuarea gradării tiparelor și realizarea încadrărilor;
- de ordonare a operațiilor de proiectare ale reperelor produselor vestimentare;
- trecerea rapidă la orice alt program pentru proiectare: COREL Draw, Auto CAD, Optitex, Gemini Editor Pattern, ș.a.

Competențe atitudinal – comportamentale:

- de a analiza nivelul de integrare a tehnologiilor informaționale la disciplina de specialitate;
- de asumare a rolului de facilitator al comunicării didactice mediate de calculator.

Finalități de studii

- Utilizarea tehnicii de calcul, IAC și a programelor specializate de proiectare constructivă a produselor de îmbrăcăminte;
- Proiectarea tiparelor de bază/model cu softuri specializate;
- Gradarea tiparelor de bază și de model;

- Proiectarea șabloanelor și prelucrarea conturului;
- Realizarea încadrărilor;
- Elaborarea/modificarea documentației tehnice (schița produsului, fișa de dimensiuni, procesul tehnologic, etc.).

Precondiții

Discipline studiate anterior: cunoștințe generale din domeniul tehnologiilor informaționale (TIC), CorelDRAW. Studenții trebuie să cunoască legăturile și metodele de elaborare/proiectare a produselor de îmbrăcăminte.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. **Introducere în AutoCAD. Ecranul grafic AutoCAD, spațiul de lucru, lista de comenzi.** Cum lansăm în execuție AutoCAD. Cum ne orientăm în spațiul virtual. Elemente ajutoare pentru desenare și alte comenzi elementare de setare.

Tema 2. **Organizarea unei sesiuni de lucru în AutoCAD. Spațiul model și spațiul hârtie.** Obținerea proiecțiilor în spațiul model. Obținerea proiecțiilor în spațiul hârtie. Închiderea sesiunii de lucru AutoCAD.

Tema 3. **Sistemul unităților de măsură. Sistemul de coordonate.** Controlul afișării imaginii. Stabilirea limitelor desenului.

Tema 4. **Crearea unui nou desen. Stabilirea limitelor desenului. Salvarea desenelor. Gestionarea desenelor.**

Exportul și importul de fișiere.

Tema 5. **Modurile SNAP, GRID, ORTHO, POLAR TRACKING, etc.** Modalități de utilizare.

Tema 6. **Proprietățile obiectelor. Aplicații folosind tiparele de bază (vestimentația pentru bărbați).** Proiectarea Tiparului de bază a cămașii, vestei și pantalonilor pentru bărbați. Modelarea constructivă a tiparelor de bază, efectuarea încadrărilor.

Strategii de evaluare

Prelegeri clasice; Lecții practice. Metode de predare, învățare cu caracter activ centrate pe student: problematizarea, descoperirea, exercițiul, portofoliul (album), proiectul.

Evaluarea curentă: se efectuează 2 evaluări pe semestru. Proba I de evaluare curentă: testare în scris. Proba II de evaluare curentă: studenții vor prezenta 6-8 lucrări practice. **Evaluarea finală** constă din examen (40% din nota finală) și evaluarea curentă (60% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Codreanu Constantin, Grafica asistată de calculator, proiectarea în Autocad: Suport teoretic, UTM Chișinău, 2012
2. Pintilie E., Sisteme CAD pentru confecții textile, Ed. Venus, Iași, 2005;
3. Simion Ionel, AutoCAD 2011 pentru ingineri, Editura Teora 2011, p. 688;
4. Скот Онстот, AutoCAD 2012 и AutoCAD LT 2012. Официальный учебный курс, Пер. с англ. А. Жадаева – М.: ДМК Пресс, 2012. – 400 с.: ил., ISBN 978-5-94074-754-3;

Opțională:

1. Middlebrook Mark, AutoCAD 2005 For Dummies, For Dummies 2004;
2. Marta Iftenie, Gid de utilizare a programului AutoCAD, Bucuresti: Editura Didactică și Pedagogică, 2007;
3. Liviu Segal, Georgeta Ciobanășu, Grafică inginerască cu AutoCAD, Editura: Performantica, 2006,
4. Andrei Slonovschi, Alina Angelica Anghel, Ion Antonescu, Infografică: îndrumar de laborator, Iași : PIM, 2007, ISBN 978-973-716-718-7.

Denumirea programului de studii	Design Vestimentar
Ciclul	I, licență
Denumirea cursului	Grafica Creației de modele
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea „Arta Plastice și Design”, catedra „Arta Decorativă”
Titular de curs	Dvornic Mihaela
Cadre didactice implicate	Dvornic Mihaela
e-mail	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.03.A.031	2	II	III	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul opțional „Grafica Creației de modele” are la bază cunoștințele și deprinderile obținute la disciplinele de *Proiectare tehnică, Transpuneri în material, Geometrie descriptivă, Desen tehnic, Matematică, Informatică*. Cursul formează competențe tehnice specializate, care reprezintă de fapt competențele specifice practicării meseriei și care se pot dobândi din pregătirea de specialitate de la anul precedent. Acest curs cuprinde noțiuni de realizarea a tiparelor produselor de îmbrăcăminte, precum și transformarea tiparelor de bază în modele. Conținuturile vor fi atât teoretice cât și practice. Pentru curs, studenții au la dispoziție materiale ilustrative/intuitive, teoretice. Prezentarea materialului didactic se realizează pe calculator. Sunt prezentate comenzile și funcțiile conținute de program și exemplificări de utilizare a acestora.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cu caracter global (metacompetențe):

- gândire critică asupra avantajelor aplicării programelor specifice IAC/CAD la disciplinele de specialitate;
- de a reflecta asupra aplicațiilor specifice CAD în vederea transpunerii lor ulterioare în practica educațională;
- Competențe de cunoaștere și înțelegere:
- de a opera corect cu terminologia specifică IAC/CAD;
- utilizarea a mai multe metode/sisteme de proiectare constructivă;
- cunoașterea utilizării tehnicii de calcul pentru rezolvarea problemelor complexe de proiectare a îmbrăcăminte;

Competențe de aplicare a cunoștințelor și înțelegerilor:

- de a utiliza componentele software în predarea-învățarea disciplinei de specialitate;
- de a selecta, organiza, adapta și prezenta conținuturi de instruire în sistem IAC;
- elaborare a noi tehnici/soluții de utilizare a calculatorului în designul vestimentar;
- dezvoltarea aptitudinilor creative în modelarea confecțiilor textile
- formarea abilităților de proiectare asistată de computer în confecții;
- elaborarea tiparelor constructive, modelarea lor, proiectarea șabloanelor;
- efectuarea gradării tiparelor și realizarea încadrărilor;
- de ordonare a operațiilor de proiectare ale reperelor produselor vestimentare;
- trecerea rapidă la orice alt program pentru proiectare: COREL Draw, Auto CAD, Optitex, Gemini Editor Pattern, ș.a.

Competențe atitudinal – comportamentale:

- de a analiza nivelul de integrare a tehnologiilor informaționale la disciplina de specialitate;
- de asumare a rolului de facilitator al comunicării didactice mediate de calculator.

Finalități de studii

- Utilizarea tehnicii de calcul, IAC și a programelor specializate de proiectare constructivă a produselor de îmbrăcăminte;
- Proiectarea tiparelor de bază/model cu softuri specializate;
- Gradarea tiparelor de bază și de model;

- Proiectarea șabloanelor și prelucrarea conturului;
- Realizarea încadrărilor;
- Elaborarea/modificarea documentației tehnice (schița produsului, fișa de dimensiuni, procesul tehnologic, etc.).

Precondiții

Discipline studiate anterior: cunoștințe generale din domeniul tehnologiilor informaționale (TIC), CorelDRAW. Studenții trebuie să cunoască legăturile și metodele de elaborare/proiectare a produselor de îmbrăcăminte.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. **Introducere în AutoCAD. Ecranul grafic AutoCAD, spațiul de lucru, lista de comenzi.** Cum lansăm în execuție AutoCAD. Cum ne orientăm în spațiul virtual. Elemente ajutătoare pentru desenare și alte comenzi elementare de setare.

Tema 2. **Organizarea unei sesiuni de lucru în AutoCAD. Spațiul model și spațiul hârtie.** Obținerea proiecțiilor în spațiul model. Obținerea proiecțiilor în spațiul hârtie. Închiderea sesiunii de lucru AutoCAD.

Tema 3. **Sistemul unităților de măsură. Sistemul de coordonate.** Controlul afișării imaginii. Stabilirea limitelor desenului.

Tema 4. **Crearea unui nou desen. Stabilirea limitelor desenului. Salvarea desenelor. Gestionarea desenelor.**

Exportul și importul de fișiere.

Tema 5. **Modurile SNAP, GRID, ORTHO, POLAR TRACKING, etc.** Modalități de utilizare.

Tema 6. **Proprietățile obiectelor. Aplicații folosind tiparele de bază (vestimentația pentru bărbați).** Proiectarea Tiparului de bază a cămașii, vestei și pantalonilor pentru bărbați. Modelarea constructivă a tiparelor de bază, efectuarea încadrărilor.

Strategii de evaluare

Prelegeri clasice; Lecții practice. Metode de predare, învățare cu caracter activ centrate pe student: problematizarea, descoperirea, exercițiul, portofoliul (album), proiectul.

Evaluarea curentă: se efectuează 2 evaluări pe semestru. Proba I de evaluare curentă: testare în scris. Proba II de evaluare curentă: studenții vor prezenta 6-8 lucrări practice. **Evaluarea finală** constă din examen (40% din nota finală) și evaluarea curentă (60% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Codreanu Constantin, Grafica asistată de calculator, proiectarea în Autocad: Suport teoretic, UTM Chișinău, 2012
2. Pintilie E., Sisteme CAD pentru confecții textile, Ed. Venus, Iași, 2005;
3. Simion Ionel, AutoCAD 2011 pentru ingineri, Editura Teora 2011, p. 688;
4. Скот Онстот, AutoCAD 2012 и AutoCAD LT 2012. Официальный учебный курс, Пер. с англ. А. Жадаева – М.: ДМК Пресс, 2012. – 400 с.: ил., ISBN 978-5-94074-754-3;

Opțională:

1. Middlebrook Mark, AutoCAD 2005 For Dummies, For Dummies 2004;
2. Marta Iftenie, Gid de utilizare a programului AutoCAD, Bucuresti: Editura Didactică și Pedagogică, 2007;
3. Liviu Segal, Georgeta Ciobanașu, Grafică inginerescă cu AutoCAD, Editura: Performantica, 2006,
4. Andrei Slonovschi, Alina Angelica Anghel, Ion Antonescu, Infografică: îndrumar de laborator, Iași : PIM, 2007, ISBN 978-973-716-718-7.

Denumirea programului de studii	Design Vestimentar
Ciclul	I, licență
Denumirea cursului	Tehnici și tehnologii textile
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Arta Plastică și Design, catedra Arta Decorativă
Titular de curs	Arbuz-Spatari O.Vozian Vasile, lector univ.
Cadre didactice implicate	Vozian Vasile, lector univ.
e-mail	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.03.A.032	2	II	III	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul **Tehnici și tehnologii textile** face parte din obiectele de specialitate, care formează competențe vaste în domeniul designului vestimentar pentru viitorii creatori de modă, pedagogi și artiști plastici. Disciplina vizează lucrul de sinestătător, lucrări de creație la designul vestimentar, broderie, tricotare, croșetare, colaj textil. Disciplina prezintă executarea lucrărilor decorative în tehnica tricotării. Asigură dezvoltarea cunoștințelor, aptitudinilor și abilităților practice în domeniul designului vestimentar.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Competențe de cunoaștere și înțelegere: să stabilească rolul ornamentului și materialelor textile la disciplina tricotarea;
- Competențe de aplicare a cunoștințelor și înțelegerilor: să execute lucrări cu caracter inovativ la nivel înalt pe baza cunoștințelor acumulate la disciplina dată.
- Competențe de analiză: să stabilească rolul ornamentului și materialelor textile în compoziții/lucrări tricotate; să determine gradul de complexitate a mijloacelor compoziționale în realizarea lucrărilor creative;
- Competențe de comunicare a cunoștințelor și înțelegerilor: cultivarea abilităților creative în utilizarea diverselor tehnici ale tricotării artistice.

Finalități de studii

- Să determine corect materialele și ustensilele necesare și proprietățile fibrelor textile (aței de tricotat).
- Să cunoască noțiuni generale din domeniul tricotării, primele apariții atât a semnelor, teritorii, etc.
- Să utilizeze noi metode de realizare a unei lucrări artistice în baza celor studiate.
- Să dezvolte capacități de cercetare, executare, evaluare a lucrului îndeplinit paralel cu alte discipline, aplicarea diferitor metode și tehnici în crearea lucrărilor.
- Să găsească legătura cu alte genuri ale artei populare.

Precondiții

- În cadrul cursului tricotarea studenții trebuie să cunoască cele mai simple puncte decorative în tehnica dată, să posede cunoștințe din liceu, colegiu, școli de creație.
- Studenții trebuie să posede deprinderi de a lucra cu legitățile de bază a unei compoziții decorative.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Din istoria și dezvoltarea tricotajului. Noțiuni generale despre tricotaj. Primele exemple apărute. Rolul tricotajului în viața omului. Primele andrele folosite la tricotare. Familiarizarea cu tehnica de lucru a tricotării.

Tema 2. Clasificarea fibrelor textile. Materiale și ustensile folosite la tricotare. Diverse fire textile utilizate în tricotarea manuală. Firele textile, clasificarea lor, vopsirea, înălbirea, caracteristica proprietăților. Andrele – diferite grosimi, mărimi, materiale, concordanța dintre așă și andrele. Îngrijirea, spălarea și păstrarea obiectelor tricotate.

Tema 3. Semnele convenționale și schemele grafice folosite la tricotare accesoriilor. Normele sanitaro-igienice și regulile de securitate în timpul tricotării (părul îngrijit și capul acoperit cu o basma, mâinile curate, poziția corectă pe scaun, mănuierea andrelor, poziția corectă a lor și a mâinilor). Transmiterea andrelor și foarfecelor corect, ș.a. Puloverelor etc. Analiza unor

modele, alcătuirea planului de lucru, alegerea aței, luarea măsurilor, construirea tiparelor de bază pentru (în părțile din față și spate, mâneci dacă se prevede), calcularea numerelor de ochiuri. Tehnici de tricotare: luarea ochilor pe andreele, înmulțirea și scăderea ochiurilor, încheierea ochiurilor, ochi pe față ochi pe dos, jeteu. Tehnologii de tricotare: Tricotarea răscoiturilor cheutorilor, răscoiturii gulerelor, mânecilor, P.S., P.F., tricotarea liniară:(fular), circulară (căciulă, ciorapi),garnisirea articolelor cu franjuri și ciucure , în relief.

Tema 4. Ornamentul în compoziția tricotării. Gama coloristică la baza tricotării. Ornamentul și compunerea lui pe baza legității simetriei și asimetriei. Motive ornamentale în vestimentație și accesorii: (legătura cu alte genuri ale artei populare, (orez, bob, elastic, steluțe, jersey, zmeură, șah, cosițe etc.). Gama coloristică din două sau mai multe nuanțe de culoare, gama caldă, rece, combinată.

Tema 5. Structura și factura în compoziția tricotării. Compoziție decorativă cu ornamente tradiționale. Principii de realizare a compoziției decorative. Repetiția, alternanța, conjugarea, simetria, asimetria, suprapunerea.

Tema 6. Indicații metodice ce țin de realizarea lucrării în tehnica tricotării.

Strategii de evaluare

Evaluarea se bazează pe rezultatele a două etape:

1. executarea schițelor;
2. îndeplinirea lucrărilor corespunzător schiței, examenul final.

Nota finală se constituie din următoarele componente:

40% - Nota de la examenul final

60% - Nota medie de la cele două evaluări și vizionarea schițelor și lucrărilor la sfârșit de semestru.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Андреева А.И. под ред. Рукоделие Популярная энциклопедия, Москва, Научное издательство Большая Российская энциклопедия, 1992.
2. Дильмон Тереза, Полный курс ЖЕНСКИХ рукоделий, Москва «Эксмо», 2006.
3. Дорогова Л.Н., Декоративно -прикладное искусство, Москва, «Знание», 1970.
4. Михайлова Т. В., Волкова Е., Библия вязания крючком и спицами, Москва, 2016

Opțională:

5. Мессент Джен, Магия шерсти (Эксперименты с вязанием спицами и крючком), Из. «КРИСТИНА-НОВЫЙ ВЕК», Москва, 2007.
6. Petrescu Pavel, Motive decorative celebre (Contribuție la studiu ornamenticii românești), Editura Meridiane, București, 1971.
7. Michalides Pavol, Holecayova Elena, Dantelles de notre temps. Albume, Edit. Tatran. Bratislava, 1981, Traduction francaise de Anton Vantuch.

Denumirea programului de studii	Design Vestimentar
Ciclul	I, licență
Denumirea cursului	Curs opțional Tehnologii decorative în design vestimentar
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Arta Plastică și Design, catedra Arta Decorativă
Titular de curs	Arbuz-Spatari O., Vozian Vasile, lector univ.
Cadre didactice implicate	Vozian Vasile, lector univ.
e-mail	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.03.A.033	2	II	III	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul opțional **Tehnologii decorative în design vestimentar** face parte din obiectele de specialitate, care formează competențe vaste în domeniul designului vestimentar pentru viitorii creatori de modă, pedagogi și artiști plastici. Disciplina vizează lucrul de sinestătător, lucrări de creație la designul vestimentar, broderie, tricotare, croșetare, colaj textil. Disciplina prezintă executarea lucrărilor decorative în tehnica broderiei. Asigură dezvoltarea cunoștințelor, aptitudinilor și abilităților practice în domeniul designului vestimentar, tradițiilor naționale și dezvoltarea domeniului broderiei contemporane.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- *Competențe de cunoaștere și înțelegere:* să determine proprietățile materialelor necesare activităților practice; cunoașterea și utilizarea tehnologiei broderiei, argumentarea teoretică; să cunoască elementele limbajului de expresie plastică în compoziția broderiei.
- *Competențe de aplicare a cunoștințelor și înțelegerilor:* să execute lucrări cu caracter inovativ la nivel înalt pe baza cunoștințelor acumulate la disciplina dată.
- *Competențe de analiză:* să stabilească rolul ornamentului și materialelor textile la disciplina broderia; să determine gradul de complexitate a mijloacelor compoziționale în realizarea lucrărilor creative;
- *Competențe de comunicare a cunoștințelor și înțelegerilor:* cultivarea abilităților creative în utilizarea diverselor tehnici ale broderiei.

Finalități de studii

- Să cunoască noțiuni generale din domeniul broderiei, primele apariții a semnelor, teritorii, etc.
- Să utilizeze noi metode de realizare a unei lucrări artistice în baza celor studiate.
- Să dezvolte capacități de cercetare, executare, evaluare a lucrului îndeplinit paralel cu alte discipline, aplicarea diferitor metode și tehnici în crearea lucrărilor artistice.
- Să găsească legătura cu alte genuri ale artei populare și cu disciplinile de dază a specialității.
- Să estimeze obiectiv cunoștințele și deprinderile în domeniul profesional.
- Să realizeze pe baza schițelor lucrări artistice.

Precondiții

- În cadrul cursului tricotarea studenții trebuie să cunoască cele mai simple puncte decorative în tehnica dată, să posedă cunoștințe din liceu, colegiu, școli de creație.
- Studenții trebuie să posedă deprinderi de a lucra cu legitățile de bază a unei compoziții decorative.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Din istoria și evoluția broderiei. Primele exemple apărute în istoria broderiei, săpăturile arheologilor. Primele semne brodate, trecerea la figuri geometrice. Dezvoltarea broderiei pe teritoriul țării noastre. Rolul broderiei ca artă ce s-a constituit istoric în viața omului. Meșteșugurile artistice ale artei decorative aplicate. Evoluția broderiei. Motivele ornamentale ce stau la baza broderiei. Scopul și aplicarea ei pe diferite obiecte de uz casnice. Pânzele de bază pe care se aplică diferite tehnici de broderii.

Tema 2. Materiale și ustensile folosite în broderie . Tipurile de materiale (ață de diferite tipuri (naturale și sintetice) și diferite nuanțe, panglică centimetrică, foarfece, degetar, ace de diferite mărimi, hîrtie indigo). Felurile de pînză, in, bumbac, „canva” de diferite culori, pînză de casă țesută din bumbac, „canva” pentru „Goblen”, pînză „Panama”, „Etamină”, „Matadorul” pînză de sac, pînză topită ș.a. regulile de securitate executarea broderiei. Igiena protecției muncii. Regulile de prelucrare a broderiei. Pregătirea obiectului pentru ornamentare. Trecerea desenului pe pînză. Schimbarea dimensiunilor elementelor compoziției (mărimea sau micșorarea desenului). Începutul și finele brodării; curățirea și apretarea lucrărilor, tratarea umedo-termică. Studiu practic. Executarea unui set de față de masă și șervețele pe baza cunoștințelor căpătate pe parcursul semestrului. Materiale necesare: ață de diferite grosimi și culori, pînză de diferite tipuri, foarfece, degetar ș.a.

Tema 3. Tehnica executării celor mai simple puncte decorative. Noțiuni generale despre felurile de cusături și punct de ornament. Executarea practică.

Tema 4. Clasificarea broderiei. Ornamentul, compunerea lui pe baza legității simetriei, asimetriei și dinamicii.

I. Tipurile de broderie albă; broderie plată; broderie în relief; broderie englezească; broderie de „Madera”; broderie tip „Renaștere”; broderie tip „Richelieu”; broderie tip „Golbert”; broderie tip „Venețian”.

II. Broderie „Goblen”.

III. Broderie românească.

Tema 5. Compoziția decorativă - principii de realizare a compoziției, căutări compoziționale. Repetiția, alternanța, conjugarea, simetria, asimetria, suprapunerea, gama coloristică, gama de contrast. Aplicarea motivelor ornamentale de tip vegetal, geometric. ș.a. în broderia artistică. Silizarea ornamentelor populare, compunerea într-o compoziție abstractă.

Tema 6. Gama coloristică în compozițiile de broderie. Gama caldă, gama rece, gama combinată, gama de contrast. Analiza fiecărei game în parte. Gama coloristică în costumele naționale. Noțiuni generale despre factură, structură, relief. Locul lor în natură și rolul lor în compoziție. Compunerea lor după o legitate oarecare: (Tact ritmic, dinamică, echilibru, simetrie, asimetrie).

Strategii de evaluare

Evaluarea se bazează pe rezultatele a două etape:

1. executarea schițelor;
2. îndeplinirea lucrărilor corespunzător schiței, examenul final.

Nota finală se constituie din următoarele componente:

40% - Nota de la examenul final

60% - Nota medie de la cele două evaluări și vizionarea schițelor și lucrărilor la sfîrșit de semestru.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Paliș-Palade I., Portul popular din R.Moldova. Chișinău 2003 Ed. Grafema-„Libres” SRL
2. Michalides Pavol, Holecayova Elena, Dantelles de notre temps. Albume, Edit. Tatran, Bratislava, 1981 Traduction Dunăre N., Meșteșugul și arta acului. Editura București, 1986
3. Dunăre N., în ornamentica tradițională comparată, Editura „Meridiane” București 1979. Avramescu E., Florescu F. Broderiile la români, București, 1959. française de Anton Vantuch
4. Андреева А.И., Рукоделие. Популярная энциклопедия, Москва, Научное издательство «Большая Российская энциклопедия», 1992

Opțională:

5. Dunăre N., Broderia populară românească, București 1985
6. Oros Constantin, Pagini din istoria costumului. Cluj- Napoca, Dacia, 1998
7. Дорогова Л.Н. Декоративно -прикладное искусство. Москва, «Знание», 1970.
8. Ефимова Л.В., Белгорская Р., Русское вышивка и кружево. Собрание гос. Ист. Музея.- Москва,

Изобразительная искусство, 1985

9. Рукоделие. Альбом II. Издательство Куист, 1986.

10. Л.М. Сорокина Учись вышивать. Альбом – 5-е издание. Киев, «радянська школа», 1989. Л.М. Сорокина Учись вышивать. Альбом – 5-е издание. Киев, «радянська школа», 1989.

Denumirea programului de studii	DESIGN VESTIMENTAR
Ciclul	I, licență
Denumirea cursului	Desen tehnic
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, catedra Arta Decorativă
Titular de curs	Veronica Răileanu, dr., conf. univ.
Cadre didactice implicate	Veronica Răileanu, dr., conf. univ., Vatavu Al. dr., conf. univ.
e-mail	artadecorativa@mail.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.03.O.023	2	II	3	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Desen tehnic* are drept scop înzestrarea cu cunoștințe a viitorilor pedagogi - artiști plastici cu regulile de citire corectă a desenelor tehnice cu elaborarea de sine stătător a documentației grafice pentru confecționarea pieselor și obiectelor conform standardelor de stat stabilite.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- **Competențe cognitive:** studentul va demonstra cunoașterea și înțelegerea principiilor didactice, metodelor de organizare, convențiile, standardele, semnelor grafice, caracterelor de litere ce determină specificul organizării reprezentărilor plane, volumetrice și spațiale;
- **Competențe de învățare:** se vor manifesta în capacitatea de a se documenta în proiectarea documentației grafice, în priceperea de a consulta surse de specialitate și de a învăța din propriul demers educativ.
- **Competențe de aplicare:** se exprimă prin elaborarea de sine stătător a documentației grafice pentru confecționarea pieselor și obiectelor;
- **Competențe de analiză:** se exprima prin efectuarea rapidă a legăturii dintre imaginație și percepția vizuală construind logic forma obiectului, supusă proiectării în activitatea grafică, conform cerințelor, reglementărilor standardelor.
- **Competențe la nivel de integrare:** să consolideze cunoștințele din domeniul proiectării în redarea tematicii concrete a proiectului artistic și tehnic.

Finalități de studii realizate la finele cursului

- să cunoască metodele de proiectare, de reprezentare în desenul tehnic- limbaj echilibrat de reguli și convenții;
- să înțeleagă importanța fundamentală a respectării standardelor de stat, normelor și convențiilor obligatorii care definesc calitatea, dimensiunile, utilitatea produsului supus proiectării(bazele standardizării, structura standardelor
- să formeze spiritul de sinteză care dă posibilitate de îmbinare a diversilor cerințe și condiții de proiectare în activitatea grafică;
- să dezvolte imaginația în spațiu, care alături de cunoștințele de specialitate, caută și găsește formele cele mai adecvate funcțional, constructiv și uman ale obiectului supus reprezentării;
- să transforme achizițiile din cadrul desenului tehnic în componente active ale unei gândiri tehnice creative, eficiente și independente, să creeze opere de artă originale și utile.

Precondiții

Studentii trebuie să cunoască principiile privind scrierea tehnică, formatele desenelor, scările de reprezentare; să posede cunoștințe din cursul de matematică din liceu, să cunoască reprezentările figurilor și a corpurilor geometrice.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Inițiere în istoria desenului tehnic.

- Istoria dezvoltării desenului tehnic. Standarde de stat. Sisteme de proiecții.
- Caractere de linii. Clasificarea liniilor după tip și grosime
- Caractere de litere. Tipuri de caractere. Utilizarea. Cerințele de reprezentare.

Tema 2. Desen geometric

- Metodele de executare a construcțiilor geometrice. Construirea poligoanelor regulate. Recomandări.
- Racordări . linia de racordare. Centru de racordare. Puncte și raze de racordare.
- Curbe tehnice. Construirea liniilor curbe (ovalul, ovoidul, spiralele).
- Curbe de florar. Construirea liniilor curbe cu ajutorul florarului (elipsa, parabola, hiperbola, spirala lui Arhimede, liniile curbe ciclice)
- Conicitate și înclinații. Construirea lor pe desene.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formare:

Se vor îndeplini lucrări grafice, conform variantelor indicate, lucrări de control, care vor fi adunate în portofoliu și prezentate la examen (60% din nota finală).

Evaluarea finală. Răspunsul propriu zis al studenților la examen oral/scriș apreciat cu note tradiționale (de la 1 la 10). Nota atribuită la examen constituie 40% din nota finală.

Bibliografie obligatorie:

1. Iancău V., *Reprezentări geometrice și desen tehnic*. București, 1982
2. Negomireanu I., *Noțiuni introductive în desen tehnic*. București, 1979
3. M. Ceapă, Gh. Popovici., *Desen tehnic*. Cotarea. Chișinău, 2002
4. E. Vasilescu , *Desen tehnic industrial*, ed. Tehnică , București, 1995
5. D. Borisov, Cercenie, Moscova, Prosveșenie, 1990
6. Iancău V., *Desen tehnic de specialitate*, Ed. Did. și pedagogică, București, 1982
7. V. Răileanu, *Elaborarea și îndeplinirea desenelor tehnice*, UPS „Ion Creangă”, 2006

Bibliografie opțională:

1. Negomireanu I. *Noțiuni introductive în desen tehnic*. București, 1979.
2. А.Д. Бодвинников, *Сборник задач по черчению*, Москва, Просвещение, 1989.
3. Bărașu A., *Îndrumări metodice pentru disciplina desen tehnic*, Editura didactică și pedagogică, București, 1982.
4. Cheorghie Husein, "*Desen tehnic de specialitate*", Editura didactică și pedagogică, București, 1995.
5. Ilie Negomireanu, *Noțiuni introductive de desen tehnic*, Editura didactică și pedagogică, București, 1980.
6. Gheorgiu, A. *Tehnica desenului perspectiv în construcții și arhitectură*. București, Editura Tehnică, 1983.
7. Iancău V., Zetea, E. *Reprezentări Geometrice*. Cluj-Napoca, Institutul politehnic Cluj-Napoca, 1982

Denumirea programului de studii	AP,AD , DV
Ciclul	I licență
Denumirea cursului	Anatomia plastică
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Arte Plastice si Design/ Studiul Artelor,Grafica si Metodologia instruirii
Titular de curs	Malcoci Vitalie, doctor în studiul artelor, conferențiar universitar
Cadre didactice implicate	
e-mail	vitaliemalcoci@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.03.O.024	4	II	III	120	90	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

La disciplina Anatomia plastică se realizează studii la nivel teoretic și practic în domeniul anatomiei artistice. În cadrul acestui curs accentul se pune pe necesitatea acumulării unor cunoștințe și deprinderi prin activitate practică a studentului. Cursul are drept scop promovarea artistică a studentului și dezvoltarea deprinderilor și abilităților obținute în procesul studiului. Obiectivele tematice a cursului sunt necesare pentru a oferi studentului posibilități de autoformare în domeniul specialității sale. Fiind unul dintre cursurile de bază, Anatomia plastică prevede integrarea sa cu următoarele discipline: desenul, pictura, compoziția, sculptura ș. a.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Utilizarea corectă a concentrării atenției studenților asupra construcției corpului uman;
- Elaborarea abilităților în modelajul mușchilor corpului uman;
- Individualizarea aspectului expresivității scheletului omenesc;
- Valorificarea și manifestarea aptitudinilor în procesul creativității.

Finalități de studii

- Să stabilească importanța acestei discipline în învățământul pedagogic și în special a pictorului pedagog;
- Să cunoască aparatul epistemologic (terminologic) al disciplinei;
- Să determine continuitatea în activitatea practică a bazelor anatomiei plastice și desenul academic al figurii umane;
- Să aplice materialele didactice care demonstrează construcția corpului uman și a sistemului muscular;
- Să aplice creativitatea bazei constructive, forma mușchilor și particularitățile în desenul academic;
- Să cunoască metodele de bază a studierii legilor construcției corpului omenesc;
- Să cunoască particularitățile specifice a figurii umane după sex.

Precondiții

Anatomia plastică prevede integrarea sa cu următoarele discipline: desenul, pictura, compoziția, sculptura ș. a. Disciplina Anatomia plastică favorizează integrarea cunoștințelor și deprinderilor în activitatea artistică a studenților. Studenții trebuie să cunoască cele mai elementare legi și principii de reprezentare a corpului uman, metodele de aplicare a clarobscurului, tehnica valorității în creion, să posede un limbaj plastic și gust estetic specific profilului, să exploreze posibilitățile limbajului plastic și a mijloacelor de expresii plastice.

Conținutul unităților de curs

Tema I. Prelegere. Anatomia membrului superior.

Scheletul membrului superior și construcția lui. Articulația cotului și mâinii.

Studiu practic. Schițe ale articulației cotului și mâinii.

Studiu practic. Desenul membrului superior.

Obiective: Construcția brațului, antebrațului și a mâinii.

Tema 2. Prelegere. Mușchii membrilor superioare.

Construcția mușchilor brațului și antebrațului.

Studiu practic. Schițe ale mușchilor brațului și antebrațului.

Obiective: Construcția mușchilor membrului superior.

Tema 3. Prelegere. Scheletul trunchiului

Aspecte generale privind structura coloanei vertebrale, scheletului toracelui și a bazinului osos.

Studiu practic. Schițe ale bazinului osos.

Studiu practic. Desenul coloanei vertebrale și ale toracelui.

Obiective: Construcția coloanei vertebrale și ale toracelui.

Tema 4. Prelegere. Mușchii trunchiului.

Funcționalitatea mușchilor spinării, toracelui și abdomenului.

Studiu practic. Schițe ale mușchilor spinării și toracelui.

Obiective: Studiul mușchilor trunchiului.

Tema 5. Prelegere. Scheletul umărului.

Particularitățile articulației scapulare și construcția lui.

Studiu practic. Desenul scheletului umărului.

Obiective: Construcția scapulei .

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă Evaluarea curentă se efectuează în formă de lucrări grafice (desene, schițe, crochiuri) și elaborarea portofoliului cu lucrări practice la conținutul disciplinei.

Evaluarea finală Evaluarea finală este exprimată printr-o notă, care permite promovarea studentului în etapa următoare a procesului didactic. Această notă cuprinde nota de la lucrările grafice, activitățile practice, individuale, elaborarea portofoliului și nota de la examen.

Evaluarea finală la desen permite acumularea creditelor transferabile de studii, indiciu ce confirmă implicarea acestei discipline în contextul formării competențelor profesionale.

Criteriile de evaluare la anatomia plastică se elaborează în corespundere cu obiectivele curriculare stabilite.

Evaluarea finală constă din răspunsul (oral sau scris) la examen (40% din nota finală) și evaluarea curentă (60% din nota finală).

Bibliografie

1. Barceai A. “Anatomia picturilor ”, Budapesta 1957.
2. Frigyes K. Bazele anatomiei artistice. Oradea, Editura Casa, 2013.
3. Ghitescu G. Anatomia plastic, Volumul I , Constructia Corpului. Iași, Ed. “ Polirom”, 2010.
4. Ghitescu G. Anatomia plastic, Volumul II, Forma corpului in pozitia statica si dinamica. Iași, Ed. “ Polirom”, 2010.
5. Ghitescu G. Anatomia plastic, Volumul III, Morfologia plastica , Expresivitatea. Iași, Ed. “ Polirom”, 2010.
6. Pavlov G. M. , Pavlov V. N. Anatomia plastica, Coiz M. 1954.
7. Rabinovici M. T. “Anatomia plastica si reprezentarea figurii umane in baza acesteia ”, M. 1982.

Facultativă:

8. Bames G. Figura umana nuda, Dresden, 1982.
9. Баммес Г. Изображение фигуры человека, М., Изд. «Сварог и К», 1999.

**Universitatea Pedagogică
de Stat „ION CREANGĂ”
din Chișinău**

str. Ion Creangă, nr. 1, MD - 2069,
Chișinău, Republica Moldova
www.upsc.md

10. Tiberiu Liviu Vlad. Adevărul anatomic și valoarea sa estetică (anatomia artistică a omului), Iași, Editura Artes, 2001.

Denumirea programului de studii	AP, APET, AD, DI, DV, ET
Ciclul	I Licenta
Denumirea cursului	Curriculum la DESEN
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Studiul Artelor, Grafica și Metodologia instruirii
Titular de curs	Ana Simac, doctor în studiul artelor, conferențiar universitar, Ana Gobjilă, lector superior
Cadre didactice implicate	Ana Simac, doctor în studiul artelor, conferențiar universitar Malcoci V., conferențiar universitar Ana Gobjilă, lector superior Botnari Dumitru, doctor în pedagogie, conferențiar universitar Rusu Valentin, lector
e-mail	anasimac777@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.03.O.024	3	II	III	120	90	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Desen* include studierea bazelor fundamentale de reprezentare a formelor în spațiu, însușirea vocabularului vizual-plastic tradițional și modern, explorarea acestora într-un mod personal și expresiv .

Acest curs prevede cunoașterea legităților și metodelor de reprezentare în desen a proporțiilor, a raporturilor formale și tonale, a raporturilor de clarobscur în reprezentarea capului uman, studiul principiilor de transpunere a spațiului natural în cadrul plastic, cultivând și dezvoltând imaginația și sensibilitatea plastică.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Aplicarea metodelor de redare a valenței expresive a capului cu ajutorul limbajului plastic specific desenului, modelarea formei prin intermediul liniei, clarobscurului, tentei și tonului.

Formarea abilității de studiere și analiză a construcției capului uman.

Formarea abilității de aplicare a legităților de reprezentare a capului uman.

Studierea principiilor aplicării perspectivei liniare și spațiale în procesul de studiu capului.

Studierea tehnicilor și tehnologiilor de lucru în portret, aplicând diverse materiale plastice.

Finalități de studii

Sa aplice abilitățile de studiere și analiză a construcției capului uman,

să determine continuitatea în activitatea practică a bazelor anatomiei plastice și desenul academic al capului uman.

să aplice materialele didactice care demonstrează construcția capului uman;

să enumere și să distingă etapele de reprezentare a unui studiu din natură;

să cunoască metodele de redare a clarobscurului pe suprafața capului.

să aplice legile perspectivei liniare și spațiale, metode de redare a clarobscurului;

să autoevalueze obiectiv cunoștințele, abilitățile formate la desenul artistic;

Precondiții

Studentii trebuie să cunoască cele mai elementare legități și principii de reprezentare constructiv -anatomică a capului, metodele de reprezentare a clarobscurului, tehnica valorificației în creion..

Conținutul unităților de curs

1. *Prelegere. Desen din natură, reprezentarea capului uman după model viu.*

Particularitățile și sarcinile în reprezentarea capului uman.

Mijloace de redare a expresivității în desenul după modelul viu.

Legitățile de construcție și modelare a capului uman, mijloace de reprezentare a formei și valorății tonale.

2. Studiu practic. Desen anatomic după model din ghips.

Competențe: Construcția anatomică a formelor, redarea constructivă a suprafețelor, obținerea integrității și expresivității desenului.

Compoziția în format, determinarea formei mari, poziția, înclinația capului, legătura cu gâtul și cutia toracică, plastica formei.

Determinarea proporțiilor, construcția anatomică a formelor caracterul și plastica formelor.

Modelarea formelor mari, detaliile, clarobscurul, volumul și spațiul.

Generalizarea, integritatea tuturor formelor, accente și reflexe.

Materiale: hârtie, creion, format 2.

3. Studiu practic. Desen constructiv-cap după model în vârstă.

Competențe: Redarea particularităților caracteristice, accentuarea trăsăturilor individuale, construcția anatomică a formelor.

Paginația în format, forma mare, trăsăturile caracteristice, înclinația capului, poziția spațială.

Construcția anatomică a formelor, detalizarea pe suprafețe, determinarea proporțiilor și raportului dimensional.

Modelarea formelor, volumul, suprafețele, detaliile, accentele, clarobscurul și spațiul.

Generalizarea și sinteza formelor, unitatea și expresivitatea.

Materiale: hârtie, creion, format A2.

Tema 4. Studiu practic. Cap feminin.

Competențe: Paginația corectă în format, construcția anatomică a formei, proporțiile, caracterul, psihologia și expresivitatea portretistică.

Compoziția în format, poziția și înclinația, silueta.

Construcția anatomico-plastică a formelor, determinarea proporțiilor, particularități portretistice ale modelului detalii.

Modelarea formelor, clarobscurul, volumul, spațiul, raportul tonal. Generalizarea, integritatea și expresivitatea.

Materiale: hârtie, creion, format A2.

5. Studiu practic. Desen după model într-o interpretare creativă.

Competențe: Desen într-o interpretare artistică a formelor și a caracterului modelului.

Compoziția în format, poziția și înclinația, silueta.

Construcția anatomico-plastică a formelor, determinarea proporțiilor, particularități portretistice ale modelului detalii.

Modelarea formelor, clarobscurul, volumul, spațiul, raportul tonal. Generalizarea, integritatea și expresivitatea.

Materiale: la alegere.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei Desen se efectuează:

în baza realizării lucrărilor practice prevăzute de curriculum-ul disciplinei; soluționării ideilor individuale; posibilitatea și măiestria de transpunere în practică a cunoștințelor teoretice și abilităților; gradul de investigare, cercetare, auto instruire; volumul, numărul și calitatea schițelor și conceptelor plastice, calitatea lucrărilor practice, realizate în cadrul activităților auditoriale și lucrului individual.

Evaluarea curentă se realizează prin două atestări pe parcursul semestrului și ponderea notelor de la evaluarea curentă constituie 60% din nota finală.

Lucrările elaborate în cadrul cursului Desen sunt analizate și evaluate conform criteriilor de evaluare curentă însoțite de barem.

Evaluarea finală la disciplina Desen se petrece sub formă de viziune a tuturor lucrărilor practice, realizate pe

parcursul semestrului afit în cadrul orelor de contact direct, cât și în cadrul activităților individuale. Vizionarea lucrărilor practice este realizată de întregul colectiv profesoral-didactic al catedrei, nota constituind 40% din nota finală.

Bibliografie

1. Drabant Andras, *Bazele desenului*, ed. Casa, Oradea, 2011.
2. Koroknai Zsolt, *Tehnici de realizare a portretului*, ed. Casa, Oradea, 2011.
3. Liviu Stoica, Rasvan Dobos, *Desenul in arhitectura*, București 2010
4. Николай Ли, Основы учебного академического рисунка., М., Эксмо, 2005.
5. Р.В.Паранюшкин, Техника рисунка, Феникс, Ростов-на-Дону, 2002.
6. Беда И.В. Основы изобразительной грамоты: Рисунок. Живопись. Композиция. – М., 1981.
7. Кузин В.С. Наброски и зарисовки. – М., Просвещение, 1991.
8. Медведев Л.Г. Формирование графического художественного образа на занятиях по рисунку. – М., 1986ю
9. Строгановская школа рисунка. М., Изд. «Сварог и К», 2001.
10. Готфрид Баммес. Изображение фигуры человека, М., Изд. «Сварог и К», 1999.

Denumirea programului de studii	Design vestimentar
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Proiectarea tehnică și tehnologii de specialitate
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, catedra Arta Decoratiă
Titular de curs	A.Vatavu Dr. în ped. Conf. univ., L. Donic
Cadre didactice implicate	Botezat Nina
e-mail	botezat.nina@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.03.O.028	6	II	III	180	120	60

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina "Proiectarea tehnică și tehnologii de specialitate" - partea integranta a metodologiei Designului vestimentar, obiectul de specialitate care se studiază pe parcursul a opt semestre ale planului de învățământ superior și presupune să asigure dezvoltarea progresiva a aptitudinilor plastice, estetice și conceptuale ale studenților în domeniul proiectării tehnice a vestimentelor, în cadrul unei activități organizate și sistematice de însușire și învățare creativă. Scopul disciplinei transmiterea și însușirea cunoștințelor necesare formării unui tip complex de creator de modele, care prin concepție, aptitudini, dexterităților practice și cunoaștere a domeniului să fie capabil să-și valorifice pe deplin calitățile sale creative prin intermediul produselor vestimentare.

Cursul oferă studenților:

- explicații teoretice și practice ale metodelor tehnice de croit, transformat, multiplicat;
- tehnica măsurărilor antropometrice pentru determinarea dimensiunilor și stabilirea acestora prin calcul;
- ultimile noutăți în proiectarea modelelor de îmbracaminte pentru femei, bărbați, copii în linia curentă a modei pentru produsele din grupele: fuste, pantaloni, bluze, rochii, taioare, sacouri, paltoane și îmbracaminte în funcție de destinație, în conformitate cu diverse tipuri de dezvoltare fizică;
- importanța plusurilor de lejeritate în funcție de mișcare a corpului;
- influența proprietăților țesăturilor textile asupra formei și construcției produsului vestimentar;
- proiectarea asistată de calculator a noilor modele de articole vestimentare.

Pe parcursul anilor de studii studenții vor executa proiecte tehnice a șabloanelor de lucru pentru articole vestimentare din grupa de cordon (cu sprigină pe linia taliei)-fusta, pantalonul (varianta clasică și de creație); grupa de umăr (cu sprigină pe linia

umerilor)-bluza, ansamblul, costumul, vestimente exterioare (scurta, impermeabil, palton, mantou etc), varianta de creație; elaborarea modelelor în corespundere cu stilul, silueta, pinza, gama coloristică în dependență de tendințele modei aleasă individual.

Interdisciplinaritatea: .Desen tehnic, arhitectonica, sculptura, psihologia formei, istoria costumului, etnografia, materialogia, transpunerea în material, tehnici operaționale pe calculator, desen de specialitate, compoziția de specialitate, istoria artei universale și naționale.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Sa determine scopul, conținutul și importanța obiectului de studiu "Proiectarea tehnică";
  - Sa înțeleagă evoluția croiului produselor vestimentare; originea, apariția și evoluția istorică a tehnicii vestimentare;
  - Sa determine specificul și particularitățile criteriilor generale aplicate în procesul de creație, croielelor tip ale produselor de îmbrăcăminte.
  - Sa distingă metode și sisteme de proiectare tehnică cu elemente de modelare constructivă;
  - Sa determine mijloacele constructive de soluționare în crearea formei confecțiilor;
  - Sa determine influența proprietăților materialelor textile asupra formei și construcției produselor vestimentare;
  - Sa cunoască cerințele impuse formei exterioare și construcției produselor de diverse tipuri și croiele;
  - Sa conștientizeze esența teoriilor inovative; proiectarea asistată de calculator a noilor modele de vestimente.
  - Sa se determine corelarea disciplinelor și rolul fiecărei discipline în baza formei;
  - Sa utilizeze caracteristica dimensională a corpului uman și principiile de trecere de la dimensiunile corpului la dimensiunile produselor vestimentare;
  - Sa elaboreze algoritmul de modificare a tiparului de bază în corespundere cu particularitățile modelului și utilizarea procedurilor raționale de modelare constructivă;
  - Sa realizeze probele machetelor și produselor vestimentare pe manechin sau pe corpul uman;
  - Sa remedieze defectele constructive cu precizia ulterioară a construcției produsului;
- Sa aplice metode tehnice la crearea arhitecturii vestimentelor cu caracter inovativ.

Finalități de studii

La finele acestui curs studenții vor fi capabili:

- Sa utilizeze principiile constructive si constructiv-decorative in realizarea ansamblului vestimentar aplicind tehnologii moderne,cit si la cea asistata de calculator;
- Sa aprecieze rolul teoriilor contemporane la proiectarea formelor complicate de confectii din grupa – de umeri, bluza,rochia (Raglan,Kimono,Sak,combinate).

Sa elaboreze proiecte tehnice in corespundere cu rigoriile contemporane realizind principiile unitatii,echilibrului,sintezei,armoniei;

.Sa elaboreze proiecte tehnice in corespundere cu rigoriile contemporane realizind principiile unitatii,echilibrului,sintezei,armoniei;

Cursul oferă studentului posibilitatea de a opta pentru viitoarele profesii: designer vestimentar, constructor-proiectant, consultant de moda, stilist etc. cu dreptul de a preda, pedagog in domeniul designului vestimentar

Precondiții

Studentii trebuie să cunoască principiile de bază ale proiectării tehnice a costumului, sa utilizeze principiile constructive si constructiv-decorative in realizarea ansamblului vestimentar aplicind tehnologii moderne,cit si cea asistata de calculator. Sa elaboreze noi idei,solutii in tratarea creației de modele.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activității si rezultatelor studenților se face in mod individual, dupa următoarele criterii:

- Gradul de insusire a cunoștințelor;
- Realizării complete a temelor din Programa analitica;
- Calitatea ideilor ;elaborarea schitelor tehnice;
- Abilitatea tehnica-manualizare;
- Valoarea proiectului ethnic, calitatea executării;
- Frecventa la atelier. Metode de evaluare:
- Analiza critica si in grup a proiectelor tehnice;
- Gradul de exactitate intre idee si proiect;
- Vizionari cu caractere metodic, semestrial;

-Verificări pe parcursul semestrelor-examene(conform planului de invatamint).

60% din nota finală este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului (I atestare 30%-portofoliul compus din lucrări practice; II atestare 30 %-portofoliu compus din lucrări practice de laborator).

Evaluarea finală de examen este exprimată prin vizionare (60 % din nota finala) si răspunsul studenților oral la examen (40% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Т.В. Козлова «Основы теории проектирования костюма». М., «Легпромбытиздат», 1988.
2. Е.М. Матузова «разработка конструкции изделий по моделям». М., 1975.
3. Метод раскроя муляжированием (перевод с фр. Третьяковой Г.В.). М., 1975.
4. Т.Н. Екшурская «Конструирование, технология, отделка». Лениздат, 1992, 448 с.
5. Е.А. Янчевская, З.Н. Тимошева «Конструирование и особенности изготовления легкой одежды сложных форм». М., «Легкая и пищевая промышленность», 1981, 177 с.
6. Ana Popescu „îmbrăcăminte modernă pentru copii", București, Editura tehnică, 1988.
7. Petrache Dragu „Tehnica vestimentară. Tehnologie, modele, tipare", Ed. „Șansa" S.R.L. București, 1996, pag. 275.
8. Petrache Dragu „Modă și tipare". Ed. „Tehnica", București, 1981.
9. Л.П. Шершнева, А.П. Рогова „Проектирование и прооизводство женского платья», М., «Легкая и пищевая промышленность», 1983.
10. М.И. Сухарев, А.М. Бойцова „Принципы инженерного проектирования одежды». М., «Легкая и пищевая промышленность», 1981.
11. Н. Кобляков «Твоя одежда», М., Молодая гвардия, 1990.
12. Н.И. Гурьянова, В.Н. Зуйкова «Констркирование одежды», М., Легкая индустрия, 1974.
13. Л.П. Чижикова «Кружок конструирования и моделирования одежды». М., Просвещение, 1990.
14. Д. Ботнаръ «Детская одежда», Кишинев, «Тимпул», 1990.
15. Doina S. Marian „Tricotaje în actualitate", București, 1990.

Opțională:

1. Г.Н. Александрова «100 моделей женских юбок». Минск, «Полымя», 1993.
2. Adina Nanu „Arta, Stil, Costum". București, Meridiane, 1976.
3. I. Țușală, Ovidiu Bărbulescu „Dicționar de artă", bucurești, 1993.

Denumirea programului de studii	Arte plastice, Arte decorative, Design interior, Design vestimentar, Educație tehnologică, Grafică, Pictură
Ciclul	I - Licență
Denumirea cursului	<i>Pictură</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, Catedra Pictură
Titular de curs	Ludmila Mokan-Vozian, dr., conf.
Cadre didactice implicate	Ludmila Mokan-Vozian, dr., conf.; Eleonora Brigalda, dr., prof.
e-mail	fapdcreanga@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiu individual
S.03.O.025	3	II	III	90	60	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Pictură* este o disciplină de specialitate ce se studiază pe parcursul celor opt semestre ale planului de învățământ superior și presupune cultivarea cunoașterii artistice, spirituale prin dezvoltarea gândirii specifice, sensibilității și gustului estetic al studenților – viitori pictori, pedagogi, specialiști în domeniul designului. Cursul de pictură conține atât lecții practice, cât și prelegeri teoretice menite să familiarizeze studenții cu structuri vizuale inedite, să contribuie la dezvoltarea completă a imaginației lor creatoare, să-i introducă în cultura plastică națională și universală.

În cadrul cursului *Pictură* studenții vor însuși diverse modalități de reprezentare plastică, în special, prin intermediul culorii, a unor forme aplicate pe suport bidimensional (hârtie, carton, pânză, lemn, sticlă etc.) în diferite tehnici (acuarelă, guașă, temperă, pastel, acrilice, ulei etc.).

Pe parcursul anilor de studii studenții vor executa lucrări practice de diferite genuri: naturi statice, peisaje, portrete și compoziții figurative.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Familiarizarea studenților cu tehnica picturii în guașă, temperă, acrilic;
- Studierea tehnologiei picturii în guașă;
- Studierea și exersarea tehnicii tradiționale de lucru în guașă;
- Aplicarea limbajului plastic, stilistic propriu tehnicii picturii în guașă;
- Realizarea naturilor statice în tehnica picturii în guașă.

Finalități de studii

La finele semestrului respectiv studenții vor fi apti:

- să cunoască tehnologia realizării picturii în guașă;
- să cunoască și să aplice în lucru tehnicile tradiționale de realizare ale picturii în guașă;
- să cunoască și să aplice în pictură legile acordurilor, armoniei și expresivității cromatice;
- să aplice limbajul decorativității și picturalității în pictură;
- să aplice limbajul stilistic propriu picturii în guașă;
- să organizeze spațiul plastic în baza legităților compoziționale;
- să realizeze picturi gen natură statică în tehnica picturii în guașă.

Precondiții

Pentru a asculta acest curs, studenții trebuie să posede competențe gnoseologice și praxiologice preliminare în domeniul desenului, bazelor compoziției, coloristicii, istoriei artei universale și naționale.

Conținutul unităților de curs

Semestrul III.

- Tema 1. Prelegere: **Tehnica și tehnologia picturii în guașă, temperă, acrilic.** Materiale și unelte. Tehnici de execuție. Maeștri și capodopere.
- Tema 2. Studiu practic: **Natură statică cu folosirea unei plăci ornamentale de gips/ capitel.** Realizarea echilibrului raportului proporțional optim între elementele constructive, între calități și cantități cromatice ale naturii statice. Materiale: guașă, temperă, acrilic, hârtie/ format – A 3, A 2.
- Tema 3. Studiu practic: **Natură statică în contrajur formată din 3-4 obiecte de uz casnic și draperii.** Modelarea formelor prin ton și culoare realizată prin intermediul contrastului clarobscur, când sursa de lumină se află în spatele obiectelor reprezentate. Materiale: guașă, temperă, acrilic, hârtie/ format – A 3, A 2.
- Tema 4. Studiu practic: **Natură statică formată din obiecte de uz casnic și draperii realizată în concepție decorativă.** Realizarea unei naturi statice aplatizate, utilizând principiile decorativității. Obținerea unei expresii decorative a petei de culoare. Materiale: guașă, temperă, acrilic, hârtie, carton/ format – A 3, A 2.
- Tema 5. Studiu practic: **Natură statică cu cap de gips.** Modelarea prin valorație și culoare a volumului obiectelor din natura statică și construcția capului de gips, sugerând valorile principale și distribuția lor pe formă. Gamă cromatic restrânsă și valoric diversificată. Materiale: guașă, temperă, acrilic, hârtie, carton/ format – A 3, A 2.
- Tema 6. Studiu practic: **Natură statică în interior.** Organizarea naturii statice într-un spațiu tridimensional. Crearea iluziei adâncimii prin intermediul perspectivei liniare și aeriene, prin armonie și acord cromatic. Materiale: guașă, temperă, acrilic, hârtie, carton/ format – A 3, A 2.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a competențelor formate în cadrul cursului *Pictură* se efectuează în baza: lucrărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționării ideilor individuale; abilității tehnologice de transpunere în material și tehnica artistică; posibilității și măiestriei de aplicare a limbajului plastic (60% din nota finală), care este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului.

Evaluarea finală este exprimată prin prezentarea portofoliului cu lucrări finale și vizionare la finele fiecărui semestru (40% din nota finală).

Analiza critică individuală și în grup a lucrărilor. Consulting între profesorii care activează la catedră.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Bartoș M. J. *Compoziția în pictură*. Iași: Polirom, 2009
2. Lăzărescu L. *Culoarea în artă*. Iași: Polirom, 2009
3. Mogan-Vozian L. *Natura statică: Îndrumări metodice pentru lecții practice (Cursul de Pictură)*. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, Facultatea de Arte Plastice și Design, Catedra de Pictură. Chișinău: Tipografia UPS „I. Creangă”, 2013
4. Pip S. *The Artist's Handbook: A complete professional guide to materials and techniques*. London: Arcturus Publishing Ltd, 2003
5. Săndulescu-Verna C. *Materiale și tehnica picturii*. Timișoara: Marineasa, 2000
6. Vinner A. *Materiale de pictură: ulei, acuarelă, guașe, temperă și culori de clei*. București: Casa centrală a creației populare, 1956

Opțională:

1. Sava V. *Tehnicile artistice între tradiție și modernitate*. Iași: Artes, 2009
2. Sușală I. *Culoarea cea de toate zilele*. București: Albatros, 1982

Denumirea programului de studii	Design vestimentar
Ciclul	I, licență
Denumirea cursului	Arhitectonica
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Arta Plastică și Design, catedra Arta Decorativă
Titular de curs	Botezat Nina
Cadre didactice implicate	Botezat Nina
e-mail	Botezat Nina

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.03.O.026	2	II	III	50	30	20

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul „*Arhitectonica*”, fiind în curs performant în cadrul Design – ului vestimentar se desfășoară în baza instruirii artistico–plastice și include în sine studierea legităților de elaborare a sculpturii de costum, direcționate de fundamente formării compoziționale a obiectelor creative, intercalate de metode de elaborare a formelor vestimentare. În procesul de studiere a tehnicilor și tehnologiilor de formare – elaborare – transpunere în material a formelor bidimensionale și tridimensionale, studenții vor cultiva abilitățile sale creative și vor transpune cu ușurință cunoștințele acumulate la disciplina dată în lucrări practice de curs efectuate la discipline de specialitate.

Învățământul artistico - plastic în cadrul cursului educativ - formativ „Arhitectonica”, oferă un sprijin real în desfășurarea procesului creativ și ghidează dezvoltarea simțului tactil, gândirii asociative, percepției întregi a formelor vestimentare, imaginației spațiale, observației directe și indirecte sculpturii formei vestimentare.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Competențe de cunoaștere și înțelegere: să cunoască vocabularul de specialitate; să însușească fundamentele design-ului vestimentar și arhitectonicii costumului, familiarizarea cu formele vestimentare conform aspectului geometric, structural și constructiv; examinarea metodelor fundamentale de sistematizare - integrare a structurii costumului, în procesul formativ – constructiv; cunoașterea și determinarea tehnicilor de reprezentare și realizare a formelor bidimensionale și tridimensionale începând cu proiecte artistice și finisând cu obiecte realizate în material.
- Competențe de aplicare a cunoștințelor și înțelegerilor: să realizeze schițe ale produselor de îmbrăcăminte; crearea propriului stil de lucru; identificarea succesiunii procesului de stilizare - transformare a formelor (urmând, nivel material – decorativ, nivel structural, nivel de plasticitate, nivel de inovare).
- Competențe de analiză: să determine gradul de complexitate a mijloacelor compoziționale în realizarea lucrărilor creative, etapelor de executare a proiectelor artistice;
- Competențe de comunicare a cunoștințelor și înțelegerilor: cultivarea abilităților creative în utilizarea diverselor modalități de transformare a formelor reluate din natură în vestimentație (urmând etapele de reluare - imitare - inovație).

Finalități de studii

- Să observe și să evidențieze, conștient forma vestimentară, din punct de vedere tehnic și artistic;
- Să cunoască metodele de secționare și modelare a semnelor geometrice;
- Să cunoască tehnologiile tradiționale și netradiționale utilizate la elaborarea formelor vestimentare;
- Să argumenteze utilizarea mijloacelor de integrare a centrului de interes, de stabilire a echilibrului și integrului în compoziția costumului;
- Să posede etapele de transpunere a formelor inspirate din mediul înconjurător în cele vestimentare apelând la principii de stilizare, modelare, transformare;
- Să determine interconexiunea micro și macro sistemelor dominante cu cele secundare în procesul elaborării formelor vestimentare;
- Să aplice tehnici mixte în materializarea ideilor conceptuale.

Precondiții

Studentii trebuie să cunoască elementele limbajului artistico-plastic, semantica semnelor stilistice caracterizate prin siluete, simboluri, mijloace de elaborare a formelor vestimentare, varietăți tehnice utilizate la elaborarea – confecționarea formelor vestimentare. La finele cursului studiat, studenții trebuie să distingă locul formei în crearea operelor de artă, să tindă spre o formă „valorică” caracteristică design-ului „performant”, unde interconexiunea legităților clasice se contopesc cu ideile podiumului mondial. Să se manifeste creativ în domeniul designului vestimentar și să aplice cunoștințele acumulate în propria sa dezvoltare.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Introducerea în disciplina „Arhitectonica”. Designul – gen al artei arhitectonice. Sisteme de unificare a formelor vestimentare: macro – sisteme, micro – sisteme, scheme structurale ce reunesc forme înrudite.

Tema 2. Clasificarea și analiza structurală a costumului. Elementele structurii costumului: axa medie, elementele stabile și nestabile, volume.

Tema 3. Procesul de elaborare a formelor vestimentare. Mijloace de elaborare a formelor vestimentare. Silueta – proiecția plană a formei. *Studiul practic:* executarea crochiurilor acromatice în baza semnelor geometrice, prin intermediul limbajului plastic (prezentarea în trei etape).

Tema 4. Legitățile de organizarea a conținutului formelor vestimentare. *Studiul practic:* modelajul formei volumetrică din plastilină (păstrând aspectul geometric ale formelor). Reflectarea volumelor (convexe – concave).

Tema 5. Principii compoziționale aplicate în proiectarea artistică a costumului. Rolul compoziției în design-ul vestimentar.

Tema 6. Proporțiile în compoziția costumului. Crearea compoziției echilibrate prin intermediul simetriei și asimetriei. *Studiul practic:* executarea crochiurilor acromatice în baza semnelor geometrice după principii compoziționale: simetria, asimetria, ritmul și centrul de interes.

Tema 7. Ritmul și repetarea metrică. Organizarea detaliilor și elementelor formelor vestimentare. *Studiul practic:* construirea formelor volumetrică cu tendință spre verticală, urmând plasticitatea axei și preeminența volumelor. Implicarea materialelor ajutoare la modelajul formelor proiectate. Alternanța, repetiția, echilibrul în costum.

Tema 8. Statica și dinamica în organizarea formelor vestimentare. Studiul combinatoric. *Lucrarea de laborator:* Executarea crochiurilor inspirate din diferite perioade istorice. Comparația lor cu forme contemporane. Exerciții de observare a însușirilor materialului ilustrativ: reviste de modă, manuale la istoria costumului, internet, etc.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă se efectuează în 2 etape de apreciere a lucrărilor practice. La finele semestrului IV se notează transpunerea în material a ideilor valorice. Evaluarea preliminară de promovare la etapa finală (*colocviu* 40% din nota finală).

Evaluarea finală examinarea lucrărilor practice la vizionarea de sesiune. Evaluarea finală este exprimată printr-o notă, promovatoare în etapa următoare a procesului didactic (60% din nota finală);

- Analiza individuală și în grup a lucrărilor;
- Analiza gradului de integrare a ideii și a transpunerea practică.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Arbore Grigore, Forma și viziunea, București, Meridiane, 1972;
2. Arnheim R., Forța centrului vizual, București, Meridiane, 1995;
3. Curteza A., Design vestimentar. Noțiuni fundamentale, București 2003;
4. Horsia, H., Spațiul, forma, culoarea în arta contemporană, București, Meridiane, 1989;
5. Клейчук В.Ф., О комбинаторном формообразовании, Тр. ВНИИТЭ, вып. 20, 1979;
6. Рытвинская Л.Б., Основы формообразования костюма (Архитектоника), Учебное пособие, М., Альфа-М, 2006. – 72с.;

Opțională:

1. Daghi Ion, Compoziția decorativă frontală, Ch: , Editura – prim, SRL, 2010, 240 p.;
2. Nanu Adina, Arta pe om. Look-ul și înțelesul semnelor vestimentare, București, 2001;
3. Козлова Т.В., Основы теории проектирования костюма: учеб. для вузов, М., Легпромбытиздат, 1988;

4. Лебеднев Ю.С., Архитектурная бионика, М. Стройиздат, 1990.

Denumirea programului de studii	Design vestimentar
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Desenul și culoarea în compoziția costumului
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, catedra Arta Decorativă
Titular de curs	Botezat Nina
Cadre didactice implicate	Botezat Nina
e-mail	Botezat Nina

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.03.O.026	2	II	III	50	30	20

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Desenul și culoarea în compoziția costumului face parte din Modulul **Proiectarea artistică** și este un curs de specialitate, ce are la bază studiul tehnicilor de exprimare în desen, a regulilor de utilizare a vocabularului plastic, dezvoltarea capacității de exprimare folosind limbajul plastic al punctelor, liniilor, formelor, principiilor fundamentale ale teoriei culorii, mijloace excelente de cultivare a omului. Stimularea și întărirea predispoziției creative individuale a studenților și învățarea legilor obiective generale cu privire la formă, culoare sunt completate de studiul după natură. Desenul și culoarea în compoziția costumului împreună cu celelalte discipline de specialitate fac parte dintr-un tot unitar care are drept scop însușirea de către studenți a unui nivel suficient de cunoștințe, care să le permită realizarea unor lucrări practice cu caracter original și a unor referate scrise în care aceștia să-și susțină teoretic conținutul lucrărilor lor practice.

Acest curs este urmat de discipline ca: geometrie, proiectare tehnică, transpuneri în material, tehnologii de specialitate, ilustrația de modă, teoria conceperii și implementării colecției de modă, lifestyle, istoria costumului, etc.

Absolventul specialității „Design vestimentar” își va desfășura activitatea de proiectare/modelare a vestimentației de menire socială, individuală sau artistic-expozițională, în funcție de designer-modelier, pictor în domeniul vestimentației, designer-stilist sau designer-șef al salonului de modă, al complexului expozițional, al centrului comercial ș.a.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Competențe de cunoaștere și înțelegere: să cunoască tehnicile de exprimare în desen, principiilor fundamentale ale teoriei culorii, bazele compoziției spațial-volumetrică, modelarea plastică în designul vestimentar;
- Competențe de aplicare a cunoștințelor și înțelegerilor: rezolvarea unor probleme de creație, dezvoltarea talentului, a experienței, a expresiei în diferite forme de artă, formarea la studenți a simțului tridimensional, formarea practică a unor deprinderi vizuale perceptive;
- Competențe de analiză: descoperirea de către studenți a propriilor afinități, aspirații și valori;
- Competențe de comunicare a cunoștințelor și înțelegerilor: dezvoltarea capacității de a comunica, inclusiv prin folosirea diferitelor limbaje specializate.

Finalități de studii

La finele cursului studenții vor fi capabili să:

- să activeze creativ în cadrul disciplinelor de specialitate (elaborarea schițelor grafice și lucrărilor în volum, criteriilor de autoevaluare pe baza proiectelor executate, etc);
- să reprezinte stilizat/schematic formele naturale și artificiale;
- să cunoască bazele constructive ale creării formei vestimentare și bazele compoziției spațial-volumetrică, modelării plastice în designul vestimentar, de exprimare/realizare prin intermediul mijloacelor plastice a centrului compozițional;
- să cunoască și să aplice noi tehnologii TIC în designul vestimentar;
- să analizeze formele de realizare a proiectelor similare în diferite culturi, țări;
- să formeze atitudini socio-culturale și general-umane racordate la standardele europene și mondiale contemporane.

Precondiții

Sem. III. Discipline anterior studiate: cunoștințe din domeniul desenului și picturii din sem II., școli de artă, etc. Condiții prealabile: cunoașterea principiilor de bază ale elaborării desenelor artistice și a costumului. Trebuie să distingă rolul desenelor artistice cât și cel al gamei cromatice în creația vestimentară, etapele procesului creativ și să elaboreze noi idei, soluții în tratarea schițelor artistice.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Stilizarea figurii. Mijloace plastice de stilizare

- Stilizarea, procedeu de bază în desenul decorativ, utilizat în scopul obținerii motivului decorativ.
- Stilizarea figurii. Mijloace plastice de stilizare.

Tema 2. Principii de orchestrare a limbajului vizual (linia, punctul, pata) în costum

- Cunoașterea și utilizarea elementelor de limbaj grafic: despre elementele limbajului vizual și evoluția lor: punctul, linia, pata, suprafața, volumul, mișcarea.
- Forma. Categorii de forme și semnificațiile lor expresive.
- Semnul plastic, simbolul, metafora plastică.

Tema 3. Desenul figurii stilizate după imaginație utilizând elementele limbajului plastic

- Combinarea tehnicilor de lucru pentru obținerea unor compoziții grafice expresive.

Tema 4. Flora—izvorul asociativ de inspirație în costum

- Principiile stilizării și transformării formelor din natură (fauna) în forme vestimentare

Tema 5. Definirea procedeelor, mijloacelor de expresie plastică specifice desenului decorativ

- a efectelor dimensionărilor/ modelărilor elementelor decorative, procedeul stilizării, realizarea de compoziții decorative/ vestimentare și adaptarea lor la produse cu destinații prestabilite.
- dispunere gradată, suprapunere, diverse grupări, poziționări de elemente, ascendente/ descendente, utilizarea raporturilor: aglomerare / aerare, concentrare / dispersare ș.a.

Tema 6. Stilizarea unui element din floră și utilizarea lui în costum

- Exerciții de metamorfoză și sinteză în aplicații practice.
- Materiale și tehnici decorative (acuarelă, tempera, guașă, creioane colorate, colaj, etc.).

Realizarea unor lucrări finale, în diferite tehnici, din diferite arii tematice.

Aplicație practică sem. III: studenții trebuie să execute 15 crochiuri alb-negru și 3 lucrări A3 de stilizare a motivului vegetal în costum.

Strategii de evaluare

- Evaluarea **curentă**: constă din 2 evaluări efectuate timp de un semestru. Proba I de evaluare curentă: studenții vor prezenta 1/3 din schițe. Proba II de evaluare curentă: studenții vor prezenta 2/3 din schițe. Total pe semestrul de studii se realizează 10-20 „*schite – crochiuri*” artistice formatul A4/A3, care sunt prezentate la vizionare (examen).
- Evaluarea **finală** constă din examen (40% din nota finală) și evaluarea curentă (60% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Curteza A., Design vestimentar. Noțiuni fundamentale, București, 2003;
2. Instituto di moda Burgo, Il Figurino di moda, Milano, 2005;
3. Jones J. S. Fashion design, Laurence King Publishing, London 2005;
4. Stoun T. Li, Adams S., Morioca N., Designul culorii, Practicum, RIP Holding, Moscova, 2006
5. Сестры Сорины. Презентация внешности или фигура в одежде и без, М.: ГНОМ-ПРЕСС, 1998;

Opțională:

6. 1000 Poses in Fashion, Rockport Pulishers, 2010;
7. <http://allday2.com>
8. <http://www.osinka.ru>
9. Козлова Т.В., Основы теории проектирования костюма: учеб. для вузов, М., Легпромбытиздат, 1988;

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

ANUL II, semestrul 4

Denumirea programului de studii	AP, AD, P, Gr., DV, DI, ET
Ciclul	I, licență
Denumirea cursului	Istoria artelor
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, catedra Pictură
Titular de curs	E. Brigalda, C. Gheorghiuță, R. Ursachi
Cadre didactice implicate	E. Brigalda, C. Gheorghiuță, R. Ursachi
e-mail	fapdcreanga@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.04.O.036	2	II	IV	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina Istoria artelor este unul dintre cursurile fundamentale teoretice de bază în pregătirea viitorilor specialiști în domeniul educației și creației artistico-plastice și se studiază în anii de studii I - IV la toate specialitățile Facultății „Arte Plastice și Design”. Acest curs oferă studenților reperele teoretice pentru studiul teoretic și practic al diferitor genuri, materiale tehnice de lucru, stiluri și limbaje de expresie caracteristice pentru fiecare specialitate în parte.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Familiarizarea studenților cu tezaurul culturii universale în general și al artelor plastice în particular.
- Cunoașterea specificul evoluției artelor în perioada Renașterii în Italia, Țările de Jos, Germania, Franța.
- Promovarea dragostei, respectului pentru valorile artei universale și naționale.
- Educarea, dezvoltarea gustului artistic și estetic.
- Dezvoltarea gândirii și atitudinii creative față de activitatea pedagogică și artistică.

Finalități de studii

La finele cursului respectiv studenții vor fi apti:

- să definească și să identifice caracteristicile generale ale artei Renașterii;
  - să cunoască și să distingă domeniile și genurile artelor plastice care s-au dezvoltat în această perioadă;
  - să perceapă și să distingă specificul evoluției arhitecturii, sculpturii, picturii și artelor decorative în perioada Renașterii;
  - să distingă trăsăturile caracteristice ale artei Renașterii în Italia, Țările de Jos, Germania, Franța;
  - să înțeleagă și să perceapă mesajul artistic și ideatic ale operelor de artă renascentistă;
  - să distingă maeștri și capodopere ale Renașterii;
  - să posede terminologia specifică istoriei și teoriei artelor.
  - să aprecieze adecvat valorile artelor plastice;
- să aplice cunoștințele teoretică și aptitudinile practice în cadru altor discipline de studiu cât și în practica pedagogică.

Precondiții

Studentii trebuie să posede competențe gnoseologice și praxiologice preliminare în domeniul istoriei, artelor plastice, compoziției, cromatologiei, bazelor artei decorative, să manifeste interes, respect și receptivitate față de valorile artelor plastice universale și naționale.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Arta Renașterii în Italia.

Premisele Renașterii. Umanismul și influența lui asupra artei plastice.

Arta italiană în perioada Prerenășterii. Arhitectura Prerenășterii. Sculptura Prerenășterii. Școala florentină de pictură: Cimabue; eliberarea de canoanele bizantine, medievale în creația lui Giotto di Bondone. Școala sieneză de pictură: Duccio, Guido da Siena, Simone Martini.

Arhitectura italiană în perioada Renașterii timpurii. Reflectarea idealurilor umaniste în sculptură - opera lui Donatello. Creația lui Andrea Verrocchio, L. Ghiberti.

Pictura italiană în perioada Renașterii timpurii. Școala florentină și reprezentanții ei. Masaccio – întemeietorul realismului renascentist în sec. XV.

Triumful picturii științifice, realiste bazate pe studiul perspectivei, al clarobscurului, al corpului omenesc, al proporțiilor lui, al cadrului în care se desfășura acțiunea în creația lui Paolo Ucello, Benozzo Gozzoli, Andrea del Castanio. Creația pictorilor călugări – Fra angelico, Filippo Lippi. Reflectarea contradicțiilor societății florentine din ultimele decenii ale sec. XV-lea în creația lui Sandro Botticelli.

Școala umbriană și reprezentanții ei. Școala padovană și reprezentanții ei. Școala venețiană și reprezentanții ei.

Perioada de apogeu a Renașterii. Creația lui Leonardo da Vinci. Creația lui Rafael Sanzio. Creația lui Michelangelo Buonarroti.

Renașterea de apogeu în Veneția (sec. XVI). Contribuție lui Giorgione la constituirea Renașterii de apogeu în Veneția. Tizian – unul din cei mai străluciți reprezentanți ai școlii venețiene.

Renașterea târzie în Italia. Criza societății italiene. Apariția curentului manierist și manifestările lui în pictură.

Tema 2. Arta Renașterii în Țările-de Jos.

Condițiile de dezvoltare a artei. Arhitectura și sculptura Țărilor-de-Jos. Specificul picturii în Țările-de-Jos.

Jan și Hubert Van Eyck – întemeietorii realismului renascentist în arta flamandă.

Creația lui Rogier van der Weyden și Hugo van der Goes. Portretul în creația lui Hans Memling.

Realul și fantasticul în creația lui Hyeronimus Bosch.

Reflectarea luptei pentru eliberarea de sub jugul spaniol în creația lui Pieter Brueghel cel Bătrân. Tematica țărănească și peisajul în creația lui Brueghel.

Tema 3. Arta Renașterii în Germania.

Reforma religioasă și războiul țărănesc. Laicizarea culturii germane.

Arhitectura și sculptura Germaniei. Albrecht Durer – cel mai ilustru reprezentant al Renașterii germane.

Moștenirea teoretică și artistică a lui Durer. Creația lui Mathias Grunewald, Lucas Cranach.

Portretul în creația lui Hans Holbein.

Tema 4. Arta Renașterii în Franța.

Cadrul istoric al dezvoltării culturii franceze.

Arhitectura și sculptura franceză din sec. XV.

Creația lui Claus Sluter. Constituirea realismului renascentist în arta franceză. Pictura și miniatura franceză din sec. XV. Creația lui Jean Fouquet.

Arta franceză în sec. XVI. Construcția palatului Luvru (Pierre Lescaut, Jean Goujon).

Portretul în creația lui Jean Clouet și Francois Clouet.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în baza: testelor, seminarelor (60% din nota finală), care este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului.

Evaluarea finală este exprimată prin examen la finele fiecărui semestru (40% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. *Arta. Din preistorie la Renașterea timpurie*, Ed. Litera, București, 2010.
  2. *Arta. De la Apogeul Renașterii pînă la secolul al XVII-lea*, Ed. Litera, București, 2010
  3. *Arhitectura. Din preistorie la Renașterea timpurie*, Ed. Litera, București, 2010.
  4. *Arhitectura. De la Renaștere la secolul al XIX-lea*, Ed. Litera, București, 2010
  5. Botez-Crainic A., *Istoria artelor plastice*, vol. I-V. Ed. didactică și pedagogică, București, 1997-2002.
  6. Florea V., Szekely G., *Mica enciclopedie de artă universală*. Ed. Litera, București-Chișinău, 2001.
  7. Oprescu G., *Manual de istoria artei*, vol. I-V. Ed. Meridiane, București, 1985-1986.
  8. Vătășeanu V., *Istoria artei*, vol. I. București, Ed. Didactică și Pedagogică, 1967.
  9. Vătășeanu V., *Istoria artei*, vol. II. București, Ed. Meridiane, 1976.
  10. Гнедич, П. П., *Всеобщая история искусств*, Из. ЭКСМО, Москва, 2013.
  11. Zuffi, S., *Pictura italiană*. Ed. Fundației culturale române, București, 1997.
- Opțională:
1. Charles, V., Manca, I., *30 de milenii de pictură*. Ed. Litera, București, 2013.
  2. Florea V., Szekely G., *Dicționar de artă universală*. Ed. Litera, București-Chișinău, 2001.
  3. Mason, A., Spike, J. T., *Arta occidentală din Preistorie pînă în secolul al XI-lea*. Ed. Corint, București, 2010.
  4. Гнедич, П. П., *История искусств с древнейших времен*, Москва, 2000.

Denumirea programului de studii	Pedagogie si Limba engleza/PÎP și limba engleză/PP și limbă engleză
Ciclul	III (licență)
Denumirea cursului	Limba engleză si Italiana
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Catedra Filologie Engleză
Titular de curs	Covaliov A., lector superior;
Cadre didactice implicate	
e-mail	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
G.04.L.048	2	II	IV	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul urmărește formarea cunoștințelor și competențelor lingvistice din domeniile: fonetică; gramatică și morfologie; sintaxă; scrierea dictărilor, rezumatelor, compunerilor și eseurilor; comunicarea pe diverse teme care reflectă posedarea limbajului tematic și de specialitate; dezvoltarea competențelor de comunicare orală și scrisă, respectarea etichetei conversaționale în raport cu contextul comunicării, lectura individuală a literaturii adaptate și în original.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- recunoasterea și utilizarea corectă a unui amplu volum de structuri și noțiuni gramaticale.
- consolidarea cunoștințelor gramaticale
- asimilarea de unități lexico-gramaticale specifice diferitor varietăți ale limbii engleze
- însușirea și utilizarea adecvată a expresiilor înțelepciunii populare și a celor convenționale
- dezvoltarea competenței de a argumenta un răspuns, de a contrazice și a emite judecăți de valoare asupra temelor studiate.
- dezvoltarea competențelor de scriere a unor scrisori oficiale, email-uri și eseuri argumentative
- distingerea modelelor fundamentale de intonație;
- recunoasterea diferitelor varietăți nestandarde în comunicarea orală;
- reproducerea expresivă și fluentă;
- argumentarea structurilor noi prin aplicarea parafrazei;
- utilizarea unui vocabular uzual și de specialitate;
- crearea dialogurilor, situațiilor în baza structurilor studiate;
- clasificarea vocabularului studiat după diverse criterii gramaticale și semantice;
- prezicerea evenimentelor, situațiilor, caracterelor în cadrul citirii și audierii;
- inventarea unui sistem de valori și contexte cognitive.

Finalități de studii

- Sa producă dialoguri, situații de comunicare și alte texte în baza materialelor studiate.
- Să utilizeze un vocabular uzual la temele propuse și de specialitate;
- Să determine sensul cuvintelor noi reieșind din context.
- Să formeze deprinderi de citire și traducere expresivă și fluentă;
- Să utilizeze corect structurile gramaticale în comunicare și scriere;
- Sa aplice cunoștințele acumulate la nivel de comunicare, discuție, scriere corectă, coerență și fluentă;
- Să distingă modele fundamentale de intonație;
- Să posede deprinderi de audiere și percepere a informației audiate;
- Să identifice diverse structuri și noțiuni gramaticale;

Precondiții

Studentii trebuie să posede cunoștințe temeinice de limbă engleză (fonetică, gramatică, lexic, comunicare); trebuie să fie capabili să utilizeze informația însușită pe parcursul anului I și II în contexte proprii (dialoguri, comunicări, dezbateri, studii de caz, eseuri, referate științifice) și să citească texte originale de autori englezi și americani.

Unități de curs

Revision of Tenses; Gerund, Infinitive, Participle; Passive Voice; Sequence of Tenses; Conditional Sentences; Wish-Sentences; System of Education in the UK, the USA and in Moldova; Arts; Bringing Up Children – Teaching Responsibility; Types of Discipline; Modern Technologies; Man and Nature; Will TV Outshine Books; Outstanding People; Customs and Traditions; All the World Is a Stage.

Metode și tehnici de predare și învățare

Interacțiuni verbale, dezbateri, peer teaching, predare diferențiată, rezumare, parafrizare, predare implicită, predare explicită, jocuri interactive, lectura ghidată, lectură individuală, prezentări, proiecte de grup și individuale. Audiere.

Chestionare orală, lucrări scrise, lucrări practice, eseuri tematice.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă

În contextul evaluării curriculare se vor efectua următoarele tipurile de evaluare: evaluarea inițială, care se realizează la începutul semestrului; evaluarea formativă realizată pe parcursul orelor practice. Rezultatele evaluării curente constituie 60 % din cota notei finale.

Evaluarea finală de examen

Evaluarea finală este exprimată prin notă (conform sistemului de apreciere de 10 puncte). Criteriile de evaluare a cunoștințelor la disciplina dată sunt elaborate în baza obiectivelor curriculare. Evaluare sumativă, examen – nota la examen va constitui 40 % din cota notei finale.

Conţinutul unităţilor de curs

Theme 1:

Getting Started. Sharing Impressions of Summer. Expectations. Expressing Attitudes. Speaking about Plans for the New Academic Year.

Revision- Question Formation. Reading Comprehension. Working Out meaning in Context. Identifying Stress, Intonation. Practicing Saying Words and Phrases Correctly

Theme 2.

Do You Believe It? Revealing One's True Character. Increasing Topical Vocabulary. Speaking about One's Personality. Using Auxiliary Verbs to Answer General and Tag Questions. Reading and Speaking about Signatures Revealing Character. Comparing and Contrasting. Pronunciation: Using a Dictionary to Check Stress

Theme 3.

Grammar in Focus: Revision of Present Indefinite vs Present Continuous. Special Uses. Verbs not Used in the Continuous. Grammar Practice.

Theme 4:

You are the Doc! Increasing Topical Vocabulary. Present Perfect Vs Present Perfect continuous. Diseases and Illnesses, Symptoms and Treatment. Health Idioms in Context. Pronunciation Practice. Reading and Listening to People Speaking about Giving First Aid. Describing a Risky Situation and Possible Ways out.

Theme 5:

Speed Dating. Reading about Speed dating. Eliciting Meanings in Context. Comprehension check. Talking about courting in different historic periods and places around the world. Listening to people talking about personal experiences while speed dating. Intonation Practice.

Theme 6:

Colloquial English: What Does the Future Hold? Intensive Listening Practice: Getting to Grips with Authentic Speech. Informal Language versus Formal. Comprehension Check. Summing up the Contents of an Interview

Theme 7 :

The... the...+Comparative, Neither...nor, either..or... So, neither, either+auxiliary verb. Revising comparatives, Gap filling. Rephrasing. Using Auxiliaries in Positive Statements to Emphasize ideas.

Theme 8:

Get Stressed, Stay Young! Acquiring Topical Vocabulary. Generating Ideas on how Stress can Have a

Positive Impact on People. Enlarging on Various Health Issues. Guessing that Illness. Getting to Grips with Health Idioms

Theme 9:

National Stereotypes: Truth or Myth? Nationality Adjectives. Special Cases. Adjectives as Nouns. Adjective Order. Debating about National Characteristics. Justifying Viewpoints. Identifying and Contrasting Stereotypes about Moldovans. Listening Practice: People Speaking about their Countries and their main Characteristics. Reading about a Research Proving that National Stereotypes are Unreliable

Theme 10:

Air Travel: the Inside Story. Narrative Tenses. Revising Past Simple, Past Continuous, Past Perfect. Learning how to Use So/Such...that. Talking about what airflights mean to different people. Increasing Topical Vocabulary. Different uses of Luggage and Baggage. Reading a passage from a book on airplanes and airports. Defining new vocabulary units. Practice pronouncing irregular verbs in the past simple.

Theme 11:

Incredibly Short Stories. Adverbs and Adverbial Phrases. Their position in the sentence. Ways of forming adverbs in English. Adjectives confused with Adverbs(friendly, early, silly,) Short stories with a cryptic meaning. Word and Sentence Stress.

Theme 12:

Colloquial English. Flying High. Intensive Listening Practice. Authentic English Speech. Revising /increasing topical Vocabulary. Comprehension Check. Summarizing the main ideas of texts.

Theme 13:

Writing a Short Story. Planning a story. Reinforcing the correct use of narrative tenses. Language work. Formal versus informal register. Revising vocabulary.

Theme 14:

Revise and Check: What Do You Remember? What Can You Do? Exercises aiming at reinforcing grammar, vocabulary, phonetics and improving listening skills. Round Up.

Theme 15:

Grammar in Focus: The Passive Voice. Impersonal Structures in the Passive (It is said, it is believed, it is assumed...) Transforming active voice into passive. Retelling from memory in the passive. Writing a short story in the active voice to be transformed into the passive.

Theme 16:

Crime and Punishment. Specialized Vocabulary. Future Perfect, Future Continuous. Expand knowledge of time clauses with reference to the future. Learn topical vocabulary-different types of offenders and offences.

Speaking and Listening practice. Reinforcing vocabulary through different tasks: gap filling, defining, matching, rephrasing. Pronunciation of U.

Theme 17:

Increasing Topical Vocab: Describing extreme weather. Weather forecast. A video selection. Listening and checking comprehension. Weather Idioms. Reading session. Eliciting meanings in context. Learning and using correctly weather idioms (a bit under the weather, as right as rain....). Making up short stories to illustrate meanings.

Theme 18:

Grammar in Focus: Ways of Expressing the Future (*present progressive, present indefinite, will-verb, be going to, be about, be+infinitive, etc.*) Expand and reinforce grammar knowledge.

Theme 19:

Taking a Risk. Expressions with *take*. Collocations and idioms. Learning and applying appropriately in communication a variety of expressions with the verb *take*. Translation Practice. Increasing awareness of pragmatic transfer from native language into English (*Take a shower or make a shower, take care or have care???*)

Theme 20:

Conversation: High Risks. Bringing Arguments. Expand knowledge of conditionals and future time clauses. Considering tenses that can be used in such structures. Reinforcing grammar knowledge. *Likely* and *Probably*. Uses and meanings. Eliciting/ explaining contextual meanings of different collocations with the verb *take*. Reading for gist. Agreeing/ Disagreeing. Justifying standpoints.

Theme 21:

Writing Tips: An Opinion Essay. Identifying between fact and opinion. Elements of an opinion essay. Language structures to express opinion(*I think, believe, consider, It appears, it seems, ...*) Linking words and coherence. Writing practice.

Theme 22:

Revise and Check: What Do You Remember? What Can You Do? Revision Exercises. Vocabulary, Grammar, Listening. Comprehension Check.

Theme 23.

Grammar in Focus: Conditional Sentences. Types of conditional sentences. Tenses used. Inversion in conditionals. Consolidation exercises. Translation into English.

Theme 24:

Speaking about Feelings and Emotions under life and death situations, like hurricanes or earthquakes. Handling Anger. Acquiring useful language structures to talk about feelings and emotions. Reinforcing

them through short dialogues. Revising Past modals. Language work in describing reactions. Getting feedback from fellow students. Suggestions.

Theme 25:

How I trained My Husband... Listening and talking about men and women arguing. Listing reasons. Making deductions about the past. Using appropriately the structures *would rather, had better*. Verbs that are easily confused (accept/ except, rise /raise, lie/lay) Inferring meanings in context. Informal language. Vocabulary exercises. Gap filling. Listening practice. Pronunciation. Stress and Intonation.

Theme 26:

Let Your Body Do the Talking. Verbs of the senses. Body idioms. Reading Comprehension. Eliciting meanings. Constructing situations to illustrate meanings. Speaking about the role of body language. *He feels like- as if* colloquial language structures. Listening practice. Silent consonants. Pronunciation exercises. Language work: antonyms, synonyms.

Theme 27:

Stage and Screen. Colloquial Language. Discussing the advantages and disadvantages of being an actor. Expanding topical vocabulary. Describing pictures of theatres. Getting the gist from an audio presentation. Intensive listening practice. Summing up the main ideas of radio presentation.

Theme 28:

Writing and Informative Article. Identifying the topic. Writing about what one really knows. Searching for additional information to support the main facts. Useful language structures: to my knowledge so far, as it has been pointed/ showed/ revealed...Including personal experience. Proofreading. Writing practice. Peer criticism and feedback.

Theme 29:

Revise and Check: What Do You Remember? What Can You Do? Grammar, Pronunciation, Vocabulary, Reading Comprehension. Extensive Listening: Can you Understand these people? Natural speech.

Theme 30:

The Psychology of Music. Revising and extending knowledge of gerunds and infinitives. Verbs requiring an infinitive and verbs requiring a gerund or both with a change in meaning. Reading an article based on research that suggests that musical tastes reveal out personality. Note taking while listening to a recorded lecture. Listening to an interview with a music psychologist. Eliciting answers to the question *Why do we listen to music?* Study vocabulary bank on the topic *Music*.

Theme 31:

Counting sheep. Discussions about Sleep and Sleep Disorders. Taking a sleep questionnaire . Discussing results. Being sleep deprived- reasons and solutions. Idioms with Sleep. Revising *used to* and introducing

be/get used to doing smth. Pronunciation: linking words. Reading, comprehension check. Summing up ideas.

Theme 32:

The Media: Breaking News. Reporting Verbs. Revising reported speech and increasing Media Vocabulary. Grammar practice. Listening and reading about true stories from the media and journalists speaking about the pros and cons of the profession. Adjectives that describe media. The language of headlines. Mini grammar: *as*. Correcting statements. Word study. Word Stress.

Theme 33:

Music Festivals. Colloquial English. Eliciting meanings in context. Reformulating Statements. Vocabulary Bank Music. Common English Expressions. Musical Instruments. Pronunciation Practice.

Theme 34:

Writing Tips: Formal Letters. Learning to write a formal letter of complaint. Distinguishing between formal and informal registers. Eliciting reasons for feeling unhappy. Brainstorming solutions. Useful language structure to use in a formal letter. Writing practice following instructions.

Theme 35:

Revise and Check: What Do You Remember? What Can You Do? Grammar, Vocabulary, Pronunciation, Understanding written text. Understanding natural speech.

Theme 36:

Grammar in Focus: articles. Articles with proper names. Articles with countables and uncountables. Grammar exercises. Translation from Romanian into English.

Theme 37:

Speaking to the World. Public speaking. Listening to famous speeches. Identifying strategies and analyzing them. People speaking about disasters happening to them while delivering a speech. Summarising key points. Taking a quiz. Reading comprehension. Asking and answering questions. Collocations. Sentence stress. Giving a presentation.

Theme 38:

Bright Lights, Big Cities! Revising uncountable nouns and plurals. Special cases. The structure *have something done*. Word stress in multi-syllable words. Pronunciation Practice. Talking about large cities. Advantages and disadvantages of life in metropolis. Practical tips to sightseeing in London. Talking about Amish community and their culture. Contrasting lifestyles. Topical vocabulary describing large cities. Different types of living places. Listening practice. Checking understanding.

Theme 39:

Eureka! Great Discoveries that have Changed the World. Quantifiers *all, every, etc.* Grammar practice.

Talking about science and scientific discoveries. Reading about a scientific experiment. Listening practice. Vocabulary and pronunciation-changing stress in word families.

Theme 40:

Writing Tips: A Report. Choosing A topic. Informing the audience. Methods, results, discussion. Useful language. Separating paragraphs. Writing practice.

Theme 41:

Revise and Check: What Do You Remember? What Can You Do? Grammar, Vocabulary, Pronunciation. Listening to Natural Speech.

Theme 42:

General revision: Grammar, vocabulary.

Lesson43: Final Evaluation: written test.

Bibliografie

Obligatorie:

1. New English File Upper-intermediate, Student Book
2. New English File Upper-intermediate, Work Book
3. Arakin V. D. Practical Course of English (1st year), Higher School Publishing House, Moscow, 2000.
4. Rivers, W., Temperley, M. 1978. *A Practical guide to the teaching of English as a second foreign language*. New York: Oxford University Press. Leech, G. 1980. *A communicative grammar of English*. London. Longman.

Opțională:

5. Murphy R., *English Grammar In Use*, Cambridge University Press, 1985.
6. Wacyn-Jones T., *Target Vocabulary*, Penguin Books, Harmondsworth, 1994
7. [www. bbclearnenglish.com.org](http://www.bbclearnenglish.com.org)

Denumirea programului de studii	Arta Decorativă
Ciclul	I Licență
Denumirea cursului	Pictura pe sticlă
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Arte Plastice și Design / Arta Decorativă
Titular de curs	Roșca-Ceban Daniela
Cadre didactice implicate	
e-mail	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
G.04.L.049	2	II	IV	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

„Pictura pe sticlă” este un curs opțional ce se studiază pe parcursul celor șase semestre ale planului de învățământ superior și presupune dezvoltarea imaginației creative cu aspect inovativ în domeniului compoziției decorativ-ornamentale autentice. Acest curs prevede formarea competențelor creative și asimilarea principiilor fundamentale tradiționale și moderne de profil decorativ, cât și a deprinderilor practice în activitatea creativ-compozițională. Cursul contribuie la formarea capacităților de exprimare plastică, dezvoltarea imaginației creative și a gustului estetic a studenților.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive: studentul va demonstra cunoașterea noțiunilor fundamentale legate principiile compoziției decorative și ornamentică.

Competențe de învățare: se vor manifesta în capacitatea de a se familiariza cu metodele de aranjare plastică a conținutului în spațiul compozițional.

Competențe de aplicare: se vor manifesta în utilizarea principiilor de organizare plastică, în aplicarea tehnicii punct la punct în cadrul picturii decorative pe sticlă.

Competențe de analiză: se exprimă prin stabilirea conexiunii epistemologice în formarea ideilor investigaționale, deschiderea către studiu și asimilarea conținutului perceptiv vizual.

Competențe de comunicare: se exprimă în deprinderea de a examina mai multe oportunități de formare în evaluarea obiectivă a cunoștințelor, deprinderilor și priceperilor în domeniul profesional, prin care se desfășoară autoevaluarea și evaluarea reciprocă a demersului didactic.

Competențe la nivel de integrare: se probează prin capacitatea de redactare rapidă și expresivă a metodelor și principiilor artistice în corespundere cu stilistica compozițional-decorativă în domeniul picturii decorative pe sticlă.

Finalități de studii

- să cunoască aspectele tehnologice și particularitățile compozițional-decorative în ornamentarea artistică obiectelor din sticlă;
- să utilizeze principiile compoziționale în realizarea tehnologiilor artistice în cadrul obiectelor de ansamblu plastic;
- să creeze compoziții ornamentale bidimensionale și tridimensionale în tehnică picturii pe sticlă;
- să determine raportul interdisciplinar și rolul fiecărui obiect în baza formării;
- să utilizeze principiile de bază în realizarea obiectivelor practice;

Precondiții

Studentii trebuie să cunoască principiile generale:

- de formare a gamelor cromatice în dependență de coloranții existenți în tehnica dată;
- reprezentarea grafică/decorativă a elementelor plastice în tehnica picturii pe sticlă;
- tehnologiile generale de reprezentare care au tangența cu tehnica dată în diverse materiale plastice.

Conținutul unităților de curs

- Compoziția decorativ-ormamentală și mijloacele de realizare în tehnica point to point.
- Mijloacele și tehnologiile moderne de realizare a compozițiilor decorative în tehnica „pictura pe sticlă
- Schema circulară mandala
- Specificul ornamentului indian.
- Compoziția cisculată, create pe porțiuni
- Implimentarea ornamentelor indiene în executarea unui platou decorative cu schema circulară

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în baza: realizărilor lucrărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționării ideilor individuale; posibilitatea și măiestria de transpunere în material a cunoștințelor teoretice; gradul de investigare, cercetare, auto instruire; volumul și numărul variantelor de lucru; (60% din nota finală), care este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului (I atestare – 30% ; II atestare – 30 %).

Evaluarea finală este exprimată prin răspunsul studenților oral la examen (40% din nota finală), care constă din două întrebări teoretice și una practică

Bibliografie

Obligatorie:

1. Arheim R., *Arta și percepția vizuală, o psihologie a văzului creator*, București, Editura Meridiane, 1979.
2. Daghi I., *Mijloacele de realizare a compoziției decorative frontale*, Ediția a II-a, Chișinău, Editura Lumina, 1993.
3. Grama V., Uvarov A., *Metodele principale de transformare a formelor și aspectelor gamelor de formă, /Tehnologia educației artistice plastice, V. – II, coord. I. Țâgulea.- Chișinău, 2000, p. 53 – 57.*
4. *Educația artistică. Gidul metodologic*, Chișinău, grupul editorial *Litera*, 2003.
5. Наталья Воробьева, *точечная роспись*, ast-press, kniga ,2013.

Opțională:

1. Focillon H., *Viața formelor*, București, Editura Meridiane, 1977.
2. Horsia H., *Spații, forme, culori în arta contemporană*, București, Editura Meridiane, 1989.
3. *Întroducere în gramatica limbajului vizual*, red C. Ailincăi, Cluj-Napoca, 1982.
4. Kandinsky W., *Spiritualul în artă*, București, Editura Meridiane, 1994.
5. Flonta, M. *Imagini ale științei*. București: Academiei Române, 1994, 240p.
6. Focillon, H. *Viața formelor și elogiul mâinii*. București: 1995, 131p.
7. Horsia H., *Spații, forme, culori în arta contemporană*, București, Editura Meridiane, 1989.
8. *Întroducere în gramatica limbajului vizual*, red C. Ailincăi, Cluj-Napoca, 1982.
9. Kandinsky W., *Spiritualul în artă*, București, Editura Meridiane, 1994.
10. Malcoci, V. *Decorul arhitectural în piatră din arta populară moldovenească (sfârșitul sec.al XIX – sec. XX)*.

**Universitatea Pedagogică
de Stat „ION CREANGĂ”
din Chișinău**

str. Ion Creangă, nr. 1, MD - 2069,
Chișinău, Republica Moldova
www.upsc.md

Chișinău: Știința, 2000, 96p.

Denumirea programului de studii	Design vestimentar
Ciclul	I licență
Denumirea cursului	GIUVAERGII IN VESTIMENTATIE
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, catedra Arta Decorativă
Titular de curs	Olga Tiron, lector superior
Cadre didactice implicate	Olga Tiron, lector superior
e-mail	artadecorativa@mail.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.04.A.044	2	II	IV	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul curs opțional 'Arta metalului' are drept scop dotarea viitorilor pedagogi artiști plastici cu cunoștințe ce țin de domeniul acestui gen de arta decorativă. Pe parcursul acestui curs, studenții vor însuși diferite modalități de creare și reprezentare grafică a proiectelor giuvaerice, se vor familiariza cu aspectele tehnologice de transpunere în material a lucrărilor.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive: se vor demonstra cunoașterea metodelor de realizare a unui proiect artistic, aplicând tendințe stilistice noi din arta contemporană giuvaerice; în aplicarea metodelor tehnice a simbiozei materialelor în alcătuirea unui concept artistic în domeniul giuvaerice;

Competențe de învățare : se vor manifesta în capacitatea consecutivității realizării unui proiect artistic giuvaerice prin metoda stilizării și transformării unui obiect real, utilizând mijloace tehnologice de confecționare în designul lucrărilor giuvaerice.

Competențe de aplicare: se materializează în produse și realizări concrete (proiecte, idei, lucrări practic- aplicative) din arta giuvaerice.

Competențe de analiză: se exprimă în organizarea proiectului și a etapelor de lucru în transpunerea în material a lucrărilor giuvaerice.

Competențe de comunicare: se arată în situațiile de comunicare, prin aprecierea și elaborarea noilor idei în contextul artei giuvaerice.

Competențe la nivel de integrare: se exprimă prin cercetarea noilor strategii, modele, materiale apărute în dependență de periodicitate, modalități de creare și transpunere în material a lucrărilor cu caracter experimental, practic-aplicativ.

Finalități de studii

- Să identifice diferite genuri a artei decorative în corelație cu alte genurile ale artei plastice;
- Să analizeze diferența între formele și elementele plastice în crearea compoziției decorative;
- Să creeze proiectul compoziției frontale în baza limbajului plastic în arta metalului folosind mijloace plastice prin prisma imaginii artistice în proiectarea compoziției tematice.
- Să utilizeze principiile compoziționale în realizarea tehnologiilor artistice în cadrul obiectelor giuvaerice;
- Sa aplice cunoștințele acumulate în domeniul compoziției și a tehnologiei prelucrării materialelor în realizarea unui proiect artistic giuvaerice.
- Să aplice procedeul de transformare a unui obiect sau element real prin metoda stilizării artistice la crearea compozițiilor giuvaerice.
- Să dezvolte în sine originalitatea, capacitatea de a inventa variații formale, de a introduce într-o operă de artă giuvaerice irepetabilul, unicul, un anumit element personal.
- Sa se formeze abilități practice în folosirea instrumentelor la îndeplinirea în material a compozițiilor giuvaerice

Preconđii
Să creeze proiecte artistice giuvaerice originale ,sa transpună în material lucrările ținând cont de unitatea, de interferarea formei plastice și a ornamentului, de tehnica prelucrării tehnologice, de culoarea metalului și eventual de culoarea, forma și dimensiunea pietrei.
Conținutul unităților de curs
<p>Tema 1. Pietre prețioase și semiprețioase. Inelul cu montură de piatră..</p> <ul style="list-style-type: none"> • Clasificarea pietrelor. Tipuri de caste. • Construcția inelului cu montură de piatră. <p>Tema 2. Transpunerea în material a unui inel cu montură de piatră realizat după schița-proiect.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizarea schițelor artistice. • Realizarea schiței tehnice. Executarea elementelor. • Unirea elementelor prin sudare. Operații de finisaj.
Strategii de evaluare
<ul style="list-style-type: none"> • Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formale în cadrul disciplinei se efectuează în baza realizării lucrărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționarea ideilor individuale; posibilitatea de transpunere în material a cunoștințelor teoretice; autoinstruire; volumul și numărul variantelor de lucru. • Evaluarea finală este exprimată printr-o notă, care permite promovarea studentului în etapa următoare a procesului didactic. Această notă cuprinde nota de la lucrările grafice și nota de la examen. Evaluarea finală constă din răspunsul (oral sau scris) la examen (40% din nota finală) și evaluarea curentă (60% din nota finală).
Bibliografie
<p>Obligatorie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • N. V. Odnoralov, Galvanoplastica doma, Moskva 1990; • Marcenkov V. I. Iuvelirnoedelo, Moskva, vishayashkola 1984; • Peter Dormes The xew jewelry, Londra 1986; <p>Opțională:</p> <ul style="list-style-type: none"> • V.T. Nikiorov. Iuvelirnoeiskustvo, Rostov na Donu, 2006; • Jasper Stone vse o dragotenihamnyah, Moskva "Onix", 2007; • Ion Șușală. Dicționar de atelier, "Sigma", București, 1993

Denumirea programului de studii	DESIGN VESTIMENTAR
Ciclul	I licență
Denumirea cursului	ARTA METALULUI
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, catedra Arta Decorativă
Titular de curs	Olga Tiron, lector superior
Cadre didactice implicate	Olga Tiron, lector superior
e-mail	artadecorativa@mail.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.04.A.045	2	II	IV	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii	
<p>Cursul opțional arta metalului face parte din disciplinele de specialitate este orientat spre formarea abilităților și competențelor profesionale ce țin de arta giuvaergeriei în contextul artei decorativ-aplicate.</p> <p>Se studiază evoluția artei giuvaergeriei moderne sub aspect artistic. Conține informație despre materiale și tehnici de lucru utilizate, modalități de creare și transpunere în material a lucrărilor giuvaergerice. Lecțiile au un caracter experimental, practic-aplicativ.</p>	
Competențe dezvoltate în cadrul cursului	
<p>Competențe cognitive: se vor demonstra cunoașterea metodelor de realizare a unui proiect artistic, aplicând tendințe stilistice noi din arta contemporană giuvaergerice; în aplicarea metodelor tehnice a simbiozei materialelor în alcătuirea unui concept artistic în domeniul giuvaergeric;</p> <p>Competențe de învățare : se vor manifesta în capacitatea consecutivității realizării unui proiect artistic giuvaergeric prin metoda stilizării și transformării unui obiect real, utilizând mijloace tehnologice de confecționare în designul lucrărilor giuvaergerice.</p> <p>Competențe de aplicare: se materializează în produse și realizări concrete (proiecte, idei, lucrări practic- aplicative) din arta giuvaergerice.</p> <p>Competențe de analiză: se exprimă în organizarea proiectului și a etapelor de lucru în transpunerea în material a lucrărilor giuvaergerice.</p> <p>Competențe de comunicare: se arată în situațiile de comunicare, prin aprecierea și elaborarea noilor idei în contextul artei giuvaergerice.</p> <p>Competențe la nivel de integrare: se exprimă prin cercetarea noilor strategii, modele, materiale apărute în dependență de periodicitate, modalități de creare și transpunere în material a lucrărilor cu caracter experimental, practic-aplicativ.</p>	
Finalități de studii	
<ul style="list-style-type: none"> • Să identifice diferite genuri a artei decorative în corelație cu alte genurile ale artei plastice; • Să perceapă aspectele genezei formelor în natură și în compoziția artistică; • Să analizeze diferența între formele și elementele plastice în crearea compoziției decorative; • Să creeze proiectul compoziției frontale în baza limbajului plastic în arta metalului folosind mijloace plastice prin prisma imaginii artistice în proiectarea compoziției tematice. • Să utilizeze principiile compoziționale în realizarea tehnologiilor artistice în cadrul obiectelor giuvaergerice; • Aplicând tehnologiile de bază a giuvaergeriei artistice în procesul elaborării compozițiilor plastice; • Să elaboreze noi idei ce țin de dezvoltarea capacităților de recordare a intenției compoziționale cu posibilitate materialelor și a limitelor impuse de tehnicile de transpunere.	
Precondiții	
Să creeze proiecte artistice giuvaergerice originale ,sa transpună în material lucrările ținând cont de unitatea, de interferarea formei plastice și a ornamentului, de tehnica prelucrării tehnologice, de culoarea metalului și eventual de culoarea , forma și dimensiunea pietrei.	
Conținutul unităților de curs	
Tema 1. Transpunerea în material a unui obiect giuvaergeric împodobit cu una sau mai multe pietre. <ul style="list-style-type: none"> • Operații de trefilare. • Realizarea elementelor prin traforare și decupare. • Realizarea castelor. • Unirea elementelor prin sudare. • Operații de finisaj.	
Strategii de evaluare	

- Evaluarea **curentă** a activităților de învățare și a abilităților formale în cadrul disciplinei se efectuează în baza realizării lucrărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționarea ideilor individuale; posibilitatea de transpunere în material a cunoștințelor teoretice; autoinstruire; volumul și numărul variantelor de lucru.
- Evaluarea **finală** este exprimată printr-o notă, care permite promovarea studentului în etapa următoare a procesului didactic. Această notă cuprinde nota de la lucrările grafice și nota de la examen. Evaluarea finală constă din răspunsul (oral sau scris) la examen (40% din nota finală) și evaluarea curentă (60% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

- N. V. Odnoralov, Galvanoplastica doma, Moskva 1990;
- Marcenkov V. I. Iuvelirnoedelo, Moskva, vishayashkola 1984;
- Peter Dormes Thexewjewelry, Londra 1986;

Opțională:

- V.T. Nikiororov. Iuvelirnoeiskustvo, Rostov na Donu, 2006;
- Jasper Stone vse o dragotenihamnyah, Moskva “Onix”, 2007;
- Ion Șușală. Dicționar de atelier, “Sigma”, București, 1993

Denumirea programului de studii	Design Vestimentar
Ciclul	I, licență
Denumirea cursului	Patch work
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Arta Plastică și Design, catedra Arta Decorativă
Titular de curs	Vozian Vasile, lector univ.
Cadre didactice implicate	Vozian Vasile, lector univ.
e-mail	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.04.A.046	2	II	IV	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul **Patch work** face parte din obiectele de specialitate, care formează competențe vaste în domeniul designului vestimentar pentru viitorii creatori de modă, pedagogi și artiști plastici. Disciplina vizează lucrul de sinestător, lucrări de creație la designul vestimentar, broderie, tricotare, croșetare, jucărie capitonată, colaj și patch work. Disciplina prezintă executarea jucăriilor capitonate, lucrări decorative în tehnica colajului și patch workului.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Competențe de cunoaștere și înțelegere: să stabilească rolul ornamentului și materialelor textile la disciplina patch work;
- Competențe de aplicare a cunoștințelor și înțelegerilor: să execute lucrări cu caracter inovativ la nivel înalt pe baza cunoștințelor acumulate la disciplina dată;
- Competențe de analiză: să stabilească rolul ornamentului și materialelor textile în compoziții/lucrări executate; să determine gradul de complexitate a mijloacelor compoziționale în realizarea lucrărilor creative;
- Competențe de comunicare a cunoștințelor și înțelegerilor: cultivarea abilităților creative în utilizarea diverselor tehnici ale colajului și patch workului.

Finalități de studii

- Să cunoască noțiuni generale din domeniul colajului, patch workului, primele apariții atât a semnelor, cât și regiunilor;
- Să utilizeze noi metode de realizare a unei lucrări artistice în baza celor studiate;
- Să dezvolte capacități de cercetare, executare, evaluare a lucrului îndeplinit paralel cu alte discipline, aplicarea diferitor metode și tehnici în crearea vestimentației;
- Să găsească legătura cu alte genuri de arta decorativă și cu disciplinele de bază a specialității;
- Să aplice corect legitățile compoziției în tehnicile date;
- Să realizeze pe baza schițelor lucrări în stil artistic;
- Să estimeze obiectiv cunoștințele deprinderile în domeniul profesional;
- Să creeze noi idei cu scop de cercetare și căutare în cunoașterea tehnicilor colajului și patch workului.

Precondiții

- În cadrul cursului patch work studenții trebuie să cunoască cele mai simple elemente decorative în tehnica dată, să posede cunoștințe din liceu, colegiu, școli de creație;
- Studenții trebuie să posede deprinderi de a lucra cu legitățile de bază a unei compoziții decorative.

Conținutul unităților de curs

- Tema 1. **Apariția și evoluția colajului și patch workului.**
- Tema 2. **Materiale și ustensile folosite în tehnica dată.**
- Tema 3. **Scheme grafice folosite în tehnica patch workului.**
- Tema 4. **Realizarea schemei grafice a ornamentului în diferite metode și tehnici ale patch workului.**
- Tema 5. **Legile compoziției și rolul lor în organizarea compozițiilor cu colaj și patch work.**
- Tema 6. **Gama coloristică folosită în tehnici colaj și patch work.**

Tema 7. Regulile de securitate în timpul lucrului la mașini de cusut.

Strategii de evaluare

Evaluarea se bazează pe rezultatele a două etape:

1. executarea schițelor;
2. îndeplinirea lucrărilor corespunzător schiței, examenul final.

Nota finală se constituie din următoarele componente:

40% - Nota de la examenul final

60% - Nota medie de la cele două evaluări și viziunea schițelor și lucrărilor la sfârșit de semestru.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Hasegan Miruna, Artă textilă și colaje, Iași: Performantica, 2013
2. Дорогова Л.Н., Декоративно – прикладное искусство, Москва, «Знание», 1970.
3. Малахова С. А. Журавлева Т. А. Козлов В. Н. Художественное оформление текстильных изделий . М. Легпромбытиздат 1988
4. Petrescu Pavel, Motive decorative celebre, (Contribuție la studiu ornamenticii românești), Editura Meridiane, București, 1971.

Opțională:

5. Т. Н. Екшурская, Конструирование, технология, отделка, Лениздат, 1992.
6. Michalides Pavol, Holecayova Elena, Dantelles de notre temps. Albume, Edit. Tatran. Bratislava, 1981, Traduction francaise de Anton Vantuch.

Denumirea programului de studii	Design vestimentar
Ciclul	I licență
Denumirea cursului	Tehnici Și Tehnologii Textile
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, catedra Artă Decorativă
Titular de curs	Ecaterina Ajder, conf.univ., Maestru în Arte din Republica Moldova
e-mail	ecaterinaajder@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.04.A.047	2	II	IV	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul **Tehnici Și Tehnologii Textile** are drept scop cultivarea cunoștințelor artistice, spirituale prin dezvoltarea gândirii artistice specifice, sensibilității și gustului estetic al studenților – viitorilor artiști plastici (în domeniul Artelor Decorative). Cursul conține lecții practice și prelegeri teoretice menite să familiarizeze studenții cu structuri vizuale inedite, să contribuie la dezvoltarea completă a imaginației lor creatoare, să-i introducă în cultura plastică națională și universală.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Să determine conținutul și principiile de realizare a unei bijuterii textile;
- Să aplice cunoștințele acumulate în urma studierii Bazelor Artei Decorative, Istoria Artelor Plastice, Designului Textil la executarea lucrărilor de Artă Textilă la un nivel profesionist;
- Să poată crea o simbioză dintre idee, concepția artistică și material textil.

Finalități de studii

- Să stilizeze și să improvizeze elemente din natură (păsări, pești, insecte, vegetație, animale, etc.) în compoziții pentru bijuteria textilă;
- Să descrie metodele de proiectare a unui proiect de bijuterie textilă cu stilizarea, improvizarea unui ansamblu din trei-nouă piese textile.
- Să realizeze diverse proiecte de Artă Textilă, folosind materiale tradiționale și ne tradiționale textile;
- Să argumenteze folosirea mijloacelor artistice în corespundere cu imaginea artistică în proiectarea unei compoziții de bijuterie textilă;
- Să evalueze obiectiv cunoștințele, aptitudinile și priceperile în tapiseria artistică;
- Să urmărească prin alternarea analizei cu sinteza interpretării și prelucrării decorative, a structurilor și factorilor naturale și artificiale într-un proiect de bijuteria textilă;
- Să elaboreze noi idei ce țin de dezvoltarea capacităților de racordare a intenției compoziționale cu posibilitatea materialelor textile și a limitelor impuse de tehnicile de transpunere.

Precondiții

Studenții trebuie să cunoască legăturile fundamentale și principiile de construcție și realizare ale unei compoziții decorative textile. E necesar să cunoască specificul artei populare (podoabe, articole textile), artei profesionale (giuvaieria, articole textile vestimentare).

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Arta Textilă. Bijuteria textilă contemporană. Evoluția podoabelor. Giuvaergia medievală românească. Clasificarea bijuteriei. Sinteza dintre giuvaergie și bijuterie.

Tema 2. Mijloacele materiale pentru confecționarea bijuteriei textile. Tehnologia executării articolelor textile. Materiale pentru confecționarea lor. Simbioza dintre materiale /pânză, piele, metal, pietre, os, plastic, lână, lemn, fibre /. Tehnologia executării articolelor de bijuterie textile.

Tema 3. Compoziția decorativă în bijuteriei. Simetria. Asimetria. Secțiunea de aur. Ansamblu. Schițe. Poze. Reproduseri. Gama coloristică

Tema 4. Transpunerea în material a ansamblului de bijuterie textile. Set /broșă, brățară, inel /. Diverse tehnici de cusut, broderie, colaj, aplicație. Finisare. Proiectul /foto color /.

Strategii de evaluare

Se efectuează 2 evaluări pe semestru în formă de lucrări grafice și proiecte transpuse în material. **Evaluarea curentă** a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în baza: realizărilor lucrărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționării ideilor individuale; posibilitatea și măiestria de transpunere în material a cunoștințelor teoretice; gradul de investigare, cercetare, auto instruire; volumul și numărul variantelor de lucru; (60% din nota finală). **Evaluarea finală** este exprimată prin răspunsul studenților oral la examen (40% din nota finală) și evaluarea curentă(60 % din nota finală). **Vizionare.**

Bibliografie

Obligatorie:

1. Argintescu-Amza, N., *Expresivitate, valoare și mesaj plastic*, ed. Meridiane, București, 1973;
2. Brion, M. *Arta abstractă*, ed. Meridiane, București, 1972;
3. Petraru, A., *Podoabele Reginei Maria a României*, ed. București, București, 1998.

Opționale:

1. Marian, S. *Cromatică poporului român*, ed. București, București, 1982;
2. Mihăilescu, P. *Limbajul culorilor și a formelor*, ed. București, București, 1980;
3. Revista, *Arta*, ed. UAP din România, București, 2007, 2008, 2012, 2014.

Denumirea programului de studii	AP, APET, AD, ET, DI, DV, Gr, P
Ciclul	I Licență
Denumirea cursului	Curriculum la DESEN
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Studiul Artelor, Grafica și Metodologia instruirii
Titular de curs	Ana Simac, doctor în studiul artelor, conferențiar universitar Ana Gobjilă, lector superior
Cadre didactice implicate	Ana Simac, doctor în studiul artelor, conferențiar universitar Constantin Bălan, conferențiar universitar Ana Gobjilă, lector superior Botnari Dumitru, doctor în pedagogie, conferențiar universitar Rusu Valentin, lector
e-mail	anasimac777@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.04.O.038	3	II	IV	90	60	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul de față prevede cunoașterea legităților și metodelor de reprezentare a unui portret: a proporțiilor, a raporturilor formale și tonale, a raporturilor de clarobscur, a metodelor de valorație tonală.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Studierea particularităților, metodelor și legităților de bază în reprezentarea portretului.

Aplicarea legităților de construcție a capului uman.

Determinarea particularităților portretistice și schimbarea lor o dată cu vârsta;

Cunoașterea particularităților specifice a portretului după sex.

Aplicarea tehnicilor și tehnologiilor de lucru în diverse materiale plastice.

Finalități de studii

să utilizeze cunoștințele anatomiei plastice;

să determine continuitatea bazelor anatomiei plastice și desenului portretului academic;

să aplice materialele didactice care demonstrează construcția craniului și a sistemului muscular facial;

să aplice baza constructivă, forma mușchilor feței și particularitățile lor în desenul academic;

să enumere și să distingă etapele de reprezentare a portretului și a portretului cu mâni;

să aplice procedee de generalizare în realizarea imaginii plastice;

să autoevalueze obiectiv cunoștințele, abilitățile la desenul artistic.

Precondiții

Studentii trebuie să cunoască cele mai elementare legități și principii de reprezentare a capului uman, anatomia plastică a capului, metodele de reprezentare a clarobscurului, tehnica valorației în creion..

Conținutul unităților de curs

1. Prelegere. Particularitățile portretului în desen.

Asemănarea în portret. Diverse poziții în reprezentarea capului.

Schimbările proporționale în racursiu. Varietatea formei din diferite puncte de vedere.

Portret psihologic. Chip - individualitate. Mimica feței și mijloacele de expresivitate în desenul unui portret.

Particularități în reprezentarea detaliilor feței în dependență de starea psihologică, emoțională a modelului.

2. Studiu practic. Desen constructiv-cap masculin în racursiu.

Obiective: Particularități de reprezentare a capului în racursiu, analiza constructivă a formei.

Paginația, poziția și înclinația capului, plastica formei mari.

Construcția formelor, analiza anatomico-constructivă a formelor. Perspectiva liniară. Linia orizontului, construcția formelor în perspectivă. Trăsături caracteristice.

Perspectiva spațială. Caracteristica portretistică, plastica formelor, detaliilor.

Modelarea formei, volumul, clarobscurul, raportul tonal, spațiul.

Generalizarea și integritatea elementelor. Sinteza formelor, expresivitatea.

3. Studiu practic. Desen-cap cu centură humerică.

Obiective: Construcția anatomico-structurală a formelor, amplasarea constructivă a poziției capului și gâtului față de centura humerică.

Construcția anatomică, proporțiile, sistemul muscular, plastica formelor, detaliile.

Modelarea valorică a formelor. Clarobscurul și raportul tonal. Expresii liniare valorate.

Integritatea și generalizarea, expresivitatea portretistică.

4. Studiu practic. Portret cu mâini.

Obiective: Redarea trăsăturilor caracteristice ale modelului, redarea stării psihice, individualității și expresivității portretistice.

Compoziția în format. Paginație, poziția și înclinația capului, poziția mâinilor, reprezentarea formei mari, legătura și interacțiunea formelor în compoziție. Centrul de interes.

Construcția formelor, planurilor spațiale. Trăsăturile caracteristice. Detaliile. Caracteristica portretistică. Plastica formelor.

Modelarea valorică a formelor, volumul, spațiul, detaliile, redarea materială.

Accentele, generalizarea și sinteza formelor, psihologia portretistică, expresivitatea.

5. Studiu practic. Desen-portret cu mâini într-o interpretare creativă.

Obiective: Desen într-o interpretare artistică a formelor și a caracterului modelului.

Compoziția în format, poziția și înclinația, silueta.

Construcția anatomico-plastică a formelor, determinarea proporțiilor, particularități portretistice ale modelului detalii.

Modelarea formelor, clarobscurul, volumul, spațiul, raportul tonal. Generalizarea, integritatea și expresivitatea.

Materiale: la alegere.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei Desen se efectuează:

în baza realizării lucrărilor practice prevăzute de curriculum-ul disciplinei; soluționării ideilor individuale; posibilitatea și măiestria de transpunere în practică a cunoștințelor teoretice și abilităților; gradul de investigare, cercetare, auto instruire; volumul, numărul și calitatea schițelor și conceptelor plastice, calitatea lucrărilor practice, realizate în cadrul activităților audioriale și lucrului individual.

Evaluarea curentă se realizează prin două atestări pe parcursul semestrului și ponderea notelor de la evaluarea curentă constituie 60% din nota finală.

Evaluarea finală la disciplina Desen se petrece sub formă de vizionare a tuturor lucrărilor practice, realizate pe parcursul semestrului atât în cadrul orelor de contact direct, cât și în cadrul activităților individuale. Vizionarea lucrărilor practice este realizată de întregul colectiv profesoral-didactic al catedrei, nota constituind 40% din nota finală

Bibliografie

1. Drabant Andras, *Bazele desenului*, ed. Casa, Oradea, 2011.
2. Koroknai Zsolt, *Tehnici de realizare a portretului*, ed. Casa, Oradea, 2011.
3. Liviu Stoica, Rasvan Dobos, *Desenul in arhitectura*, București 2010
4. Николай Ли, Основы учебного академического рисунка., М., Эксмо, 2005.
5. Р.В.Паранюшкин, Техника рисунка, Феникс, Ростов-на-Дону, 2002.
6. Беда И.В. Основы изобразительной грамоты: Рисунки. Живопись. Композиция. – М., 1981.
7. Кузин В.С. Наброски и зарисовки. – М., Просвещение, 1991.
8. Медведев Л.Г. Формирование графического художественного образа на занятиях по рисунку. – М., 1986ю
9. Строгановская школа рисунка. М., Изд. «Сварог и К», 2001.
10. Готфрид Баммес. Изображение фигуры человека, М., Изд. «Сварог и К», 1999.

Denumirea programului de studii	Arte plastice, Arte decorative, Design interior, Design vestimentar, Educație tehnologică, Grafică, Pictură
Ciclul	I - Licență
Denumirea cursului	<i>Pictură și compoziția</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, Catedra Pictură
Titular de curs	Ludmila Mokan-Vozian, dr., conf.
Cadre didactice implicate	Ludmila Mokan-Vozian, dr., conf.; Eleonora Brigalda, dr., prof.
e-mail	fapdcreanga@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiu individual
S.04.O.039	3	II	IV	90	60	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Pictură și compoziția* este o disciplină de specialitate ce se studiază pe parcursul celor opt semestre ale planului de învățământ superior și presupune cultivarea cunoașterii artistice, spirituale prin dezvoltarea gândirii specifice, sensibilității și gustului estetic al studenților – viitori pictori, pedagogi, specialiști în domeniul designului. Cursul de pictură conține atât lecții practice, cât și prelegeri teoretice menite să familiarizeze studenții cu structuri vizuale inedite, să contribuie la dezvoltarea completă a imaginației lor creatoare, să-i introducă în cultura plastică națională și universală.

În cadrul cursului *Pictură* studenții vor însuși diverse modalități de reprezentare plastică, în special, prin intermediul culorii, a unor forme aplicate pe suport bidimensional (hârtie, carton, pânză, lemn, sticlă etc.) în diferite tehnici (acuarelă, guașă, temperă, pastel, acrilice, ulei etc.).

Pe parcursul anilor de studii studenții vor executa lucrări practice de diferite genuri: naturi statice, peisaje, portrete și compoziții figurative.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Familiarizarea studenților cu particularitățile genului portretistic în pictura de șevalet;
- Familiarizarea cu metodologia realizării portretului în pictura de șevalet;
- Familiarizarea studenților cu tehnica picturii în ulei;
- Studiarea tehnologiei picturii în ulei;
- Studiarea și exersarea tehnicii tradiționale de lucru în ulei;
- Aplicarea limbajului plastic, stilistic la realizarea portretului în pictură;
- Realizarea picturii de portret în tehnica picturii în ulei.

Finalități de studii

La finele semestrului respectiv studenții vor fi apti:

- să cunoască particularitățile genului portretistic în pictura de șevalet;
- să cunoască și să aplice corect metodologia realizării portretului în pictura de șevalet;
- să cunoască tehnologia realizării picturii în ulei;
- să cunoască și să aplice în lucru tehnicile tradiționale de realizare ale picturii în ulei;
- să cunoască și să aplice în pictură legile acordurilor, armoniei și expresivității cromatice;
- să aplice limbajul stilistic propriu picturii în ulei;
- să organizeze spațiul plastic în baza legităților compoziționale;
- să realizeze picturi gen portret în tehnica picturii în ulei.

Precondiții

Pentru a asculta acest curs, studenții trebuie să posede competențe gnoseologice și praxiologice preliminare în domeniul desenului, bazelor compoziției, coloristicii, istoriei artei universale și naționale.

Conținutul unităților de curs

Semestrul IV.

- Tema 1. Prelegere: **Tehnica și tehnologia picturii în ulei.** Materiale și unelte. Pregătirea suportului. Grunduri și grunduirea. Diluanți și solvenți. Procedee tehnice.
- Tema 2. Prelegere: **Portretul. Clasificarea.** Constituirea genului. Maeștri și capodopere. Etapele studiului de portret.
- Tema 3. Studiu practic: **Portret (bust). Pictură monocromă.** Modelarea capului prin treceri acromatice treptate de la deschis la închis, de la cald la rece. Gamă restrânsă. Materiale: ulei, carton, pânză/ format – 40x60 cm.
- Tema 4. Studiu practic: **Portret (bust) cu evidențierea unor caracteristici de vârstă.** Reprezentarea „chipului” fizic al unei persoane în vârstă, obiectivul central fiind realizarea unei expresivități evidente. Materiale: ulei, carton, pânză/ format – 40x60 cm.
- Tema 5. Studiu practic: **Portret psihologic.** Realizarea unui portret individualizat - factor pentru realizarea unor studii psihologice. Exprimarea unor stări sufletești (ură, tristețe, afecțiune etc.). Materiale: ulei, carton, pânză/ format – 40x60 cm.
- Tema 6. Studiu practic: **Natură statică în contrajur formată din 3-4 obiecte și draperii realizată în perspectivă „pasăre în zbor”.** Principiul de racursiu în organizarea naturii statice. Perceperea simultană a obiectelor și a gamei cromatice. Materiale: ulei, carton, pânză/ format – A 2.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a competențelor formate în cadrul cursului *Pictură* se efectuează în baza: lucrărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționării ideilor individuale; abilității tehnologice de transpunere în material și tehnica artistică; posibilității și măiestriei de aplicare a limbajului plastic (60% din nota finală), care este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului.

Evaluarea finală este exprimată prin prezentarea portofoliului cu lucrări finale și vizionare la finele fiecărui semestru (40% din nota finală).

Analiza critică individuală și în grup a lucrărilor. Consulting între profesorii care activează la catedră.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Lăzărescu L. *Culoarea în artă*. Iași: Polirom, 2009
2. Lăzărescu L. *Pictura în ulei*. Iași: Polirom, 2009
3. Mihalcu M. *Fața nevăzută a formei și culorii*. București: Ed. Tehnică, 1996
4. Pip S. *The Artist's Handbook: A complete professional guide to materials and techniques*. London: Arcturus Publishing Ltd, 2003
5. Szolt K. *Tehnici de realizare a portretului*. Oradea: Casa, 2012
6. Vinner A. *Materiale de pictură: ulei, acuarelă, guașe, temperă și culori de clei*. București: Casa centrală a creației populare, 1956

Opțională:

1. Bèrger R. *Descoperirea picturii, vol. I-III*. București: Meridiane, 1975
2. Sava V. *Tehnicile artistice între tradiție și modernitate*. Iași: Artes, 2009

Denumirea programului de studii	Design vestimentar
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Desenul și culoarea în compoziția costumului
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, catedra Arta Decorativă
Titular de curs	Botezat Nina
Cadre didactice implicate	Botezat Nina
e-mail	Botezat Nina

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.04.O.040	3	II	IV	75	45	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Desenul și culoarea în compoziția costumului face parte din Modulul **Proiectarea artistică** și este un curs de specialitate, ce are la bază studiul tehnicilor de exprimare în desen, a regulilor de utilizare a vocabularului plastic, dezvoltarea capacității de exprimare folosind limbajul plastic al punctelor, liniilor, formelor, principiilor fundamentale ale teoriei culorii, mijloace excelente de cultivare a omului. Stimularea și întărirea predispoziției creative individuale a studenților și învățarea legilor obiective generale cu privire la formă, culoare sunt completate de studiul după natură. Desenul și culoarea în compoziția costumului împreună cu celelalte discipline de specialitate fac parte dintr-un tot unitar care are drept scop însușirea de către studenți a unui nivel suficient de cunoștințe, care să le permită realizarea unor lucrări practice cu caracter original și a unor referate scrise în care aceștia să-și susțină teoretic conținutul lucrărilor lor practice.

Acest curs este urmat de discipline ca: geometrie, proiectare tehnică, transpuneri în material, tehnologii de specialitate, ilustrația de modă, teoria conceperii și implementării colecției de modă, lifestyle, istoria costumului, etc.

Absolventul specialității „Design vestimentar” își va desfășura activitatea de proiectare/modelare a vestimentației de menire socială, individuală sau artistic-expozițională, în funcție de designer-modelier, pictor în domeniul vestimentației, designer-stilist sau designer-șef al salonului de modă, al complexului expozițional, al centrului comercial ș.a.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Competențe de cunoaștere și înțelegere: să cunoască tehnicile de exprimare în desen, principiilor fundamentale ale teoriei culorii, bazele compoziției spațial-volumetrică, modelarea plastică în designul vestimentar;
- Competențe de aplicare a cunoștințelor și înțelegerilor: rezolvarea unor probleme de creație, dezvoltarea talentului, a experienței, a expresiei în diferite forme de artă, formarea la studenți a simțului tridimensional, formarea practică a unor deprinderi vizuale perceptive;
- Competențe de analiză: descoperirea de către studenți a propriilor afinități, aspirații și valori;
- Competențe de comunicare a cunoștințelor și înțelegerilor: dezvoltarea capacității de a comunica, inclusiv prin folosirea diferitelor limbaje specializate.

Finalități de studii

La finele cursului studenții vor fi capabili să:

- să activeze creativ în cadrul disciplinelor de specialitate (elaborarea schițelor grafice și lucrărilor în volum, criteriilor de autoevaluare pe baza proiectelor executate, etc.);
- să reprezinte stilizat/schematic formele naturale și artificiale;
- să cunoască bazele constructive ale creării formei vestimentare și bazele compoziției spațial-volumetrică, modelării plastice în designul vestimentar, de exprimare/realizare prin intermediul mijloacelor plastice a centrului compozițional;
- să cunoască și să aplice noi tehnologii TIC în designul vestimentar;
- să analizeze formele de realizare a proiectelor similare în diferite culturi, țări;
- să formeze atitudini socio-culturale și general-umane racordate la standardele europene și mondiale contemporane.

Precondiții

Sem. IV. Discipline anterior studiate: cunoștințe din domeniul desenului și picturii din sem I., școli de artă, etc. Condiții

prealabile: cunoașterea principiilor de bază ale elaborării desenelor artistice și a costumului. Trebuie să distingă rolul desenelor artistice cât și cel al gamei cromatice în creația vestimentară, etapele procesului creativ și să elaboreze noi idei, soluții în tratarea schițelor artistice.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Studiul stilurilor vestimentare și clasificarea lor

- Moda și stilul: definiții generale și specifice.
- Criterii de clasificare a costumelor: categorii vestimentare, vârste, sex, influențe, destinații (pentru serviciu, de zi, pentru timp liber, de gală).
- Stiluri vestimentare contemporane: “clasic”, “office”, “sport”, “casual”, “romantic”.

Tema 2. Substilurile vestimentare, noțiuni generale

- Microstiluri: “marinăresc”, “jeans”, “safari”, “de club”, ș.a.

Tema 3. Teme/ tendințe specifice modei sezonului prezent și de avangardă

- identificarea noutăților vestimentare lansate/ prognozate de principalele centre ale modei / designeri consacrați la nivel național și internațional, analiza pieței specifice domeniului, a preferințelor vestimentare a tinerilor de azi.
- Aplicații, schițe de costume: tradiționale / de actualitate prin reactualizări ale unor linii/forme/ detalii de costum și utilizarea lor în configurații moderne.
- Documentarea în vederea realizării creației: selectarea informațiilor, diverselor materiale: reviste de specialitate, internet, ș.a., ca baze în vederea elaborării noilor creații.
- Realizarea de ansambluri vestimentare -costum/ geantă/ accesorii / imprimeu textil și contexturi: pe tematici de actualitate și siluete.

Tema 4. Fauna— reper de inspirație în compoziția costumului

- Natura (fauna)- sursă de inspirație în costum, utilizarea motivelor decorative și varietatea formelor faunei în costum.
- Materiale și tehnici decorative (acuarelă, tempera, guașă, creioane, colorate, colaj, etc.).

Tema 5. Elaborarea modelului pe baza formei stilizate.

Aplicație practică sem. IV: studenții trebuie să execute 3 lucrări A3 (stilizarea a 3 motive din faună în costum) și 3 lucrări acromatice format A3 (stilurile vestimentare: eclectic, romantic și sport).

Strategii de evaluare

- Evaluarea **curentă**: constă din 2 evaluări efectuate timp de un semestru. Proba I de evaluare curentă: studenții vor prezenta 1/3 din schițe. Proba II de evaluare curentă: studenții vor prezenta 2/3 din schițe. Total pe semestrul de studii se realizează 10-20 „*schite – crochiuri*” artistice formatul A4/A3, care sunt prezentate la vizionare (examen).
- Evaluarea **finală** constă din examen (40% din nota finală) și evaluarea curentă (60% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Curteza A., Design vestimentar. Noțiuni fundamentale, București, 2003;
2. Instituto di moda Burgo, Il Figurino di moda, Milano, 2005;
3. Jones J. S. Fashion design, Laurence King Publishing, London 2005;
4. Stoun T. Li, Adams S., Morioca N., Designul culorii, Practicum, RIP Holding, Moscova, 2006
5. Сестры Сорины. Презентация внешности или фигура в одежде и без, М.: ГНОМ-ПРЕСС, 1998;

Opțională:

6. 1000 Poses in Fashion, Rockport Pulishers, 2010;
7. <http://allday2.com>
8. <http://www.osinka.ru>
9. Козлова Т.В., Основы теории проектирования костюма: учеб. для вузов, М., Легпромбытиздат, 1988;

Denumirea programului de studii-	Design Vestimentar
Ciclul	I Licență
Denumirea cursului	Bazele Artei Decorative
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Arte Plastice și Design / Arta Decorativă
Titular de curs	Grama Vasile, lector superior
Cadre didactice implicate	Arbuz-Spatari Olimpiada dr. conf., Roșca-Ceban Daniela
e-mail	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.04.O.040	2	II	IV	75	45	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina „Bazele artei decorative” este o disciplină de specialitate ce se studiază pe parcursul celor opt semestre ale planului de învățământ superior și presupune cultivarea cunoașterii artistice, spirituale prin dezvoltarea gândirii abstracte, logice, bidimensionale, tridimensionale și spațiale. Prevede acumularea cunoștințelor fundamentale de profil decorativ, cât și a deprinderilor practice în activitatea creativ-compozițională. Cursul contribuie la formarea capacităților de exprimare plastică, dezvoltarea aptitudinilor creative, sensibilității și gustului estetic a studenților.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive: studentul va demonstra cunoașterea noțiunilor fundamentale legate de perceperea vizuala; fundamentele de construire a imaginii plastice;

Competențe de învățare: se vor manifesta în capacitatea de a se documenta cu metodele de organizare plastica a imaginii pe suprafata compozitionala.

Competențe de aplicare: se vor manifesta în utilizarea principiilor de construire artistica, în aplicarea corectă a metodelor potrivite pentru organizarea structurilor compoziționale.

Competențe de analiză: se exprimă prin determinarea relațiilor cu alte științe în elaborarea ideilor cu caracter de cercetare , de căutare spre cunoașterea și înțelegerea fondului perceptiv vizual.

Competențe de comunicare: se exprimă în deprinderea de a examina mai multe oportunități de formare în evaluarea obiectivă a cunoștințelor, deprinderilor și priceperilor în domeniul profesional, prin care se desfășoară autoevaluarea și evaluarea reciprocă a demersului didactic.

Competențe la nivel de integrare: se probează prin capacitatea de redactare rapidă și expresivă a metodelor si principiilor artistice in corespundere cu stilistica compozitional-decorativa in domeniul creatiei.

Finalități de studii

- să definească proprietățile mijloacelor artistice – construirea, compunerea, proporționarea, disignul formelor, gamele de formă, tectonica, complexul;
- să cunoască aspectele tehnologice și particularitățile compozițional-decorative în proiectarea artistică;
- să utilizeze principiile compoziționale în realizarea tehnologiilor artistice în cadrul obiectelor de ansamblu plastic;
- să determine raportul interdisciplinar și rolul fiecărui obiect în baza formării;
- să utilizeze principiile de bază în realizarea obiectivelor practice;

Precondiții

Studentii trebuie să cunoască principiile generale:

- de formare a gamelor cromatice; de imbinarea formelor geometrice;
- reprezentarea grafică a elementelor plastice;
- tehnologiile generale de reprezentare în diverse materiale plastice.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Compoziția decorativ-ornamentală și mijloacele de realizare.

Tema 2. Principiile de armonizare în compoziția ornamentală. Friza ornamentală

Tema 3. Stilizarea artistică.

Tema 4. Compoziția ornamentală și metodele realiste de orchestrare.

Tema 5. Compoziția ornamentală și metodele abstracte de orchestrare.

Tema 6. Compoziția ornamentală și stilizarea națională.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în baza: realizărilor lucrărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționării ideilor individuale; posibilitatea și măiestria de transpunere în material a cunoștințelor teoretice; gradul de investigare, cercetare, auto instruire; volumul și numărul variantelor de lucru; (60% din nota finală), care este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului (I atestare – 30% ; II atestare – 30 %).

Evaluarea finală este exprimată prin răspunsul studenților oral la examen (40% din nota finală), care constă din două întrebări teoretice și una practică

Bibliografie

Obligatorie:

1. Arheim R., *Arta și percepția vizuală, o psihologie a văzului creator*, București, Editura Meridiane, 1979.
2. Daghi I., *Mijloacele de realizare a compoziției decorative frontale*, Ediția a II-a, Chișinău, Editura Lumina, 1993.
3. Grama V., Uvarov A., *Metodele principale de transformare a formelor și aspectelor gamelor de formă, /Tehnologia educației artistice plastice, V. – II, coord. I. Țâgulea.- Chișinău, 2000, p. 53 – 57.*
4. *Educația artistică. Gidul metodologic*, Chișinău, grupul editorial *Litera*, 2003.
5. Filoteanu, N. *Desen artistic și Educație plastică*. București: Arta Grafică, 1997, 80p.

Opțională:

1. Focillon H., *Viața formelor*, București, Editura Meridiane, 1977.
2. Horsia H., *Spații, forme, culori în arta contemporană*, București, Editura Meridiane, 1989.
3. *Întroducere în gramatica limbajului vizual*, red C. Ailincăi, Cluj-Napoca, 1982.
4. Kandinsky W., *Spiritualul în artă*, București, Editura Meridiane, 1994.
5. Flonta, M. *Imagini ale științei*. București: Academiei Române, 1994, 240p.
6. Focillon, H. *Viața formelor și elogiul mâinii*. București: 1995, 131p.

7. Horsia H., Spații, forme, culori în arta contemporană, București, Editura Meridiane, 1989.
8. Introducere în gramatica limbajului vizual, red C. Ailincăi, Cluj-Napoca, 1982.
9. Kandinsky W., Spiritualul în artă, București, Editura Meridiane, 1994.
10. Malcoci, V. *Decorul arhitectural în piatră din arta populară moldovenească (sfârșitul sec.al XIX – sec. XX)*. Chișinău: Știința, 2000, 96p.

Denumirea programului de studii	Design vestimentar
Ciclul	I, licență
Denumirea cursului	Istoria costumului
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea ”Arta Plastice și Design”, catedra ”Arta Decorativă”
Titular de curs	Arbuz-Spatari Olimpiada dr. conf. Cojocar Elena.
Cadre didactice implicate	Nina Botezat
e-mail	Botezat.nina@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.04.O.041	2	II	IV	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
Disciplina cursului educațional „ <i>Istoria costumului</i> ” oferă un sprijin real în desfășurarea procesului creativ și provoacă dezvoltarea gândirii și imaginației creative, observației directe și indirecte a formelor istorice. Procesul didactic petrecut în cadrul disciplinei „ <i>Istoria costumului</i> ” se desfășoară conform curriculumului instruirii artistico-plastice și reprezintă studiul profund a costumelor istorice evaluate timp de secole. În cadrul cursului respectiv, timp de doi ani, studenții vor însuși confecțiile vestimentare caracteristice diverselor perioade istorice, începând cu costumele preistorice și finisând cu cel performant. Studenții vor examina canoane estetice constante și impuse de păturile sociale și culturale a popoarelor, imperii, subgrupe sociale, care au catalizat revoluții totale petrecute în istoria costumului.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
Stabilirea rolului veșmintelor în evoluția costumului; Determinarea originii și apariția primelor forme vestimentare; Exprimarea clar-perceptibilă a funcțiilor costumului; Cunoașterea canoanelor de frumusețe și eleganță caracteristice unei perioade istorice; Determinarea etalonului de referință dictat de clasele dominante; Examinarea ciclului periodic al veșmintelor istorice; Determinarea destinației costumului istoric în evoluția stilurilor vestimentare tradiționale și netradiționale; Extinderea conținutului semantic al ornamentelor textile în compoziția costumului istoric; Studiul chipului de referință al poporului românesc și al altor popoare; Extinderea valorilor folclorice care reflectă fantezia, imaginația și forța lor creativă; Determinarea siluetei, stilurilor și materialele utilizate în vestimentația diverselor perioade istorice; Cunoașterea creatorilor de modă și creațiile sale;
Finalități de studii
Apelarea imaginației vizuale în crearea veșmintelor istorice; Aplicarea principiilor de organizare a costumului istoric în proiectarea veșmintelor stilistice nou evaluate; Aplicarea noțiunilor generale, caracteristice stilurilor: gotic, barocco, rococo, empir, romantic, modern, clasic, sportiv, etno în elaborarea proiectelor vestimentare (cu apel de reluare); Compararea formelor vestimentare din diverse perioade istorice; Apelarea la etapele evaluării unui curent sau stil vestimentar în determinarea proiectelor de curs și îndeosebi a tezei de licență;

Aplicarea metodelor de difuzare a costumului istoric în dezvoltarea designului vestimentare din țara noastră;
Analizarea influenței clasei franceze asupra instituției de moda și manifestarea ei în diferite țări ale globului pământesc;
Aplicarea valorilor folclorice ale poporului românesc în determinarea stilurilor tradiționale și netradiționale.

Precondiții

Studentii vor cunoaște criteriile estetice a diverselor perioade istorice care rămân neschimbate timp de secole și oglindite în compoziția costumelor istorice a portului masculin și feminin, viața socio-culturală a diverselor pături sociale, elogiu estetic a claselor dominante, restricțiile sociale ca oglindire în vestimentația istorică, utilizate în croi, gama coloristică, accesorii și altor decorațiuni.

Tema 1. **Costumul secolului XVII –lea.** Sfârșitul războilor religioase. Epoca lui Ludovic al XIV-lea. Stilul baroc în costum. Costumul masculin evoluează spre nașterea costumului „*a la française*”: justaucorps, vesta, și culotte-ul. Silueta feminină să eliberează datorită dispariției vertugadin-ului. Costumul devine mai dinamic, ritmic, mai funcțional. Apare contrastul de culori, lumini și umbre. Se marchează un nou etalon de referință cu volumurile și proporțiile păpușii „Pandora”. Moda lansată de Ana de Austria capătă denumirea de *serpenteaux*.

Tema 2. **Costumul secolului XVIII-lea.** Apariția stilului Rococo și influența lui asupra costumului. Apogeul costumului „*a la française*”. Femeile se înveșmântează în rochii: „*a la Française*”, „*a la anglaise*”, „*a la polonaise*”, „*robe de redingote*”, rochie cu pliurile „*Watteau*”. Elemente inovative-coșul, jubo jiuștocor. Apare o nouă formă vestimentară: fracul, siurtucul, redingot-ul. Revistele îndeplinesc funcția de informare în masă. Influența revoluției franceze. Maria Antuaneta lansează moda coafurilor excentrice – „*a pouf*”.

Tema 3. **Costumul secolului XIX-lea.** Influența revoluției franceze asupra costumului francez. Apariția stilului – Ampir în perioada directoratului. Caracteristica stilului și reflectarea lui în costum. Simplificarea veșmintelor. Silueta tinde spre forme cilindrice. Gustul burgez și Romantismul. Idealizarea trecutului. Evoluarea eclecticismului, prin amestecul elementelor din diverse perioade istorice. În compoziția costumului feminin, apare, crinolina și turnura.

Tema 4. **Perioada anilor 1900 – 1907. Atmosfera pașnică „La belle époque”.** „Art Nouve” – curent nou, stabilit în artă. Creația lui Paul Poiret. Costumul „*tailleur*”. Primele aluzii a stilului sportiv.

Tema 5. **Costumul anilor / 20 sec. XX. „Decada Iluziilor”, geometrizarea și simplificarea formelor vestimentare.** Fobismul, cubismul, futurismul, surrealismul în compoziția costumului. Moda „*garçonne*”. Etalon de referință – adolescența. Stilul sportiv inventat de Coco Chanel.

Tema 6. **Costumul anilor / 30 sex. XX. Eliza Shiaparerelli și pălăriile ei surrealiste.** Apariția veșmintelor combinate: rochia-costum, rochia-mantou. Apariția croiului Raglan. Tehnica undulației permanente. Etalon de referință – glamurul.

Tema 7. **Costumul în timpul al doilea războiului mondial.** Etalonul de referință – eroul melitar. Uniformizarea costumului

Tema 8. **Primul val de gingășie, silueta stabilită de Cr. Dior.** Diversitatea siluetei anilor /50. Stilul „New Look” în viața cotidiană. Standardizarea veșmintelor – primul val de unisex.

Tema 9. **Costumul anilor / 60 sec. XX. Istoria prêt – a – porter –ului.** Apariția fustelor Mini. Restricturarea sistemelor de proiectare tehnologică a veșmintelor. Viziunea „futurist-avangardistă” a lui Andre Courreges. Casele de modă a lui: Pierre Cardin, Paccò Rabane, Laroche, Y. S. L. Costumul anilor / 70 sec. XX. „Războiul lungimelor”. Etalonul de referință, femeia

–șnur. Mișcarea „Hippie”, „Baba”, „B.C.B.G” în creația vestimentară. Loviturile de teatru a lui Nina Ricci, Givenchy, Ungaro.

Tema 10. **Costumul anilor / 80-90 sec. XX. Moda lăsată pe „mâna liberă” a creatorilor.** Moda „retro” privește spre anii / 30. Mișcarea „Punk”, „Disco”, „New wave”. Filosofia stilului „Punk” Îndrăzneța Vivienne Westwood. Lansarea noului etalon de referință - bisneswonen, bisnesmen. Moda în stilul „Grange”. Tom Fort.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă: se efectuează 2 evaluări pe semestru în formă de seminare și lucrări practice care demonstrează nivelul de însușire a materialului studiat. La finele semestrului se apreciază prezentarea grafică a lucrărilor practice în formă- copii a costumelor istorice, care demonstrează abilitățile profesionale formate la obiectele de specialitate: „Istoria artelor”, „Arhitectonica”, „Desenul”, „Desenul de specialitate”, „Culoarea în compoziția costumului”. **Evaluarea finală** constă din răspunsul (oral sau scris) la examen (40% din nota finală) și evaluarea curentă (60% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Constantin Oros, „Pagini din istoria costumului” București 1998;
2. Berchina Doina, „Moda pe interesul tuturor” București 1999;
3. Adina Nanu, „Arta, stil, costum” Meridiane bucurești 1976;
4. Adina Nanu, „Arta pe om. Look – ul și înțelesul semnelor vestimentare”. București 2001;
5. Ion Șușala, Ovidiu Barbulescu „Dicționar de Artă”. București 1993;
6. Francois-Maria Grau „Istoria costumului”, traducerte de Andrei Vretos, București, 2002;
7. Șarlotta Zeling „Moda 1900-1999”, Konemann, 2000;
8. Volifgan Brun, „Istoria costumului”, Moscova, 2003;
9. Dominique Waque, Marion Laporte, „Moda”, București, 2003.
10. MAIRI MACKENZIE, ”isme: să înțelegem moda”, București, 2010

Opțională

1. M.L Merțalova, „ Istoria costumului”, Moscova, 1972;
2. V. Zelenciuc, „ Costumul național moldovenesc”, Chișinău, 1975;
3. Alexianu „Mode și veșminte din trecut”. București 1972;

Denumirea programului de studii	Design vestimentar
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Proiectarea tehnică și tehnologii de specialitate
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, catedra Arta Decoratiă
Titular de curs	A.VatavuDr. în ped. Conf. univ., L. Donic
Cadre didactice implicate	A.VatavuDr. în ped. Conf. univ., L. Donic
e-mail	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.04.O.042	6	II	IV	180	120	60

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina "Proiectarea tehnică și tehnologii de specialitate"- partea integrantă a metodologiei Designului vestimentar, obiectul de specialitate care se studiază pe parcursul a opt semestre ale planului de învățământ superior și presupune să asigure dezvoltarea progresivă a aptitudinilor plastice, estetice și conceptuale ale studenților în domeniul proiectării tehnice a vestimentelor, în cadrul unei activități organizate și sistematice de însușire și învățare creativă. Scopul disciplinei transmiterea și însușirea cunoștințelor necesare formării unui tip complex de creator de modele, care prin concepție, aptitudini, dexterităților practice și cunoaștere a domeniului să fie capabil să-și valorifice pedepplin calitățile sale creative prin intermediul elaborării produselor vestimentare. Cursul oferă studenților:

- explicații teoretice și practice ale metodelor tehnice de croit, transformat, multiplicat;
- tehnica măsurărilor antropometrice pentru determinarea dimensiunilor și stabilirea acestora prin calcul;
- ultimile noutăți în proiectarea modelelor de îmbrăcăminte pentru femei, bărbați, copii în linia curentă a modei pentru produsele din grupele: fuste, pantaloni, bluze, rochii, taioare, sacouri, paltoane și îmbracaminte în funcție de destinație, în conformitate cu diverse tipuri de dezvoltare fizică;
- importanța plusurilor de lejeritate în funcție de mișcare a corpului;
- influența proprietăților țesăturilor textile asupra formei și construcției produsului vestimentar;
- proiectarea asistată de calculator a noilor modele de articole vestimentare. Pe parcursul semestrului de studii studenții vor executa proiecte tehnice a șabloanelor de lucru pentru articole vestimentare din grupa de umar (cu sprigin pe linia umerilor) - ansamblul, complectul, costumul, varianta de creație; elaborarea modelelor în corespundere cu stilul, silueta, pînza, gama coloristică în dependentă de tendințele modei aleasă individual. Interdisciplinaritatea: Desen tehnic, arhitectonica, sculptura, psihologia formei, istoria costumului, etnografia, materialogia, transpunerea în material, tehnici operaționale pe calculator, desen de specialitate, compoziția de specialitate, istoria artei universale și naționale.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe de învățare: se demonstrează de către studenți cunoștințele în domeniul elaborării modelelor, fundamentele de proiectare și modelare a confecțiilor pentru diversitatea formei, algoritmul procesului de asamblare a reperelor ce formează confecția din grupa de umeri-bluză, rochia.

Competențe cognitive: se exprimă prin capacitatea de a se monitoriza cu metodele și sistemele de proiectare, modelarea constructivă a diverselor modele de confecții din grupa-de cordon (fusta, pantalonul), studiind algoritmul procesului de proiectare și transpunere.

Competențe de aplicare: se vor manifesta în utilizarea și aplicarea corectă a sistemelor, metodelor, principiilor de proiectare, asamblare, transpunere în aplicarea corectă a metodelor potrivite pentru organizarea în contextul studiului antropometric a structurilor compoziționale în prezentarea proiectărilor constructive a confecțiilor vestimentare.

Competențe de analiză: se vor exprima în contextul determinării relațiilor cu deversitatea științelor – discipline în elaborarea proiectelor – idei cu caracter de cercetare, de căutare spre cunoașterea și înțelegerea reprezentărilor grafice a confecțiilor textile.

Competențe de comunicare: se exprimă în contextul deprinderii de a examina mai multe oportunități de formare în evaluarea obiectivă a cunoștințelor, deprinderilor și priceperilor în domeniul profesional, prin care deschide autoevaluarea reciprocă a procesului didactic.

Competențe la nivel de integrare: se execută prin capacitatea de redactare rapidă și expresivă a reprezentărilor grafice, transunerii în material, axat pe o înțelegere cât mai profundă a mecanismului designului vestimentar.

Finalități de studii

La finele acestui curs studenții vor fi capabili:

- Sa utilizeze principiile constructive și constructiv-decorative în realizarea ansamblului vestimentar aplicând tehnologii moderne, cât și la cea asistată de calculator;
- Sa aprecieze rolul teoriilor contemporane la proiectarea formelor complicate de confecții din grupa – de umeri, bluza, rochia (Raglan, Kimono, Sak, combinate). Să elaboreze proiecte tehnice în corespundere cu rigoriile contemporane realizând principiile unității, echilibrului, sintezei, armoniei;

Precondiții

Studenții trebuie să cunoască principiile de bază ale proiectării tehnice a costumului, să utilizeze principiile constructive și constructiv-decorative în realizarea ansamblului vestimentar aplicând tehnologii moderne, cât și cea asistată de calculator. Să elaboreze noi idei, soluții în tratarea creației de modele.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activității și rezultatelor studenților se face în mod individual, după următoarele criterii: -Gradul de însușire a cunoștințelor; -Realizării complete a temelor din Programa analitică; -Calitatea ideilor; elaborarea schițelor tehnice; -Abilitatea tehnică-manualizare; -Valoarea proiectului etnic, calitatea executării; -Frecvența la atelier. Metode de evaluare: -Analiza critică și în grup a proiectelor tehnice; -Gradul de exactitate între idei și proiect; -Vizionari cu caractere metodice, semestrial; -Verificări pe parcursul semestrelor-examene (conform planului de învățământ). 60% din nota finală este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului (I atestare 30%-portofoliul compus din lucrări practice; II atestare 30 %-portofoliu compus din lucrări practice de laborator). **Evaluarea finală** de examen este exprimată prin vizionare (60 % din nota finală) și răspunsul studenților oral la examen (40% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Т.В. Козлова «Основы теории проектирования костюма». М., «Легпромышлениздат», 1988.
2. Е.М. Матузова «разработка конструкции изделий по моделям». М., 1975.
3. Метод раскроя муляжированием (перевод с фр. Третьяковой Г.В.). М., 1975.
4. Т.Н. Екшурская «Конструирование, технология, отделка». Лениздат, 1992, 448 с.

5. Е.А. Янчевская, З.Н. Тимошева «Конструирование и особенности изготовления легкой одежды сложных форм». М., «Легкая и пищевая промышленность», 1981, 177 с.
6. Petrache Dragu „Tehnică vestimentară. Tehnologie, modele, tipare”, Ed. „Șansa” S.R.L. București, 1996, pag. 275.
7. PetracheDragu „Modăși tipare”. Ed. „Tehnică”, București, 1981.
8. Л.П. Шершнева, А.П. Рогова „Проектирование и прооизводствоженскогоплатья», М., «Легкая и пищеваяпромышленность», 1983.
9. М.И. Сухарев, А.М. Бойцова „Принципыинженерногопроектированияодежды». М., «Легкая и пищеваяпромышленность», 1981.
10. Н.И. Гурьянова, В.Н. Зуйкова «Констркированиеодежды», М., Легкаяиндустрия, 1974.
11. Л.П. Чижикова «Кружокконструирования и моделированияодежды». М., Просвещение, 1990.
12. Doina S. Marian „Tricotaje în actualitate”, București, 1990.
13. Amirova Ǻ.K.,O.V.Saculina „Proiectarea tehnică”,-M.:Centrul „Academia”, 2007.
14. E.B.Bulatova.,M.N.Evseeva”Proiectarea și modelarea vestimentelor Centrul „Academia”, 2004.
15. V.V.Ermilova, D.IU. Ermilova ”Modelarea și proiectarea artistică a vestimentelor” - Centrul „Academia”, 2006.

Opțională:

1. PetracheDragu „Modăși tipare”. Ed. „Tehnică”, București, 1981.
2. Adina Nanu „Arta, Stil, Costum”. București, Meridiane, 1976.
3. I. Șușală, OvidiuBărbulescu „Dicționar de artă”, bucurești, 1993.

Denumirea programului de studii	Design vestimentar
Ciclul	I, licență
Denumirea cursului	Practica tehnologică
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea „Arta Plastice și Design”, catedra „Arta Decorativă”
Titular de curs	Botezat Nina
Cadre didactice implicate	Botezat Nina, Voizian Vasile
e-mail	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.04.O.043	2	I	II	60		60

Descriere succintă a integrării practicii în programul de studii

Practica tehnologică constituie o parte componentă a programului de studii la ciclul I— Design vestimentar și contribuie la realizarea finalităților de formare profesională a studenților. Practica poate fi desfășurată în cadrul facultății „Arte Plastice și Design”, dar și în întreprinderi sau alte instituții din ramura industriei de confecții textile din republică.

Practicantul examinează un set prestabilit de competențe profesionale ce trebuie studiate în procesul practicii tehnologice, ținând cont de condițiile întreprinderii unde se desfășoară practica. Conținutul activității în cadrul practicii tehnologice se regăsește integral în raportul de practică.

Conținutul practicii este axat pe două *obiective majore*:

- Consolidarea și aprofundarea cunoștințelor, căpătate pe parcursul studiilor la disciplinele de specialitate;
- Formarea la absolvenți a abilităților practice de lucru în ateliere, fabrici și întreprinderi de confecționare a produselor textile;

Studenții sunt repartizați la practică în baza contractului semnat de Facultatea „Arte Plastice și Design” și entitatea respectivă. Repartizarea se confirmă prin ordin. Practica se realizează pe parcursul unei săptămâni. Asigurarea didactică și metodică în procesul de desfășurare a practicii tehnologice se face de către profesorii coordonatori repartizați conform deciziei catedrei și normei didactice a profesorului.

Pentru petrecerea practicii studentul trebuie să primească de la catedră, *caietul stagiului de practică și îndrumarul metodic*, precum și *sarcina individuală*.

Competențe dezvoltate în cadrul practicii

- *Competențe de cunoaștere și înțelegere*: să cunoască limbajul artistic –plastic/tehnologic specific domeniului designului vestimentar, să cunoască cusăturile folosite la confecționarea produselor vestimentare, să cunoască sistemele de proiectare constructivă, să cunoască algoritmul de confecționare a unui produs vestimentar individualizat (la comandă).
- *Competențe de aplicare a cunoștințelor și înțelegerilor*: să creeze schița produsului, să proiecteze tipare de bază pentru produse vestimentare, tipare de model fără modificarea croielii de bază, cu modificarea croielii de bază, cu croială chimono, raglan, combinată, să realizeze șabloane, să planifice croirea, să efectueze croirea, să prelucreze/asambleze repere ale produselor vestimentare, să elaboreze documentația tehnică.
- *Competențe de analiză*: analizează stilurile vestimentare din istoria costumului și stilurile contemporane, analizează procesul de producție din confecții, analizează materialele textile, gama cromatică, etc.
- *Competențe de comunicare a cunoștințelor și înțelegerilor*: elaborează strategii pentru o comunicare eficientă (primirea și transmiterea informațiilor, întreținerea unor discuții, prezentarea unor informații), realizează și prezintă un raport complex (organizarea conținutului și structurii raportului, elaborarea unui raport formal), cultivarea abilităților creative în procesul planificării și realizării „design-proiectului” .

Finalități de studii

La finele practicii studenții vor fi capabili:

- Să cunoască limbajul specific domeniului designului vestimentar;
- Obținerea aptitudinilor pentru lucrul analitic și de cercetare, etc.;
- Studiarea conținutului și însușirea tuturor genurilor de activitate a întreprinderii, atelierului, etc.;

- Colectarea materialului pentru elaborarea tezei de licență, etc.;
- Creeze shițe tehnice de produs;
- Proiecteze tipare de bază, tipare de model, șabloane de lucru specifice confecțiilor textile;
- Croiască și execute produsul vestimentar;
- Elaboreze documentația tehnică.

Precondiții

Discipline anterior studiate: cunoștințe generale de la proiectarea tehnică, tehnologii de specialitate cu transpuneri în material, studiul mașinologiei, materialogie, proiectare artistică, desen tehnic, etc.

Studentii trebuie să cunoască terminologia de specialitate, proprietățile țesăturilor, tipurile de cusături mecanice și manuale, procesul de elaborare a schiței, proiectarea tiparelor de bază și tiparelor de model și algoritmul de transpunere practică a produsului vestimentar.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. **Introducere. Instructajul tehnicii securității în atelierul de lucru. Materiale recomandate.** Ghid de terminologie de securitate a muncii. Măsuri de protecția muncii la mașinile de cusut. Norme de protecția muncii la croirea materialului. Măsuri de protecția muncii la tratamentul umidotermic.

Tema 2. **Pregătirea șabloanelor. Croirea reperelor nodurilor tehnologice. Dublarea reperelor cu întăritură.** Metode de șablonare. Asigurarea calității la operația de șablonare.

Tema 3. **Prelucrarea și asamblarea reperelor nodurilor tehnologice: buzunare poaspolate, buzunare aplicate.**

Tema 4. **Definitivarea asamblării. Finalizarea. Tratament umido-termic final.**

Tema 5. **Îndeplinirea caietului stagiului de practică.** Raportul se întocmește zilnic, pe parcursul întregii perioade a practicii în cadrul întreprinderii (instituției). El reflectă activitățile studenților practicanți conform programei și planului calendaristic, constituind o descriere a lucrului practic efectuat. La finele practicii, raportul se verifică de coordonatorul practicii din cadrul întreprinderii/atelierului. Raportul de practică se prezintă la catedră pentru înregistrare, iar coordonatorul de practică din cadrul catedrei, este obligat să întocmească un aviz la raport, după care poate fi prezentat pentru susținere în cadrul comisiei de examinare a rapoartelor de practică desemnate de șeful de catedră.

Strategii de evaluare

La finele stagiului de practică studentul elaborează și îndeplinește *caietul stagiului de practică tehnologică*.

Susținerea și evaluarea practicii (aprecierea cunoștințelor, deprinderilor obținute și lucrărilor practice) se prevede imediat după definitivarea stagiului și va avea loc public la catedra de profil „Arta Decorativă” și apreciată de către Comisia de susținere, numită în cadrul catedrei de profil, cu participarea șefului catedrei și a conducătorului stagiului de practică tehnologică.

Evaluarea finală este exprimată printr-o notă, care permite promovarea studentului în etapa următoare a procesului didactic; Evaluarea finală constă din susținerea publică a lucrului practic (40% din nota finală) și evaluarea caietului stagiului de practică de către conducătorul practicii (60% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Cojocar Mariana, Tehnologia confecțiilor din țesături. Procese tehnologice de fabricație a produselor de îmbrăcăminte. Indicații metodice pentru realizarea lucrărilor de laborator, Chișinău U.T.M. 2008;
2. Curteza A., Design vestimentar. Noțiuni fundamentale, București, 2003;
3. Dodu Aristode et al, Manualul inginerului textilist, Tratat de inginerie textilă, Editura AGIR București, 2004, ISBN 973-8466-10-5;
4. Nanu Adina, Arta pe om. Look-ul și înțelesul semnelor vestimentare, București, 2001;
5. Ciutea Maria, Petrache Dragu, Manualul croitorului, Edit. Didactică și Pedagogică, București 2001, ISBN 9733029289

Opțională:

6. Knight Lorna, Manual de croitorie, Teora, ISBN 1-59496-865-9;
7. М. Мюллер и сын, Юбки и брюки. Конструирование, М.: Эдипресс-Конлига, 2003;

Denumirea programului de studii	Psihologie, Asistență socială, Pedagogie, PÎP, PP, Informatica și tehnologii informaționale, Matematica, Limbi străine, Filologie, Istorie, Educație civică, Geografie, Arte plastice și desing.
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	EDUCAȚIA ECONOMICĂ
Facultatea/catedra responsabilă de curs	CATEDRA ȘTIINȚE FILOSOFICE ȘI ECONOMICE
Titular de curs	C.Savițchi lector.
Cadre didactice implicate	
e-mail	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
U.04.A.037	3	II	IV	90	45	45

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Bazându-ne pe competențele obținute de studenți la cursurile de psihologie, pedagogie, asistență socială, etc. din anul I, cursul de „Educația economică” contribuie la formarea multilaterală a personalității, la formarea competențelor **capitalului uman** ce va da posibilitate de o integrare mai amplă a viitorului specialist în viața socială, iar ca pedagog - să poată realiza și educația economică a elevilor. În acest curs studenții vor învăța cum să identifice termenii, conceptele, metodologia și instrumentele de evaluare a cunoștințelor și abilităților în domeniul educației economice.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive: de căutare și analiză critică a informației din diferite surse referitoare la formele, funcțiile și metodele principale ale educației economice și gândirii economice, la tehnicile de evaluare a competențelor specifice la educație economică; *Competențe de învățare:* de formare a obiectivelor cognitive de cunoaștere a sistemului nevoilor umane, intereselor economice, resurselor și bunurilor economice, a formelor de proprietate în economia de piață, de formare a competențelor **capitalului uman**; *Competențe de analiză:* de a înțelege nevoia de educație în contextul economiei de piață, de analiză a concurenței și libertății economice, a rolului și importanței sistemului de prețuri în formarea competențelor specifice în educația economică; *Competențe de aplicare:* de a aplica abilitățile antreprenoriale, manageriale și de marketing, în obținerea structurii minimale a costului de producție în scopul maximalizării profitului; de a aplica cunoștințele economice dobândite în activitatea personală de pedagog școlar și în viața cotidiană. *Competențe de comunicare:* comunicare în limba maternă într-o manieră clară și precisă, oral și scris, inclusiv utilizând tehnologiile informației și de comunicare.

Finalități de studii

Finalități de studii realizate la finele cursului:

Să explice esența finanțelor publice, a formelor de impozite directe plătite din venit în bugetul de stat, a impozitelor indirecte, a principiilor formării bugetului de stat.

Să alcătuiască bugetul unei familii, a veniturilor și cheltuielilor bugetului familiei;

Să colecteze un portofoliu cu exemple concrete de educație economică pe care le vor putea utiliza la practica pedagogică, psihologică, a asistenței sociale.

Să fie capabili să lămurească deosebiriile dintre salariul nominal și salariul real, remunerarea forței de

nuncă pe unitatea de timp și acord, sistemele acestor două forme de remunerare, specificul remunerării în sistemul bugetar, sursele veniturilor familiale, indicatorii nivelului de trai.

Să listeze diferite tipuri de dezvoltări economice: dezvoltare durabilă, dezvoltare prin creștere economică intensivă și extensivă, dezvoltare economică și ciclicitate.

Să explice esența educației economice în contextul globalizării, formării UE, integrării economice și societății RM la UE.

Să opereze liber cu aparatul categorial, mecanismele, formulele și concepțiile economice necesare formării educației, gândirii și culturii economice active a studenților în perioada contemporană de dezvoltare a economiei de piață.

Precondiții

Formarea competenței de educație economică presupune cunoașterea bazelor elementare de economie obținute la cursurile economice la nivel de liceu și colegii. Lipsa acestor cunoștințe elementare la o parte de studenți va cere o lămurire suplimentară a noțiunilor economice din partea profesorului.

De asemenea o condiție este și competențele obținute de studenți la cursurile de psihologie, pedagogie, asistență socială, etc.

Conținutul unităților de curs

TEMA 1. Educație economică și contemporanitatea. Obiectul și metoda educației economice și gândirii economice

Educație economică și contemporanitatea. Educația economică și individul. Educația economică și psihologie, pedagogie, asistență socială, etc. Etapele dezvoltării gândirii economice și educației economice. Obiectul și metoda educației economice și gândirii economice. Funcțiile gândirii economice și educației economice. Locul funcției formativ-educative în științele gândirii economice și educației economice.

TEMA 2. Educația economică și sistemul necesităților și intereselor economice

Educația economică și sistemul nevoilor umane, și al intereselor economice. Resursele și bunurile economice. Activitatea economică ca condiție principală a acțiunii sociale a oamenilor în condițiile resurselor relativ rare și creșterii nevoilor, ca să-și poată asigura existența. Nivelurile și structura economiei naționale pe plan vertical, orizontal, material, tehnologic, demografică, teritorială, de proprietate. Fenomenele, procesele economice și legile economice. Particularitățile legilor economice și deosebirea lor de legi juridice și naturale.

TEMA 3. Educația prin forme de organizare și desfășurare a activității economice

Educația prin forme de organizare și desfășurare a activității economice. Forma naturală și de schimb. Tipurile formei de schimb. Marfa și proprietățile ei: valoarea de întrebuințare, valoarea de schimb, valoarea. Teoriile ce determină valoarea de schimb. Mărimea valorii mărfii, factorii care o determină. Bani: esența, formele, funcțiile. Bani contemporani și convertibilitatea lor. Cursul valutar.

TEMA 4. Nevoia de educație economică în contextul tranziției la economia de piață. Tipurile pieței contemporane

Nevoia de educație economică în contextul tranziției la economia de piață. Piața, condiții, funcții, trăsături, structură. Sistemul economiei de piață liberă și cel al economiei de comandă. Sistemul economiei mixte. Tipurile de piață contemporană și caracteristicile lor. Concurența, funcțiile și formele ei. Concurență perfectă, imperfectă, loială și neloială. Instrumentele luptei de concurență economice și extraeconomice. Tipurile de piețe conform

formelor de concurență.

TEMA 5. Liberalismul economic, Keynesismul, Economia mixtă, proprietatea, privatizarea

Liberalismul economic - teoria școlii clasice (A.Smit, D.Ricardo, R..Malthus, J,Mill, J,Say) de gândire economică. Ineresul personal și „mîna invizibilă”.Cererea, oferta și factorii lor definitorii. Keynesismul (J.M.Keynes) - teoria școlii neoclasică. Intervenția statului în economie la nivelul macroeconomic. Economia mixtă (P.Samuelson, R.Solow)- teoria menținerii balanței între liberalismul economic și Keynesism. Proprietatea în sens juridic și economic. Proprietatea publică, structura și căile de formare a e Proprietatea privată – verigă de bază a economiei de piață. Formele proprietății private. Privatizarea proprietății publice: obiective, surse, metode.

TEMA 6. Educația și capitalul uman. Investiția în capital uman. Formele de capital

Educația și capitalul uman. Forța de muncă și capitalul uman Principalele componente ale capitalului uman. Investiția în capital uman. Investiția în resursa umana. Capitalul ca factor material și tipurile lui. Capital real, nominal, tehnic, fix, circulant, constant și variabil. Uzura fizică și morală a capitalului fix. Amortizarea. Natura ca factor inițial. Progresul tehnico-științific și resursele informaționale ca principalii neofactori. Produsul social și structura lui valorică și naturală. Determinarea relațiile dintre proprietari și lucrător prin intermediul ratei și masei plusprodusului.

TEMA 7. Educația economică, antreprenorială și managerială

Educația economică , antreprenorială și managerială ca principalele chei de succes spre piața muncii și cea mai bună profilaxie față de șomaj. Întreprinderea – verigă primară a economiei de piață și trăsăturile ei. Tipurile întreprinderilor în funcție de forma de proprietate și dimensiuni. Antreprenorul și funcțiile lui în economia de piață. Managerii - noul tip de antreprenori în întreprinderile asociative contemporane. Marketingul, esență ,principii și rolul lui în dezvoltarea economică. Circuitul capitalului și stadiile lui. Rotația capitalului. Timpul de rotație și structura lui. Timpul de producție și timpul de circulație. Rezultatele microeconomice (rezultate globale, finale, nou create, nete) si rolul lor în educația economică și în economia de piață.

TEMA 8. Costurile de producție și costurile oportunității educației. Prețul și sistemul lui. Eficiența economică

Valoarea și costul de producție, deosebirilor. Costul de producție și structura lui. Funcțiile costului de producție și tipurile lui. Costurile oportunității educației. Căile de reducere a costului de producție și însemnătatea lor. Cost de producție ca indicator important al eficienței economice. Rolul costului de producție în educația economică și antreprenorială. Prețul, funcțiile și principiile formării prețurilor. Sistemul prețurilor la producția industrială: prețul angro al întreprinderii, prețul angro al industriei și structura lor. Prețul cu amănuntul și structura lui. Tipologia prețurilor cu amănuntul. Prețul de achiziție Rolul cunoașterii structurii prețurilor în educația economică.

TEMA 9. Educația economică prin formele de venit, nivelul de viață, calitatea vieții, bunăstarea poporului

Veniturile familiale și sursele lor. Salariul și produsul necesar, când sunt egale și prin ce se deosebesc. Salariul, esența și formele lui. Salariul nominal și salariul real, și factorii lor definitorii. Salariul în sistemul de

învățământ și în alte ramuri ai sferei bugetare. Sistemul tarifar și structura lui. Forme de remunerare a muncii pe unitatea de timp și în acord. Sistemele salarizării pe unitatea de timp și în acord. Particularitățile remunerării muncii lucrătorilor în agricultură. Nivelul de trai și indicatorii lui. Modul de viață și calitatea vieții. Profitul și formele lui: profit normal, profit economic, profit general, profit net. Repartiția profitului și rata profitului. Relațiile agrare și specificul lor. Renta funciară și formele ei: diferențială I și II, absolută, de monopol. Plata de arendă și rentă. Prețul pământului. Dobânda, esență, funcții. Dobânda în sens îngust și în sens larg. Capitalizarea dobânzii. Rata dobânzii. Rolul cunoașterii principalilor forme de venit în educația economică

TEMA 10. Piața hârtiilor de valoare, sistemul creditar și bancar

Esența pieței capitalului. Activele financiare, activele fizice și structura lor. Piața hârtiilor de valoare. Acțiunea și obligațiunea. Capitalul acționar și tipurile acțiunilor. Acțiuni simple și privilegiate. Formele de venit pentru acțiune și obligațiune. Cursul acțiunii și factorii lui. Profitul fondatorului și repartiția lui. Capitalul de împrumut și sursele lui. Creditul și funcțiile lui. Principiile creditării. Formele creditului în funcție de termenul și subiecții creditării. Credit comercial, bancar, de consum, public, internațional. Credit pe termen scurt și termen lung pentru construcții capitale. Băncile, tipurile și funcțiile lor. Rolul băncii centrale în sistemul de bănci. Profitul bancar. Rolul cunoașterii pieții hârtiilor de valoare și a pieței capitalului în educația economică.

TEMA 11. Educația economică versus Inflației și piața forței de muncă. Bursa muncii

Piața forței de muncă. Structurarea pieții forței de muncă la sfârșitul secolului XX. Cererea și oferta forței de muncă. Formele șomajului: șomaj flotant, structural, tehnologic, ciclic, latent, speculativ, sezonier, stagnat. Rata șomajului. Bursa muncii și funcțiile ei. Inflația: esență, cauze, tipuri. Indicii și coeficienții măsurării inflației contemporane. Efectele inflației.

TEMA 12. Dezvoltarea durabilă versus creșterii economice și ciclicității

Dezvoltarea economică și dezvoltarea durabilă. Principiile dezvoltării durabile. Demografia și dezvoltarea economică și durabilă. Creșterea economică și tipurile ei. Creșterea economică extensivă și intensivă. Indicatorii și factorii creșterii economice. Producere, repartiția și redistribuirea produsului național net. Criza economică și esența ei. Crize economice de subproducție și supraproducție. Cauzele crizelor economice. Ciclul economic și fazele lui. Tipologia ciclurilor economice și cauzele lor. Factorii, care influențează durata ciclului economic Rolul cunoașterii esenței dezvoltării durabile și creșterii economice pentru educația economică.

TEMA 13. Educația, bunurile publice și finanțele publice. Statul ca actor economic

Educația, bunurile publice și finanțele publice: esență, funcții, structură. Statul ca actor economic. Conceptele privind rolul economic al statului. Factorii ce determină intervenția statului. Impozitul: esență, funcții, principii. Impozite directe și tipurile lor. Impozite indirecte și tipurile lor. Metodele impozitării. Bugetul de stat: concept, structură, principii. Veniturile și cheltuielile bugetului de stat. Specificul bugetului de stat al R. Moldova.

Bugetul familiei. Veniturile și cheltuielile familiei. Rolul cunoașterii formării bugetul familiei și folosirii optimele a lui în educația economică a tineretului.

Tema 14. Educația economică în contextul globalizării. Uniunea Europeană. Integrare economică. Asocierea RM la EU

Tendențele de globalizare (degradarea mediului, decalajele economice și polarizarea economică, amplificarea fenomenelor de sărăcie, excluderea socială, șomajul, foamea dar, mai ales, evoluția rapidă a cunoașterii și tehnologiei) au dus la noile conținuturi: educația ecologică, educația pentru pace, educația

demografica, educația nutrițională, educația interculturală, educarea pentru comunicare și mass-media etc. Ierarhizarea țărilor lumii conform criteriilor ICDU, "imagine multidimensională a oamenilor care trăiesc în sărăcie", etc. în țări puternic dezvoltate, medii de dezvoltare, slab dezvoltate, subdezvoltate. Cooperarea economică: tipurile și formele ei. Integrarea economică: etape, forme și avantaje. Uniunea Europeană (UE) relații și tendințe. Instituțiile UE. Organisme economice internaționale. Semnarea contractului de asociere dintre R.Moldova și Uniunea Europeană la Villnuss (noiembrie 2013). Prioritățile asocierii cu UE.

Strategii de evaluare

Pentru o evaluare eficientă a finalităților vor fi utilizate forme și instrumente complementare de evaluare, cum ar fi proiectul, portofoliul, studiile de caz, prezentări cu elaborarea de suporturi TIC, autoevaluarea ș.a. care au un rol deosebit în dezvoltarea capacității de integrare și în formarea/evaluarea competențelor specifice, inclusiv a competențelor educației economice. Situațiile de integrare vor fi urmate de sarcini concise și clare, limita de timp și, uneori de foarte multe condiții de realizare. Obiectivele evaluării vor pune accent pe progresul personal, atitudinile față de propria persoană, interesele privind evoluția personală în diferite activități profesionale. **Evaluarea curentă:** discuții ghidate, oral și în scris, prezentări, rapoarte, prezentarea rezultatelor de la lucrări de control, participarea la discuții în timpul orelor teoretice și practice, portofolii, prezentări orale a unei teme pentru studenții de la învățământul cu frecvență redusă **Evaluarea curentă** prevede 2 testări obligatorii, lucrări de control în fiecare grupă academică, referate, studiu de caz, răspunsuri la seminare etc. (60% din nota finală). **Evaluarea finală** – examen final se realizează în formă scrisă orală (40% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Becker, G.S. Capital uman, București, 1997
2. Becker, G.S. Comportament uman. O abordare economică. București, 1994.
3. Maria Liana Lacatus, Învățământul preuniversitar și educația economică. București, 2009.
4. Tașmandi, A., Popescu C., Costea C., Badea L., Stanciu M., Educație economică din perspectiva implementării vieții umane. București, 2010.
5. Samuelson P. ș.a. Economics, București, 2000.
6. Grosu M. Economie politică, Chișinău, 2001.

Opțională:

1. Albușescu I., Albușescu, M., Predarea și învățarea disciplinelor socio-umane. Elemente de didactică aplicată, Editura „Polirom”, Iași, 2000.
2. Cartaleanu T., Cosovan O., Goraș-Postică V. ș.a., Formare de competențe prin strategii didactice interactive, CEPro Didactica, Chișinău, 2008.
3. Competența acțional-strategică. Coord. Goraș-Postică Viorica, Chișinău: CE Pro Didactica, 2012.
4. Cerghit I., Metode de învățământ. Ediția a III-a, București: Editura Didactică și Pedagogică, 1997.
5. Lisievici P., Evaluarea în învățământ. Teorie practică, instrumente. Editura „Aramis”, București, 2002.
6. Negreț-Dobridor I., Pânișoară O., Știința învățării. De la teorie la practică. Iași: Editura „Polirom”, 2005.
7. Radu Ion T., Teorie și practică în evaluarea eficienței învățământului, București: Editura Didactică și Pedagogică, 1981.

8. Bîrcă Alic, Managementul Resurselor Umane, Chișinău: ASEM, 2005.

9. Ușurel Lucia, balaban Ecaterina. Iabanji Iulia, Taxe și impozite pentru întreprinderile mici și mijlocii.
Chișinău: Proiectul ACED/USAID, 2012.

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

ANUL III, semestrul 5

Denumirea programului de studii	AP, AD, P, Gr., DV, DI, ET
Ciclul	I, licență
Denumirea cursului	Istoria artelor
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, catedra Pictură
Titular de curs	R. Ursachi dr. în studiul artelor, conf. univ.
Cadre didactice implicate	C. Gheorghită, R. Ursachi
e-mail	fapdcreanga@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.05.O. 050	4	III	V	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul respectiv urmărește achiziționarea de către studenți a unui ansamblu de competențe gnoseologice, ce cuprind acumularea cunoștințelor referitoare la fundamentele științifice ale istoriei artelor, formarea bazei conceptuale a disciplinei *Istoria artelor*. Cursul dat permite tinerei generații să-și lărgască orizontul cultural prin posibilitatea urmării traseului artistic universal de la începuturi până în prezent. În cadrul cursului *Istoria artelor* studenții vor forma competențe complexe bazate pe conexiunea între cunoștințele teoretice referitoare la apariția și evoluția artelor plastice, dezvoltarea artelor în diferite perioade istorice, limbajul artistico-plastic, mijloacele materiale, plastice și artistice de exprimare în artele plastice și abilitățile praxiologice tipice genului de activitate creativă pedagogică și artistico-plastică. Cursul dat include o inițiere amplă în: fundamentele științifice ale istoriei și teoriei artelor; istoria și specificul domeniilor tradiționale ale artelor plastice (grafica, pictura, sculptura, artele decorative, arhitectura) de la origini până în prezent; evoluția stilurilor artistice în arta universală; reprezentanții de vază și opera lor; curente și sinteze în arta modernă, specificul limbajului plastic clasic și modern.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive:

Familiarizarea studenților cu tezaurul culturii universale în general și al artelor plastice în particular.

- Cunoașterea specificului evoluției artelor în diferite perioade istorice, diferite țări.
- Cunoașterea particularităților diferitor stiluri și aria lor de răspândire.

Competențe de aplicare:

- Identificarea premiselor și condițiilor apariției stilului baroc.
- Determinarea trăsăturilor stilistice ale barocului și aplicarea cunoștințelor obținute în cadrul cursului în activitatea profesională.

Competențe la nivel de integrare:

- Promovarea dragostei, respectului pentru valorile artei universale și naționale.

Educarea, dezvoltarea gustului artistic și estetic.

- Dezvoltarea gândirii și atitudinii creative față de activitatea pedagogică și artistică.

Finalități de studii

La finele cursului respectiv studenții vor fi apti:

- să definească și să identifice trăsăturile de bază ale stilului baroc.;
- să cunoască și să distingă domeniile și genurile artelor plastice în care s-a reflectat intens stilul baroc
- să distingă mijloacele artistice, plastice, caracteristice fiecărui artist;
- să perceapă și să distingă specificul evoluției stilului baroc în diferite țări.
- să distingă trăsăturile caracteristice stilurilor artistice din sec. XVII;
- să înțeleagă și să perceapă mesajul artistic și ideatic ale operelor de artă;
- să posede terminologia specifică;
- să înțeleagă și să aplice în creația proprie legitățile de bază ale artei clasice și moderne.
- să aprecieze adecvat valorile artelor plastice;
- să aplice cunoștințele teoretice și aptitudinile practice în cadru altor discipline de studiu cât și în practica pedagogică.

Precondiții

Studenții trebuie să posede cunoștințe în domeniul istoriei universale, mitologiei, filosofiei, artelor plastice, compoziției, cromatologiei, să manifeste interes, respect și receptivitate față de valorile culturii artistice.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Arta italiană din sec. XVII. Stilul baroc.

Premisele apariției stilului baroc.

Religia ca promotor al artei în Italia.

Principiile artistice ale barocului.

Particularitățile arhitecturii italiene din sec. al XVII-lea.

Tendențe teatralizate în arta italiană din sec. XVII.

Specificul sculpturii lui Gianlorenzo Bernini.

Portretul de paradă în sculptura barocă.

Tenebrosismul lui Michelangelo Caravaggio și influența lui asupra picturii europene.

Principiile de reprezentare plastică a compozițiilor monumental-decorative.

Tema 2. Arta olandeză din sec. XVII.

Premisele dezvoltării artei olandeze în sec. al XVII-lea.

Reforma religioasă și reflectarea ei aspra artei.

Tendențe realiste în artă.

Dezvoltarea picturii de gen, ca oglindire a modului de viață burghez.

Naturalismul imaginii în natura moartă olandeză.

Clasificarea peisajului în pictura olandeză.

Specificul realismului din pictura olandeză.

Portretul în creația lui Frans Hals.

Reflecții umaniste în opera lui Rembrandt van Rijn.

Pictura olandeză și influența ei asupra picturii realiste din sec. XIX.

Tema 3. Arta flamandă din sec. XVII.

Modalități de tratare plastică în pictura flamandă din sec. XVII.

Dezvoltarea portretului de paradă.

Particularitățile compoziției de gen flamande.

Specificul creației lui Peter Paul Rubens și influența lui asupra artei flamande și europene.

Creația lui Antonis van Dyck și importanța lui pentru portretistica europeană.

Caracterul „dinamic” al naturilor statice flamande.

Tema 4. Arta spaniolă din sec. XVII. Artă și religie.

Specificul picturii spaniole în sec. al XVII-lea.

Școli de artă spaniole.

Tematica religioasă în creația pictorilor spanioli.

Particularitățile stilistice în creația lui El Greco.

Trăsăturile creației lui Diego Velasquez.

Influența artei italiene asupra creației lui Jusepe Ribiera.

Tema 5. Arta franceză din sec. XVII. Principii clasiciste în artă.

Concepțiile clasicismului sau academismului francez și rolul lui în dezvoltarea artei europene.

Specificul arhitecturii franceze din sec. XVII.

Ansamblul rezidențial de la Versailles.

Caracterul decorativist al sculpturii franceze din sec. XVII.

Idealuri antice în pictura lui Nicolas Poussin.

Specificul peisajului clasicist.

Tematica țărănească în creația pictorilor provinciali.

Creația fraților Lenen.

Reflectarea tenebrosismului caravagist în creația lui George de Latour.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în baza: testelor, eseurilor, seminarelor (60% din nota finală), care este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului.

Evaluarea finală este exprimată prin examen la finele fiecărui semestru (40% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Borden D., *Arhitectura – o istorie vizuală*, Ed. Litera Internațional, București, 2009.
2. Botez-Crainic A., *Istoria artelor plastice*, vol. I-V. Ed. didactică și pedagogică, București, 1997-2002.
3. Florea V., Szekely G., *Mica enciclopedie de artă universală*. Ed. Litera, București-Chișinău, 2001.
4. Oprescu G., *Manual de istoria artei*, vol. I-V. Ed. Meridiane, București, 1985-1986.
5. Vătășeanu V., *Istoria artei*, vol. I., Ed. Didactică și Pedagogică, București 1967.
6. Vătășeanu V., *Istoria artei*, vol. II., Ed. Meridiane, București 1976.
7. Voitec-Dordea M., *Renaștere, baroc și rococo în arhitectura universală*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1994.

Opțională:

8. Argintescu A., *Vermeer. Un mare poet al realismului olandez*, București, 1967.
9. Balthes C., *Pictura flamandă și olandeză*, Muz., Brukental, 2004.

10. Burckhardt J., *Universul lui Rubens*, Ed. Meridiane, București, 1978.
11. Castria Francesca , *Pictura barocă „Două secole de minunați în pragul picturii moderne”*, Ed. Fundația Culturală Română, București, 1999.
12. Chisvasi S., *Natura statică*, Ed. Aquila, 2008.
13. *Enciclopedia picturii flamande și olandeze*, Ed. Meridiane, București, 1978.
14. Florea V., Szekely G., *Dicționar de artă universală*. Ed. Litera, București-Chișinău, 2001.
15. Kernbach V., *Dicționar de mitologie generală*, Ed. Albatros, București, 1995.
16. Lazarev V., *Vechi maeștri europeni*, Ed. Meridiane, București, 1977.
17. Philippot P., *Pictura flamandă și Renașterea italiană*, Ed. Meridiane, București, 1975.
18. Plietzsch Ed., *Pictori olandezi și flamanzi din secolul al XVII-lea*, București, 1978.
19. Prut C., *Dicționar de artă modernă*. București, Ed. Albatros, 1982.
20. Rozenberg J., *Rembrandt, viața și opera*, Ed. Meridiane, București, 1976.
21. Sterling Ch., *Natura moartă. Din antichitate până în zilele noastre*, București, 1970.

Denumirea programului de studii	GR, P DV
Ciclul	I licență
Denumirea cursului	Programa analitică la DESEN
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Studiul Artelor, Grafica și Metodologia instruirii
Titular de curs	Elaborat: Ana Simac, doctor în studiul artelor, conferențiar universitar, Ana Gobjilă, lector superior
Cadre didactice implicate	Ana Simac, doctor în studiul artelor, conferențiar universitar Constantin Bălan, conferențiar universitar Ana Gobjilă, lector superior Botnari Dumitru, doctor în pedagogie, conferențiar universitar Rusu Valentin, lector
e-mail	anasimac777@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.05.O.053	3	III	V	90	60	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Desen* include studierea bazelor fundamentale de reprezentare a formelor în spațiu, însușirea vocabularului vizual-plastic tradițional și modern, explorarea acestora într-un mod personal și expresiv .

Acest curs prevede cunoașterea legităților și metodelor de reprezentare în desen a proporțiilor, a raporturilor formale și tonale, a raporturilor de clarobscur.

Disciplina vizează studiul principiilor de transpunere a spațiului natural în cadrul plastic a figurii umane, cultivând și dezvoltând spiritual de analiză și interpretare plastică, sensibilitatea plastică.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Aprofundarea cunoștințelor și aptitudinilor în desen;
Studierea constructiv analitică a detaliilor figurii umane în desen;
Aplicarea metodelor de redare a figurii umane în desen;
Studierea principiilor aplicării perspectivei liniare și spațiale în procesul de studiu al desenului.
Aplicarea mijloace plastice în reprezentarea figurii.
Cultivarea viziuni originale în folosirea elemente de limbaj artistic-plastic și mijloacelor de expresie tradiționale și moderne.

Finalități de studii

să cunoască diverse procedee tehnice de lucru la desen;
să stăpânească compoziția în format;
să cunoască legile acordurilor și armoniilor tonale;
să construiască spațiul prin linie și ton;
să argumenteze importanța mijloacelor plastice de expresie în desen;
să enumere și să distingă etapele de reprezentare a desenului;
să cunoască legitățile de reprezentare a formelor pe suprafață;
să aplice procedee de generalizare în realizarea imaginii plastice;

Precondiții

Studentii trebuie să posede cunoștințe din anatomia plastică, metode de reprezentare a clarobscurului, tehnica valorafiei în creion.

Conținutul unităților de curs

1. Prelegere. Legitățile de bază în construcția figurii umane.

Proporțiile corpului uman. Studiarea constructiv analitică a figurii umane în desen.

Tehnici de reprezentare. Consolidarea cunoștințelor privind studiul scheletului, craniului, sistemii musculare plastice.

Principii structural-constructive în reprezentarea figurii umane. Mijloace plastice în reprezentarea figurii.

Principii de reprezentare a figurii umane statice și dinamice. Principii de reprezentare a figurii în poziția contraposto.

2. Studiu practic. Membrile superioare și inferioare după model din ghips.

Competențe: Aplicarea cunoștințelor anatomice în desenul artistic.

De a analiza și a memora construcția anatomică a membrilor superioare și inferioare umane.

De a reprezenta proporțiile, particularitățile plastice ale formei.

Construcția detaliată a formelor din diferite puncte de vedere. Studiul volumului și plasticii modelului.

3. Studiu practic. Desen de figură după un model din ghips (ecoreșeu).

Competențe: Studiul proporțiilor figurii umane și a particularităților constructive.

1. Paginația în format, determinarea formei mari în format, a poziției, caracterului formei.

2. Construcția anatomico-plastică, modelarea formelor.

3. Modelarea formelor, modelarea volumului, sistemului scheleto-muscular, a articulațiilor.

4. Clarobscurul, perspectiva spațială, detaliile, generalizarea.

Materiale: hârtie, creion, format A2, A1.

4. Studiu practic. Desen de figură după un model de ghips (Venera din Milos, Apolon etc.).

Competențe: Studiu plasticii anatomice a modelului, analiza constructivă a modelului, analiza proporțiilor, redarea unei expresivități în reprezentarea figurii.

1. Compoziția în format, poziția, mișcarea, dinamica.

2. Construcția anatomico-plastică.

3. Modelarea formelor, integrarea formelor.

4. Clarobscurul, volumul, perspectiva spațială, detaliile.

5. Integrarea și generalizarea, expresivitatea, integritatea siluetei.

Materiale: hârtie, creion, format A2.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei Desen se efectuează:

în baza realizării lucrărilor practice prevăzute de curriculum-ul disciplinei; soluționării ideilor individuale; posibilitatea și măiestria de transpunere în practică a cunoștințelor teoretice și abilităților; gradul de investigare, cercetare, auto instruire; volumul, numărul și calitatea schițelor și conceptelor plastice, calitatea lucrărilor practice, realizate în cadrul activităților auditoriale și lucrului individual.

Evaluarea curentă se realizează prin două atestări pe parcursul semestrului și ponderea notelor de la evaluarea curentă constituie 60% din nota finală.

Evaluarea finală la disciplina Desen se petrece sub formă de vizionare a tuturor lucrărilor practice, realizate pe parcursul semestrului atât în cadrul orelor de contact direct, cât și în cadrul activităților individuale. Vizionarea lucrărilor

practice este realizată de întregul colectiv profesoral-didactic al catedrei, nota constituind 40% din nota finală.

Bibliografie

1. Drabant Andras, *Bazele desenului*, ed. Casa, Oradea, 2011.
2. Koroknai Zsolt, *Tehnici de realizare a portretului*, ed. Casa, Oradea, 2011.
3. Liviu Stoica, Rasvan Dobos, *Desenul in arhitectura*, București 2010
4. Николай Ли, Основы учебного академического рисунка., М., Эксмо, 2005.
5. Р.В.Паранюшкин, Техника рисунка, Феникс, Ростов-на-Дону, 2002.
6. Беда И.В. Основы изобразительной грамоты: Рисунок. Живопись. Композиция. – М., 1981.
7. Кузин В.С. наброски и зарисовки. – М., Просвещение, 1991.
8. Медведев Л.Г. Формирование графического художественного образа на занятиях по рисунку. – М., 1986ю
9. Строгановская школа рисунка. М., Изд. «Сварог и К», 2001.
10. Готфрид Баммес. Изображение фигуры человека, М., Изд. «Сварог и К», 1999.

Denumirea programului de studii	Arte plastice, Arte decorative, Design interior, Design vestimentar, Educație tehnologică, Grafică, Pictură
Ciclul	I - Licență
Denumirea cursului	Pictura și compoziția
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, Catedra Pictură
Titular de curs	Ludmila Mokan-Vozian, dr., conf.
Cadre didactice implicate	Ludmila Mokan-Vozian, dr., conf.; Eleonora Brigalda, dr., prof.
e-mail	fapdcreanga@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiu individual
F.05.O.054	3	III	V	90	60	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul Pictura și compoziția este o disciplină de specialitate ce se studiază pe parcursul celor opt semestre ale planului de învățământ superior și presupune cultivarea cunoașterii artistice, spirituale prin dezvoltarea gândirii specifice, sensibilității și gustului estetic al studenților – viitori pictori, pedagogi, specialiști în domeniul designului. Cursul de pictură conține atât lecții practice, cât și prelegeri teoretice menite să familiarizeze studenții cu structuri vizuale inedite, să contribuie la dezvoltarea completă a imaginației lor creatoare, să-i introducă în cultura plastică națională și universală.

În cadrul cursului *Pictură* studenții vor însuși diverse modalități de reprezentare plastică, în special, prin intermediul culorii, a unor forme aplicate pe suport bidimensional (hârtie, carton, pânză, lemn, sticlă etc.) în diferite tehnici (acuarelă, guașă, temperă, pastel, acrilice, ulei etc.).

Pe parcursul anilor de studii studenții vor executa lucrări practice de diferite genuri: naturi statice, peisaje, portrete și compoziții figurative.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Familiarizarea studenților cu particularitățile genului figurativ în pictura de șevalet;
- Familiarizarea cu metodologia realizării figurii umane în pictura de șevalet;
- Studiarea tehnologiei picturii în ulei;
- Studiarea și exersarea tehnicii tradiționale de lucru în ulei;
- Aplicarea limbajului plastic, stilistic la realizarea figurii umane în pictură;
- Realizarea picturii de portret și figură în tehnica picturii în ulei.

Finalități de studii

La finele semestrului respectiv studenții vor fi apti:

- să cunoască particularitățile genului figurativ în pictura de șevalet;
- să cunoască și să aplice corect metodologia realizării figurii umane în pictura de șevalet;
- să cunoască tehnologia realizării picturii în ulei;
- să cunoască și să aplice în lucru tehnicile tradiționale de realizare ale picturii în ulei;
- să cunoască și să aplice în pictură legile acordurilor, armoniei și expresivității cromatice;
- să aplice limbajul stilistic propriu picturii în ulei;
- să organizeze spațiul plastic în baza legităților compoziționale;
- să realizeze picturi gen portret/ figură în tehnica picturii în ulei.

Precondiții

Pentru a asculta acest curs, studenții trebuie să posede competențe gnoseologice și praxiologice preliminare în domeniul desenului, bazelor compoziției, coloristicii, istoriei artei universale și naționale.

Conținutul unităților de curs

Semestrul V.

- Tema 1. Prelegere: **Studiul acordurilor și armoniei coloristice.** Dominanta și rolul ei în armonie. Game coloristice. Modelarea culorilor și modularea culorilor. Camertonul în pictură.
- Tema 2. Prelegere: **Figura umană în pictură.** Anatomia plastică și proporțiile corpului uman în pictura universală și națională. Corpul în mișcare, în racursiu. Etapele studiului de figură din natură.
- Tema 3. Studiu practic: **Portret cu mâini pe fundal luminos.** Expresia și atitudinea caracteristice modelului în raport cu trăsăturile fizice și psihice ale acestuia. Materiale: ulei, carton, pânză/ format – 45x70 cm.
- Tema 4. Studiu practic: **Figuri în contrajur.** Figura umană ca pretext pentru realizarea unor studii asupra luminii (contrajur), a unor raporturi cromatice. Materiale: ulei, carton, pânză/ format – 55x80 cm.
- Tema 5. Studiu practic: **Figură îmbrăcată în mișcare simplă.** Reprezentarea figurii umane în mișcare, fixând proporțiile, ținuta și vestimentația epocii. Materiale: ulei, carton, pânză/ format – 55x80 cm.
- Tema 6. Studiu practic: **Natură statică formată din 3-4 obiecte și draperii albe pe fundal alb („negru pe alb”).** Modelarea formelor prin ton, culoare, utilizând legile acordurilor, armoniei și expresivității cromatice, legile contrastelor de culoare. Materiale: ulei, carton, pânză/ format – 80x80 cm.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a competențelor formate în cadrul cursului *Pictură* se efectuează în baza: lucrărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționării ideilor individuale; abilității tehnologice de transpunere în material și tehnica artistică; posibilității și măiestriei de aplicare a limbajului plastic (60% din nota finală), care este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului.

Evaluarea finală este exprimată prin prezentarea portofoliului cu lucrări finale și vizionare la finele fiecărui semestru (40% din nota finală).

Analiza critică individuală și în grup a lucrărilor. Consulting între profesorii care activează la catedră.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Larousse. *Pictura. Secrete și dezvăluiri.* București: RAO, 2004
2. Lăzărescu L. *Pictura în ulei.* Iași: Polirom, 2009
3. Mihalcu M. *Fața nevăzută a formei și culorii.* București: Ed. Tehnică, 1996
4. Pip S. *The Artist's Handbook: A complete professional guide to materials and techniques.* London: Arcturus Publishing Ltd, 2003
5. Szolt K. *Tehnici de realizare a portretului.* Oradea: Casa, 2012
6. Барбер Б. *Рисуем фигуру человека: базовый и продвинутой методы* [пер. с англ. Т. О. Новиковой]. Москва: Эксмо, 2013

Opțională:

1. Berger R. *Descoperirea picturii, vol. I-III.* București: Meridiane, 1975
2. Sava V. *Tehnici artistice între tradiție și modernitate.* Iași: Artes, 2009

Denumirea programului de studii	Design Vestimentar
Ciclul	I, Licența
Denumirea cursului	Ceramica artistică
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, catedra Arta Decorativă
Titular de curs	Șugjda Svetlana, lector superior
Cadre didactice implicate	Șugjda Svetlana, lector superior
e-mail	shugjda@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anu I	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.05.O.159	2	III	V	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina „Ceramica artistică” este o disciplină de specialitatea arta decorativă. Se studiază principiile generale artistice și tehnologice despre ceramica. În cadrul cursului studenții să studieze proprietățile plastice ale materiei prime, principiile de decorarea și ornarea a formelor, arderea a argilei.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Însușirea materiei de studiu la obiectul ceramica artistică.
- Operarea liberă cu principii de orden compozițional-volumetrică.
- Alegerea adecvată a legităților, metodelor și principiilor de construire a compozițiilor decorative volumetrice în material.
- Dezvoltarea formei de gândire și gust estetic.
- Aplicarea cunoștințe acumulate în urma studierii bazelor artei decorative la executarea lucrărilor în ceramică la nivel profesionist.
- Pregătirea viitorii profesori-plasticieni pentru activitatea pedagogica.
- Crearea operei de artă originale.
- Elaborarea noi idei, soluții în tratarea spațiului plastic.

Finalități de studii

- Să cunoască proprietățile plastice ale materiei prime.
- Să studieze paralel procesul tehnologic de modelare.
- Să cunoască smalțul transparent, angoba, emalul și pigmentii de ceramică
- Să cerceteze tradițiile naționale reflectate m operele la arta decorativă aplicată (în ceramică) ale meșterilor populari
- Să însușească principiile de decorarea și ornarea a formelor volumetrice și frontale.

Precondiții

Studenții trebuie să posede cunoștințe din cursul de geometrie, chimie și fizică din liceu. Deasemenea studenții trebuie să cunoască principiile de baza a desenul, pictura și compoziția în jurul cursului școlii de arte plastice pentru copii.

Conținutul unităților de curs

Tema generală: talgere decorative cu decor vegetal stilizat.

- Angob. Angobarea, ca unul din procedee de ornarea a obiectelor de ceramica.
- Modelarea talgerelor decorative în materia primă lut.
- Căutări plastice a talgerelor decorative cu decor stilizat.
- Decorarea talgerelor cu angob colorat. Materiale: hîrtie transparentă(de calc), angobe cromate.
- Smălțuirea talgerelor decorative.

Strategii de evaluare

Evaluarea finală constă în prezentarea lucrărilor practice (obiectelor de ceramica).

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează 2 evaluări pe semestru. Prima evaluarea în baza: realizărilor lucrărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționării ideilor individuale. A doua evaluarea - posibilitatea și măiestria de transpunere în material a cunoștințelor teoretice; gradul de investigare, cercetare, autoinstruire; volumul și numărul variantelor de lucru. (60 % din nota finală).

Evaluarea finală este confirmată în sfârșitul semestrului în cadrul examenului (vizionarea) 40 % și evaluarea curentă 60%.

Bibliografie

Obigatorie:

- Acunova L.F. *Tehnologia proizvodstva hudojestvennih cheramiceschih izdelii*. „Vîșșiaia școla”, 1984.
- Brion M. *Arta abstractă, Meridiane*, București, 1972.
- Daghi I. *Compoziția decorativă volumetrică*, Chișinău 2013
- Djeki Ātkin *Keramika dlea nacinaiuschih*. „Art-rodnik”, Moskva, 2006
- Miclașevschii A.I. *Tehnologia hudojestvennoi cheramichi*. „Izdatelistvo literaturî po stroitelistvu”. Leningrad, 1971

Opțională:

- Doloros Ros *Cheramica*, Ast-press kniga, Moskva 2003.
- Poverin A. *Gonciarnoe delo*, Ast-press kniga, Moskva 2006
- Roșu G. *Ceramica tradițională din România*, București 2012

Denumirea programului de studii	Arta Decorativă, DV
Ciclul	I
Denumirea cursului	Sculptura
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Arte Plastice si Design,catedra Arta Decorativa
Titular de curs	Zderciuc Ion
Cadre didactice implicate	Zderciuc Ion
e-mail	artadecorativa@mail.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.05.A.059	2	III	V	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul de sculptură își propune să pună bazele înțelegerii a volumului, formei, spațiului și elementelor plastice, a tehnicii și tehnologiei sculpturii. Scopul cursului e de a pune bazele educației plastice a studentului. Modelajul este un obiect, care dezvoltă capacitatea gândirii spațiale. Studenții au posibilitatea de a sesiza și a cunoaște volumul și aprecierea lui în spațiu, reprezentarea lui prin cunoașterea anumitor legături și procedee plastic

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive: studentul va demonstra cunoașterea noțiunilor fundamentale și calitățile diferitor materiale utilizate în sculptură.

Competențe de învățare: să opereze cu măiestrie și virtuozitate diferite materiale sculpturale pentru a reprezenta studii și opere originale.

Competențe de aplicare: se vor manifesta în utilizarea principiilor de construire artistică, în aplicarea corectă a metodelor potrivite pentru organizarea spațiului plastic.

Competențe de analiză: să se exprime prin determinarea relațiilor cu alte științe cu caracter de cercetare, să cunoască creația sculptorilor din arta universală și națională.

Competențe de comunicare: să se exprime în deprinderea și priceperea noilor idei, soluții în tratarea spațiului plastic, prin care se desfășoară autoevaluarea și evaluarea reciprocă a demersului didactic

Finalități de studii realizate la finele cursului

- să utilizeze principiile de bază în realizarea obiectivelor practice
- să utilizeze principiile compoziționale în realizarea tehnologiilor artistice în cadrul obiectelor de ansamblu plastic
- să realizeze principiul echilibrului și integrității;
- să exprime plastic sentimente și emoții;
- să elaboreze noi idei, soluții în tratarea spațiului plastic.
să aplice corect principiile de stilizare și abstractizare în sculptură

Precondiții

Studenții să cunoască legitățile și metodele de elaborare a formelor plastice. Trebuie să distingă locul formei în crearea operelor de artă, să posede principiile unității în varietate și varietății în unitate, principiul echilibrului și integrității. Să elaboreze noi idei, soluții în tratarea spațiului plastic.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Prelegere. Arta sculpturii și formele ei.

Sculptura și dezvoltarea ei pe parcursul secolelor.

Sculptura-ramură a artei plastice ce oglindește realitatea în coordonatele tridimensionalului: volumului și spațiului. Formele de sculptură: rotundă, relief.

Felurile de sculptură: monumentală, monumentală-decorativă. de șevalet.

Tema 2. Prelegere. Atelierul și utilajul necesar pentru modelare.

Cunoașterea cu atelierul utilajului necesar pentru efectuarea lucrului practic.

Modele, dalta, gardina, compas, spit, eboșuare, ș.a. întrebuințarea lor.

Modul de păstrare a materialelor: lutul, plastelina, ghipsul, metalul, piatra, lemnul și a inventarului.

Pregătirea locului de muncă. însemnătatea luminii de zi și cele artificiale.

Tema 3. Prelegere. Ornamentul

Felurile și principiile modelării ornamentului în sculptură.

Ornamentul în arta plastică sculpturală.

Evoluția, întrebuințarea lui ca element decorativ arhitectural.

Tradițiile artei ornamentale. Ornamentul național și legătura organică cu obiectul ornamentat.

Felurile ornamentului după formă, structură și construirea lor.

Tema 4. Studiu practic. Desenarea schiței de ornament.

Principiile de compunere a ornamentului.

Principiile stilizării, ritmului, simetriei, echilibrului, contrastului.

Motivul ornamental și desenarea concretă a schiței ornamentului după stil.

Tema 5. Studiu practic. Ornamentul.

Pregătirea plasei și a fondalului de lut, a materialelor necesare și a instrumentelor.

Trecerea desenului pe fondalul de lut.

Găsirea nivelurilor dorite de reliefare a formelor. executarea practică a ornamentului. îndeplinirea individuală a compoziției ornamentului.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formare: Se vor îndeplini lucrări grafice, la temele de studiu, conform variantelor indicate, lucrări de control, care vor fi adunate în portofoliu și prezentate la examen (60% din nota finală).

Evaluarea finală. Răspunsul propriu zis al studenților la examen oral/scris apreciat cu note tradiționale (de la 1 la 10). Nota atribuită la examen constituie 40% din nota finală.

Bibliografie obligatorie:

1. Iancău V., *Reprezentări geometrice și desen tehnic*. București, 1982
2. Vasilescu E., *Desen tehnic industrial*. București, 1995
3. Vatavu A., B.Lutcov, V. Răileanu. *Indicații metodice pentru elaborarea și îndeplinirea desenelor tehnice cu angrenaje filetate*. Chișinău, 2002
4. Negomireanu I., *Noțiuni introductive în desen tehnic*. București, 1979
5. M. Ceapă, Gh. Popovici., *Desen tehnic*. Cotarea. Chișinău, 2002
6. E. Vasilescu, *Desen tehnic industrial*, ed. Tehnică, București, 1995
7. D. Borisov, Cercenie, Moscova, Prosveșenie, 1990
8. Răileanu V., Ceban E., *Desenul de construcții în aplicații*, Chișinău, 2014
9. Рэйлян В. Чебан Е., *Строительное черчение в практике*, Кишинев, 2014.
10. Рэйлян В. Чебан Е., *Proiectarea ergonomică a mobilei*, Chișinău, 2015.

Bibliografie opțională:

1. Negomireanu I. Noțiuni introductive în desen tehnic. București, 1979.
2. А.Д. Бодвинников, *Сборник задач по черчению*, Москва, Просвещение, 1989.
3. Băgaru A., *Îndrumări metodice pentru disciplina desen tehnic*, Editura didactică și pedagogică, București, 1982.

4. Cheorghe Husein, "*Desen tehnic de specialitate*", Editura didactică și pedagogică, București, 1995.
5. Ilie Negomireanu, "*Noțiuni introductive de desen tehnic*", Editura didactică și pedagogică, București, 1980.
6. Gheorgiu, A. "*Tehnica desenului perspectiv în construcții și arhitectură*". București, Editura Tehnică, 1983.
7. Horia Teodoru. "*Perspectiva*". București, Editura didactica și pedagogică, 1968.

Denumirea programului de studii	Arta Decorativă, DV
Ciclul	I
Denumirea cursului	Plastica formei
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea de Arte Plastice si Design,catedra Arta Decorativa
Titular de curs	Zderciuc Ion
Cadre didactice implicate	Zderciuc Ion
e-mail	artadecorativa@mail.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.05.A.060	2	III	V	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
<p>Cursul de Plastica formei își propune să pună bazele înțelegerii a volumului, formei, spațiului și elementelor plastice, a tehnicii și tehnologiei sculpturii. Scopul cursului e de a pune bazele educației plastice a studentului. Modelajul este un obiect, care dezvoltă capacitatea gândirii spațiale. Studenții au posibilitatea de a sesiza și a cunoaște volumul și aprecierea lui în spațiu, reprezentarea lui prin cunoașterea anumitor legături și procedee plastic</p>
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
<p>Competențe cognitive: studentul va demonstra cunoașterea noțiunilor fundamentale și calitățile diferitor materiale utilizate în sculptură.</p> <p>Competențe de învățare: să opereze cu măiestrie și virtuozitate diferite materiale sculpturale pentru a reprezenta studii și opere originale.</p> <p>Competențe de aplicare: se vor manifesta în utilizarea principiilor de construire artistică, în aplicarea corectă a metodelor potrivite pentru organizarea spațiului plastic.</p> <p>Competențe de analiză: să se exprime prin determinarea relațiilor cu alte științe cu caracter de cercetare, să cunoască creația sculptorilor din arta universală și națională.</p> <p>Competențe de comunicare: să se exprime în deprinderea și priceperea noilor idei, soluții în tratarea spațiului plastic, prin care se desfășoară autoevaluarea și evaluarea reciprocă a demersului didactic</p>
Finalități de studii realizate la finele cursului
<ul style="list-style-type: none"> • să utilizeze principiile de bază în realizarea obiectivelor practice • să utilizeze principiile compoziționale în realizarea tehnologiilor artistice în cadrul obiectelor de ansamblu plastic • să realizeze principiul echilibrului și integrității; • să exprime plastic sentimente și emoții; • să elaboreze noi idei, soluții în tratarea spațiului plastic. <p>să aplice corect principiile de stilizare și abstractizare în sculptură</p>
Precondiții
<p>Studenții să cunoască legitățile și metodele de elaborare a formelor plastice. Trebuie să distingă locul formei în crearea operelor de artă, să posedze principiile unității în varietate și varietății în unitate, principiul echilibrului și integrității. Să elaboreze noi idei, soluții în tratarea spațiului plastic.</p>

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Prelegere. Artă sculpturii și formele ei.

Sculptura și dezvoltarea ei pe parcursul secolelor.

Sculptura-ramură a artei plastice ce oglindește realitatea în coordonatele tridimensionalului: volumului și spațiului. Formele de sculptură: rotundă, relief.

Felurile de sculptură: monumentală, monumentală-decorativă. de șevalet.

Tema 2. Prelegere. Atelierul și utilajul necesar pentru modelare.

Cunoașterea cu atelierul utilajului necesar pentru efectuarea lucrului practic.

Modele, dalta, gardina, compas, spit, eboșuare, ș.a. întrebuințarea lor.

Modul de păstrare a materialelor: lutul, plastelina, ghipsul, metalul, piatra, lemnul și a inventarului.

Pregătirea locului de muncă. însemnătatea luminii de zi și cele artificiale.

Tema 3. Prelegere. Ornamentul

Felurile și principiile modelării ornamentului în sculptură.

Ornamentul în arta plastică sculpturală.

Evoluția, întrebuințarea lui ca element decorativ arhitectural.

Tradițiile artei ornamentale. Ornamentul național și legătura organică cu obiectul ornamentat.

Felurile ornamentului după formă, structură și construirea lor.

Tema 4. Studiu practic. Desenarea schiței de ornament.

Principiile de compunere a ornamentului.

Principiile stilizării, ritmului, simetriei, echilibrului, contrastului.

Motivul ornamental și desenarea concretă a schiței ornamentului după stil.

Tema 5. Studiu practic. Ornamentul.

Pregătirea plasei și a fondalului de lut, a materialelor necesare și a instrumentelor.

Trecerea desenului pe fondalul de lut.

Găsirea nivelurilor dorite de reliefare a formelor. executarea practică a ornamentului. îndeplinirea individuală a compoziției ornamentului.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formare: Se vor îndeplini lucrări grafice, la temele de studiu, conform variantelor indicate, lucrări de control, care vor fi adunate în portofoliu și prezentate la examen (60% din nota finală).

Evaluarea finală. Răspunsul propriu zis al studenților la examen oral/scris apreciat cu note tradiționale (de la 1 la 10). Nota atribuită la examen constituie 40% din nota finală.

Denumirea programului de studii	Design Vestimentar, Educatie Tehnologica, Design Interior, Arta Plastica, Arta Decorativa
Ciclul	I licenta
Denumirea cursului	Prelucrarea artistica a pielii
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice si Design, catedra Arta Decorativa
Titular de curs	Prangache Liuba
Cadre didactice implicate	Prangache Liuba
e-mail	liuba_prangache@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.05.A.061	2	III	V	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul Prelucrarea artistica a pielii are ca scop formarea de deprinderi artistice, spirituale, sensibilitatii si gustului estetic ca viitori artisti plastici, designeri, pedagogi. Cursul contine lectii practice si prelegeri teoretice menite sa familiarizeze studentii cu compozitii artistice executate din pele, sa contribue la dezvoltarea imaginatiei lor creatoare, sa-i introduca in cultura plastica decorativa nationala si universala. In cadrul cursului se vor insusi diverse modalitati de elaborare a compozitiilor si reprezentarea lor plastica prin intermediul formelor si tehnicilor variate.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Să determine conținutul și principiile de realizare a obiectului de studiu „Prelucrarea artistică a pielii”;
- Sa aplice cunostinte acumulate in urma studierii Bazelor Artei Decorative, Istoria Artelor Plastice la executarea lucrarilor într-o compoziție modernă de piele;
Să aplice cunoștințele și metodele de lucru din arta pielii, din istoria prelucrării artistice a pielii din Basarabia-Tarile Europene și să utilizeze aceste cunostinte într-un proiect de piele artistic;

Finalități de studii

- Să utilizeze diverse procedee și metode tehnologice în executarea unei lucrări din piele;
- Să aplice cunoștințele acumulate în urma studierii Bazelor Artei Decorative, Istoria Artelor Plastice la executarea lucrărilor și proiectelor de piele la un nivel profesionist.
- Să evalueze obiectiv cunoștințele, aptitudinile și priceperile în arta pielii;
- Să poată crea o simbioză dintre idee, concepția artistică și transpunerea proiectului de piele în material;
- Să consolideze cunoștințe în domeniul pielii și implicarea lor în școli, colegii, licee de arte plastice și școli de cultură generală;
- Să urmărească prin alternarea analizei cu sinteza interpretării și prelucrării decorative, a structurilor și facturilor naturale și artificiale într-un proiect de piele;
- Să elaboreze noi idei ce țin de dezvoltarea capacităților de racordare a intenției compoziționale cu posibilitatea materialelor din piele și a limitelor impuse de tehnicile de transpunere.

Precondiții

Studentii trebuie să cunoască legitățile fundamentale și principiile de construcție și realizare ale unei compoziții decorative din piele. E necesar să mai cunoască specificul formelor calde și reci într-o compoziție artistică în prelucrarea pielei.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. **Arta prelucrării artistice a pielei.** Istoria prelucrării artistice a lucrărilor din piele. Caracteristica, specificul și clasificarea lucrărilor din piele în Basarabia și a țărilor europene. Spațiul cromatic în arta profesionistă. Sinteza dintre ele. Evoluția în timp și spațiu.

Tema 2. **Compoziție cu tematica abstractă în piele „Tridimensională”.** (în forma de geanta-plic, mini-geanta etc.). Compoziția abstractă improvizarea și stilizarea ornamentelor într-o lucrare practică volumetrică. Executarea schitei-proiect a unei lucrări în piele.

Tema 3. **Metode compozitionale.** Regulile de bază ale compoziției - simetria, asimetria, ritmul, alternanța, centrul de interes – efectuată în tehnica imprimării manuale. Compoziția volumetrică frontală.

Tema 4. **Transpunerea în material a proiectului artistic.** Transpunerea unui proiect în piele, folosind tehnica reliefului frontal - „Tridimensională”.

Strategii de evaluare

Se efectuează două evaluări pe semestru în forma de lucrări grafice și proiecte transpuse în material. **Evaluarea curentă** a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în baza: realizărilor lucrărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționării ideilor individuale; gradul de investigare, cercetare, auto instruire; volumul și numărul variantelor de lucru; (60% din nota finală). **Evaluarea finală** este confirmată în sfârșitul semestrului în cadrul examenului 40 % și evaluarea curentă 60%. **Vizionarea.**

Bibliografie

Obligatorie:

1. Brion M. Arta abstractă. „Meridiane”, București, 1972.
2. Marian S. Cromatica poporului român. București, 1982.
3. Olteanu, Șerban. Meșteșugurile din Țara românească și Moldova în Evul Mediu. București, 1969.

Opțională:

1. Prut C. Dicționar de Artă Modernă.
2. Pascari I. Călătorie în lumea formelor. „Meridiane”, București, 1974.

Denumirea programului de studii	Design Vestimentar, Educatie Tehnologica, Design Interior, Arta Plastica, Arta Decorativa
Ciclul	I licenta
Denumirea cursului	Marochinaria
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice si Design, catedra Arta Decorativa
Titular de curs	Prangache Liuba
Cadre didactice implicate	Prangache Liuba
e-mail	liuba_prangache@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.05.A.062	2	III	V	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul Marochinaria are ca scop formarea de deprinderi artistice, spirituale, sensibilitatii si gustului estetic ca viitori artisti plastici, designeri, pedagogi. Cursul contine lectii practice si prelegeri teoretice menite sa familiarizeze studentii cu compozitii artistice executate din pele, sa contribue la dezvoltarea imaginatiei lor creatoare, sa-i introduca in cultura plastica decorativa nationala si universala. In cadrul cursului se vor insusi diverse modalitati de elaborare a compozitiilor si reprezentarea lor plastica prin intermediul formelor si tehnicilor variate.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Să determine conținutul și principiile de realizare a obiectului de studiu „Prelucrarea artistică a pielii”;
- Sa aplice cunostinte acumulate in urma studierii Bazelor Artei Decorative, Istoria Artelor Plastice la executarea lucrarilor într-o compoziție modernă de piele;
Să aplice cunoștințele și metodele de lucru din arta pielii, din istoria prelucrării artistice a pielii din Basarabia-Tarile Europene și să utilizeze aceste cunostinte într-un proiect de piele artistic;

Finalități de studii

- Să utilizeze diverse procedee și metode tehnologice în executarea unei lucrări din piele;
- Să aplice cunoștințele acumulate în urma studierii Bazelor Artei Decorative, Istoria Artelor Plastice la executarea lucrărilor și proiectelor de piele la un nivel profesionist.
- Să evalueze obiectiv cunoștințele, aptitudinile și priceperile în arta pielii;
- Să poată crea o simbioză dintre idee, concepția artistică și transpunerea proiectului de piele în material;
- Să consolideze cunoștințe în domeniul pielii și implicarea lor în școli, colegii, licee de arte plastice și școli de cultură generală;
- Să urmărească prin alternarea analizei cu sinteza interpretării și prelucrării decorative, a structurilor și facturilor naturale și artificiale într-un proiect de piele;
- Să elaboreze noi idei ce țin de dezvoltarea capacităților de racordare a intenției compoziționale cu posibilitatea materialelor din piele și a limitelor impuse de tehnicile de transpunere.

Precondiții

Studentii trebuie să cunoască legăturile fundamentale și principiile de construcție și realizare ale unei compoziții decorative din piele. E necesar să mai cunoască specificul formelor calde și reci într-o compoziție artistică în prelucrarea pielei.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. **Arta prelucrării artistice a pielei.** Istoria prelucrării artistice a lucrărilor din piele. Caracteristica, specificul și clasificarea lucrărilor din piele în Basarabia și a țărilor europene. Spațiul cromatic în arta profesionistă. Sinteza dintre ele. Evoluția în timp și spațiu.

Tema 2. **Compoziție cu tematica abstractă în piele „Tridimensională”.** (în forma de geantă-plic, mini-geantă etc.). Compoziția abstractă improvizarea și stilizarea ornamentelor într-o lucrare practică volumetrică. Executarea schitei-proiect a unei lucrări în piele.

Tema 3. **Metode compozitionale.** Regulile de bază ale compoziției - simetria, asimetria, ritmul, alternanța, centrul de interes – efectuată în tehnica imprimării manuale. Compoziția volumetrică frontală.

Tema 4. **Transpunerea în material a proiectului artistic.** Transpunerea unui proiect în piele, folosind tehnica reliefului frontal - „Tridimensională”.

Strategii de evaluare

Se efectuează două evaluări pe semestru în forma de lucrări grafice și proiecte transpuse în material. **Evaluarea curentă** a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în baza: realizării lucrărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționării ideilor individuale; gradul de investigare, cercetare, auto instruire; volumul și numărul variantelor de lucru; (60% din nota finală). **Evaluarea finală** este confirmată în sfârșitul semestrului în cadrul examenului 40 % și evaluarea curentă 60%. **Vizionarea.**

Bibliografie

Obligatorie:

1. Brion M. Arta abstractă. „Meridiane”, București, 1972.
2. Marian S. Cromatica poporului român. București, 1982.
3. Olteanu, Șerban. Meșteșugurile din Țara românească și Moldova în Evul Mediu. București, 1969.

Opțională:

1. Prut C. Dicționar de Artă Modernă.
2. Pascari I. Călătorie în lumea formelor. „Meridiane”, București, 1974.

Denumirea programului de studii	Design vestimentar
Ciclul	I
Denumirea cursului	Proiect artistic
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea „Arta Plastice și Design”, catedra „Arta Decorativă”
Titular de curs	Nina Botezat
Cadre didactice implicate	Ajder Ecaterina conf.univ., Nina Botezat
e-mail	nataliadanila@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.05.O.055	3	III	V	90	60	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul „*Proiectarea artistică*” presupune însușirea de către studenți a legităților fundamentale ce țin de proiectarea artistică a costumului, studierea principiilor compoziționale, cercetarea stilurilor vestimentare: tradiționale și netradiționale ce furnizează colecții vestimentare diverse după caracter, destinație, vârstă. Direcția de studiu a cursului își propune formarea specialiștilor pentru un domeniu complex cum este cel al modei. În cadrul cursului respectiv se achiziționează deprinderi practice și abilități creative a viitorilor designeri vestimentari, cultivarea competențelor profesionale în proiectarea artistică a costumului, construirea logică a acțiunii creative, realizarea proiectului artistic și pregătirea lui pentru transpunerea în material. Cursul are caracter interdisciplinar și devine un ajutor indispensabil în lucrul practic, la alte discipline de specialitate: „Arhitectonica”, „Proiectarea tehnică”, „Desenul și culoarea în compoziția costumului”, „Istoria costumului”, etc.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Noțiuni introductive în materie de design;
- Asimilarea unui vocabular de specialitate și a unei culturi generale profesionale;
- Realizarea schițelor produselor de îmbrăcăminte;
- Crearea propriului stil de lucru;
- Deprinderea tehnicilor de execuție a proiectelor la nivel de PC și la nivel manual;
- Însușirea și familiarizarea fundamentelor design-ului vestimentar în proiectarea artistică a costumului;
- Determinarea gradului de complexitate a mijloacelor compoziționale în realizarea proiectelor creative;
- Cunoașterea și determinarea etapelor de executare a proiectelor artistice;
- Determinarea proprietăților design-ului vestimentar: ideea conceptuală, etapa experimentelor conceptuale cu forma, culoarea, factura, stilul;
- Cultivarea abilităților creative în procesul planificării și realizării „design-proiectului” conform etapelor de reluare – imitare – inovație.

Finalități de studii realizate la finele cursului

- Să cunoască limbajul artistico-plastic a design-ului vestimentar;
- Să cunoască principiile de bază ale proiectării artistice;
- Să aplice mijloacele compoziției: repetiția, gradația, centrul de interes, proporționalitatea, armonia, ritmul, simetria, asimetria, contrastul, nuanța în organizarea structurii colecției vestimentare;
- Să cunoască modalitățile de stilizare și interpretare decorativă a confecțiilor vestimentare;
- Să determine gradul de complexitate a mijloacelor compoziționale în transformarea chipului realist în cel stilizat (formarea simbolului semantic);
- Să utilizeze idei și soluții noi în tratarea proiectelor artistice;
- Se transpună cunoștințele acumulate în lucrările practice interdisciplinare proiectării artistice a costumului.

Precondiții

Studenții trebuie să cunoască principiile de bază ale proiectării artistice a costumului, să identifice și determine

proprietățile design-ului vestimentar studiate în anul precedent la obiecte de specialitate, se cunoască bine mijloacele și legitățile compoziției; se fie capabili să schițeze ideile sale conceptuale ; se cunoască tehnicile grafice utilizate la proiectare artistică a costumului.

Unități de curs

1. Rolul ornamentelor în orchestrarea conținutului costumului național.
2. Tradițiile costumului național. Stilul etno-folcloric.
3. Furnizarea confecțiilor vestimentare în sisteme mixte cu compoziții deschise și închise.
4. Proporția și raportul în vestimentația etno-folclorică.
5. Conținutul plastic a motivelor ornamentale. Ornamentul în costum.
6. Executarea frizei ornamentale după legile elaborării ornamentelor naționale.
7. Decorul și garnisirea artistică a costumului etnic.
8. Proiectarea artistică a costumelor în stil etno-folcloric cu apel de reluare.
9. Elaborarea proiectului artistic în stil internațional cu apel de inovare.
10. Vestimentația pentru bărbați, preferințele stilistice. Imaginea noului bărbat.
11. Clasificarea costumului bărbătesc după stil, gen, destinație.
12. Sugestiile chipului inovativ în vestimentația masculină.

Aplicație practică sem. V: studenții trebuie să execute un proiect artistic format A1. Cromatica și tema proiectului va corespunde programei analitice. Tehnica de executare - la libera alegere.

Metode și tehnici de predare și învățare

- Tehnici informative;
- Tehnici aplicative;
- Tehnici evaluative;
- Metode: expozitive, interogative, active, etc.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă: constă din 2 evaluări efectuate timp de un semestru, care demonstrează nivelul materialului însușit la prelegeri și exersat la lecțiile practice, în formă de proiecte artistice. La finele semestrului se notează prezentarea grafică, varietățile compoziționale, diversitatea și perceperea limbajului artistico-plastic ce permite materializarea ideilor concepute și realizate de către student. Timp de un semestru se realizează 2-3 „proiecte – crochiuri” artistice formatul A3, unul din care va fi prezentat la vizionare (examen).

Evaluarea finală este exprimată printr-o notă, care permite promovarea studentului în etapa următoare a procesului didactic;

- Analiza individuală și în grup a lucrărilor;
- Analiza gradului de integrare a ideii și a transunerii ei practică;
- Verificări pe parcurs, vizionare (*examen*);

Evaluarea finală constă din examen (40% din nota finală) și evaluarea curentă (60% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Curteza A., Design vestimentar. Noțiuni fundamentale, București, 2003;
2. Nanu Adina, Arta pe om. Look-ul și înțelesul semnelor vestimentare, București, 2001;
3. Spânu Constantin, Bazele modelării artistice, Chișinău, Tehnica INFO, 2001;

Opțională:

4. Bădulescu R., Educația plastică, Ed. Humanitas educațional, București, 2000;
5. Козлова Т.В., Основы теории проектирования костюма: учеб. для вузов, М., Легпромбытиздат, 1988;

Denumirea programului de studii	DI, DV, AP, ET, AD, P
Ciclul	I Licență
Denumirea cursului	Prelucrarea imaginii la calc.
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Studiul Artelor, Grafică și Metodologia instruirii
Titular de curs	Cucereavii A., lector superior
Cadre didactice implicate	Herta V., lector superior, Alexandru Ermurache, lector superior
e-mail	svmunt@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.05.O.056	2	III	V	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
<p><i>Grafica de computer</i> include aprofundarea cunoștințelor pentru ajustarea imaginilor și utilizarea lor în proiecte concrete. Cursul are caracter interdisciplinar, presupunând acumularea cunoștințelor și experiențelor însușite la disciplinele: Informatică, grafica de computer, Desen, Pictura, Bazele compoziției.</p> <p>Scopul disciplinei <i>Prelucrarea artistică a imaginii</i> constă în dezvoltarea competențelor tehnice și estetice vizând cultivarea competențelor în elaborarea imaginii grafice la computer, realizarea proiectului grafic și pregătirea lui pentru transpunerea în material. Însușirile acumulate pe parcursul anilor de studii vor fi utile în domeniul graficii pentru viitoarele specialități; <i>ilustratori de carte, design-grafic, poligrafie, web-design, grafică multimedia, 3d-grafică etc.</i></p>
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
<ul style="list-style-type: none">
• Cunoașterea metodelor principale a tehnologiilor digitale în grafica computerizată;
• Acumularea cunoștințelor despre sistemele de operare;
• Crearea modelelor de culoare, modificarea și calibrarea regimului de culoare;
• Definirea particularităților de realizare a cromaticii în designul grafic;
• Destingerea ramurilor și specificului graficii bidimensionale (<i>rastru, vector, fractal</i>);
• Cunoașterea metodelor de aplicare a caracterelor în design;
Finalități de studii realizate la finele cursului
<ul style="list-style-type: none">
• Să utilizeze programele din pachetul Adobe Creative Suite (<i>Photoshop, Illustrator,</i>) în grafică și design;
• Să aplice formatarea corectă a textului în dependență de cerințele proiectului;
• Să converteze textul și imagini rastru în vector;
• Să aplice posibilitățile de lucru a diverselor programe într-un proiect comun;
• Să evalueze proiectele realizate;
• Să modeleze activitatea de realizare a unui proiect în echipă;
• Să proiecteze de sine stătător un concept creativ în domeniul designului grafic;
• Să realizeze diverse materiale și tehnici de lucru în desen;
• Să aplice posibilitățile de lucru în compozițiile frontal-volumetrice;
• Să utilizeze diferite metode de reprezentare a formei grafice;

- Să aplice corect principiile de stilizare și abstractizare în creația sa;
- Să exprime limbajul decorativității în grafica de computer;
- Să aplice formatarea corectă a textului în dependență de cerințele proiectului;
- Să aplice posibilitățile de lucru a diverselor programe într-un proiect comun;
- Să autoevalueze obiectiv cunoștințele, aptitudinile și priceperile la desen grafic.

Precondiții

Studentii trebuie să posede metodele fundamentale a tehnologiilor informaționale, să cunoască elementele de bază pentru crearea unei compoziții bidimensionale (Photoshop, Illustrator), să aplice cunoștințele în vederea elaborării și redactării imaginii rastru, să distingă etapele de executare a unui proiect.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Prelegere. *Formarea conturului în Adobe Illustrator.*

Inițiere în domeniul programei vectoriale. Linia - ca instrument principal pentru desenarea conturului obiectelor. Segmentele unei linii de contur – curbele Bezie. Punctele de reper. Instrumentele de redactare, permutare, copiere, dublare.

Tema 2. Prelegere. *Bara de instrumente în Adobe Illustrator, paletele de lucru.* Studiul barei de instrumente în Illustrator : instrumentele de selecție, de redactare, de manevră în documentul de lucru, de vizualizare. Paletele de lucru – casete mici pentru gruparea elementelor de conducere. Funcțiile specifice. Proprietățile instrumentelor.

Tema 3. *Transformarea imaginilor de vector în imagine de rastru.* Transformarea imaginilor de vector în imagine de rastru. Folosirea opțiunii Rasterize (parametrii pentru rastru). Necesitatea și importanța transformării. Continuarea lucrului cu imaginea rasterizată în Adobe Photoshop.

Tema 4. *Compoziții frontal volumetrică în programa de vector.* Realizarea unei compoziții bine individualizată. Folosirea compoziției frontale ca șablon pentru realizarea unei lucrări în volum. Modelarea formelor și spațiului tridimensional ținând cont de influența luminii asupra culorilor.

Tema 5. Prelegere. *Cerințele de bază față de proiect.* Determinarea temei viitorului proiect, manifestarea coloristică, corelația dintre lumină și culoare, crearea corectă a fondalului, legătura fondalului cu elementele proiectului, aplicarea efectelor iluzorii ale culorilor, generalizarea metodelor de lucru, procedeele tehnice, fenomenele Kitsch.

Tema 6. Prelegeri. *Scanarea schițelor și înscrierea imaginilor pe SDRAM.*

Noțiuni generale despre componentele și periferiile computerului : SDRAM, scanner, printer, digitaizer (planșet electronic). Noțiuni generale despre scanare. Opțiunile scanării. Păstrarea imaginilor după scanare, folosirea lor în lucru.

Metode și tehnici de predare și învățare

Prezentarea materialului, expunerea, explicația, analiza și sinteza, dialogul dirijat, lucrul individual.

Strategii de evaluare

Se efectuează 2 evaluări pe semestru în formă de lucrări grafice executate la computer și referat la tehnologiile informaționale.

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în baza: realizărilor lucrărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționării ideilor individuale; posibilitatea și măiestria de transpunere în material a cunoștințelor teoretice; gradul de investigare, cercetare, auto instruire; volumul și numărul

variantelor de lucru; (60% din nota finală), care este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului (I atestare – 30% ; II atestare – 30 %). Evaluarea finală este exprimată prin răspunsul studenților oral la examen (40% din nota finală), care constă din două întrebări teoretice și una practică.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Klolland Dik-Mak. *Biblia ispolizovatelea Photoshp 7*. Moscova: Dialectica, 2007;
2. Ksenakis D. *Photophop dlea profesionalov*. London, 2003;
3. Olspatch T., L. Kelli. *Biblia ispolizovatelea Illustrator 10*. Moscova: Dialectica, 2002;
4. Petrov M., V. Molocikov. *Grafica la computer*. S.-Petesburg : Piter, 2003;
5. Petrov M. *Grafica la computer*. S.-Petesburg: ed. Piter, 2006.

Opțională:

6. *Revista Computer Art*. (№ 1,2,,4,5,), (№ 1,2,3,); Moscova: (№ 1,2,,4,5,), 2005 (№ 1,2,3,); 2005, 2006;
7. *Revista Atelier*. Chișinău: 2003-2005;
8. *Revista Easy PC, Ghidul pentru folosirea computerului*. București: 2002;
9. Stayfer Tood. *Computerul vostru*. Moscova: *Dialectica*, 1996;
10. Wempen Faithe, Aitken Peter. *Microsoft Office 97 Professional*. București: Editura Teora, 1998.

Denumirea programului de studii	Design vestimentar
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Proiectarea tehnică și tehnologii de specialitate
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, catedra Arta Decorativă
Titular de curs	A.Vatavu Dr. în ped. Conf. univ., L. Donic
Cadre didactice implicate	A.Vatavu Dr. în ped. Conf. univ., L. Donic
e-mail	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.05.O.057	4	III	V	150	90	60

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina " Proiectarea tehnică și tehnologii de specialitate "- partea integranta a metodologiei Designului vestimentar, obiectul de specialitate care se studiază pe parcursul a opt semestre ale planului de învățământ superior și presupune să asigure dezvoltarea progresivă a aptitudinilor plastice, estetice și conceptuale ale studenților în domeniul proiectării tehnice a vestimentelor, în cadrul unei activități organizate și sistematice de însușire și învățare creativă. Scopul disciplinei este transmiterea și însușirea cunoștințelor necesare formării unui tip complex de creator de modele, care prin concepție, aptitudini, dexterităților practice și cunoaștere a domeniului să fie capabil să-și valorifice pe deplin calitățile sale creative prin intermediul produselor vestimentare. Cursul oferă studenților: • explicații teoretice și practice ale metodelor tehnice de croit, transformat, multiplicat; • tehnica măsurărilor antropometrice pentru determinarea dimensiunilor și stabilirea acestora prin calcul; • ultimele noutăți în proiectarea modelelor de îmbracaminte pentru bărbați în linia curentă a modei pentru produsele din grupele: vestă cămașa, pantaloni și îmbracaminta în funcție de destinație, în conformitate cu diverse tipuri de dezvoltare fizică; • importanța plusurilor de lejeritate în funcție de mișcare a corpului; • influența proprietăților țesăturilor textile asupra formei și construcției produsului vestimentar; • proiectarea asistată de calculator a noilor modele de articole vestimentare.

Pe parcursul semestrului de studii studenții vor executa proiecte tehnice a șablonelor de lucru pentru articole vestimentare din grupa de cordon (cu sprigină pe linia taliei)- pantalonul (variante clasic); grupa de umăr (cu sprigină pe linia umerilor)- vestă fără mâneci, varianta de creație; elaborarea modelelor în corespundere cu stilul, silueta, pinza, gama coloristică în dependența de tendințele modei propusă individual.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive: se demonstrează de către studenți cunoștințele în domeniul elaborării modelelor, fundamentele de proiectare și modelare a confecțiilor pentru diversitatea formei, algoritmul procesului de asamblare a reperelor ce formează confecția din grupa de umeri-vestă fără mâneci, cămașa, grupa de cordon - pantaloni.

Competențe cognitive: se exprimă prin capacitatea de a se monitoriza cu metodele și sistemele de proiectare, modelarea constructivă a diverselor modele de confecții din grupa de umeri – vestă, cămașa, de cordon-pantalonul, studiind algoritmul procesului de proiectare și transpunere.

Competențe de aplicare: se vor manifesta în utilizarea și aplicarea corectă a sistemelor, metodelor, principiilor de proiectare, asamblare, transpunere în aplicarea corectă a metodelor potrivite pentru organizarea în contextul studiului antropometric a structurilor compoziționale în prezentarea proiectărilor constructive a confecțiilor vestimentare.

Competențe de analiză: se vor exprima în contextul determinării relațiilor cu diversitatea științelor – discipline în

elaborarea proiectelor – idei cu caracter de cercetare, de căutare spre cunoașterea și înțelegerea reprezentărilor grafice a confecțiilor textile pentru bărbați .

Competențe de comunicare: se exprimă în contextul deprinderii de a examina mai multe oportunități de formare în evaluarea obiectivă a cunoștințelor, deprinderilor și priceperilor în domeniul profesional, prin care deschide autoevaluarea reciprocă a procesului didactic.

Competențe la nivel de integrare: se execută prin capacitatea de redactare rapidă și expresivă a reprezentărilor grafice, transpunerii în material, axată pe o înțelegere cât mai profundă a mecanismului designului vestimentar, variant pentru bărbați.

Finalități de studii

La finele acestui curs studenții vor fi capabili: • Sa utilizeze principiile constructive și constructiv-decorative în realizarea ansamblului vestimentar aplicând tehnologii moderne, cit și la cea asistată de calculator; • Sa aprecieze rolul teoriilor contemporane la proiectarea formelor complicate de confecții din grupa – de umeri, bluza, rochia (Raglan, Kimono, Sak, combinate). Să elaboreze proiecte tehnice în corespundere cu rigoriile contemporane realizând principiile unității, echilibrului, sintezei, armoniei.

Precondiții

Studenții trebuie să cunoască principiile de bază ale proiectării tehnice a costumului, să utilizeze principiile constructive și constructiv-decorative în realizarea ansamblului vestimentar aplicând tehnologii moderne, cit și la cea asistată de calculator. Să elaboreze noi idei, soluții în tratarea creației de modele.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activității și rezultatelor studenților se face în mod individual, după următoarele criterii: -Gradul de însușire a cunoștințelor; -Realizării complete a temelor din Programa analitică; -Calitatea ideilor; elaborarea schițelor tehnice; -Abilitatea tehnică-manualizare; -Valoarea proiectului etnic, calitatea executării; -Frecvența la atelier. Metode de evaluare: -Analiza critică și în grup a proiectelor tehnice; -Gradul de exactitate între idee și proiect; -Vizionari cu caractere metodic, semestrial; -Verificări pe parcursul semestrelor-examene (conform planului de învățământ).

60% din nota finală este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului (I atestare 30%-portofoliul compus din lucrări practice; II atestare 30 %-portofoliu compus din lucrări practice de laborator).

Evaluarea finală de examen este exprimată prin vizionare (60 % din nota finală) și răspunsul studenților oral la examen (40% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

- ГОСТ 15721-72 Типовые фигуры мужчин.размерные признаки для проектирования одежды.М.,Изд.-во ГКС Совета Министров СССР,1972,35стр.
- И.Я. Гриншпан “Конструирование мужской одежды по индивидуальным заказам населения ”.-М., “Легкая и пищевая промышленность “,1982.
- С.В.Петрова, Н.М.Волкова “Изготовление мужских и детских костюмов”.-М., “Легкая и пищевая промышленность “,1978 .
- С.К.Виноградов,В.Н.Репейников,А.М.Лебедев “Конструирование мужской верхней одежды” .-М.,Изд.- во Научно-технической литературы РСФСР,1960.

- 5.Т.В. Козлова «Основы теории проектирования костюма». М., «Легпромбытиздат», 1988.
- 6.Е.М. Матузова «разработка конструкции изделий по моделям». М., 1975.
- 7.Метод раскрыя муляжированием (перевод с фр. Третьяковой Г.В.). М., 1975.
- 8.Т.Н. Екшурская «Констркирование, технология, отделка». Лениздат, 1992, 448 с.
- 9.Е.А. Янчевская, З.Н. Тимошева «Конструирование и особенности изготовления легкой одежды сложных форм». М., «Легкая и пищевая промышленность», 1981, 177 с.
- 10.Petrache Dragu „Tehnica vestimentară. Tehnologie, modele, tipare", Ed. „Șansa" S.R.L. București, 1996, pag. 275.
- 11.Petrache Dragu „Modă și tipare". Ed. „Tehnica", București, 1981.
- 12.Л.П. Шершнева, А.П. Рогова „Проектирование и прооизводство женского платья», М., «Легкая и пищевая промышленность», 1983.
- 13.М.И. Сухарев, А.М. Бойцова „Принципы инженерного проектирования одежды». М., «Легкая и пищевая промышленность», 1981.
- 14.Н.И. Гурьянова, В.Н. Зуйкова «Констркирование одежды», М., Легкая индустрия, 1974.
- 15.Л.П. Чижикова «Кружок конструирования и моделирования одежды». М., Просвещение, 1990.
- 16.Amirova Ǻ.K.,O.V.Saculina „Proiectarea tehnică”,-M.:Centrul „Academia”, 2007.
17. E.B.Bulatova.,M.N.Evseeva”Proiectarea și modelarea vestimentelor Centrul „Academia”, 2004.
- 18.V.V.Ermilova,D.IU.Ermilova,„Modelarea și proiectarea artistică a vestimentelor”
Centrul „Academia”, 2006.

Opțională:

1. Petrache Dragu „Modă și tipare". Ed. „Tehnica", București, 1981.
2. Adina Nanu „Arta, Stil, Costum". București, Meridiane, 1976.
3. I. Șușală, Ovidiu Bărbulescu „Dicționar de artă", bucurești, 1993

Denumirea programului de studii	Design vestimentar
Ciclul	I, licență
Denumirea cursului	Practica tehnologică
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea „Arta Plastice și Design”, catedra „Arta Decorativă”
Titular de curs	Donic L.
Cadre didactice implicate	Botezat Nina, Voizian Vasile
e-mail	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.05.O.058	2	III	V	60		60

Descriere succintă a integrării practicii în programul de studii

Practica tehnologică constituie o parte componentă a programului de studii la ciclul I— Design vestimentar și contribuie la realizarea finalităților de formare profesională a studenților. Practica poate fi desfășurată în cadrul facultății „Arta Plastice și Design”, dar și în întreprinderi sau alte instituții din ramura industriei de confecții textile din republică.

Practicantul examinează un set prestabilit de competențe profesionale ce trebuie studiate în procesul practicii tehnologice, ținând cont de condițiile întreprinderii unde se desfășoară practica. Conținutul activității în cadrul practicii tehnologice se regăsește integral în raportul de practică.

Conținutul practicii este axat pe două *obiective majore*:

- Consolidarea și aprofundarea cunoștințelor, căpătate pe parcursul studiilor la disciplinele de specialitate;
- Formarea la absolvenți a abilităților practice de lucru în ateliere, fabrici și întreprinderi de confecționare a produselor textile;

Studenții sunt repartizați la practică în baza contractului semnat de Facultatea „Arte Plastice și Design” și entitatea respectivă. Repartizarea se confirmă prin ordin. Practica se realizează pe parcursul unei săptămâni. Asigurarea didactică și metodică în procesul de desfășurare a practicii tehnologice se face de către profesorii coordonatori repartizați conform deciziei catedrei și normei didactice a profesorului.

Pentru petrecerea practicii studentul trebuie să primească de la catedră, *caietul stagiului de practică și îndrumarul metodic*, precum și *sarcina individuală*.

Competențe dezvoltate în cadrul practicii

- *Competențe de cunoaștere și înțelegere*: să cunoască limbajul artistic –plastic/tehnologic specific domeniului designului vestimentar, să cunoască cusăturile folosite la confecționarea produselor vestimentare, să cunoască sistemele de proiectare constructivă, să cunoască algoritmul de confecționare a unui produs vestimentar individualizat (la comandă).
- *Competențe de aplicare a cunoștințelor și înțelegerilor*: să creeze schița produsului, să proiecteze tipare de bază pentru produse vestimentare, tipare de model fără modificarea croielii de bază, cu modificarea croielii de bază, cu croială chimono, raglan, combinată, să realizeze șabloane, să planifice croirea, să efectueze croirea, să prelucreze/asambleze repere ale produselor vestimentare, să elaboreze documentația tehnică.
- *Competențe de analiză*: analizează stilurile vestimentare din istoria costumului și stilurile contemporane, analizează procesul de producție din confecții, analizează materialele textile, gama cromatică, etc.
- *Competențe de comunicare a cunoștințelor și înțelegerilor*: elaborează strategii pentru o comunicare eficientă (primirea și transmiterea informațiilor, întreținerea unor discuții, prezentarea unor informații), realizează și prezintă un raport complex (organizarea conținutului și structurii raportului, elaborarea unui raport formal), cultivarea abilităților creative în procesul planificării și realizării „design-proiectului” .

Finalități de studii

La finele practicii studenții vor fi capabili:

- Să cunoască limbajul specific domeniului designului vestimentar;
- Obținerea aptitudinilor pentru lucrul analitic și de cercetare, etc.;

- Studiarea conținutului și însușirea tuturor genurilor de activitate a întreprinderii, atelierului, etc.;
- Colectarea materialului pentru elaborarea tezei de licență, etc.;
- Creeze shițe de produs;
- Proiecteze tipare de bază, tipare de model, șabloane de lucru specifice confecțiilor textile;
- Croiască și execute produsul vestimentar;
- Elaboreze documentația tehnică.

Precondiții

Discipline anterior studiate: cunoștințe generale de la proiectarea tehnică, tehnologii de specialitate cu transpuneri în material, studiul mașinologiei, materialogie, proiectare artistică, desen tehnic, etc.

Studentii trebuie să cunoască terminologia de specialitate, proprietățile țesăturilor, tipurile de cusături mecanice și manuale, procesul de elaborare a schiței, proiectarea tiparelor de bază și tiparelor de model și algoritmul de transpunere practică a produsului vestimentar.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. **Introducere. Instructajul tehnicii securității în întreprindere. Materiale recomandate.**

Tema 2. **Elaborarea schiței artistice și tehnice a produsului vestimentar Proiectarea tiparelor de bază și a tiparelor de model pentru o confecție textilă.**

Tema 3. **Pregătirea șabloanelor. Croirea reperelor produsului.**

Tema 4. **Pregătirea modelului pentru prima măsură. Dublarea reperelor cu întăritură (conform modelului).**

Tema 5. **Prelucrarea reperelor decorative și a reperelor mici (conform modelului).**

Tema 6. **Petrecerea primei probe a produsului. Verificarea echilibrului produsului.**

Tema 7. **Confecționarea finală a produsului. Prelucrarea și asamblarea reperelor (conform modelului).**

Tema 8. **Definitivarea asamblării. Finalizarea terminațiilor. Tratamente umido-termice finale. Finisarea produsului.**

Tema 9. **Îndeplinirea caietului stagiului de practică.** Raportul se întocmește zilnic, pe parcursul întregii perioade a practicii în cadrul întreprinderii (instituției). El reflectă activitățile studenților practicanți conform programei și planului calendaristic, constituind o descriere a lucrului practic efectuat. La finele practicii, raportul se verifică de coordonatorul practicii din cadrul întreprinderii/atelierului. Raportul de practică se prezintă la catedră pentru înregistrare, iar coordonatorul de practică din cadrul catedrei, este obligat să întocmească un aviz la raport, după care poate fi prezentat pentru susținere în cadrul comisiei de examinare a rapoartelor de practică desemnate de șeful de catedră.

Strategii de evaluare

La finele stagiului de practică studentul elaborează și îndeplinește *caietul stagiului de practică tehnologică*.

Susținerea și evaluarea practicii (aprecierea cunoștințelor, deprinderilor obținute și lucrărilor practice) se prevede imediat după definitivarea stagiului și va avea loc public la catedra de profil „Arta Decorativă” și apreciată de către Comisia de susținere, numită în cadrul catedrei de profil, cu participarea șefului catedrei și a conducătorului stagiului de practică tehnologică.

Evaluarea finală este exprimată printr-o notă, care permite promovarea studentului în etapa următoare a procesului didactic; Evaluarea finală constă din susținerea publică a lucrului practic (40% din nota finală) și evaluarea caietului stagiului de practică de către conducătorul practicii (60% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Cojocar Mariana, Tehnologia confecțiilor din țesături. Procese tehnologice de fabricație a produselor de îmbrăcăminte. Indicații metodice pentru realizarea lucrărilor de laborator, Chișinău U.T.M. 2008;
2. Curteza A., Design vestimentar. Noțiuni fundamentale, București, 2003;
3. Dodu Aristode et al, Manualul inginerului textilist, Tratat de inginerie textilă, Editura AGIR București, 2004, ISBN 973-8466-10-5;
4. Nanu Adina, Arta pe om. Look-ul și înțelesul semnelor vestimentare, București, 2001;
5. Spânu Constantin, Bazele modelării artistice, Chișinău, Tehnica INFO, 2001;
6. Ciutea Maria, Petrache Dragu, Manualul croitorului, Edit. Didactică și Pedagogică, București 2001, ISBN 9733029289

Opțională:

7. Julie Cole, Sharon Czachor, Professional Sewing Techniques for Designers, Fairchild Books Inc. New York, 2009, ISBN-13: 978-1563675164;
8. Knight Lorna, Manual de croitorie, Teora, ISBN 1-59496-865-9;
9. М. Мюллер и сын, Юбки и брюки. Конструирование, М.: Эдипресс-Конлига, 2003;
10. М. Мюллер и сын, Жакеты и пальто. Конструирование, М.: Эдипресс-Конлига, 2004;
11. М. Мюллер и сын, Платья и блузки. Конструирование, М.: Эдипресс-Конлига, 2007.

Denumirea programului de studii	Psihologia
Ciclul	I, licență
Denumirea cursului	Fundamentele creativității
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Arte Plastice și Design
Titular de curs	Rodica Ursachi, doctor în studiul artelor
Cadre didactice implicate	Rodica Ursachi
e-mail	fapdcreanga@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
U.05.O.051	2	III	V	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul se încadrează în contextul programului de studii al specialităților studiate prin corespunderea cerințelor profilului artistic al facultății. Cursul familiarizează studenții cu trăsăturile specifice ale culorilor, cu aspectele culorii în artă, cu funcțiile ei psihoafective și semnificative, cu diferențierile funcționalității estetice ale culorii în arta populară și cea cultă, cu factorii socioculturali care determină prevalarea culorii în artă, modă etc. Scopul cursului este de a iniția studenții de la specialitățile cu profil artistic în bazele cromatologiei, de a-i învăța să-și valorifice eficient potențialul creativ propriu și al viitorilor discipoli.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

La nivel de cunoaștere

- Cunoașterea funcțiilor psihoafective ale culorii și formei;
- Interpretarea funcțiilor semnificative ale formei;
- Distingerea diferențierilor funcționalității estetice ale formei în arta populară și cea cultă (realistă, abstractă, decorativă etc.).

La nivel de aplicare

- Analizarea factorilor socioculturali care determină prevalarea culorii în artă, modă etc.;
- Compararea efectului asociativ al formei și culorii.
- Analizarea asociațiilor cromatico-formale în funcție de mentalitatea și tradițiile poporului, de educația și înclinațiile estetice individuale.
- Sintetizarea diverselor tipuri de forme (calde, reci) cu culoare;

La nivel de integrare

- Aplicarea cunoștințelor în domeniul formei și culorii în lucru practic la disciplinele de profil;
  - Cercetarea tipului de temperament, emotivitate și caracter propriu și al colegilor în funcție de preferințele liniare și a formelor;
- Realizarea lucrărilor practice (schițe, proiecte) în care să rezolve situații și sarcini cu problema interesată

Finalități de studii

La finele cursului studenții vor fi capabili:

- Să sintetizeze diverse tipuri de forme (calde, reci) cu culoare;
- Să aplice cunoștințele în domeniul formei și culorii în lucrul practic la disciplinele de profil (design interior, design vestimentar ș. a.);
- Să deosebească tipul de temperament, emotivitate și caracter propriu și al colegilor în funcție de preferințele formal-liniare;
- Să realizeze lucrări practice (schițe, proiecte) în care să rezolve situații și sarcini cu problema interesată.
Să analizeze asociațiile cromatico-formale în funcție de mentalitatea și tradițiile poporului, de educația și înclinațiile estetice individuale.

Precondiții

Studenții trebuie să posede anumite cunoștințe referitor la noțiunea de culoare și formă, la diversitatea tipurilor de forme și de amestec de culoare. Să cunoască componenta istorică și fizică a cercetării culorii. Să dezvolte percepția vizuală proprie prin deslușirea diverselor forme, nuanțe coloristice. Să recurgă la diverse asociații de idei, analizând variate forme din natură. Să analizeze cauza psihologică a preferinței anumitor forme (calde, reci).

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Noțiuni generale despre formă și culoare.

Rolul psihoemoțional al culorii și formei asupra omului.

Forma și culoarea ca funcție comunicativă.

Perceperea formei și culorii într-o operă de artă abstractă, decorativă etc.

Tema 2. Teoria gestaltistă sau configuraționistă.

Probleme de percepție vizuală.

Perceperea spațiului, integrității obiectului în funcție de culoare, linii, pete.

Testul „petei de cerneală”.

Tema 3. Tipuri de forme.

Forme reci și calde.

Forme statice și dinamice.

Forme simetrice și asimetrice.

Ațiunea diferitor tipuri de forme asupra caracteristicilor psihologice ale omului (depresie, bucurie, stare de calm etc.).

Asociația formelor geometrice cu cele din natură.

Criteriul de vârstă și perceperea obiectelor.

Perceperea și recognoscibilitatea obiectului în funcție de forma generalizată și poziția lui (masă, scaun, casă etc.).

Tema 4. Raporturi și clasificări ale formei.

Forme concrete, abstracte, geometrice, convențional-realiste, simetrice, asimetrice.

Formă și lumină.

Feluri de reprezentare a formelor: plană, tridimensională.

Divizarea fiecărui obiect în forme geometrice (pătrat, cerc, dreptunghi etc.).

Perceperea obiectului în funcție de proiecția formei generale a lui.

Raportul formelor în diferite genuri de artă (arhitectură, ceramică, sculptură ș. a.).

Aplicarea diferitor forme în practică (vestimentație, interior ș. a.) și efectul lor asupra spectatorului.

Tema 5. Parametri conotaționali ai formelor.

Semnificația diferitor forme geometrice și perceperea lor în mentalitatea diferitor popoare.

Repere istorice în utilizarea diferitor semne – simboluri de variate forme geometrice.

Forma și a percepția.

Motivele geometrice în arta diferitor popoare.

Ornamentul ca sinteză a diverselor forme geometrice.

Geometrismul ca manifestare a psihologiei arhaice a poporului.

Simplificarea formei - tendința de redare a ideii despre lume și nu a realității obiective propriu-zise.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților de învățare în cadrul disciplinei se efectuează în baza cunoștințelor expuse la seminare, atestări, lucrări de creație etc.

Evaluarea finală constă din răspunsul (oral sau scris) la examen (40% din nota finală) și evaluarea curentă (60% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Antal A., Mureșan P., *Culoare, armonie, confort*, Ed. Științifică și enciclopedică, București, 1983.
2. Chevalier J., Cheerbrant A., *Dicționar de simboluri*, 3 vol., Ed. Artemis, București, 1995.
3. Gohe M., Dicu A., *Culoare și comportament*, Ed. Scrisul românesc, Craiova, 1974.
4. Mureșan P., *Culoarea în viața noastră*, Ed. Ceres, București, 1988.
5. Șușală I., *Culoarea cea de toate zilele*, Ed. Lumina, Chișinău, 1993.

Opțională:

6. Архейм Р., *Искусство и визуальное восприятие*, Прогресс, Москва, 1974.
7. Владимиров А., Осипов Н., *Магия цвета*, Москва, 1965.
8. Грегори Р., *Разумный глаз*, Москва, 1972.
9. Ефимов А., *Колористика города*, Стройиздат, Москва, 1990.
10. Миннарт М., *Свет и цвет в природе*, Наука, Москва, 1969.
11. Цойгер Г., *Учение о цвете*, Москва, 1971.

Denumirea programului de studii	Facultățile: Filologie, Istorie și Geografie, Arte plastice și design, Limbaj literatură străină, Psihologie și psihopedagogie, Științe ale educației
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Politologie
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Științe filosofice și economice
Titular de curs	Buzinschi Elena, dr. conf.
Cadre didactice implicate	
e-mail	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
U.05.O.052	3	III	V	90	45	45

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

În condițiile democratizării regimului politic din Republica Moldova, accesul cetățenilor în viața politică, dar și orientarea umanitară a învățământului, cursul este important pentru a extinde cunoștințele studentului în domeniul politic și dezvoltarea aptitudinilor noi de formare profesională. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” este o instituție de orientare socio-umanistică, or cursul de Politologie este unul important pentru cultivarea politică a cetățeanului și educația civică a cadrului didactic, care va promova valorile democratice în rândurile elevilor. Disciplina nominalizată va contribui la formarea persoanelor multilateral dezvoltate, cu inițiativă, capabile să se implice conștient în viața politică în calitate de subiecți ai societății civile. Cursul are conexiune cu disciplinele de istorie, geografie, filosofie, psihologie, pedagogie, economie, unde componenta politică este importantă pentru studierea în ansamblu a sistemelor politice a unui stat.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Cunoaștere

Cunoașterea esenței celor mai importanți termeni specifici științei politice;
Familiarizarea tinerei generații cu valori politice general-umane;
Posedarea informației cu privire la principiile de clasificare a structurilor politice;

Capacități

Evidențierea cauzelor care generează constituirea regimurilor politice, formelor de guvernare, structurilor politice;

Înșușirea calităților analitice privind activitatea componentelor vieții politice;

Structurarea discursului public;

Iscușinței de a opera cu terminologia politică și a argumenta pozițiile personale conceptuale;

Atitudini

A-și manifesta poziția față de regimurile politice din diferite state;

Exprimarea poziției civice față de procesele politice din țară;

Dezvoltarea viziunii moderne cu privire la procesele politice internaționale;

Trezirea interesului științific față de viața politică;

Finalități de studii

Să reliefeze cauzele ce determină evoluțiile politice din lume;

Să stabilească raporturi dintre politică, cultură, mentalitate socială;
Să delimiteze și să efectueze clasificarea structurilor politice;
Să analizeze după principiul obiectivității regimurile politice, formele de guvernare;
Să evidențieze avantajele și dezavantajele funcționării structurilor politice;
Să aplice terminologia studiată în activitatea profesională;

Să aplice cunoștințele obținute în vederea dezvoltării profesionale continue.

Precondiții

Studentii trebuie să posede deprinderi de muncă intelectuală precum: analiza critică a unor texte cu caracter istoric/politic, discursuri; înțelegerea ideilor și valorilor democratice/ nedemocratice); argumentarea opiniilor, părerilor; schițarea programelor alternative de conducere, organizarea independentă a activității de învățare etc. În cadrul prelegerilor și seminarelor se va determina nivelul de pregătire teoretico-metodologic, axiologic al studenților și în baza căruia se vor dezvolta cunoștințe și priceperi noi.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Obiectul de studiu, metoda și funcțiile politologiei

Obiectul de studiu și problematica de investigație a politologiei. Definirea politologiei, caracterul istoric, principiile și categoriile de bază ale domeniului. Funcțiile și metodele de cercetare a disciplinei. Structura politologiei: teoria politică, filosofia politică, geopolitica. Analiza relațiilor: politică-economie, politică-morală, politică-religie. Politica element constitutiv al naturii și existenței umane. Geneza și abordări teoretice ale politicii. Structura, funcțiile și tipologia politicii.

Tema 2. Etapele evoluției gândirii politice

Gândirea filosofico-politică din Orientul Antic, Grecia și Roma Antică. Concepțiile lui Confucius, Platon, Aristotel, Cicero ș.a. despre politică și formele de guvernare. Viziuni despre politică și stat în perioada medievală și renescentistă. Papalitatea și regalitatea. Reflecțiile politice ale lui Augustin, Toma d'Aguiño, Niccollo Machiavelli. Gândirea politică modernă. Teoria contractului social (J.Locke, T.Hobbes, Ch.Montesquieu ș.a.), statului de drept (Im.Kant, J.Locke), suveranității poporului (J.Locke, J.J.Rousseau), socialismului utopic (T.Morus, T.Campanella, R.Owen ș.a.). Diversitatea ideilor politice contemporane. Teoria violenței (L.Gumplowitz), birocrăției și dominației (M.Weber), societății deschise (K.Popper), societății post industriale (D.Bell, A.Toffler) ect. Afirmarea și dezvoltarea gândirii politice în spațiul cultural românesc. Concepțiile politice ale cronicarilor din Moldova (Gr.Ureche, M.Costin, N.Milescu-Spătaru). Viziuni despre politică și stat în perioada modernă și contemporană (D.Cantemir, Gh.Asachi, I.Tăutul, M.Kogălniceanu, M.Eminescu ș.a.)

Tema 3. Doctrine politice contemporane

Noțiuni de doctrină politică, clasificare, trăsături, funcții. Doctrine politice de dreapta. Liberalismul. Neoliberalismul. Conservatismul. Neoconservatismul. Fascismul și curentele sale. Cauzele și contextul istoric dezvoltării fascismului. Neofascismul. Doctrine politice de stânga. Socialismul și curentele sale. Marxismul. Leninismul. Troțkismul. Maoismul. Principiile social – democrației. Feminismul ca negare a societăților patriarhale. Feminismul marxist, feminismul radical, feminismul liberal, feminismul poststructuralist. Sfârșitul ideologiilor: tehnocrația și populismul.

Tema 4. Puterea politică și mecanismul realizării ei

Puterea politică - relație de conducere și subordonare. Noțiuni și concepte teoretice ale puterii. Formele de manifestare și organizare a puterii: putere politică, putere economică, putere socială. Structura puterii politice: izvoare, subiecți, obiecții, resurse, funcții. Corelativul puterii politice: forța, influența, autoritatea, prestigiul. Contestarea autorității. Dreptul la nesupunere civică. Tipologia dominației și a legitimității puterii. Legitimitatea tradițională, legală, carismatică, ideologică. Legitimitate, popularitate și eficiență politică. Grupele de interes și cele de presiune. Lobby, mafia, grupurile teroriste, francmasoneria.

Tema 5. Sistemul politic și regimul politic

Sistemul politic - latură structuralistă a domeniului politic. Mecanismul de funcționare, structura și funcțiile sistemului politic. Tipologia sistemelor politice. Regimul politic – esență și trăsături. Clasificarea regimurilor politice, principii și modele. Democrație, Autoritarism, Totalitarism. Dezvoltarea democrației în Republica Moldova. Abordarea normativă, instituțională, funcțională a regimului politic din Republica Moldova.

Tema 6. Statul și societatea civilă

Originea statului, esența și funcțiile sale. Diversitatea teoriilor privind geneza statului: teocratică, patriarhală, contractului social, violenței, irigațională, marxistă, juridică etc. Trăsăturile atributive ale statului. Trăsăturile primare: teritoriu, populația, puterea politică. Trăsăturile secundare: monopolul la exercitarea violenței, colectarea impozitelor, emiterea legilor, valuta națională, simbolică de stat. Tipologia statelor după modul de producție, regimul politic, funcția prioritară, forma de guvernare, organizarea teritorial-administrativă. Avantaje și dezavantaje. Societatea civilă – esență, abordări. Nivelurile societății civile: nivelul material, socio-cultural, social-politic. Analiza raportului societate civilă - societate politică. Clasificarea și formele societății civile. Geneza societății civile în Republica Moldova: etapa defensivă, embrionară, mobilizațională, instituțională. Structura societății civile din Republica Moldova.

Tema 7. Partidele politice și sistemele de partid

Conceptul de partid politic, trăsături și funcții. Geneza partidelor politice. Analiza relațiilor partid politic-grup de interese, partid politic-grup de presiune, partid politic-grup cointeresat. Tipologia partidelor politice. Clasificarea sistemelor de partid, avantaje și dezavantaje. Tendințele de bază în dezvoltarea partidelor politice și sistemelor de partid în Republica Moldova.

Tema 8. Liderismul politic și elita politică

Esena, funcțiile, trăsăturile și nivelurile liderismului politic. Abordări teoretice ale liderismului politic. Clasificarea liderilor politici. Elita politică – noțiune și concepte teoretice. Cauzele de apariție a elitei politice. Tipologia elitelor politice. Sistemele de selectare a elitelor politice: sistemul ghildelor și antreprenorial. Elita politică din Republica Moldova: evoluție și stare actuală.

Tema 9. Cultura politică și socializarea politică

Conceptul de cultură politică, esență și structură. Raportul cultură politică – sistem politic. Elementele materiale și instituționale ale culturii politice. Clasificarea simbolurilor politice. Simbolurile forțelor politice din Republica Moldova. Tipologia culturii politice. Socializarea politică: modele, forme și tipuri. Analiza culturii politice din Republica Moldova.

Tema 10. Alegerile și sistemele electorale

Alegerile – procedură de formare a organelor puterii în statul democratic. Funcțiile și principiile de organizare a alegerilor. Concepția campaniei electorale. Tehnologii și strategii electorale. Propaganda

electorală: principii, metode și procedee. Tipologia sistemelor electorale. Sistemul majoritar, proporțional, mixt - avantaje și dezavantaje.

Tema 11. Politica națională și relațiile interetnice

Conceptul de etnie, națiune, minoritate națională. Abordările primordialistă, constructivistă, instrumentalistă în determinarea națiunii. Viziuni teoretice, trăsăturile etniei și națiunii. Politica națională – sferă specifică a relațiilor sociale. Naționalismul. Șovinismul. Direcțiile politicii naționale – element important al politicii statului. Procesele etnice din lumea contemporană. Procesele etnice de transformare și unificare. Structura etnică și particularitățile relațiilor interetnice în Republica Moldova.

Tema 12. Politica mondială și relațiile internaționale

Politica mondială – esență, funcții și metode de realizare. Analiza corelației politică externă-politică internă. Reprezentanțele externe ale statului: misiunea, consulatul, ambasada, reprezentanțe comerciale. Relațiile internaționale – evoluție și abordări teoretice. Clasificarea relațiilor internaționale. Tendințele esențiale ale sistemului internațional contemporan. Globalizare. Democratizare. Convergența sistemelor politice și economice. Organizațiile internaționale și rolul lor în lumea contemporană. Politica externă a Republicii Moldova.

Strategii de evaluare

- Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în teste, lucrări de control, efectuarea studiului de caz, eseuri, referate, portofolii, răspunsuri la seminarii etc. (60% din nota finală).
- Evaluarea finală este exprimată prin răspunsul studenților oral sau scris la examene, sau prin organizarea lucrărilor de control etc. (40% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Țârdea B., Noroc L., Politologie. Curs de prelegeri. Chișinău, 2008.
2. Voiculescu M., Tratat de politologie, Ed.Universitară, București, 2002.
3. Cristian Preda. Introducere în știința politică. Colleyium. Polirom, 2013.
4. Teresa Fischer. Știința politică. Probleme, concepte, teorii. Polirom, 2007.
5. Valeriu Moșneaga, Gheorghe Rusnac, Politologie. Chișinău, CEP. USM, 2008.
6. Cornea Sergiu., Introducere în politologie. Cahul, USC, 2008.
7. Enciu N., Politologie: Curs universitar.. Chișinău, Civitas, 2005.
8. Пугачев В., Соловьев А. Введение в политологию. Москва, 2003.

Opțională:

1. Piescu Ana-Paul, Socaciu Emanuil-Mihail, Fundamentele gândirii politice moderne. Iași, Polirom,
2. Manual de știință politică. Ed. Robert E.Goodin, Hans-Dietei Klingemen. Iași, Polirom, 2005.
3. Сака В., Политическая наука в Молдове тематическое и инструментальное измерение. Кишинев, CEPUSM, 2004.

**Universitatea Pedagogică
de Stat „ION CREANGĂ”
din Chișinău**

str. Ion Creangă, nr. 1, MD - 2069,
Chișinău, Republica Moldova
www.upsc.md

4. Гаджиев К.С., Политология. Москва: Логос, 2004.
5. Пушкарев Г.В., Политология. Москва, 2002.

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

ANUL III, semestrul 6

Denumirea programului de studii	AP, AD, P, Gr., DV, DI, ET
Ciclul	I, licență
Denumirea cursului	Istoria artelor
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, catedra Pictură
Titular de curs	R. Ursachi dr. în studiul artelor, conf. univ.
Cadre didactice implicate	C. Gheorghiuță, R. Ursachi
e-mail	fapdcreanga@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.06.O.064	2	III	VI	120	60	60

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul respectiv urmărește achiziționarea de către studenți a unui ansamblu de competențe gnoseologice, ce cuprind acumularea cunoștințelor referitoare la fundamentele științifice ale istoriei artelor, formarea bazei conceptuale a disciplinei *Istoria artelor*. Cursul dat permite tinerei generații să-și lărgescă orizontul cultural prin posibilitatea urmării traseului artistic universal de la începuturi până în prezent. În cadrul cursului *Istoria artelor* studenții vor forma competențe complexe bazate pe conexiunea între cunoștințele teoretice referitoare la apariția și evoluția artelor plastice, dezvoltarea artelor în diferite perioade istorice, limbajul artistico-plastic, mijloacele materiale, plastice și artistice de exprimare în artele plastice și abilitățile praxiologice tipice genului de activitate creativă pedagogică și artistico-plastică. Cursul dat include o inițiere amplă în: fundamentele științifice ale istoriei și teoriei artelor; istoria și specificul domeniilor tradiționale ale artelor plastice (grafica, pictura, sculptura, artele decorative, arhitectura) de la origini până în prezent; evoluția stilurilor artistice în arta universală; reprezentanții de vază și opera lor; curente și sinteze în arta modernă, specificul limbajului plastic clasic și modern.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive:

- Familiarizarea studenților cu tezaurul culturii universale în general și al artelor plastice în particular.
- Cunoașterea specificului evoluției artelor în diferite perioade istorice, diferite țări.
- Cunoașterea particularităților diferitor stiluri și aria lor de răspândire.

Competențe de aplicare:

- Identificarea premiselor și condițiilor apariției stilului rococo și recunoașterea elementelor specifice în decorul arhitectural.
- Determinarea particularităților stilului rococo și aplicarea cunoștințelor obținute în cadrul cursului în activitatea profesională (design, arhitectură ș. a.).

Competențe la nivel de integrare:

- Promovarea dragostei, respectului pentru valorile artei universale.
- Educarea, dezvoltarea gustului artistic și estetic.
- Dezvoltarea gândirii și atitudinii creative față de activitatea pedagogică și artistică.

Finalități de studii

La finele cursului respectiv studenții vor fi ați:

- să definească și să identifice trăsăturile de bază ale stilului rococo.
- să cunoască și să distingă domeniile și genurile artelor plastice în care s-a reflectat intens stilul rococo;
- să distingă mijloacele artistice, plastice și materiale, caracteristice fiecărui artist care a activat în perioada respectivă;
- să perceapă și să distingă specificul evoluției stilului rococo în diferite țări.
- să distingă trăsăturile caracteristice stilurilor artistice din sec. XVIII;
- să înțeleagă și să perceapă mesajul artistic și ideatic ale operelor de artă;
- să posede terminologia specifică;
- să înțeleagă și să aplice în creația proprie legitățile de bază ale artei clasice și moderne.
- să aprecieze adecvat valorile artelor plastice;
- să aplice cunoștințele teoretice și aptitudinile practice în cadrul altor discipline de studiu cât și în practica pedagogică.

Precondiții

Studenții trebuie să posede cunoștințe în domeniul istoriei universale, mitologiei, filosofiei, artelor plastice, compoziției, cromatologiei, să manifeste interes, respect și receptivitate față de valorile culturii artistice.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Arta franceză din sec. XVIII. Stilul rococo.

Tendențe decorative în arta franceză.
Specificul arhitecturii rezidențiale din sec. XVIII.
Poetizarea vieții și sentimentalismul ei în creația pictorilor francezi.
Caracterul „intim” al scenelor galante.
Principiile educativ-moralizatoare în artă.

Tema 2. Arta italiană din sec. XVIII.

Peisajul și pictura monumental-decorativă.
Caracterul teatralizat al picturii decorativ-monumentale.
Dezvoltarea peisajului cu ruine și a vedutelor și influența lui asupra picturii europene.
Compoziția monumentală în creația lui Giovanni Battista Tiepolo.

Tema 3. Arta engleză din sec. XVIII.

Constituirea școlii engleze de pictură.
Dezvoltarea portretului englez.
Tendențe sentimentalistice în portretul englez.
Tendențe sentimentalistice și realiste în peisajul englez.
Aspirații moralizatoare în creația lui William Hogarth.
Caracterul clasicizant al arhitecturii engleze din sec. XVIII.

Tema 4. Arta rusă din sec. XVIII.

Constituirea artei moderne ruse. în pictura rusă.
Stilul auster și decorativist (rococo) în arhitectura rusă.

Arhitectura rezidențială în Rusia.
Dezvoltarea portretului rus.
Compoziția de gen și istorică în arta rusă.
Specificul peisajului în pictura rusă.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în baza: testelor, eseurilor, seminarelor (60% din nota finală), care este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului. **Evaluarea finală** este exprimată prin examen la finele fiecărui semestru (40% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Borden D., *Arhitectura – o istorie vizuală*, Ed. Litera Internațional, București, 2009.
2. Botez-Crainic A., *Istoria artelor plastice*, vol. II-III. Ed. didactică și pedagogică, București, 1997-2002.
3. Florea V., Szekely G., *Mica enciclopedie de artă universală*. Ed. Litera, București-Chișinău, 2001.
4. Oprescu G., *Manual de istoria artei*, vol. I-V. Ed. Meridiane, București, 1985-1986.
5. Vătășeanu V., *Istoria artei*, vol. I., Ed. Didactică și Pedagogică, București 1967.
6. Vătășeanu V., *Istoria artei*, vol. II, Ed. Meridiane, București 1976.
7. Voitec-Dordea M., *Renaștere, baroc și rococo în arhitectura universală*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1994.

Opțională:

8. Florea V., Szekely G., *Dicționar de artă universală*. Ed. Litera, București-Chișinău, 2001.
9. Kernbach V., *Dicționar de mitologie generală*, Ed. Albatros, București, 1995.
10. Lazarev V., *Vechi maeștri europeni*, Ed. Meridiane, București 1977.

Denumirea programului de studii	Design Vestimentar, Educatie Tehnologica, Design Interior, Arta Plastica, Arta Decorativa.
Ciclul	I licenta
Denumirea cursului	Prelucrarea artistica a pielii
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice si Design, catedra Arta Decorativa
Titular de curs	Prangache Liuba
Cadre didactice implicate	Prangache Liuba
e-mail	liuba_prangache@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
G.06.L.076	2	III	VI	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul Prelucrarea artistica a pielii are ca scop formarea de deprinderi artistice, spirituale, sensibilitatii si gustului estetic ca viitori artisti plastici, designeri, pedagogi. Cursul contine lectii practice si prelegeri teoretice menite sa familiarizeze studentii cu compozitii artistice executate din pele, sa contribue la dezvoltarea imaginatiei lor creatoare, sa-i introduca in cultura plastica decorativa nationala si universala. In cadrul cursului se vor insusi diverse modalitati de elaborare a compozitiilor si reprezentarea lor plastica prin intermediul formelor si tehnicilor variate.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Să determine conținutul și principiile de realizare a obiectului de studiu „Prelucrarea artistică a pielii”;
- Să reproducă corect specificul transpunerii unui ornament arhaic din arta populară într-o compoziție modernă de piele;
Să aplice cunoștințele și metodele de lucru din arta pielii, din istoria prelucrării artistice a pielii din Basarabia și să utilizeze într-un proiect de piele;

Finalități de studii

- Să utilizeze diverse procedee și metode tehnologice în executarea unei lucrări din piele;
- Să aplice cunoștințele acumulate în urma studierii Bazelor Artei Decorative, Istoria Artelor Plastice la executarea lucrărilor și proiectelor de piele la un nivel profesionist.
- Să evalueze obiectiv cunoștințele, aptitudinile și priceperile în arta pielii;
- Să poată crea o simbioză dintre idee, concepția artistică și transpunerea proiectului de piele în material;
- Să consolideze cunoștințe în domeniul pielii și implicarea lor în școli, colegii, licee de arte plastice și școli de cultură generală;
- Să urmărească prin alternarea analizei cu sinteza interpretării și prelucrării decorative, a structurilor și facturilor naturale și artificiale într-un proiect de piele;
- Să elaboreze noi idei ce țin de dezvoltarea capacităților de racordare a intenției compoziționale cu posibilitatea materialelor din piele și a limitelor impuse de tehnicile de transpunere.

Precondiții

Studentii trebuie să cunoască legitățile fundamentale și principiile de construcție și realizare ale unei compoziții decorative din piele. E necesar să mai cunoască specificul formelor calde și reci într-o compoziție artistică în prelucrarea pielei.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. **Studierea procedeelor de prelucrare artistică a pielei.** Studiarea materialului didactic și procedee de lucru a obiectelor - detaliilor din piele. Caracteristica, specificul și clasificarea lucrărilor din piele în Basarabia și a Țărilor Europene. Spațiul cromatic în arta populară și în arta profesionistă. Sinteza dintre ele. Evoluția în timp și spațiu.

Tema 2. **Compoziție tematică în piele în câteva tehnici de lucru (forma cilindrică) „tartajul”, (geanta)-la alegere.** Executarea schiței-proiect miniform cu folosirea ornamentului popular improvizarea și stilizarea ornamentelor și obiectelor populare într-o lucrare practicând câteva tehnici de lucru

Tema 3. **Lucrul asupra detaliilor ornamentale.** Regulile de bază ale compoziției - simetria, asimetria, ritmul, alternanța, centrul de interes – efectuată în diverse tehnici de lucru.

Tema 4. **Transpunerea și generalizarea în material a lucrării artistice.** Transpunerea unei lucrări în material folosind următoarele tehnici: imprimării manuale, aplicației, țesutul, impletitului și coaserei.

Strategii de evaluare

Se efectuează două evaluări pe semestru în forma de lucrări grafice și proiecte transpuse în material. **Evaluarea curentă** a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în baza: realizărilor lucrărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționării ideilor individuale; gradul de investigare, cercetare, auto instruire; volumul și numărul variantelor de lucru; (60% din nota finală). **Evaluarea finală** este confirmată în sfârșitul semestrului în cadrul examenului 40 % și evaluarea curentă 60%. **Vizionarea.**

Bibliografie

Obligatorie:

1. Brion M. Artă abstractă. „Meridiane”, București, 1972.
2. Marian S. Cromatica poporului român. București, 1982.
3. Olteanu, Șerban. Meșteșugurile din Țara românească și Moldova în Evul Mediu. București, 1969.

Opțională:

1. Prut C. Dicționar de Artă Modernă.
2. Pascari I. Călătorie în lumea formelor. „Meridiane”, București, 1974.

Denumirea programului de studii	Design Vestimentar
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Transformarea plastică a formelor vestimentare contemporane
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Arte Plastice și Design / Arta Decorativă
Titular de curs	Roșca-Ceban Daniela
Cadre didactice implicate	
e-mail	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.06.A.072	2	III	VI	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina „**Transformarea plastică a formelor vestimentare contemporane**” este o disciplină opțională ce se studiază pe parcursul semestrului VI ale planului de învățământ superior și presupune cultivarea cunoașterii artistice, spirituale prin dezvoltarea gândirii abstracte, logice, bidimensionale, tridimensionale și spațiale. Prevede acumularea cunoștințelor fundamentale de profil decorativ, cât și a deprinderilor practice în activitatea creativ-compozițională. Cursul contribuie la formarea capacităților de exprimare plastică, dezvoltarea aptitudinilor creative, sensibilității și gustului estetic a studenților.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive: cunoașterea, înțelegerea și interpretarea conținuturilor teoretice, a metodelor și tehnicilor de bază în vederea compunerii și organizării mijloacelor de expresie plastică în compoziția costumului (compoziții unifigurative). Cunoașterea și înțelegerea tipurilor de stiluri vestimentare, stilistica ilustrației de modă.

Competențe de aplicare: capacitatea de a aplica diverse metode și tehnici de desen, pictură în realizarea schițelor de modele de îmbrăcăminte pentru prezentarea acestora în cadrul consiliului artistic al întreprinderii, diverse concursuri de creație sau consumatorului concret în cadrul realizării îmbrăcăminte la comanda individuală.

Competențe de mânăuire a desenului figurii umane în compoziția unifigurativă: capacitatea de desen după memorie a figurii umane în diverse poziții de demonstrare și prezentare a vestimentației, capacitatea de corelație a poziției manechinului cu tipul de produs.

Competențe de mânăuire a tehnicilor de desen grafic: capacitatea de determinarea a tehnicii de desen grafic pentru realizarea facturii și texturii materialelor.

Competențe de analiză și compunere a compoziției unifigurative: capacitatea de a încadra forma vestimentară în format în dependență de tensiunile energetice dependente de tipul și destinația produsului, precum și creativitatea autorului, capacitatea de intuire a tipului de format în dependență de destinația produsului de îmbrăcăminte.

Competențe de stilizare și transformare a figurii umane: capacitatea de reducere a informației în scop de evidențiere a caracteristicilor bază influențate de tendințele modei și capacitățile creatoare ale autorului., etc.

Finalități de studii

- să definească proprietățile mijloacelor artistice – construirea, compunerea, proporționarea, disignul formelor, gamele de formă, tectonica, complexul;
- să cunoască aspectele tehnologice și particularitățile compozițional-decorative în proiectarea artistică;
- să utilizeze principiile compoziționale în realizarea tehnologiilor artistice în cadrul obiectelor de ansamblu plastic;
- să determine raportul interdisciplinar și rolul fiecărui obiect în baza formării;
- să utilizeze principiile de bază în realizarea obiectivelor practice;

Precondiții

Studentii trebuie să cunoască principiile generale:

- de formare a gamelor cromatice; de imbinarea formelor geometrice;
- reprezentarea grafică a elementelor plastice;
- tehnologiile generale de reprezentare în diverse materiale plastice.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Elemente de stilizare a figurii umane utilizate în reprezentarea grafică a vestimentației din perioada de apariție a modei. Utilizarea elementelor compozițiilor abstracte în forma costumului, mod de stilizare a figurii sau factura și textura materialului utilizat.

Tema 2. Mijloace de expresie plastică în creația vestimentară-forma și silueta, Stilul, linii decorativ-constructive, accesorii, cromatica și textura materialelor.

Tema 3. Principii de organizare a compoziției formei vestimentare. Simetria. Asimetria. Statica și Dinamica. Ritmul în vestimentație. Organizarea verticalei, diagonalei și orizontalei active în compoziția formelor vestimentare. Nuanță, similitudine, contrast, centrul compozițional.

Tema 4. Corelația mijloacelor de expresie plastică cu destinația produsului de îmbrăcăminte. Îmbrăcăminte de ocazie, îmbrăcăminte pentru sport, îmbrăcăminte uzuală, etc.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în baza: realizărilor lucrărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționării ideilor individuale; posibilitatea și măiestria de transpunere în material a cunoștințelor teoretice; gradul de investigare, cercetare, auto instruire; volumul și numărul variantelor de lucru; (60% din nota finală), care este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului (I atestare – 30% ; II atestare – 30 %).

Evaluarea finală este exprimată prin răspunsul studenților oral la examen (40% din nota finală), care constă din două întrebări teoretice și una practică

Bibliografie

Obligatorie:

1. Arheim R., *Arta și percepția vizuală, o psihologie a văzului creator*, București, Editura Meridiane, 1979.
2. Daghi I., *Mijloacele de realizare a compoziției decorative frontale*, Ediția a II-a, Chișinău, Editura Lumina, 1993.
3. Grama V., Uvarov A., *Metodele principale de transformare a formelor și aspectelor gamelor de formă, /Tehnologia educației artistice plastice, V. – II, coord. I. Țăgulea.- Chișinău, 2000, p. 53 – 57.*
4. *Educația artistică. Gidul metodologic*, Chișinău, grupul editorial *Litera*, 2003.
5. Filoteanu, N. *Desen artistic și Educație plastică*. București: Arta Grafică, 1997, 80p.

Opțională:

1. Focillon H., *Viața formelor*, București, Editura Meridiane, 1977.
2. Horsia H., *Spații, forme, culori în arta contemporană*, București, Editura Meridiane, 1989.
3. *Întroducere în gramatica limbajului vizual*, red C. Ailincăi, Cluj-Napoca, 1982.
4. Kandinsky W., *Spiritualul în artă*, București, Editura Meridiane, 1994.
5. Flonta, M. *Imagini ale științei*. București: Academiei Române, 1994, 240p.
6. Focillon, H. *Viața formelor și elogiul mâinii*. București: 1995, 131p.
7. Horsia H., *Spații, forme, culori în arta contemporană*, București, Editura Meridiane, 1989.
8. *Întroducere în gramatica limbajului vizual*, red C. Ailincăi, Cluj-Napoca, 1982.
9. Kandinsky W., *Spiritualul în artă*, București, Editura Meridiane, 1994.
10. Malcoci, V. *Decorul arhitectural în piatră din arta populară moldovenească (sfârșitul sec.al XIX – sec. XX)*. Chișinău: Știința, 2000, 96p.

Denumirea programului de studii	Design Vestimentar
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Sistema Mulajului
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Arte Plastice și Design / Arta Decorativă
Titular de curs	Roșca-Ceban Daniela
Cadre didactice implicate	
e-mail	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.06.A.072	2	III	VI	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina „Sistema Mulajului” este o disciplină opțională ce se studiază pe parcursul semestrului VI ale planului de învățământ superior și presupune cultivarea cunoașterii artistice, spirituale prin dezvoltarea gândirii abstracte, logice, bidimensionale, tridimensionale și spațiale. Prevede acumularea cunoștințelor fundamentale de profil decorativ, cât și a deprinderilor practice în activitatea creativ-compozițională. Cursul contribuie la formarea capacităților de exprimare plastică, dezvoltarea aptitudinilor creative, sensibilității și gustului estetic a studenților.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive: cunoașterea, înțelegerea și interpretarea conținuturilor teoretice, a metodelor și tehnicilor de bază în vederea compunerii și organizării mijloacelor de expresie plastică în compoziția costumului (compoziții unifigurative). Cunoașterea și înțelegerea tipurilor de stiluri vestimentare, stilistica ilustrației de modă.

Competențe de aplicare: capacitatea de a aplica diverse metode și tehnici de desen, pictură în realizarea schițelor de modele de îmbrăcăminte pentru prezentarea acestora în cadrul consiliului artistic al întreprinderii, diverse concursuri de creație sau consumatorului concret în cadrul realizării îmbrăcăminte la comanda individuală.

Competențe de mânăuire a desenului figurii umane în compoziția unifigurativă: capacitatea de desen după memorie a figurii umane în diverse poziții de demonstrare și prezentare a vestimentației, capacitatea de corelație a poziției manechinului cu tipul de produs.

Competențe de mânăuire a tehnicilor de desen grafic: capacitatea de determinarea a tehnicii de desen grafic pentru realizarea facturii și texturii materialelor.

Competențe de analiză și compunere a compoziției unifigurative: capacitatea de a încadra forma vestimentară în format în dependență de tensiunile energetice dependente de tipul și destinația produsului, precum și creativitatea autorului, capacitatea de intuire a tipului de format în dependență de destinația produsului de îmbrăcăminte.

Competențe de stilizare și transformare a figurii umane: capacitatea de reducere a informației în scop de evidențiere a caracteristicilor bază influențate de tendințele modei și capacitățile creatoare ale autorului., etc.

Finalități de studii

- să definească proprietățile mijloacelor artistice – construirea, compunerea, proporționarea, disignul formelor, gamele de formă, tectonica, complexul;
- să cunoască aspectele tehnologice și particularitățile compozițional-decorative în proiectarea artistică;
- să utilizeze principiile compoziționale în realizarea tehnologiilor artistice în cadrul obiectelor de ansamblu plastic;
- să determine raportul interdisciplinar și rolul fiecărui obiect în baza formării;
- să utilizeze principiile de bază în realizarea obiectivelor practice;

Precondiții

Studentii trebuie să cunoască principiile generale:

- de formare a gamelor cromatice; de imbinarea formelor geometrice;
- reprezentarea grafică a elementelor plastice;
- tehnologiile generale de reprezentare în diverse materiale plastice.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Elemente de stilizare a figurii umane utilizate în reprezentarea grafică a vestimentației din perioada de apariție a modei. Utilizarea elementelor compozițiilor abstracte în forma costumului, mod de stilizare a figurii sau factura și textura materialului utilizat.

Tema 2. Mijloace de expresie plastică în creația vestimentară-forma și silueta, Stilul, linii decorativ-constructive, accesorii, cromatica și textura materialelor.

Tema 3. Principii de organizare a compoziției formei vestimentare. Simetria. Asimetria. Statica și Dinamica. Ritmul în vestimentație. Organizarea verticalei, diagonalei și orizontalei active în compoziția formelor vestimentare. Nuanță, similitudine, contrast, centrul compozițional.

Tema 4. Corelația mijloacelor de expresie plastică cu destinația produsului de îmbrăcăminte. Îmbrăcăminte de ocazie, îmbrăcăminte pentru sport, îmbrăcăminte uzuală, etc.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în baza: realizărilor lucrărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționării ideilor individuale; posibilitatea și măiestria de transpunere în material a cunoștințelor teoretice; gradul de investigare, cercetare, auto instruire; volumul și numărul variantelor de lucru; (60% din nota finală), care este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului (I atestare – 30% ; II atestare – 30 %).

Evaluarea finală este exprimată prin răspunsul studenților oral la examen (40% din nota finală), care constă din două întrebări teoretice și una practică

Bibliografie

Obligatorie:

1. Arheim R., *Arta și percepția vizuală, o psihologie a văzului creator*, București, Editura Meridiane, 1979.
2. Daghi I., *Mijloacele de realizare a compoziției decorative frontale*, Ediția a II-a, Chișinău, Editura Lumina, 1993.
3. Grama V., Uvarov A., *Metodele principale de transformare a formelor și aspectelor gamelor de formă, /Tehnologia educației artistice plastice, V. – II, coord. I. Țăgulea.- Chișinău, 2000, p. 53 – 57.*
4. *Educația artistică. Gidul metodologic*, Chișinău, grupul editorial *Litera*, 2003.
5. Filoteanu, N. *Desen artistic și Educație plastică*. București: Arta Grafică, 1997, 80p.

Opțională:

1. Focillon H., *Viața formelor*, București, Editura Meridiane, 1977.
2. Horsia H., *Spații, forme, culori în arta contemporană*, București, Editura Meridiane, 1989.
3. *Introducere în gramatica limbajului vizual*, red C. Ailincăi, Cluj-Napoca, 1982.
4. Kandinsky W., *Spiritualul în artă*, București, Editura Meridiane, 1994.
5. Flonta, M. *Imagini ale științei*. București: Academiei Române, 1994, 240p.
6. Focillon, H. *Viața formelor și elogiul mâinii*. București: 1995, 131p.
7. Horsia H., *Spații, forme, culori în arta contemporană*, București, Editura Meridiane, 1989.
8. *Introducere în gramatica limbajului vizual*, red C. Ailincăi, Cluj-Napoca, 1982.
9. Kandinsky W., *Spiritualul în artă*, București, Editura Meridiane, 1994.
10. Malcoci, V. *Decorul arhitectural în piatră din arta populară moldovenească (sfârșitul sec.al XIX – sec. XX)*. Chișinău: Știința, 2000, 96p.

Denumirea programului de studii	AP,ET,APET,DV,DI,GR, P
Ciclul	I licență
Denumirea cursului	Programa analitică la DESEN
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Studiul Artelor,Grafica si Metodologia instruirii
Titular de curs	Elaborat: Ana Simac, doctor în studiul artelor, conferențiar universitar, Ana Gobjilă, lector superior
Cadre didactice implicate	Ana Simac, doctor în studiul artelor, conferențiar universitar Prangache L. Ana Gobjilă, lector superior, Botnari Dumitru, doctor in pedagogie, conferențiar universitar Rusu Valentin, lector
e-mail	anasimac777@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.06.O.067	3	III	VI	90	60	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul de față include studiul plasticii formei și mijloacele de expresie în reprezentarea figurii umane
Acest curs prevede cunoașterea legităților și metodelor de reprezentare în desen a proporțiilor, a raporturilor formale și tonale, a raporturilor de clarobscur.

Disciplina vizează studiul principiilor de transpunere a spațiului natural în cadrul plastic, cultivând și dezvoltând imaginația și sensibilitatea plastică.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Studierea formei plastice și mijloacelor de expresie în reprezentarea figurii umane.

Analiza proporțiilor și construcției formelor figurii umane.

Studierea siluetei formei, a mijloacelor tehnice și procedeele tehnologice în reprezentarea figurii. Studierea scheletul și sistemul muscular, principiilor constructive de reprezentare a figurii în „contraposto”.

Aplicarea metodelor de redare a valenței expresive cu ajutorul limbajului plastic specific desenului, modelarea formei prin intermediul liniei, clarobscurului, tentei și tonului.

Finalități de studii

să utilizeze principiile specifice tehnicilor desenului în realizarea lucrării practice;

să cunoască proporțiile și construcția anatomico-plastică a figurii umane

să cunoască metodele și procedeele de reprezentarea constructivă a formelor;

să determine tehnologiile realizării, conținutul și principiile de creare a unei opere de artă

să aplice etapele tehnologice în realizarea operelor artistice;

să aplice procedee de generalizare în realizarea imaginii plastice;

să aplice legile perspectivei liniare și spațiale, metode de redare a clarobscurului;

să cunoască diverse procedee tehnice de lucru la desen.

Precondiții

Studentii trebuie să cunoască anatomia plastic în reprezentarea figurii, legitățile de reprezentare a imaginii pe suprafață.

Conținutul unităților de curs

1. Prelegere. Plastica formei și mijloacele de expresie în reprezentarea figurii umane.

Crearea imaginii artistice și redarea formei în spațiu.

Paricularități și mijloace plastice obținute cu diverse materiale (creion, cărbune, tuș, sanghină ș.a.), a diferitor suporturi (hârtie, carton, pergament).

Libertatea expresiei și interacțiunea cu celelalte genuri ale artei.

Limbajul plastic și posibilitățile tehnice în obținerea unor expresivități plastice, particularități de reprezentare.

2. Studiu practic. Semifigură cu mâini.

Obiective: Studiul construcției anatomico-plastice a capului, a gâtului și cutiei toracice, a mâinilor. Sinteza formelor, sistema musculară plastică, psihologia și expresia portretistică, expresivitatea plastică.

1. Compoziția în format, forma mare, caracterul, legătura capului cu gâtul și cutia toracică. Raporturile plan și volum, suprafață și dimensiune, echilibru și integritate.
2. Determinarea proporțiilor și construcția anatomico-plastică.
3. Modelarea formei prin intermediul liniei, clarobscurului, tentei și tonului.
4. Reprezentarea elementelor compoziționale, formelor mari și detaliilor în dependență de linia orizontului.
5. Redarea stării psihologice, expresivității plastice.
6. Generalizarea, integritatea formelor.

3. Prelegere. Statica, dinamica și expresivitatea figurii desenul de studiu.

Principiul metodic în reprezentarea nudului. Obiectivele etapelor de bază în studiul figurii.

Știința analitico-tehnică a desenului (cunoașterea specificului spațial al formei, a metodelor și procedeelelor în reprezentarea corectă a formei, cunoașterea mijloacelor tehnice și procedeelelor tehnologice a procesului de studiu). Perceperea siluetei formei.

Perceperea siluetei formei, cunoașterea mijloacelor tehnice și procedeelelor tehnologice a procesului de studiu. Perceperea expresiei și stării psihologice. Perceperea generalizării și integrității.

4. Studiu practic. Figură- nud în poziție „contraposto”.

Obiective: Construcția anatomică a formelor, forma mare, mișcarea, dinamica, silueta. Plastica, scheletul și sistemul muscular, principiile constructive de reprezentare a figurii în „contraposto”.

Clarobscurul, volumul, spațiul, detaliile, unitatea și integritatea, expresivitatea.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei Desen se efectuează: în baza realizării lucrărilor practice prevăzute de curriculum-ul disciplinei; soluționării ideilor individuale; posibilitatea și măiestria de transpunere în practică a cunoștințelor teoretice și abilităților; gradul de investigare, cercetare, auto instruire; volumul, numărul și calitatea schițelor și conceptelor plastice, calitatea lucrărilor practice, realizate în cadrul activităților auditoriale și lucrului individual.

Evaluarea curentă se realizează prin două atestări pe parcursul semestrului și ponderea notelor de la evaluarea curentă constituie 60% din nota finală.

Lucrările elaborate în cadrul cursului Desen sunt analizate și evaluate conform criteriilor de evaluare curentă însoțite de barem.

Evaluarea finală la disciplina Desen se petrece sub formă de viziune a tuturor lucrărilor practice, realizate pe parcursul semestrului atât în cadrul orelor de contact direct, cât și în cadrul activităților individuale. Viziunea lucrărilor practice este realizată de întregul colectiv profesoral-didactic al catedrei, nota constituind 40% din nota finală.

Bibliografie

1. Drabant Andras, *Bazele desenului*, ed. Casa, Oradea, 2011.
2. Koroknai Zsolt, *Tehnici de realizare a portretului*, ed. Casa, Oradea, 2011.
3. Liviu Stoica, Rasvan Dobos, *Desenul in arhitectura*, București 2010
4. Николай Ли, Основы учебного академического рисунка., М., Эксмо, 2005.
5. Р.В.Паранюшкин, Техника рисунка, Феникс, Ростов-на-Дону, 2002.
6. Беда И.В. Основы изобразительной грамоты: Рисунок. Живопись. Композиция. – М., 1981.
7. Кузин В.С. наброски и зарисовки. – М., Просвещение, 1991.
8. Медведев Л.Г. Формирование графического художественного образа на занятиях по рисунку. – М., 1986
9. Строгановская школа рисунка. М., Изд. «Сварог и К», 2001.
10. Готфрид Баммес. Изображение фигуры человека, М., Изд. «Сварог и К», 1999.

Denumirea programului de studii	Arte plastice, Arte decorative, Design interior, Design vestimentar, Educație tehnologică, Grafică, Pictură
Ciclul	I - Licență
Denumirea cursului	<i>Pictură și compoziția</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, Catedra Pictură
Titular de curs	Ludmila Mogan-Vozian, dr., conf.
Cadre didactice implicate	Ludmila Mogan-Vozian, dr., conf.; Eleonora Brigalda, dr., prof.
e-mail	fapdcreanga@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiu individual
S.06.O.068	3	III	VI	90	60	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Pictură și compoziția* este o disciplină de specialitate ce se studiază pe parcursul celor opt semestre ale planului de învățământ superior și presupune cultivarea cunoașterii artistice, spirituale prin dezvoltarea gândirii specifice, sensibilității și gustului estetic al studenților – viitori pictori, pedagogi, specialiști în domeniul designului. Cursul de pictură conține atât lecții practice, cât și prelegeri teoretice menite să familiarizeze studenții cu structuri vizuale inedite, să contribuie la dezvoltarea completă a imaginației lor creatoare, să-i introducă în cultura plastică națională și universală.

În cadrul cursului *Pictură* studenții vor însuși diverse modalități de reprezentare plastică, în special, prin intermediul culorii, a unor forme aplicate pe suport bidimensional (hârtie, carton, pânză, lemn, sticlă etc.) în diferite tehnici (acuarelă, guașă, temperă, pastel, acrilice, ulei etc.).

Pe parcursul anilor de studii studenții vor executa lucrări practice de diferite genuri: naturi statice, peisaje, portrete și compoziții figurative.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Familiarizarea studenților cu particularitățile nudului uman în pictura de șevalet;
- Familiarizarea cu metodologia realizării nudului uman în pictura de șevalet;
- Studiarea tehnologiei picturii în ulei;
- Studiarea și exersarea tehnicii tradiționale de lucru în ulei;
- Aplicarea limbajului plastic, stilistic la realizarea nudului uman în pictură;
- Realizarea picturii de figură și nud uman în tehnica picturii în ulei.

Finalități de studii

La finele semestrului respectiv studenții vor fi apti:

- să cunoască particularitățile nudului uman în pictura de șevalet;
- să cunoască și să aplice corect metodologia realizării nudului uman în pictura de șevalet;
- să cunoască tehnologia realizării picturii în ulei;
- să cunoască și să aplice în lucru tehnicile tradiționale de realizare ale picturii în ulei;
- să cunoască și să aplice în pictură legile acordurilor, armoniei și expresivității cromatice;
- să aplice limbajul stilistic propriu picturii în ulei;
- să organizeze spațiul plastic în baza legităților compoziționale;
- să realizeze picturi gen figură/ nud în tehnica picturii în ulei.

Precondiții

Pentru a asculta acest curs, studenții trebuie să posede competențe gnoseologice și praxiologice preliminare în domeniul desenului, bazelor compoziției, coloristicii, istoriei artei universale și naționale.

Conținutul unităților de curs

Semestrul VI.

- Tema 1. Prelegere: **Studiul luminii în pictură.** Reflecția și culorile. Culoare – lumină și culoare – pigment. Pigmentul – transparență și opacitate. Rolul și influența naturii eclerajului. Lumină și reflecție.
- Tema 2. Studiu practic: **Tors nud pe fundal închis.** Modelarea prin ton și culoare a carnației și redarea specificului fizic corporal al modelului. Materiale: ulei, carton, pânză/ format – 60x80 cm.
- Tema 3. Studiu practic: **Nud pe fundal luminos.** Modelarea prin ton și culoare a nudului ca expresie a idealului de frumusețe fizică. Materiale: ulei, carton, pânză/ format – 60x80 cm.
- Tema 4. Studiu practic: **Figura îmbrăcată în mișcare complicată.** Realizarea figurii umane prin folosirea unor linii curbe, spirale, oblice, întretăiate, ce dau figurii mișcare, dinamism. Utilizarea contrastelor cromatice. Materiale: ulei, carton, pânză/ format – 60x80 cm.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a competențelor formate în cadrul cursului *Pictură* se efectuează în baza: lucrărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționării ideilor individuale; abilității tehnologice de transpunere în material și tehnica artistică; posibilității și măiestriei de aplicare a limbajului plastic (60% din nota finală), care este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului.

Evaluarea finală este exprimată prin prezentarea portofoliului cu lucrări finale și vizionare la finele fiecărui semestru (40% din nota finală).

Analiza critică individuală și în grup a lucrărilor. Consulting între profesorii care activează la catedră.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Boyd S. *Life class The acad. male nude, 1820-1920/* Introd. by Edward Lucie-Smith. London: GMP, 1989
2. Farwell B. *Manet and the nude. A study in iconography in the Second Empire.* New York; London: Garland, 1981
3. Lăzărescu L. *Pictura în ulei.* Iași: Polirom, 2009
4. Барбер Б. *Рисуем фигуру человека: базовый и продвинутый методы* [пер. с англ. Т. О. Новиковой]. Москва: Эксмо, 2013
5. Ходжет С. *Обнаженная натура. От эскиза до картины* [пер. с англ. Т. О. Новиковой]. Москва: Эксмо, 2013

Opțională:

1. Scott M. *Biblia picturii în ulei.* București: ALL Educational, 2011
2. Săndulescu-Verna C. *Materiale și tehnica picturii.* Timișoara: Marineasa, 2000

Denumirea programului de studii	Design vestimentar
Ciclul	I
Denumirea cursului	Proiect artistic
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea „Arta Plastice și Design”, catedra „Arta Decorativă”
Titular de curs	Nina Botezat
Cadre didactice implicate	Ajder E, Nina Botezat
e-mail	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.06.O.069	4	III	VI	120	90	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul „*Proiectarea artistică*” presupune însușirea de către studenți a legităților fundamentale ce țin de proiectarea artistică a costumului, studierea principiilor compoziționale, cercetarea stilurilor vestimentare: tradiționale și netradiționale ce furnizează colecții vestimentare diverse după caracter, destinație, vârstă. Direcția de studiu a cursului își propune formarea specialiștilor pentru un domeniu complex cum este cel al modei. În cadrul cursului respectiv se achiziționează deprinderi practice și abilități creative a viitorilor designeri vestimentari, cultivarea competențelor profesionale în proiectarea artistică a costumului, construirea logică a acțiunii creative, realizarea proiectului artistic și pregătirea lui pentru transpunerea în material. Cursul are caracter interdisciplinar și devine un ajutor indispensabil în lucrul practic, la alte discipline de specialitate: „Arhitectonica”, „Proiectarea tehnică”, „Desenul și culoarea în compoziția costumului”, „Istoria costumului”, etc.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Noțiuni introductive în materie de design;
- Asimilarea unui vocabular de specialitate și a unei culturi generale profesionale;
- Realizarea schițelor produselor de îmbrăcăminte;
- Crearea propriului stil de lucru;
- Deprinderea tehnicilor de execuție a proiectelor la nivel de PC și la nivel manual;
- Însușirea și familiarizarea fundamentelor design-ului vestimentar în proiectarea artistică a costumului;
- Determinarea gradului de complexitate a mijloacelor compoziționale în realizarea proiectelor creative;
- Cunoașterea și determinarea etapelor de executare a proiectelor artistice;
- Determinarea proprietăților design-ului vestimentar: ideea conceptuală, etapa experimentelor conceptuale cu forma, culoarea, factura, stilul;
- Cultivarea abilităților creative în procesul planificării și realizării „design-proiectului” conform etapelor de reluare – imitare – inovație.

Finalități de studii realizate la finele cursului

- Să cunoască limbajul artistico-plastic a design-ului vestimentar;
- Să cunoască principiile de bază ale proiectării artistice;
- Să aplice mijloacele compoziției: repetiția, gradația, centrul de interes, proporționalitatea, armonia, ritmul, simetria, asimetria, contrastul, nuanța în organizarea structurii colecției vestimentare;
- Să cunoască modalitățile de stilizare și interpretare decorativă a confecțiilor vestimentare;
- Să determine gradul de complexitate a mijloacelor compoziționale în transformarea chipului realist în cel stilizat (formarea simbolului semantic);
- Să utilizeze idei și soluții noi în tratarea proiectelor artistice;
- Se transpună cunoștințele acumulate în lucrările practice interdisciplinare proiectării artistice a costumului.

Precondiții

Studenții trebuie să cunoască principiile de bază ale proiectării artistice a costumului, să identifice și determine

proprietățile design-ului vestimentar studiate în anul precedent la obiecte de specialitate, se cunosc bine mijloacele și legitățile compoziției; se fie capabili să schițeze ideile sale conceptuale ; se cunosc tehnicile grafice utilizate la proiectare artistică a costumului.

Unități de curs

1. Costumul teatral ca sursă de inspirație a creatorilor de modă.
2. Creația pictorilor scenografi ai sec. XX-XXI.
3. Accesoriile parte componentă a costumului teatral.
4. Explorarea chipului stilistic teatral.
5. Specificul elaborării costumelor de scenă.
6. Proiectarea artistică a costumelor teatrale după conținutul unei opere literale.

Aplicație practică sem. VI: studenții trebuie să execute un proiect artistic format A1. Cromatica și tema proiectului va corespunde programei analitice. Tehnica de executare - la libera alegere.

Metode și tehnici de predare și învățare

- Tehnici informative;
- Tehnici aplicative;
- Tehnici evaluative;
- Metode: expoziție, interogative, active, etc.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă: constă din 2 evaluări efectuate timp de un semestru, care demonstrează nivelul materialului însușit la prelegeri și exersat la lecțiile practice, în formă de proiecte artistice. La finele semestrului se notează prezentarea grafică, varietățile compoziționale, diversitatea și perceperea limbajului artistico-plastic ce permite materializarea ideilor concepute și realizate de către student. Timp de un semestru se realizează 2-3 „proiecte – crochiuri” artistice formatul A3, unul din care va fi prezentat la vizionare (examen).

Evaluarea finală este exprimată printr-o notă, care permite promovarea studentului în etapa următoare a procesului didactic;

- Analiza individuală și în grup a lucrărilor;
- Analiza gradului de integrare a ideii și a transpunerii ei practice;
- Verificări pe parcurs, vizionare (*examen*);

Evaluarea finală constă din examen (40% din nota finală) și evaluarea curentă (60% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Curteza A., Design vestimentar. Noțiuni fundamentale, București, 2003;
2. Nanu Adina, Arta pe om. Look-ul și înțelesul semnelor vestimentare, București, 2001;
3. Spânu Constantin, Bazele modelării artistice, Chișinău, Tehnica INFO, 2001;

Opțională:

4. Bădulescu R., Educația plastică, Ed. Humanitas educațional, București, 2000;
5. Козлова Т.В., Основы теории проектирования костюма: учеб. для вузов, М., Легпромбытиздат, 1988;

Denumirea programului de studii	DI, DV, AP, ET, AD, P
Ciclul	I Licență
Denumirea cursului	Prelucrarea imaginii la calc.
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Studiul Artelor, Grafică și Metodologia instruirii
Titular de curs	Alexandru Ermurache
Cadre didactice implicate	Alexandru Ermurache
e-mail	Alexandru Ermurache

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.06.O.070	2	III	VI	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
<p><i>Grafica de computer</i> include aprofundarea cunoștințelor pentru ajustarea imaginilor și utilizarea lor în proiecte concrete. Cursul are caracter interdisciplinar, presupunând acumularea cunoștințelor și experiențelor însușite la disciplinele: Informatică, grafica de computer, Desen, Pictura, Bazele compoziției.</p> <p>Scopul disciplinei <i>Prelucrarea artistică a imaginii</i> constă în dezvoltarea competențelor tehnice și estetice vizând cultivarea competențelor în elaborarea imaginii grafice la computer, realizarea proiectului grafic și pregătirea lui pentru transpunerea în material. Însușirile acumulate pe parcursul anilor de studii vor fi utile în domeniul graficii pentru viitoarele specialități; <i>ilustratori de carte, design-grafic, poligrafie, web-design, grafică multimedia, 3d-grafică etc.</i></p>
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
<ul style="list-style-type: none">
• Cunoașterea metodelor principale a tehnologiilor digitale în grafica computerizată;
• Acumularea cunoștințelor despre sistemele de operare;
• Crearea modelelor de culoare, modificarea și calibrarea regimului de culoare;
• Definirea particularităților de realizare a cromaticii în designul grafic;
• Destingerea ramurilor și specificului graficii bidimensionale (<i>rastru, vector, fractal</i>);
• Cunoașterea metodelor de aplicare a caracterelor în design;
Finalități de studii realizate la finele cursului
<ul style="list-style-type: none">
• Să utilizeze programele din pachetul Adobe Creative Suite (<i>Photoshop, Illustrator,</i>) în grafică și design;
• Să aplice formatarea corectă a textului în dependență de cerințele proiectului;
• Să converteze textul și imagini rastru în vector;
• Să aplice posibilitățile de lucru a diverselor programe într-un proiect comun;
• Să evalueze proiectele realizate;
• Să modeleze activitatea de realizare a unui proiect în echipă;
• Să proiecteze de sine stătător un concept creativ în domeniul designului grafic;
• Să realizeze diverse materiale și tehnici de lucru în desen;
• Să aplice posibilitățile de lucru în compozițiile frontal-volumetrice;
• Să utilizeze diferite metode de reprezentare a formei grafice;

- Să aplice corect principiile de stilizare și abstractizare în creația sa;
- Să exprime limbajul decorativității în grafica de computer;
- Să aplice formatarea corectă a textului în dependență de cerințele proiectului;
- Să aplice posibilitățile de lucru a diverselor programe într-un proiect comun;
- Să autoevalueze obiectiv cunoștințele, aptitudinile și priceperile la desen grafic.

Precondiții

Studentii trebuie să posede metodele fundamentale a tehnologiilor informaționale, să cunoască elementele de bază pentru crearea unei compoziții bidimensionale (Photoshop, Illustrator), să aplice cunoștințele în vederea elaborării și redactării imaginii rastru, să distingă etapele de executare a unui proiect.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Prelegere. *Formarea conturului în Adobe Illustrator.*

Inițiere în domeniul programei vectoriale. Linia - ca instrument principal pentru desenarea conturului obiectelor. Segmentele unei linii de contur – curbele Bezie. Punctele de reper. Instrumentele de redactare, permutare, copiere, dublare.

Tema 2. Prelegere. *Bara de instrumente în Adobe Illustrator, paletele de lucru.* Studiul barei de instrumente în Illustrator : instrumentele de selecție, de redactare, de manivrare în documentul de lucru, de vizualizare. Paletele de lucru – casete mici pentru gruparea elementelor de conducere. Funcțiile specifice. Proprietățile instrumentelor.

Tema 3. *Transformarea imaginilor de vector în imagine de rastru.* Transformarea imaginilor de vector în imagine de rastru. Folosirea opțiunii Rasterize (parametrii pentru rastru). Necesitatea și importanța transformării. Continuarea lucrului cu imaginea rasterizată în Adobe Photoshop.

Tema 4. *Compoziții frontal volumetrică în programa de vector.* Realizarea unei compoziții bine individualizată. Folosirea compoziției frontale ca șită pentru realizarea unei lucrări în volum. Modelarea formelor și spațiului tridimensional ținând cont de influența luminii asupra culorilor.

Tema 5. Prelegere. *Cerințele de bază față de proiect.* Determinarea temei viitorului proiect, manifestarea coloristică, corelația dintre lumină și culoare, crearea corectă a fondalului, legătura fondalului cu elementele proiectului, aplicarea efectelor iluzorii ale culorilor, generalizarea metodelor de lucru, procedeele tehnice, fenomenele Kitsch.

Tema 6. Prelegeri. *Scanarea schițelor și înscrierea imaginilor pe SDRAM.*

Noțiuni generale despre componentele și periferiile computerului : SDRAM, scanner, printer, digitaizer (planșet electronic). Noțiuni generale despre scanare. Opțiunile scanării. Păstrarea imaginilor după scanare, folosirea lor în lucru.

Metode și tehnici de predare și învățare

Prezentarea materialului, expunerea, explicația, analiza și sinteza, dialogul dirijat, lucrul individual.

Strategii de evaluare

Se efectuează 2 evaluări pe semestru în formă de lucrări grafice executate la computer și referat la tehnologiile informaționale.

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în baza: realizărilor lucrărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționării ideilor individuale; posibilitatea și măiestria de transpunere în material a cunoștințelor teoretice; gradul de investigare, cercetare, auto instruire; volumul și numărul

variantelor de lucru; (60% din nota finală), care este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului (I atestare – 30% ; II atestare – 30 %). Evaluarea finală este exprimată prin răspunsul studenților oral la examen (40% din nota finală), care constă din două întrebări teoretice și una practică.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Kelland Dik-Mak. *Biblia ispolizovatelea Photoshp 7*. Moscova: Dialectica, 2007;
2. Ksenakis D. *Photophop dlea profesionalov*. London, 2003;
3. Olspatch T., L. Kelli. *Biblia ispolizovatelea Illustrator 10*. Moscova: Dialectica, 2002;
4. Petrov M., V. Molocikov. *Grafica la computer*. S.-Petesburg : Piter, 2003;
5. Petrov M. *Grafica la computer*. S.-Petesburg: ed. Piter, 2006.

Opțională:

6. *Revista Computer Art*. (№ 1,2,,4,5,), (№ 1,2,3,); Moscova: (№ 1,2,,4,5,), 2005 (№ 1,2,3,); 2005, 2006;
7. *Revista Atelier*. Chișinău: 2003-2005;
8. *Revista Easy PC, Ghidul pentru folosirea computerului*. București: 2002;
9. Stayfer Tood. *Computerul vostru*. Moscova: *Dialectica*, 1996;
10. Wempen Faithe, Aitken Peter. *Microsoft Office 97 Professional*. București: Editura Teora, 1998.

Denumirea programului de studii	Design vestimentar
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	Proiectarea tehnică și tehnologii de specialitate
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, catedra Arta Decoratiă
Titular de curs	A.Vatavu Dr. în ped. Conf. univ., L. Donic
Cadre didactice implicate	A.Vatavu Dr. în ped. Conf. univ., L. Donic
e-mail	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.06.O.070	4	III	VI	75	45	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina " Proiectarea tehnică și tehnologii de specialitate"- partea integranta a metodologiei Designului vestimentar, obiectul de specialitate care se studiazape parcursul a opt semestre ale planului de invatamint superior si presupune sa asigure dezvoltarea progresiva a aptitudinilor plastice, estetice si conceptuale ale studenților in domeniul proiectării tehnice a vestimentelor, in cadrul unei activități organizate si sistematice de insusire si invatare creativa. Scopul disciplinei transmiterea si insusirea cunoștințelor necesare formarii unui tip complex de creator de modele, care prin concepție, aptitudini, dexterităților practice si cunoaștere a domeniului sa fie capabil sa-si valorifice pe deplin calitățile sale creative prin intermediul produselor vestimentare. Cursul oferă studenților:• explicații teoretice si practice ale metodelor tehnice de croit, transformat,multiplicat;• tehnica măsurărilor antropometrice pentru determinarea dimensiunilor si stabilirea acestora prin calcul;• ultimile noutăți in proiectarea modelelor de imbracaminte pentru bărbați in linia curenta a modei pentru produsele din grupele:vesta cămașa,,pantalonii si imbracamintea in funcție de destinație,in conformitate cu diverse tipuri de dezvoltare fizica;• importanta plusurilor de lejeritate in funcție de mișcare a corpului;• influenta proprietăților țesăturilor textile asupra formei si construcției produsului vestimentar;• proiectarea asistata de calculator a noilor modele de articole vestimentare.

Pe parcursul semestrului de studii studenții vor executa proiecte tehnice a șabloanelor de lucru pentru articole vestimentare din grupa de umar (cu sprigin pe linia umerilor) - sacou, scurta, palton, impermeabil etc; elaborarea modelelor in corespundere cu stilul, silueta, pinza,gama coloristica in dependenta de tendințele modei propusă individual.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive: se demonstrează de către studenți cunoștințele în domeniul elaborării modelelor,fundamentele de proiectare și modelare a confecțiilor pentru diversitatea formei,algoritmul procesului de asamblare a reperelor ce formează confecția din grupa de sacou, scurta, palton, impermeabil etc.

Competențe cognitive:se exprimă prin capacitatea de a se monitoriza cu metodele și sistemele de proiectare,modelarea constructivă a diverselor modele de confecții din grupa de umeri – sacou, scurta, palton, impermeabil etc,studiind algoritmul procesului de proiectare și transpunere.

Competențe de aplicare:se vor manifesta în utilizarea și aplicarea corectă a sistemelor, metodelor,principiilor de proiectare,asamblare,transpunere în aplicarea corectă a metodelor potrivite pentru organizarea în contextul studiului antropometric a structurilor compoziționale în prezentarea proiectărilor constructive a confecțiilor vestimentare.

Competențe de analiză:se vor exprima în conteztul determinării relațiilor cu deversitatea știinților – discipline în elaborarea proiectelor – idei cu caracter de cercetare,de căutare spre cunoașterea și înțelegerea reprezentărilor grafice a confecțiilor textile pentru bărbați .

Competențe de comunicare: se exprimă în contextul deprinderii de a examina mai multe oportunități de formare în evaluarea obiectivă a cunoștințelor, deprinderilor și priceperilor în domeniul profesional, prin care deschide autoevaluarea reciprocă a procesului didactic.

Competențe la nivel de integrare: se execută prin capacitatea de redactare rapidă și expresivă a reprezentărilor grafice, transpunerii în material, axat pe o înțelegere cât mai profundă a mecanismului designului vestimentar, variant pentru bărbați.

Finalități de studii

La finele acestui curs studenții vor fi capabili: • Sa utilizeze principiile constructive și constructiv-decorative în realizarea ansamblului vestimentar aplicând tehnologii moderne, cit și la cea asistată de calculator; • Sa aprecieze rolul teoriilor contemporane la proiectarea formelor complicate de confecții din grupa de umeri (Raglan, Kimono, Sak, combinate). Să elaboreze proiecte tehnice în corespundere cu rigoriile contemporane realizând principiile unității, echilibrului, sintezei, armoniei.

Precondiții

Studenții trebuie să cunoască principiile de bază ale proiectării tehnice a costumului, să utilizeze principiile constructive și constructiv-decorative în realizarea ansamblului vestimentar aplicând tehnologii moderne, cit și la cea asistată de calculator. Să elaboreze noi idei, soluții în tratarea creației de modele.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activității și rezultatelor studenților se face în mod individual, după următoarele criterii: - Gradul de însușire a cunoștințelor; - Realizării complete a temelor din Programa analitică; - Calitatea ideilor; elaborarea schițelor tehnice; - Abilitatea tehnică-manualizată; - Valoarea proiectului etnic, calitatea executării; - Frecvența la atelier. Metode de evaluare: - Analiza critică și în grup a proiectelor tehnice; - Gradul de exactitate între idei și proiect; - Vizionari cu caracter metodologic, semestrial; - Verificări pe parcursul semestrelor-examene (conform planului de învățământ).

60% din nota finală este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului (I atestare 30% - portofoliul compus din lucrări practice; II atestare 30% - portofoliu compus din lucrări practice de laborator).

Evaluarea finală de examen este exprimată prin vizionare (60% din nota finală) și răspunsul studenților oral la examen (40% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. ГОСТ 15721-72 Типовые фигуры мужчин. размерные признаки для проектирования одежды. М., Изд.-во ГКС Совета Министров СССР, 1972, 35 стр.

2. И. Ю. Гриншпан "Конструирование мужской одежды по индивидуальным заказам населения". - М., "Легкая и пищевая промышленность", 1982.

3. С. В. Петрова, Н. М. Волкова "Изготовление мужских и детских костюмов". - М., "Легкая и пищевая промышленность", 1978.

4.

С. К. Виноградов, В. Н. Репейников, А. М. Лебедев "Конструирование мужской верхней одежды". - М., Изд.-во

Научно-технической литературы РСФСР, 1960.

- 5.Т.В. Козлова «Основы теории проектирования костюма». М., «Легпромбытгиздат», 1988. 6.Е.М.
Матузова «разработка конструкции изделий по моделям». М., 1975. 7.Метод раскрыя
муляжированием (перевод с фр. Третьяковой Г.В.). М., 1975. 8.Т.Н. Екшурская
«Констркирование, технология, отделка». Лениздат, 1992, 448 с. 9.Е.А. Янчевская, З.Н.
Тимошева «Конструирование и особенности изготовления легкой одежды сложных форм». М., «Легкая и пищевая
промышленность», 1981, 177 с. 10.Petrache Dragu „Tehnica vestimentară.
Tehnologie, modele, tipare", Ed. „Șansa" S.R.L. București, 1996, pag. 275.
11.Petrache Dragu „Modă și tipare". Ed. „Tehnica", București, 1981. 12.Л.П.
Шершнева, А.П. Рогова „Проектирование и прооизводство женского платья», М., «Легкая и пищевая
промышленность», 1983. 13.М.И. Сухарев, А.М.
Бойцова „Принципы инженерного проектирования одежды». М., «Легкая и пищевая промышленность», 1981.
14.Н.И. Гурьянова, В.Н. Зуйкова «Констркирование одежды», М., Легкая индустрия, 1974. 15.Л.П.
Чижикова «Кружок конструирования и моделирования одежды». М., Просвещение, 1990. 16.Amirova
Ă.K.,O.V.Saculina „Proiectarea tehnică”, -M.:Centrul „Academia”, 2007. 17.
E.B.Bulatova.,M.N.Evseeva”Proiectarea și modelarea vestimentelor Centrul „Academia”, 2004.
18.V.V.Ermilova,D.IU.Ermilova,„Modelarea și proiectarea artistică a vestimentelor”
Centrul „Academia”, 2006. -

Opțională:

1. Petrache Dragu „Modă și tipare". Ed. „Tehnica", București, 1981.
2. Adina Nanu „Arta, Stil, Costum". București, Meridiane, 1976.
3. I. Șuşală, Ovidiu Bărbulescu „Dicționar de artă", bucurești, 1993

Denumirea programului de studii	Design vestimentar
Ciclul	I, licență
Denumirea cursului	Practica tehnologică
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea „Arta Plastice și Design”, catedra „Arta Decorativă”
Titular de curs	Vozian Vasile
Cadre didactice implicate	Botezat Nina, Vozian Vasile
e-mail	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.06.O.071	2	III	VI	60		60

Descriere succintă a integrării practicii în programul de studii

Practica tehnologică constituie o parte componentă a programului de studii la ciclul I— Design vestimentar și contribuie la realizarea finalităților de formare profesională a studenților. Practica poate fi desfășurată în cadrul facultății „Arte Plastice și Design”, dar și în întreprinderi sau alte instituții din ramura industriei de confecții textile din republică.

Practicantul examinează un set prestabilit de competențe profesionale ce trebuie studiate în procesul practicii tehnologice, ținând cont de condițiile întreprinderii unde se desfășoară practica. Conținutul activității în cadrul practicii tehnologice se regăsește integral în raportul de practică.

Conținutul practicii este axat pe două *obiective majore*:

- Consolidarea și aprofundarea cunoștințelor, căpătate pe parcursul studiilor la disciplinele de specialitate;
- Formarea la absolvenți a abilităților practice de lucru în ateliere, fabrici și întreprinderi de confecționare a produselor textile;

Studenții sunt repartizați la practică în baza contractului semnat de Facultatea „Arte Plastice și Design” și entitatea respectivă. Repartizarea se confirmă prin ordin. Practica se realizează pe parcursul unei săptămâni. Asigurarea didactică și metodică în procesul de desfășurare a practicii tehnologice se face de către profesorii coordonatori repartizați conform deciziei catedrei și normei didactice a profesorului.

Pentru petrecerea practicii studentul trebuie să primească de la catedră, *caietul stagiului de practică și îndrumarul metodic*, precum și *sarcina individuală*.

Competențe dezvoltate în cadrul practicii

- *Competențe de cunoaștere și înțelegere*: să cunoască limbajul artistic –plastic/tehnologic specific domeniului designului vestimentar, să cunoască cusăturile folosite la confecționarea produselor vestimentare, să cunoască sistemele de proiectare constructivă, să cunoască algoritmul de confecționare a unui produs vestimentar individualizat (la comandă).
- *Competențe de aplicare a cunoștințelor și înțelegerilor*: să creeze schița produsului, să proiecteze tipare de bază pentru produse vestimentare, tipare de model fără modificarea croielii de bază, cu modificarea croielii de bază, cu croială chimono, raglan, combinată, să realizeze șabloane, să planifice croirea, să efectueze croirea, să prelucreze/asambleze repere ale produselor vestimentare, să elaboreze documentația tehnică.
- *Competențe de analiză*: analizează stilurile vestimentare din istoria costumului și stilurile contemporane, analizează procesul de producție din confecții, analizează materialele textile, gama cromatică, etc.
- *Competențe de comunicare a cunoștințelor și înțelegerilor*: elaborează strategii pentru o comunicare eficientă (primirea și transmiterea informațiilor, întreținerea unor discuții, prezentarea unor informații), realizează și prezintă un raport complex (organizarea conținutului și structurii raportului, elaborarea unui raport formal), cultivarea abilităților creative în procesul planificării și realizării „design-proiectului”.

Finalități de studii

La finele practicii studenții vor fi capabili:

- Să cunoască limbajul specific domeniului designului vestimentar;
- Obținerea aptitudinilor pentru lucrul analitic și de cercetare, etc.;
- Studiarea conținutului și însușirea tuturor genurilor de activitate a întreprinderii, atelierului, etc.;

- Colectarea materialului pentru elaborarea tezei de licență, etc.;
- Creeze șite de produs;
- Proiecteze tipare de bază, tipare de model, șabloane de lucru specifice confecțiilor textile;
- Croiască și execute produsul vestimentar;
- Elaboreze documentația tehnică.

Precondiții

Discipline anterior studiate: cunoștințe generale de la proiectarea tehnică, tehnologii de specialitate cu transpuneri în material, studiul mașinologiei, materialogie, proiectare artistică, desen tehnic, etc.

Studentii trebuie să cunoască terminologia de specialitate, proprietățile țesăturilor, tipurile de cusături mecanice și manuale, procesul de elaborare a schiței, proiectarea tiparelor de bază și tiparelor de model și algoritmul de transpunere practică a produsului vestimentar.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Introducere. Instrucțiunile tehnicii securității în întreprindere. Materiale recomandate.

Tema 2. Elaborarea schiței artistice și tehnice a produsului vestimentar Proiectarea tiparelor de bază și a tiparelor de model pentru o confecție textilă.

Tema 3. Pregătirea șabloanelor. Croirea reperelor produsului.

Tema 4. Pregătirea modelului pentru prima măsură. Dublarea reperelor cu întăritură (conform modelului).

Tema 5. Prelucrarea reperelor decorative și a reperelor mici (conform modelului).

Tema 6. Petrecerea primei probe a produsului. Verificarea echilibrului produsului.

Tema 7. Confecționarea finală a produsului. Prelucrarea și asamblarea reperelor (conform modelului).

Tema 8. Definitivarea asamblării. Finalizarea terminațiilor. Tratament umido-termic final. Finisarea produsului.

Tema 9. Îndeplinirea caietului stagiului de practică. Raportul se întocmește zilnic, pe parcursul întregii perioade a practicii în cadrul întreprinderii (instituției). El reflectă activitățile studenților practicanți conform programei și planului calendaristic, constituind o descriere a lucrului practic efectuat. La finele practicii, raportul se verifică de coordonatorul practicii din cadrul întreprinderii/atelierului. Raportul de practică se prezintă la catedră pentru înregistrare, iar coordonatorul de practică din cadrul catedrei, este obligat să întocmească un aviz la raport, după care poate fi prezentat pentru susținere în cadrul comisiei de examinare a rapoartelor de practică desemnate de șeful de catedră.

Strategii de evaluare

La finele stagiului de practică studentul elaborează și îndeplinește *caietul stagiului de practică tehnologică*.

Susținerea și evaluarea practicii (aprecierea cunoștințelor, deprinderilor obținute și lucrărilor practice) se prevede imediat după definitivarea stagiului și va avea loc public la catedra de profil „Arta Decorativă” și apreciată de către Comisia de susținere, numită în cadrul catedrei de profil, cu participarea șefului catedrei și a conducătorului stagiului de practică tehnologică.

Evaluarea finală este exprimată printr-o notă, care permite promovarea studentului în etapa următoare a procesului didactic; Evaluarea finală constă din susținerea publică a lucrului practic (40% din nota finală) și evaluarea caietului stagiului de practică de către conducătorul practicii (60% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Cojocar Mariana, Tehnologia confecțiilor din țesături. Procese tehnologice de fabricație a produselor de îmbrăcăminte. Indicații metodice pentru realizarea lucrărilor de laborator, Chișinău U.T.M. 2008;
2. Curteza A., Design vestimentar. Noțiuni fundamentale, București, 2003;
3. Dodu Aristode et al, Manualul inginerului textilist, Tratat de inginerie textilă, Editura AGIR București, 2004, ISBN 973-8466-10-5;
4. Nanu Adina, Arta pe om. Look-ul și înțelesul semnelor vestimentare, București, 2001;
5. Spânu Constantin, Bazele modelării artistice, Chișinău, Tehnica INFO, 2001;
6. Ciutea Maria, Petrache Dragu, Manualul croitorului, Edit. Didactică și Pedagogică, București 2001, ISBN 9733029289

Opțională:

7. Julie Cole, Sharon Czachor, Professional Sewing Techniques for Designers, Fairchild Books Inc. New York,

2009, ISBN-13: 978-1563675164;

8. Knight Lorna, Manual de croitorie, Teora, ISBN 1-59496-865-9;
9. М. Мюллер и сын, Юбки и брюки. Конструирование, М.: Эдипресс-Конлига, 2003;
10. М. Мюллер и сын, Жакеты и пальто. Конструирование, М.: Эдипресс-Конлига, 2004;
11. М. Мюллер и сын, Платья и блузки. Конструирование, М.: Эдипресс-Конлига, 2007.

studii	Denumirea programului de studii	DESIGN VESTIMENTAR
	Ciclul	I licența
	Denumirea cursului	Prelucrarea artistică a materialelor „Imprimeu artistic”
	Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, Catedra Arta Decorativă
	Aprobat la ședință catedrei	Proces verbal Nr.1 din 31.08.19
	Titular de curs	Arbuz-Spatari Olimpiada
	Cadre didactice implicate	
	e-mail	olimpiada123@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.06.O.073	2	III	VI	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina “Imprimeu artistic” prevede acumularea cunoștințelor fundamentale de profil decorativ, cât și a deprinderilor practice în activitatea creativ compozițională. Cursul de imprimeu artistic (batik) își propune să pună bazele înțelegerii și utilizării elementelor legate de limbajul plastic și cromatic, a tehnicii și tehnologiei imprimeului artistic (batik rece, batik fierbinte). Scopul cursului de a pune bazele educației plastice a studentului, aplicarea tehnologiilor de bază a imprimeului artistic în procesul de cunoștințe în domeniul artelor decorative.

Tema: Elaborarea compoziției decorative „Reprezentarea portretului în arta decorativă tradițională și contemporană”: Crochiuri în ton și culoare, proiect. Lucrarea finală în tehnica rece a imprimeului artistic

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Cunoașterea ramurilor și genurilor artelor plastice în evoluția lor.
- Perceperea artistică a operelor de artă plastică din cultura națională și universală.
- Asimilarea terminologiei specifice artelor plastice.
- Dezvoltarea competențelor de receptare și de creare a imaginii plastice.
- Dezvoltarea imaginației și creativității artistice în procesul valorificării limbajului artelor plastice/artelor textile.
- Sensibilizarea față de artă, natură, societate prin comunicarea artistică cu opere de artă.
- Cunoașterea și utilizarea diverselor materiale, tehnici și instrumente de artă.
- Valorificarea limbajului artelor plastice în exprimarea plastică.
- Reprezentarea plastică a structurilor și fenomenelor naturii în diverse materiale și tehnici de artă.
- Crearea compozițiilor plastice în diverse tehnici și materiale de artă.
- Asimilarea valorilor general-umane, a valorilor artistice naționale și universale.

Finalități de studii realizate la finele cursului

- Să identifice diferite genuri a artei decorative în corelație cu alte genurile ale artei plastice;
- Să perceapă aspectele genezei formelor în natură și în compoziția artistică;
- Să analizeze deferența între formele și liniile în crearea compoziției decorative abstracte;
- Să aplice mijloacele materiale și plastice în corespundere cu proprietățile lor în elaborarea compoziției decorative-abstracte;
- Să folosească mijloacele artistice trecând prin prisma imaginii artistice în proiectarea compoziției tematice;
- Să creeze proiectul compoziției frontale în baza limbajului plastic din arta textilă;
- Să utilizeze principiile compoziționale în realizarea tehnologiilor artistice în cadrul obiectelor de ansamblu plastic;
- Să aplice metodele artistice în corespundere cu stilistica contemporană în domeniul creației compoziționale, să aprecieze rolul cunoștințelor bazelor artei decorative în redarea simbolurilor concrete a limbajului plastic;
- Să cunoască tehnologiile de bază a imprimeului artistic;
- Să consolideze cunoștințele în domeniul limbajului plastic în școlile de profil a artelor plastice în procesul activității didactice în școlile speciale de profil și de cultură generală.

Precondiții

Studentii trebuie să cunoască principiile generale:
- de formare a gamelor cromatice;

- de activizare a formelor plastice;
- reprezentarea grafică a elementelor plastice;
- tehnologiile de bază de reprezentare în materiale plastice textile.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. „Portret „, compoziție frontală abstractă. Prelegere.

Impresii directe sugerate de portret (din natură). Varietatea formelor și ornamentelor în imprimeu artistic (batic). Lucru cu materiale ilustrative la tema dată. Formele limbajului plastic în studiul faunei și florei.

Studierea materialului ilustrativ, cercetarea formelor, liniilor, culorii. Peisaj în artă decorativă. Aplicarea compoziției de bază în tehnici de executare a imprimeului artistic batic în artă textilă.

Forma limbajului plastic în compoziția abctactă. Elementele limbajului plastic sunt forme de bază în elaborarea compozițiilor creative. Perceperea formei, simplitatea, menținerea întregului.

Lucru cu albume, manuale, lucrări metodice (schiță-căutări, tabele).

Tema 2. Elemente constructive în compoziție abstractă. Diferențele de accent și tensiune compozițională. Studiu practic.

Elaborarea compozițiilor decorative, abstracte, stilizate, intuitive.

Stilizarea artistică (generalizarea liniei, simplificarea formei până la geometrism, claritatea culorii și puritatea tonului). Transformarea decorativă cu aspect concret stilistic. Respectarea caracterului plastic. Stilizarea și aspectele ei (realist, geometric, abstract ori combinat). *Materiale:* guașă, acuarelă, tempera, hârtie, format A-4.

Se îndeplinește un șir de exerciții de studiu în grafică și ton, cu scopul ca imaginea artistică să fie stilizată, transformată decorativ, cu calități decorative căpătate în urma aplicării condițiilor decorativității. Se cere ca autorul să respecte strict cerințele aspectului de stilizare pe care l-a ales, realist, geometric, abstract ori combinat. La efectuarea acestei lucrări formatul A-4 se compune orizontal, pe care liber pot fi repartizate două studii: pictural și stilizat, decorativ

Scopul: Lucrul asupra compoziției, căutări compoziționale. Interacțiunea fondalului cu diverse elemente ornamentale. *Materiale:* guași, creion, hîrtie, pensulă.

Tema 3. Procedeu grafic și pictural în elaborarea compozițiilor. Studiu practic.

Se îndeplinește exerciții de studiu compuse din două sau mai multe culori- gama rece sau gama caldă, care se execută cromatic cu scopul ca imaginea artistică să fie stilizată, transformată decorativ, cu calități decorative căpătate în urma aplicării condițiilor decorativității. Se propune autorului să respecte strict cerințele aspectului de stilizare: realist, geometric, abstract ori combinat. La efectuarea acestei lucrări formatul A-4 se compune orizontal sau vertical, pe care liber pot fi repartizate două studii: pictural și stilizat în stilul graficii, decorativ.

Scopul: Procedeu grafic și pictural de distribuire a luminilor. *Materiale:* guași, creion, hîrtie, pensulă.

Tema 4. Culoarea – limbajul plastic în compoziție decorativă abstractă. Prelegere.

Două grupuri de culori. Culorile de bază a spectrului de substractare. Studiarea și aplicarea culorilor de bază (roșu, galben, albastru). Caracteristica lor.

Familiarizarea cu proprietățile culorilor fundamentale, (ton cromatic, luminozitate, intensitate) principiile de modelare și aranjament cromatic.

Se propune studiul și analiza gamelor cromatice a culorilor: gama rece și gama caldă. Se face clasificarea culorilor de bază și complementare după gama rece și gama caldă.

Se propune realizarea tabelor și schemelor cu extrageri coloristice gama rece și gama caldă.

Se execută 5 schițe în gama rece și 5 schițe-căutări compoziționale la tema dată în gama caldă, pe format A-4 (acest exercițiu se face după selectarea și întărirea schițelor la compoziție care au fost îndeplinite în ton și prelucrate cu grafică și ornamentică).

Scopul: Educația senzației coloristice și a îndeplinirii practice corecte. *Materiale:* guașă, hârtie, format A-4.

Tema 5. Căutări grafice a structurilor compoziționale. Geometrizarea și stilizarea formelor plastice.

Studiu practic.

Crochiuri: „compoziție decorativă abstractă în forme combinate” pentru tema *portret în compoziție decorativă* (genul de aplicare-artă textilă). Aplicarea formelor plastice în elaborarea compozițiilor creative, intuitive. Crochiuri în ton și culoare.

Studierea principiilor designului și transformării plastice în compoziția decorativ – frontală. Studiul formelor pentru natură statică, specificul stilizării și simplificării formelor realiste în formele plastice cu aspect decorativ.

Aspectele formelor. Caracteristica formelor realiste. Caracteristica formelor geometrice. Caracteristica formelor abstracte.

Elaborarea compozițiilor prin aplicarea formelor geometrizzate, plastice și formelor combinate. Aplicarea ornamenticii, activizarea formelor de bază cu formele care sunt elaborate din elementele de bază a limbajului plastic (punct, linia, dreptunghi, etc.)

Perceperea psihofiziologică a formelor (formele reci, calde, combinate; formele statice, dinamice; formele active, pasive, creative, liber desenate și etc.). *Scopul:* Căutări grafice a structurilor compoziționale. Geometrizarea și stilizarea formelor plastice. *Materiale:* guași, creion, hîrtie, pensulă.

Tema 6. Îndeplinirea crochiurilor în culoare. Studiu practic.

Schița elaborată în ton după specificul grafic corespunzător temei propusă pentru cercetare este necesar să fie prelucrată în culoare. Folosind gama culorilor (rece sau caldă) schițele realizate în ton se va prelucra în culori. Prelucrarea compozițiilor în culoare este o etapă importantă în elaborarea lucrărilor creative, cu gust și deosebite.

Se propune autorului prelucrarea schițelor în culoare, strict respectând tonalitatea și ornamentica schiței prelucrate în creion.

Procesul prelucrării compozițiilor în culoare este un proces creativ, liber, intuitiv, dar și un proces care cere de la studenți respectarea legităților grafice, tonale, coloristice.

Scopul: Dezvoltarea creativității la studenți, dezvoltarea gustului și imaginației creative. *Materiale:* guași, creion, hârtie, pensulă.

Tema 7. Lucrul la proiect schiță în mărime naturală. Studiu practic.

Schimbarea aspectului compozițional la trecerea de la dimensiuni mai mici la dimensiuni naturale a compoziției frontale (compoziție abstractă).

Proiectul lucrării se realizează pe format 50X50, sau 50X60 care este strict realizat după proporționarea schiței de bază. Proiectul se plasează pe verticală sau pe orizontală respectând formatul schiței de bază. Proiectul se execută în linii grafice și se prelucurează în culoare. În final proiectul se prelucurează cu contur care prezintă conturul executat în compoziție de rezervă în culoare respectivă.

Proiectul va fi aranjat în paspartu alb de mărime cu 8-10 cm mai mare decât proiectul îndeplinit în culoare și se va prezenta la vizionare (examen).

Materiale: guași, creion, hârtie, pensulă.

Tema 8. Tehnologia prelucrării materialelor. Studiu practic.

Prelucrarea materialelor în tehnologia de bază batic – rece: trecerea proiectului pe matasă; prepararea soluției de rezervă; prelucrarea formelor plastice cu soluție de rezervă; paralel se aplică coloranții la gama schițelor aprobate; aplicarea soluției de rezervă și coloranților pe etape.

Generalizarea formelor și culorilor conform proiectului de bază.

Lucru tehnologic îndeplinirea compoziției de bază „Portret” în material tehnologia rece a imprimeului.

Finisarea și prezentarea lucrării este lucru foarte important, o etapă care e necesar să fie executată cu acuratețe și gust. Lucrarea va fi prezentată în ramă de formă fină și culoare corespunzătoare schiței și proiectului de bază.

Lucrarea finisată va fi prezentată la vizionare (examen).

Scopul: Formarea profesională a studenților, dezvoltarea gustului, estetica prezentării lucrărilor de creație la expoziții și vernisaje.

Materiale: parafină, compoziție de rezervă, coloranți, pensulă, matase.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în baza: realizărilor lucrărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționării ideilor individuale; posibilitatea și măiestria de transpunere în material a cunoștințelor teoretice; gradul de investigare, cercetare, auto instruire; volumul și numărul variantelor de lucru; (60% din nota finală), care este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului (I atestare – 30% ; II atestare – 30 %).

Evaluarea finală Este exprimată prin răspunsul studenților oral la examen (40% din nota finală), care constă din două întrebări teoretice și una practică (evaluarea lucrării practice elaborate).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Arbuz-Spatari O., *Dezvoltarea creativității artistice la studenți în cadrul cursului de artă textilă*, Ghid metodic, Editura Garomond, Chișinău, 2012, p.250.
2. Arbuz-Spatari O., „*Evaluarea lucrărilor de creație în cadrul cursului de artă textilă – Imprimeu artistic*”, Ghid metodologic pentru studenți și cadre didactice, Tipografia UPS „Ion Creangă”, Chișinău, 2013, p.67.
3. Arnheim R., *Arta și percepția vizuală, o psihologie a văzului creator*, București, Editura Meridiane, 1979.
4. Tudor Vianu, *Filosofia culturii și teoria valorilor*, Editura Nemira, 1998.
5. Daghi I., *Mijloacele de realizare a compoziției decorative frontale*, Ediția a II-a, Chișinău, Editura Lumina, 1993.
6. Focillon H., *Viața formelor*, București, Editura Meridiane, 1977.
7. Horsia H., *Spații, forme, culori în arta contemporană*, București, Editura Meridiane, 1989.
8. Mihailescu D., *Limbajul culorilor și al formelor*, București, Editura științifică și Enciclopedică, 1980.

Opțională:

9. Козлов В.Н., *Основы художественного оформления текстильных изделий*; Учебник для студентов вузов. – М., 1981.
10. Немковский С.П., *Орнамент на ткани*, – М, 1971.
11. Никитин М.Н., *Художественное оформление тканей*, – М., 1971.

**Universitatea Pedagogică
de stat „ION CREANGĂ”
din mun. Chișinău**

str. Ion Creangă, nr.1 MD-2069,
Chișinău, Republica Moldova
www.upsc.md

12. *Художественное оформление текстильных изделий* (С.А.Малахова, Т.А.Журавлева, В.Н. Козлов), – М, 1988.

Denumirea programului de studii	DESIGN VESTIMENTAR
Ciclul	I licența
Denumirea cursului	Pictura pe pânză în creația de modele
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, Catedra Arta Decorativă
Aprobat la ședință catedrei	Proces verbal Nr.6 din 28.02.14
Titular de curs	Arbuz-Spatari Olimpiada
Cadre didactice implicate	
e-mail	olimpiada123@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.06.O.073	2	III	VI	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina “Pictura pe pânză în creația de modele” prevede acumularea cunoștințelor fundamentale de profil decorativ, cât și a deprinderilor practice în activitatea creativ compozițională. Cursul de imprimeu artistic (batik) își propune să pună bazele înțelegerii și utilizării elementelor legate de limbajul plastic și cromatic, a tehnicii și tehnologiei imprimeului artistic (batik rece, batik fierbinte). Scopul cursului de a pune bazele educației plastice a studentului, aplicarea tehnologiilor de bază a imprimeului artistic în procesul de cunoștințe în domeniul artelor decorative.
Tema: Elaborarea compoziției decorative „Reprezentarea portretului în arta decorativă tradițională și contemporană”: Crochiuri în ton și culoare, proiect. Lucrarea finală în tehnica rece a imprimeului artistic

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Cunoașterea ramurilor și genurilor artelor plastice în evoluția lor.
- Perceperea artistică a operelor de artă plastică din cultura națională și universală.
- Asimilarea terminologiei specifice artelor plastice.
- Dezvoltarea competențelor de receptare și de creare a imaginii plastice.
- Dezvoltarea imaginației și creativității artistice în procesul valorificării limbajului artelor plastice/artelor textile.
- Sensibilizarea față de artă, natură, societate prin comunicarea artistică cu opere de artă.
- Cunoașterea și utilizarea diverselor materiale, tehnici și instrumente de artă.
- Valorificarea limbajului artelor plastice în exprimarea plastică.
- Reprezentarea plastică a structurilor și fenomenelor naturii în diverse materiale și tehnici de artă.
- Crearea compozițiilor plastice în diverse tehnici și materiale de artă.
- Asimilarea valorilor general-umane, a valorilor artistice naționale și universale.

Finalități de studii realizate la finele cursului

- Să identifice diferite genuri a artei decorative în corelație cu alte genurile ale artei plastice;
- Să perceapă aspectele genezei formelor în natură și în compoziția artistică;
- Să analizeze deferența între formele și liniile în crearea compoziției decorative abstracte;
- Să aplice mijloacele materiale și plastice în corespundere cu proprietățile lor în elaborarea compoziției decorative-abstracte;
- Să folosească mijloacele artistice trecând prin prisma imaginii artistice în proiectarea compoziției tematice;
- Să creeze proiectul compoziției frontale în baza limbajului plastic din arta textilă;
- Să utilizeze principiile compoziționale în realizarea tehnologiilor artistice în cadrul obiectelor de ansamblu plastic;
- Să aplice metodele artistice în corespundere cu stilistica contemporană în domeniul creației compoziționale, să aprecieze rolul cunoștințelor bazelor artei decorative în redarea simbolurilor concrete a limbajului plastic;
- Să cunoască tehnologiile de bază a imprimeului artistic;
- Să consolideze cunoștințele în domeniul limbajului plastic în școlile de profil a artelor plastice în procesul activității didactice în școlile speciale de profil și de cultură generală.

Precondiții

Studentii trebuie să cunoască principiile generale:

- de formare a gamelor cromatice;
- de activizare a formelor plastice;
- reprezentarea grafică a elementelor plastice;
- tehnologiile de bază de reprezentare în materiale plastice textile.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. „Portret”, compoziție frontală abstractă. Prelegere.

Impresii directe sugerate de portret (din natură). Varietatea formelor și ornamentelor în imprimeu artistic (batic). Lucru cu materiale ilustrative la tema dată. Formele limbajului plastic în studiul faunei și florei.

Studierea materialului ilustrativ, cercetarea formelor, liniilor, culorii. Peisaj în artă decorativă. Aplicarea compoziției de bază în tehnici de executare a imprimeului artistic batic în artă textilă.

Forma limbajului plastic în compoziția abstractă. Elementele limbajului plastic sunt forme de bază în elaborarea compozițiilor creative. Perceperea formei, simplitatea, menținerea întregului.

Lucru cu albume, manuale, lucrări metodice (schiță-căutări, tabele).

Tema 2. Elementele constructive în compoziție abstractă. Diferențele de accent și tensiune compozițională. Studiu practic.

Elaborarea compozițiilor decorative, abstracte, stilizate, intuitive.

Stilizarea artistică (generalizarea liniei, simplificarea formei până la geometrism, claritatea culorii și puritatea tonului). Transformarea decorativă cu aspect concret stilistic. Respectarea caracterului plastic. Stilizarea și aspectele ei (realist, geometric, abstract ori combinat). *Materiale:* guașă, acuarelă, tempera, hârtie, format A-4.

Se îndeplinește un șir de exerciții de studiu în grafică și ton, cu scopul ca imaginea artistică să fie stilizată, transformată decorativ, cu calități decorative căpătate în urma aplicării condițiilor decorativității. Se cere ca autorul să respecte strict cerințele aspectului de stilizare pe care l-a ales, realist, geometric, abstract ori combinat. La efectuarea acestei lucrări formatul A-4 se compune orizontal, pe care liber pot fi repartizate două studii: pictural și stilizat, decorativ

Scopul: Lucrul asupra compoziției, căutări compoziționale. Interacțiunea fondalului cu diverse elemente ornamentale. *Materiale:* guași, creion, hârtie, pensulă.

Tema 3. Procedeele grafic și pictural în elaborarea compozițiilor. Studiu practic.

Se îndeplinește exerciții de studiu compuse din două sau mai multe culori- gama rece sau gama caldă, care se execută cromatic cu scopul ca imaginea artistică să fie stilizată, transformată decorativ, cu calități decorative căpătate în urma aplicării condițiilor decorativității. Se propune autorului să respecte strict cerințele aspectului de stilizare: realist, geometric, abstract ori combinat. La efectuarea acestei lucrări formatul A-4 se compune orizontal sau vertical, pe care liber pot fi repartizate două studii: pictural și stilizat în stilul graficii, decorativ.

Scopul: Procedeele grafic și pictural de distribuire a luminilor. *Materiale:* guași, creion, hârtie, pensulă.

Tema 4. Culoarea – limbajul plastic în compoziție decorativă abstractă. Prelegere.

Doă grupuri de culori. Culorile de bază a spectrului de substractare. Studiarea și aplicarea culorilor de bază (roșu, galben, albastru). Caracteristica lor.

Familiarizarea cu proprietățile culorilor fundamentale, (ton cromatic, luminozitate, intensitate) principiile de modelare și aranjament cromatic.

Se propune studiul și analiza gamelor cromatice a culorilor: gama rece și gama caldă. Se face clasificarea culorilor de bază și complementare după gama rece și gama caldă.

Se propune realizarea tabelor și schemelor cu extrageri coloristice gama rece și gama caldă.

Se execută 5 schițe în gama rece și 5 schițe-căutări compoziționale la tema dată în gama caldă, pe format A-4 (acest exercițiu se face după selectarea și întărirea schițelor la compoziție care au fost îndeplinite în ton și prelucrate cu grafică și ornațională).

Scopul: Educația senzației coloristice și a îndeplinirii practice corecte. *Materiale:* guașă, hârtie, format A-4.

Tema 5. Căutări grafice a structurilor compoziționale. Geometrizarea și stilizarea formelor plastice.

Studiu practic.

Crochiuri: „compoziție decorativă abstractă în forme combinate” pentru tema *portret în compoziție decorativă* (genul de aplicare-artă textilă). Aplicarea formelor plastice în elaborarea compozițiilor creative, intuitive. Crochiuri în ton și culoare.

Studierea principiilor designului și transformării plastice în compoziția decorativ – frontală. Studiul formelor pentru natură statică, specificul stilizării și simplificării formelor realiste în formele plastice cu aspect decorativ.

Aspectele formelor. Caracteristica formelor realiste. Caracteristica formelor geometrice. Caracteristica formelor abstracte.

Elaborarea compozițiilor prin aplicarea formelor geometrizzate, plastice și formelor combinate. Aplicarea ornamenticii, activizarea formelor de bază cu formele care sunt elaborate din elementele de bază a limbajului plastic (punct, linia, dreptunghi, etc.)

Perceperea psihofiziologică a formelor (formele reci, calde, combinate; formele statice, dinamice; formele active, pasive, creative, liber desenate și etc.). *Scopul:* Căutări grafice a structurilor compoziționale. Geometrizarea și stilizarea formelor plastice. *Materiale:* guași, creion, hârtie, pensulă.

Tema 6. Îndeplinirea crochiurilor în culoare. Studiu practic.

Schiță elaborată în ton după specificul grafic corespunzător temei propusă pentru cercetare este necesar să fie prelucrată în culoare. Folosind gama culorilor (rece sau caldă) schițele realizate în ton se va prelucra în culori. Prelucrarea compozițiilor în culoare este o etapă importantă în elaborarea lucrărilor creative, cu gust și deosebite.

Se propune autorului prelucrarea schițelor în culoare, strict respectând tonalitatea și ornamentica schiței prelucrate în creion.

Procesul prelucrării compozițiilor în culoare este un proces creativ, liber, intuitiv, dar și un proces care cere dela studenți respectarea legităților grafice, tonale, coloristice.

Scopul: Dezvoltarea creativității la studenți, dezvoltarea gustului și imaginației creative. *Materiale:* guași, creion, hârtie, pensulă.

Tema 7. Lucrul la proiect schiță în mărime naturală. Studiu practic.

Schimbarea aspectului compozițional la trecerea de la dimensiuni mai mici la dimensiuni naturale a compoziției frontale (compoziție abstractă).

Proiectul lucrării se realizează pe format 50X50, sau 50X60 care este strict realizat după proporționarea schiței de bază. Proiectul se plasează pe verticală sau pe orizontală respectând formatul schiței de bază. Proiectul se execută în linii grafice și se prelucurează în culoare. În final proiectul se prelucurează cu contur care prezintă conturul executat în compoziție de rezervă în culoare respectivă.

Proiectul va fi aranjat în paspartu alb de mărime cu 8-10 cm mai mare decât proiectul îndeplinit în culoare și se va prezenta la vizionare (examen).

Materiale: guași, creion, hârtie, pensulă.

Tema 8. Tehnologia prelucrării materialelor. Studiu practic.

Prelucrarea materialelor în tehnologia de bază batic – rece: trecerea proiectului pe matasă; prepararea soluției de rezervă; prelucrarea formelor plastice cu soluție de rezervă; paralel se aplică coloranții la gama schițelor aprobate; aplicarea soluției de rezervă și coloranților pe etape.

Generalizarea formelor și culorilor conform proiectului de bază.

Lucru tehnologic îndeplinirea compoziției de bază „Portret” în material tehnologia rece a imprimeului.

Finisarea și prezentarea lucrării este lucru foarte important, o etapă care e necesar să fie executată cu acuratețe și gust. Lucrarea va fi prezentată în ramă de formă fină și culoare corespunzătoare schiței și proiectului de bază.

Lucrarea finisată va fi prezentată la vizionare (examen).

Scopul: Formarea profesională a studenților, dezvoltarea gustului, estetica prezentării lucrărilor de creație la expoziții și vernisaje. *Materiale:* parafină, compoziție de rezervă, coloranți, pensulă, matase.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în baza: realizărilor lucrărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționării ideilor individuale; posibilitatea și măiestria de transpunere în material a cunoștințelor teoretice; gradul de investigare, cercetare, auto instruire; volumul și numărul variantelor de lucru; (60% din nota finală), care este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului (I atestare – 30% ; II atestare – 30 %).

Evaluarea finală Este exprimată prin răspunsul studenților oral la examen (40% din nota finală), care constă din două întrebări teoretice și una practică (evaluarea lucrării practice elaborate).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Arbuz-Spatari O., *Dezvoltarea creativității artistice la studenți în cadrul cursului de artă textilă*, Ghid metodic, Editura Garomond, Chișinău, 2012, p.250.
2. Arbuz-Spatari O., „*Evaluarea lucrărilor de creație în cadrul cursului de artă textilă – Imprimeu artistic*”, Ghid metodologic pentru studenți și cadre didactice, Tipografia UPS „Ion Creangă”, Chișinău, 2013, p.67.
3. Arnheim R., *Arta și percepția vizuală, o psihologie a văzului creator*, București, Editura Meridiane, 1979.
4. Tudor Vianu, *Filosofia culturii și teoria valorilor*, Editura Nemira, 1998.
5. Daghi I., *Mijloacele de realizare a compoziției decorative frontale*, Ediția a II-a, Chișinău, Editura Lumina, 1993.
6. Focillon H., *Viața formelor*, București, Editura Meridiane, 1977.
7. Horsia H., *Spații, forme, culori în arta contemporană*, București, Editura Meridiane, 1989.
8. Mihailescu D., *Limbajul culorilor și al formelor*, București, Editura științifică și Enciclopedică, 1980.

Opțională:

9. Козлов В.Н., *Основы художественного оформления текстильных изделий*; Учебник для студентов вузов. – М., 1981.
10. Немковский С.П., *Орнамент на ткани*, – М., 1971.
11. Никитин М.Н., *Художественное оформление тканей*, – М., 1971.
12. *Художественное оформление текстильных изделий* (С.А.Малахова, Т.А.Журавлева, В.Н. Козлов), – М., 1988.

Denumirea programului de studii	Psihologia
Ciclul	I, licență
Denumirea cursului	Fundamentele creativității
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Arte Plastice și Design
Titular de curs	Rodica Ursachi, doctor în studiul artelor
Cadre didactice implicate	Rodica Ursachi
e-mail	fapdcreanga@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
U.06.O.065	2	III	VI	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul se încadrează în contextul programului de studii al specialităților studiate prin corespunderea cerințelor profilului artistic al facultății. Cursul familiarizează studenții cu trăsăturile specifice ale culorilor, cu aspectele culorii în artă, cu funcțiile ei psihoafective și semnificative, cu diferențierile funcționalității estetice ale culorii în arta populară și cea cultă, cu factorii socioculturali care determină prevalarea culorii în artă, modă etc.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

La nivel de cunoaștere

- Cunoașterea funcțiilor psihoafective ale culorii și formei;
- Interpretarea funcțiilor semnificative ale culorii;
- Distingerea diferențierilor funcționalității estetice ale culorii în arta populară și cea cultă.
-

La nivel de aplicare

- Analizarea factorilor socioculturali care determină prevalarea culorii în artă, modă etc.;
- Compararea efectului asociativ al formei și culorii.
- Analizarea asociațiilor cromatico-formale în funcție de mentalitatea și tradițiile poporului, de educația și înclinațiile estetice individuale.
- Sintetizarea diverselor tipuri de forme (calde, reci) cu culoare;

La nivel de integrare

- Aplicarea cunoștințelor în domeniul formei și culorii în lucru practic la disciplinele de profil;
- Cercetarea tipului de temperament, emotivitate și caracter propriu și al colegilor în funcție de preferințele cromatice;
- Realizarea lucrărilor practice (schițe, proiecte) în care să rezolve situații și sarcini cu problema interesată.

Finalități de studii

La finele cursului studenții vor fi capabili:

- Să sintetizeze diverse tipuri de forme (calde, reci) cu culoare;
- Să aplice cunoștințele în domeniul formei și culorii în lucrul practic la disciplinele de profil (design interior, design vestimentar ș. a.);
- Să deosebească tipul de temperament, emotivitate și caracter propriu și al colegilor în funcție de preferințele cromatice;
- Să realizeze lucrări practice (schițe, proiecte) în care să rezolve situații și sarcini cu problema interesată.
Să analizeze asociațiile cromatico-formale în funcție de mentalitatea și tradițiile poporului, de educația și înclinațiile estetice individuale.

Preconții

Studenții trebuie să posede anumite cunoștințe referitor la noțiunea de culoare și formă, la diversitatea tipurilor de forme și de amestec de culoare. Să cunoască componenta istorică și fizică a cercetării culorii. Să dezvolte percepția vizuală proprie prin deslușirea diverselor forme, nuanțe coloristice. Să recurgă la diverse asociații de idei, analizând variate forme din natură. Să analizeze cauza psihologică a preferinței anumitor forme (calde, reci).

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Culoarea și criteriile ei de bază.

Noțiuni generale despre culoare.

Aspecte istorice în descrierea culorii.

Natura fizică a culorii.

Culori reci, calde, neutre etc.

Culori primare, binare, terțiale.

Culoarea ca modalitate de recunoaștere a lumii înconjurătoare.

Tema 2. Raporturi ale culorilor.

Contraste de ton, de valoare, simultan etc.

Rolul diverselor tipuri de contraste de culoare în perceperea estetică a unei opere de artă.

Utilizarea tipului de contrast în opere de artă, vestimentație, interior.

Tema 3. Caracteristicile psihologice ale culorii.

Influența culorilor asupra fiziologiei, psihicului, comportamentului uman.

Caracterul dinamic, static al culorii.

Efectul de îndepărtare, apropiere a culorilor reci sau calde.

Reacția psihofiziologică a organismului uman la anumite culorii.

Efectul depresiv al acțiunii îndelungate a culorilor întunecate.

Armonia cromatică și efectul ei calmant.

Preferința cromatică în funcție de vârstă.

Cromoterapia – o nouă modalitate de tratament psihic și fizic.

Tema 4. Aspecte simbolice ale culorilor.

Semnificația culorilor la diverse popoare (europene, orientale, africane).

Aspecte simbolice ale culorilor în arta populară (în covor, broderie etc.).

Simbolismul culorilor în arta de cult (icoană, pictură religioasă).

Semnificații cromatice în icoană.

Repere conotaționale ale culorii în arta laică (pictură, artă decorativă).

Rolul simbolului cromatic în compoziția tematică.

Constituirea simbolului cromatic în funcție de gen și popor.

Aplicarea diferitor culori cu semnificații conotaționale în vestimentație, decorul interiorului etc.

Tema 5. Rolul culorii în formarea personalității creatoare.

Influența ambianței cromatice asupra psihicului omului.

Vârsta și preferința cromatică.

Temperamentul creatorului și preferințele cromatice.

Reflectarea trăsăturilor de caracter prin culoarea preferată.

Tema 6. Asociația culorilor și formelor în funcție de componentele psihologice ale personalității.

Culoare, formă, sunet.

Sinteza culorii, formei, sunetului în arta modernă (instalații și altele).

Forme calde, culori calde. Forme reci, culori calde.

Forme reci, culori reci.

Tema 7. Determinarea tipului de temperament, de emotivitate și alte componente ale individului creator.

Reacția psiho-emoțională a studenților la imagini cu diverse tipuri de forme.

Utilizarea imaginilor de diferite culori în scopul depistării tipului de temperament și emoție a studentului.
Reflectarea preferinței cromatice și de formă în lucrările de studiu ale studenților.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților de învățare în cadrul disciplinei se efectuează în baza cunoștințelor expuse la seminare, atestări, lucrări de creație etc.

Evaluarea finală constă din răspunsul (oral sau scris) la examen (40% din nota finală) și evaluarea curentă (60% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Antal A., Mureșan P., *Culoare, armonie, confort*, Ed. Științifică și enciclopedică, București, 1983.
2. Chevalier J., Cheerbrant A., *Dicționar de simboluri*, 3 vol., Ed. Artemis, București, 1995.
3. Gohe M., Dicu A., *Culoare și comportament*, Ed. Scrisul românesc, Craiova, 1974.
4. Mureșan P., *Culoarea în viața noastră*, Ed. Ceres, București, 1988.
5. Șușală I., *Culoarea cea de toate zilele*, Ed. Lumina, Chișinău, 1993.

Opțională:

6. Архейм Р., *Искусство и визуальное восприятие*, Прогресс, Москва, 1974.
7. Владимиров А., Осипов Н., *Магия цвета*, Москва, 1965.
8. Грегори Р., *Разумный глаз*, Москва, 1972.
9. Ефимов А., *Колористика города*, Стройиздат, Москва, 1990.
10. Миннарт М., *Свет и цвет в природе*, Наука, Москва, 1969.
11. Цойгер Г., *Учение о цвете*, Москва, 1971.

Denumirea programului de studii	Psihologie (U.05.A.038), Psihopedagogie (U.05.A.038), Psihopedagogie specială (U.05. A. 039), Asistență socială (U.05.A.038) Pedagogie (U.05.A.040), Pedagogia învățământului primar și preșcolar (U.05.A.048), Pedagogie și dans (U.04.A.035), Pedagogia învățământului primar (U.05.A.050), Pedagogie socială (U.05.A.055), Pedagogia învățământului primar și engleză/italiană (U.05.A.049) Limbi moderne (U.05.A.054/U.05.A.055) Filologie (U.05.A.054)
Ciclul	I
Denumirea cursului	ȘTIINȚE FILOSOFICE
Facultatea/catedra responsabilă de curs	CATERDRA ȘTIINȚE FILOSOFICE ȘI ECONOMICE
Titular de curs	Buzinschi Elena, doctor în pedagogie, conferențiar universitar
Cadre didactice implicate	S.Roșca, M.Saboșciuc
e-mail	nutel@list.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
U.06.O.066	3	III	VI	90	45	45

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul Științe filosofice va contribui la formarea unei concepții adecvate despre lume, la pregătirea teoretică și metodologică a specialistului cu studii universitare; va ajuta la orientarea în multiplicitatea și diversitatea fenomenelor naturale și sociale din lume; va orienta spre studierea modalităților de gândire și investigare, formată dintr-un ansamblu de noțiuni și idei, care tinde să cunoască și să înțeleagă sensul existenței sub aspectele sale cele mai generale, o concepție generală despre lume și viață. Disciplina nominalizată va contribui la formarea unui sistem analitic de cugetare, deprinderilor de cugetare logică, să participe la discuții, polemici, la sintetizarea ideilor și valorilor general-umane.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Cunoașterea noțiunilor, categoriilor, limbajului filosofic.
Studierea domeniilor filosofiei: Ontologia, Gnoseologia, Praxiologia, Axiologia, Antropologia, Istoriei filosofiei etc..
Cunoașterea funcțiilor filosofiei: cognitive, educative, metodologice, de generalizare, de totalizare etc.
Studierea metodelor filosofice: socratică, dialectică, fenomenologică, hermeneutică, raționalismului critic, analizei lingvistice etc.
Conceperea problemei omului, a relațiilor umaniste, inclusiv, a libertății, a creativității și a culturii elevului, studentului, pedagogului.
Cursul de Științe filosofice va contribui la formarea concepției despre lume a viitorului specialist pedagog; la pregătirea lui metodologică și spirituală.
Analiza comparativă a concepțiilor educaționale, etice ale marilor gânditori pe parcursul secolelor.
Se creează și se dezvoltă gândirea analitică cu privire la relațiile sociale, spirituale, politice și economice la etapa contemporană.
Științele filosofice contribuie la realizarea standardelor de formare profesională în învățământul universitar.

Finalități de studii

Să înțeleagă conexiunea dintre filosofie și disciplinele de specialitate: pedagogie, psihologie, istorie, filologie etc..
În rezultatul studierii Științelor filosofice viitorul specialist cu studii universitare va avea o pregătire teoretică, metodologică și spirituală; va dispune de o viziune constructivă, realistă de analiză și sinteză a vieții contemporane.

Studentul de azi, specialistul de mâine, concepe că filosofia ocupă locul central în contextul culturii spirituale, creează și dezvoltă personalitatea pedagogului.

Să opereze cu noțiunile, categoriile, concepțiile filosofice necesare formării gândirii, culturii și educației spirituale.

Să fie capabili să aplice cunoștințele, competențele acumulate în scopul dezvoltării profesionale continue.

Să aplice metodele și formele dialogului, polemicii, comunicării în procesul activității în învățământul public: gimnaziu, liceu, colegiu, universitate.

Precondiții

- Cunoștințele obținute prin predarea cursurilor de Pedagogie generală, Psihologie generală, Istorie universală, Istoria culturii, Bazele micromacroeconomiei, Științe politice etc.

- În cadrul disciplinelor nominalizate sunt analizate probleme ce țin de studierea termenilor om, conștiință, individualitate, cultură, civilizație, valoare etc.

- Formarea deprinderilor de muncă intelectuală: capacitatea de a elabora un referat, a căuta și rezuma sursele bibliografice, de organizare independentă a activității de învățare.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Filosofia în contextul spiritualității umane

Conceptul de filosofie. Specificul reflecției filosofice. Structura filosofiei, caracterul ei istoric. Diversitatea tipurilor de filosofie, a metodelor și structurilor. Filosofia ca un ansamblu de discipline fondate în studiul valorilor și al modalităților de valabilitate a lor. Domeniile filosofiei. Funcțiile filosofiei. Filosofia ca virtute permanentă în sfera unei culturi complexe. Rolul educațional al filosofiei. Filosofie și pedagogie. Filosofie și psihologie.

Tema 2. Istoria filosofiei

Filosofia antică. Perioada presocratică a filosofiei antice grecești. Naturfilosofia primelor școli filosofice. Școala din Milet (Thales, Anaximandros, Anaximene). Filosofia lui Heraclit, Pytagora, Democrit, Epicur. Reflecții asupra momentului cognitiv. Perioada clasică a filosofiei antice grecești. Socrate – moment de răscruce în filosofia antică. Interesul pentru problemele eticii și antropologiei: omul ca purtător al conștiinței de sine, al ideilor epocii, cetățean al cosmosului.

Filosofia lui Platon ca primă încercare de organizare a raționalului. Permanența platonismului în cultura europeană.

Importanța și influența filosofiei aristotelice asupra întregii dezvoltări a filosofiei. Aristotel despre problema omului.

Filosofia lui Titus Lucrețius Carus ca o interpretare în condiții noi a atomismului și a moralei epicuriene. Concepțiile filosofice ale lui Seneca, Cicero, Epictet.

Filosofia medievală. Opoziția dintre sacru și profan – principiu constitutiv al filosofiei medievale. Filosofia medievală – un tip istoric specific de reflecție. Concepțiile filosofice ale lui Augustin și Thomas d'Aquino. Fuziunea filosofiei cu concepțiile religioase. Predilecția filosofiei medievale pentru problemele etice. Problema corelației credință și rațiune, religie și știință. Contribuția filosofiei medievale la elaborarea problemei omului, a sufletului, libertății.

Filosofia modernă. Prioritatea problemelor gnoseologice – expresie a specificului epocii moderne. Senzualismul, empirismul și metoda inductivă la gânditorii englezi din sec.XVII-XVIII: F.Băcon, T.Hobbes, J.Locke. J.Locke despre educație. Subiectivismul gnoseologic al lui J.Berkeley, D.Hume. Raționalismul și metoda analitică în filosofia lui R.Descartes, B.Spinoza, G.Leibniz.

Metoda și filosofia transcendentală ale lui Im.Kant ca momente de cotitură în filosofia Europei Occidentale. Kant despre educație, instruire. Fenomenologia spiritului la Hegel ca istorie și logică de dezvoltare a spiritului uman. Metoda dialectică.

Filosofia română. Rădăcinile ancestrale ale filosofiei românești. Proprietățile specifice ale filosofiei românești. Sisteme și orientări în filosofia românească contemporană. Orientarea realist-raționalistă. Orientarea spiritualistă. Trăirismul. Filosofia lui Ioan Petrovici, C.Rădulecu-Motru, L.Bлага etc. Locul și rolul filosofiei românești în contextul filosofiei universale.

Filosofia contemporană. Caracteristica generală a filosofiei contemporane. Transformarea empirismului în pozitivism. Cultura lingvistică efectuată de către filosofia contemporană. Prioritatea problemei omului în filosofii existențialiste, personalistă, psihanaliză, filosofia antropologică. Conotațiile axiologice ale cercetărilor filosofice contemporane.

Tema 3. Ontologia

Ontologia: obiectul și problematica. Sistemul conceptual al ontologiei. Conceptul de ființă – rezultatul efortului intelectual, locul acestui concept în sistemul categorial ontologic. Abordări și interpretări istorice ale problemei unității și infinității lumii, spațialității și temporalității ei. Teoria determinismului, multiplicitatea interpretărilor determinismului. Categoriile determinismului în calitate de fenomenologie a ființei în dezvoltare.

Tema 4. Gnoseologia. Cunoașterea științifică

Gnoseologia – teoria generală despre multiplicitatea formelor de asimilare spirituală a lumii de către om. Obiectul și aria problematică a ei. Cunoaștere și conștiință. Cunoașterea ca modalitate de transformare radicală a existenței umane. Structura procesului cunoașterii: subiect-obiect, senzorial-rațional. Abordări și viziuni istorice ale acestei întrebări. Problema adevărului. Multiplicitatea adevărului și a interpretărilor lui.

Metodele, formele și procedeele cunoașterii științifice.

Tema 5. Praxiologia. Conținutul și structura acțiunii umane

Praxiologia în calitate de teorie generală a acțiunii umane. Schimbarea obiectului și problematicii praxiologiei pe parcursul istoriei filosofiei. Structura acțiunii umane. Motivația, scopul acțiunii. Corelația scop-mijloace. Șirul de acte exterioare ca modalitate de realizare a acțiunii umane. Corelația teorie-practică.

Tema 6. Axiologia

Axiologia – teoria generală a valorilor. Conceptul de valoare, esența și structura. Alegere ca inițiere a valorilor. Multiplicitatea valorilor. Valoare și cultură, valoare și civilizație. Orientarea spre valorile general-umane – moment definitoriu în orice proces de educație și instruire.

Tema 7. Antropologia. Problema educației în filosofie

Legitimitatea antropologiei filosofice și profilul ei problematic. Tradițiile umanismului filosofic. Esența existenței umane. Omul ca ființă universală. Problema valorilor etice în contextul antropologiei filosofice. Libertate, nemurire. Libertatea elevului, studentului, pedagogului. Problema eutanaziei.

Strategii de evaluare

Ev. Inițială: prezentări orale, participări la dezbateri, discuții, lucrul cu portofoliul, comunicări, referate etc.

Ev. formativ-continuuă: evaluări curente scrise la teme: gândirea filosofică în perioada antică, gândirea filosofică în perioada modernă.

Ev. sumativ-cumulativă/finală: examen oral.

Bibliografie

Obligatorie:

1. I.Humă, Introducere în filosofie, Iași, 1992.
2. N.Bagdasar, Bogdan, Narly, Antologie filosofică. Filosofi străini. Chiș., 1995.
3. E.Puhă, Introducere în filosofie, Iași., 1993.
4. Filosofie, Ed.Didactică și Pedagogică, 1991.
5. Jeanne Hersch, Mirarea filosofică. București, 1994.
6. Gh.Al.Cazan, Introducere în filosofie: filosofia antică, filosofia medievală, filosofia modernă până la Kant. București, 2006.

Opțională:

1. Capcelea, Filosofia, Chiș., 2005.
2. Vlăduțescu Gh., O istorie a ideilor filosofice. București, 1990.
3. S.Roșca, Din istoria gândirii filosofice. Chișinău, 1998.
4. Problema educației în filosofie, Chișinău, 2003.
5. S.Roșca, V.Cușcă, Gândirea filosofică din Europa occidentală sec. XVII-XVIII, Chiș., 1993.

Denumirea programului de studii	AP,ET
Ciclul	Ciclul I
Denumirea cursului	Practica pedagogică
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Arte Plastice și Design/Studiul Artelor, Grafică și Metodologia instruirii
Titular de curs	Ana Gobjila, lector superior
Cadre didactice implicate	
e-mail	ana.gobjila7@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
	12	III	6	360	180	180

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Practica pedagogică II constituie o parte componentă a procesului instructiv-educativ, care asigură corelația dintre pregătirea teoretică a viitoarelor cadre și activitatea lor practică la instituțiile preuniversitare, fiind totodată și veriga principală de finisare a pregătirii profesionale a pedagogului.

Obiectivul principal al practicii pedagogice este pregătirea studentului pentru îndeplinirea funcției de profesor de educație tehnologică și educație plastică, metodist, învățător, educator.

Practica pedagogică se efectuează în instituțiile preuniversitare de aplicație indicate într-un ordin special de către Direcția Generală a Învățământului.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Abilitatea de a conspecta, de a observa și de a analiza lecții;
- Formarea abilității de a utiliza manualul, materialul bibliografic, didactic, mijloacele tehnice informaționale,
- Formarea capacității de a repartiza corect materialul din programe la lecții,
- Formarea priceperii de a elabora proiecte didactice, de a fixa obiectivele și tipul lecției, de a organiza și sistematiza conținutul, de a alege metodele, procedeele, mijloacele adecvate);
- capacitatea de a susține lecții de educație tehnologică (de a forma timpul la diferite etape ale lecției, de a dirija procesul de formare a noțiunilor, de însușire a cunoștințelor: clar, logic, sistematic, prin antrenarea elevilor în activitate, de a face concluzii, de a pregăti scheme sintetice ale conținutului lecției, de a utiliza eficient diferite metode de instruire activă, de a formula clar și concis întrebările și de a corecta, aprecia răspunsurile elevilor, de a verifica și evalua cunoștințele, priceperile și deprinderile elevilor, de a activa elevii, de a stimula capacitățile intelectuale și afective, de a crea o atmosferă plăcută, mobilizatoare, interesantă, atractivă în timpul lecției, de a convinge, emoționa și educa elevii);
- Capacitatea de a face analiza lecției conform cerințelor actuale;
- Utilizarea metodelor formative de evaluare și autoevaluare a lecțiilor
- Capacitatea de a se autoaprecia just și de a aprecia activitatea colegilor;

Finalități de studii

- să cunoască și să utilizeze metodica predării temelor concrete ale cursurilor de arta plastică și educație tehnologică;
- să aplice metodele de instruire în cursul școlar de educație tehnologică și arta plastică;
- să cunoască criteriile de estimare, modalitățile de intervenție psihopedagogică.
- să știe cum învață elevii și să construiască experiențe de învățare;
- să se adapteze la variate stiluri educaționale;
- să comunice eficient atât cu grupul, cât și cu elevii, separat;
- să se adapteze la roluri diverse;

Precondiții

Cunoștințe de bază despre materialele cursului preuniversitar de educație tehnologică;
Studentii trebuie să cunoască principiile generale ale metodicii și didactica predării educației tehnologice, cunoașterea psihologiei vârstelor.

Conținutul unităților de curs

1. Proiectarea, predarea și evaluarea a cel puțin 2 lecții la disciplina arta plastică și 1 lecție la educație tehnologică;

2. Proiectarea, predarea și evaluarea unei ore de dirigenție.

3. Analiza rezultatelor obținute- comentarii personale

Sarcina: de realizat trei lecții pentru demonstrarea metodelor de învățare și de evaluarea a limabajului de specialitate în baza 1-2 noțiuni

După următorul algoritm:

Tipul lecției

Tema lecției

Etapa lecției

Noțiunile

Metoda de învățare

Metoda de evaluare.

În prima săptămână studentul asistă la toate lecțiile în clasa sa. În măsura posibilităților asistă la lecțiile profesorului de educație tehnologică și artă plastică în alte clase; asistă la toate lecțiile susținute de colegii din grupa dată.

Prezintă pentru aprobare proiectul didactic cu două zile înainte de realizarea lecției.

Studentul trebuie să asiste în perioada practicii de observație, în cadrul clasei și la activitățile dinn afara clasei. Studenții sunt obligați să consemneze întreaga lor activitate (proiectele lecțiilor și ale celorlalte activități la care au asistat, proiectele lecțiilor ținute, însemnări de ordin metodic, pedagogic sau de specialitate) în caietul de practică.

La finele practicii (în ultima săptămână) se face totalizarea rezultatelor practicii pedagogice II, mai întâi la ședința consiliului pedagogic al instituției de aplicație, cu participarea directorului, pedagogilor-metodiști, a metodiștilor de la catedre și a studenților, cărora li se eliberează copia procesului-verbal cu nota prevăzută pentru practica pedagogică. Apoi, la facultate se organizează o conferință științifico-metodică, expoziția de materiale didactice, confecționate de către studenți cu ajutorul elevilor, de proiecte de lecții, gazete de perete.

Studentul practicant prezintă la sfârșitul practicii, următoarele documente pregătite pe parcursul practicii pedagogice: agenda studentului practicant; proiectele de lecții și activități educative; materialul didactic confecționat.

Strategii de evaluare

La aprecierea studentului-practicant se va ține cont de nota metodistului și de nota lucrătorului instituției de aplicație.

Practica pedagogică II se notează cu note de la 10 – 1, nota minimă de promovare fiind 5 (cinci). Studentul care nu obține media minimă 5 (cinci) la practica pedagogică, va reface lecțiile de probă și lecția finală în semestrul următor celui în care s-a efectuat practica pedagogică.

Evaluarea se bazează pe: Media notelor obținute la lecția de probă; Nota lecției finale; Elaborarea caietului de practică pedagogic și a materialelor didactice. Nota finală se constituie din următoarele componente:

20% - Caietului de practică pedagogică compus din planificări, fișe de analiză, planuri de lecție, evaluare.

40% - Media notelor obținute la lecțiile de probă.

40% - Materialele didactice și analitice.

Aprecieri prezentării publice a rezultatelor la consiliul pedagogic al instituției.

Aprecieri de către conducătorii metodiști ai practicii, a documentelor și prezentării raportului de conferință de totalitare.

Bibliografie

1. Obligatorie: *Regulamentul cu privire la organizarea și efectuarea practicii pedagogice*, UPS “I.Creangă”, Chișinău, 2015.
2. Trofăilă L. *Practica pedagogică / Ghid metodic pentru profesori și studenți*, UPS “I.Creangă”, Chișinău, 2003.

Opțională:

3. *Ghidul studentului. Facultatea de informatică și tehnologii informaționale*, Universitatea pedagogică de stat „Ion Creangă”, Specialități și specializări: Informatică și Limba Engleză, Informatică și Matematică, Matematică și Informatică, Informatică, Coord. Cușca V., Editura UPS „Ion Creangă”, Chișinău, 2006.
4. Hubenco T., Prisacaru L., *Educația plastică. Ghid de implementare a curriculumului modernizat pentru învățământul primar și gimnazial*. Ed.Liceym, 2011.
5. Hubenco T. *Arta plastică în clasele primare.Ghid metodologic*. Chișinău, Ed. Prut Internațional, 2000.
6. Hubenco T., *Metode de evaluare la Educația plastică. Ghid metodologic*. Editura Epigraf, Chișinău, 2013...

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

ANUL IV, semestrul 7

Denumirea programului de studii	AP, AD, P, Gr., DV, DI, ET
Ciclul	I, licență
Denumirea cursului	Istoria artelor
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, catedra Pictură
Titular de curs	R. Ursachi dr. în studiul artelor, conf. univ.
Cadre didactice implicate	C. Gheorghită, R. Ursachi
e-mail	fapdcreanga@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.07.O.082	3	IV	VII	96	48	48

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul respectiv urmărește achiziționarea de către studenți a unui ansamblu de competențe gnoseologice, ce cuprind acumularea cunoștințelor referitoare la fundamentele științifice ale istoriei artelor, formarea bazei conceptuale a disciplinei *Istoria artelor*. Cursul dat permite tinerei generații să-și lărgască orizontul cultural prin posibilitatea urmării traseului artistic universal de la începuturi până în prezent. În cadrul cursului *Istoria artelor* studenții vor forma competențe complexe bazate pe conexiunea între cunoștințele teoretice referitoare la apariția și evoluția artelor plastice, dezvoltarea artelor în diferite perioade istorice, limbajul artistico-plastic, mijloacele materiale, plastice și artistice de exprimare în artele plastice și abilitățile praxiologice tipice genului de activitate creativă pedagogică și artistico-plastică. Cursul dat include o inițiere amplă în: fundamentele științifice ale istoriei și teoriei artelor; istoria și specificul domeniilor tradiționale ale artelor plastice (grafica, pictura, sculptura, artele decorative, arhitectura) de la origini până în prezent; evoluția stilurilor artistice în arta universală; reprezentanții de vază și opera lor; curente și sinteze în arta modernă, specificul limbajului plastic clasic și modern.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive:

- Familiarizarea studenților cu tezaurul culturii universale în general și al artelor plastice în particular.
- Cunoașterea specificului evoluției artelor în diferite perioade istorice, diferite țări.
- Cunoașterea particularităților diferitor stiluri și aria lor de răspândire.

Competențe de aplicare:

- Identificarea premiselor și condițiilor apariției stilului clasicist și recunoașterea elementelor specifice în decorul arhitectural.
- Determinarea particularităților stilului classicist și aplicarea cunoștințelor obținute în cadrul cursului în activitatea profesională (design, arhitectură ș. a.).
- **Competențe la nivel de integrare:**
- Promovarea dragostei, respectului pentru valorile artei universale și naționale.
- Educarea, dezvoltarea gustului artistic și estetic în baza operelor artistice și monumentelor arhitecturale din spațiul basarabean..

Dezvoltarea gândirii și atitudinii creative față de activitatea pedagogică și artistică.

Finalități de studii

La finele cursului respectiv studenții vor fi apți:

- să definească și să identifice trăsăturile de bază ale curentelor artistice vizate;
  - să cunoască și să distingă domeniile și genurile artelor plastice; mijloacele artistice, plastice și materiale, caracteristice fiecărui curent artistic;
  - să perceapă și să distingă specificul evoluției artelor pe parcursul sec. XIX, în diferite țări, diferite stiluri;
  - să distingă trăsăturile caracteristice curentelor artistice din perioada studiată;
  - să înțeleagă și să perceapă mesajul artistic și ideatic ale operelor de artă;
  - să posede terminologia specifică;
  - să înțeleagă și să aplice în creația proprie legițile de bază ale artei clasice și moderne.
  - să aprecieze adecvat valorile artelor plastice;
- să aplice cunoștințele teoretice și aptitudinile practice în cadrul altor discipline de studiu cât și în practica pedagogică.

Precondiții

Studenții trebuie să posede cunoștințe în domeniul istoriei universale, mitologiei, filosofiei, artelor plastice, compoziției, cromatologiei, să manifeste interes, respect și receptivitate față de valorile culturii artistice.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Neoclasicismul sau clasicismul academic în arta franceză de la începutul sec. XIX.

Suflul antichității în arta franceză de la începutul sec. XIX.
Specificul arhitecturii europene de la începutul sec. XIX.
Reflectarea idealurilor revoluției în creația artistică a epocii.
Tematica istorică și antică în creația lui Jacques Louis David.
Academismul – curent oficial al artei europene din sec. XIX.
Tendințe romantice în creația lui Jean Dominique Ingres.

Tema 2. Romantismul în arta europeană.

Romantismul militant în Franța.
Romantismul mistic în Germania.
Specificul romantismului în Anglia.
Modalități de tratare plastică în creația lui Eugene Delacroix.
Aspecte istorice în creația lui Theodor Gericault.
Romantism academic în Rusia.
Tendințe romantice în creația lui Francisco Jose de Goia.
Tematica morții, dezastrului cosmic în pictura romantică.
Reflectarea viziunii romantice în pictura modernă.

Tema 3. Reflectarea contradicțiilor sociale în arta realistă.

Conceptiile realismului critic în arta rusă.
Conflictul pictorilor realiști cu arta oficială, academică.
Compoziția de gen în creația pictorilor realiști.
Tematica țărănească în creația lui Jean Francois Millet.
Școala de pictură de la Barbizon.
Peisajul realist.

Asociația „peredvijnicilor” în Rusia.

Demascarea nedreptăților sociale și abordarea problemelor moral-filosofice în creația pictorilor ruși.

Tema 4. Impresionismul – o nouă tehnică picturală în arta franceză.

Pictura de plein-air – promotor al impresionismului.

Eduard Manet – părintele impresionismului.

Caracterul non-finit al picturilor impresioniste.

Tendința pictorilor pentru a reprezenta vibrația aerului, a luminii schimbătoare sub acțiunea impresiilor de moment.

Noi modalități de aplicare a culorii.

Tipuri de contraste de culoare.

Mișcarea – momentul forte al impresionismului.

Compoziția fragmentară ca modalitate de reprezentare a mișcării.

Reflectarea noilor modalități de reprezentare plastică a realității în compozițiile de gen și peisaj.

Particularitățile tehnice ale picturii lui Claude Monet.

Tema 5. Particularitățile picturii neoimpresioniste.

Caracterul „științific” al curentului.

Modalitate „rațională” de apreciere a culorii în baza efectului optic.

Aspect „static” al lucrărilor lui George Seurat, Paul Signac ș. a.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în baza: testelor, eseurilor, seminarelor (60% din nota finală), care este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului. **Evaluarea finală** este exprimată prin examen la finele fiecărui semestru (40% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Borden D., *Arhitectura – o istorie vizuală*, Ed. Litera Internațional, București, 2009.
2. Botez-Crainic A., *Istoria artelor plastice*, vol. II-III. Ed. didactică și pedagogică, București, 1997-2002.
3. Florea V., Szekely G., *Mica enciclopedie de artă universală*. Ed. Litera, București-Chișinău, 2001.
4. Oprescu G., *Manual de istoria artei*, vol. I-V. Ed. Meridiane, București, 1985-1986.
5. Vătășeanu V., *Istoria artei*, vol. I., Ed. Didactică și Pedagogică, București 1967.
6. Vătășeanu V., *Istoria artei*, vol. II., Ed. Meridiane, București 1976.

Opțională:

7. Chirculescu C., *Renuar*, Ed. Meridiane, București 1979.
8. Florea V., Szekely G., *Dicționar de artă universală*. Ed. Litera, București-Chișinău, 2001.
9. Horga I., *Degas*, Ed. Meridiane, București 1989.
10. Kernbach V., *Dicționar de mitologie generală*, Ed. Albatros, București, 1995.
11. Prut C., *Dicționar de artă modernă*. București, Ed. Albatros, 1982.

Denumirea programului de studii	GR, P DV
Ciclul	I licență
Denumirea cursului	Programa analitică la DESEN
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Studiul Artelor, Grafica și Metodologia instruirii
Titular de curs	Elaborat : Ana Simac, doctor în studiul artelor, conferențiar universitar, Ana Gobjilă, lector superior
Cadre didactice implicate	Ana Simac, doctor în studiul artelor, conferențiar universitar Ana Gobjilă, lector superior Botnari Dumitru, doctor în pedagogie, conferențiar universitar Rusu Valentin, lector
e-mail	anasimac777@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.07.O.083	2	IV	VII	72	36	36

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Desen* include studierea bazelor fundamentale de reprezentare a figurii în spațiu, însușirea vocabularului vizual-plastic tradițional și modern, explorarea acestora într-un mod personal și expresiv .

Acest curs prevede cunoașterea legităților și metodelor de reprezentare a figurii în desen, a proporțiilor, a raporturilor formale și tonale, a raporturilor de clarobscur.

Disciplina vizează studiul principiilor de transpunere a spațiului natural în cadrul plastic, cultivând și dezvoltând imaginația și sensibilitatea plastică.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Studiul procedeelelor de reprezentare a nudului. Studierea proporțiilor, analiza constructivă a formelor plasate în diverse mișcări și poziții.

Studierea siluetei formei și etapele în reprezentarea figurii nude.

Studierea tehnicilor și tehnologiilor de lucru în diverse materiale plastice.

Aplicarea metodelor de redare a valenței expresive cu ajutorul limbajului plastic specific desenului, modelarea formei prin intermediul liniei, clarobscurului, tentei și tonului.

Cultivarea viziunii originale în folosirea elemente de limbaj artistic-plastic și mijloacelor de expresie tradiționale și moderne.

Finalități de studii

să cunoască diferite tehnici de reprezentare a imaginii în desen;

să aplice metode de redare a clarobscurului în desen, metode de reprezentare utilizând legitățile perspectivei liniare și spațiale;

să enumere și să distingă etapele de reprezentare a nudului după model din natură;

să cunoască legitățile de reprezentare a formelor pe suprafață;

să deosebească particularitățile unui crochiu, schiță, desen de lungă durată.

să aplice legile perspectivei liniare și spațiale, metode de redare a clarobscurului în reprezentarea nudului;

să utilizeze diferite metode de reprezentare a formei;
să utilizeze diverse principii de organizare a spațiului plastic;
să aplice procedee de generalizare în realizarea imaginii plastice;
să exprime creativ imaginea figurii, să transforme în structuri plastice cu noi valențe expresive;
să autoevalueze obiectiv cunoștințele, aptitudinile și priceperile la desenul artistic;
să stabilească rolul desenului în dezvoltarea imaginației, memoriei vizuale, gândirii creative;

Precondiții

Studentii trebuie să cunoască principiile generale de construcție anatomică a figurii umane, tehnici de reprezentare în diverse materiale grafice.

Conținutul unităților de curs

1. Prelegere. Competențe artistico-plactice în desenul nudului.

Particularitățile reprezentării și percepției chipului artistic.

Perceperea formei din diferite puncte de vedere. Perceperea siluetei formei. Etapele în reprezentarea figurii nude.

Principiile constructive în reprezentarea figurii nude și determinarea formei prin clarobscur. Mijloace tehnice și procedee tehnologice în reprezentarea volumului prin intermediul tonului.

2. Studiu practic. Nud feminin.

Competențe: Reprezentarea plasticii formei, construcției anatomico-plactice a formelor în perspectivă, redarea expresivității chipului artistic.

1. Compoziția în format ținând cont de raporturile: plan și volum, suprafață și dimensiune, ritm și mișcare, echilibru și integritate.
2. Determinarea proporțiilor și construcția anatomico-plastică.
3. Modularea formei prin intermediul liniei, clarobscurului, tentei și tonului.
4. Întegritatea formelor, accentele, generalizarea și expresivitatea.
Materiale: hârtie, material la alegere, format A1.

3. Studiu practic. Nud – în racursiu.

Competențe: Studiul principiilor construirii nudului în racursiu, legităților perspectivei liniare și spațiale. Compoziția figurii în format. Determinarea formei mari, raportului de mărimi. Proporționarea formelor.

1. Construcția sistemului scheleto-muscular. Construcția formelor în racursiu.
2. Modelarea formelor prin intermediul liniei, clarobscurului, tentei și tonului.
3. Întegritatea și expresivitatea.
Materiale la alegere. Format A1.

4. Figură - nud într-o interpretare de autor.

Competențe: Interpretare creativă a nudului, aplicarea imaginației artistice. Expresivitate și integritate.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei Desen se efectuează: în baza realizării lucrărilor practice prevăzute de curriculum-ul disciplinei; soluționării ideilor individuale; posibilitatea și măiestria de transpunere în practică a cunoștințelor teoretice și abilităților; gradul de investigare, cercetare, auto instruire; volumul, numărul și calitatea schițelor și conceptelor plastice, calitatea lucrărilor practice, realizate în cadrul activităților auditoriale și lucrului individual.

Evaluarea curentă se realizează prin două atestări pe parcursul semestrului și ponderea notelor de la evaluarea curentă constituie 60% din nota finală.

Evaluarea finală la disciplina Desen se petrece sub formă de vizionare a tuturor lucrărilor practice, realizate pe parcursul semestrului atât în cadrul orelor de contact direct, cât și în cadrul activităților individuale. Vizionarea lucrărilor practice este realizată de întregul colectiv profesoral-didactic al catedrei, nota constituind 40% din nota finală.

Bibliografie

1. Drabant Andras, *Bazele desenului*, ed. Casa, Oradea, 2011.
2. Koroknai Zsolt, *Tehnici de realizare a portretului*, ed. Casa, Oradea, 2011.
3. Liviu Stoica, Rasvan Dobos, *Desenul in arhitectura*, București 2010
4. Николай Ли, Основы учебного академического рисунка., М., Эксмо, 2005.
5. Р.В.Паранюшкин, Техника рисунка, Феникс, Ростов-на-Дону, 2002.
6. Беда И.В. Основы изобразительной грамоты: Рисунок. Живопись. Композиция. – М., 1981.
7. Кузин В.С. Наброски и зарисовки. – М., Просвещение, 1991.
8. Медведев Л.Г. Формирование графического художественного образа на занятиях по рисунку. – М., 1986ю
9. Строгановская школа рисунка. М., Изд. «Сварог и К», 2001.
10. Готфрид Баммес. Изображение фигуры человека, М., Изд. «Сварог и К», 1999.

Denumirea programului de studii	Arte plastice, Arte decorative, Design interior, Design vestimentar, Educație tehnologică, Grafică, Pictură
Ciclul	I - Licență
Denumirea cursului	<i>Pictura și compoziția</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, Catedra Pictură
Titular de curs	Ludmila Mokan-Vozian, dr., conf.
Cadre didactice implicate	Ludmila Mokan-Vozian, dr., conf.; Eleonora Brigalda, dr., prof.
e-mail	fapdcreanga@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiu individual
F.07.O.084	2	IV	VII	72	36	36

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Pictura și compoziția* este o disciplină de specialitate ce se studiază pe parcursul celor opt semestre ale planului de învățământ superior și presupune cultivarea cunoașterii artistice, spirituale prin dezvoltarea gândirii specifice, sensibilității și gustului estetic al studenților – viitori pictori, pedagogi, specialiști în domeniul designului. Cursul de pictură conține atât lecții practice, cât și prelegeri teoretice menite să familiarizeze studenții cu structuri vizuale inedite, să contribuie la dezvoltarea completă a imaginației lor creatoare, să-i introducă în cultura plastică națională și universală.

În cadrul cursului *Pictură* studenții vor însuși diverse modalități de reprezentare plastică, în special, prin intermediul culorii, a unor forme aplicate pe suport bidimensional (hârtie, carton, pânză, lemn, sticlă etc.) în diferite tehnici (acuarelă, guașă, temperă, pastel, acrilice, ulei etc.).

Pe parcursul anilor de studii studenții vor executa lucrări practice de diferite genuri: naturi statice, peisaje, portrete și compoziții figurative.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Cunoașterea operelor cu tematica nudul uman și maniere de interpretare a acestuia în pictura universală și națională;
- Cunoașterea de către studenți a metodologiei realizării nudului uman în pictura de șevalet;
- Studiarea tehnologiei picturii în ulei;
- Studiarea și exersarea tehnicii tradiționale și moderne de lucru în ulei;
- Aplicarea limbajului plastic, stilistic la realizarea nudului uman în pictură;
- Realizarea picturii de nud uman în tehnica picturii în ulei.

Finalități de studii

La finele semestrului respectiv studenții vor fi apti:

- să cunoască opere din arta universală și națională cu tematica nudul uman și autorii acestora;
- să cunoască și să aplice în practică diverse maniere de interpretare a nudului în pictură;
- să cunoască și să aplice corect metodologia realizării nudului uman în pictura de șevalet;
- să cunoască tehnologia realizării picturii în ulei;
- să cunoască și să aplice în lucru tehnicile tradiționale și moderne de realizare ale picturii în ulei;
- să cunoască și să aplice în pictură legile acordurilor, armoniei și expresivității cromatice;
- să aplice limbajul stilistic propriu picturii în ulei;
- să organizeze spațiul plastic în baza legităților compoziționale;
- să realizeze picturi gen nud în tehnica picturii în ulei.

Precondiții

Pentru a asculta acest curs, studenții trebuie să posede competențe gnoseologice și praxiologice preliminare în domeniul desenului, bazelor compoziției, coloristicii, istoriei artei universale și naționale.

Conținutul unităților de curs

Semestrul VII.

- Tema 1. Prelegere: **Nudul în pictura clasică și modernă.** Structura compozițională. Maeștri și capodopere.
- Tema 2. Prelegere: **Studiul materiei picturale.** Glasiuri.
- Tema 3. Studiu practic: **Nud pe fundal închis.** Modelarea nudului prin ton și culoare. Realizarea armoniei cromatice. Materiale: ulei, carton, pânză/ format – 60x80 cm.
- Tema 4. Studiu practic: **Nud pe fundal multicolor.** Utilizarea limbajului decorativității și picturalității în realizarea nudului. Materiale: ulei, carton, pânză/ format – 60x80 cm.
- Tema 5. Studiu practic: **Natură statică formată din obiecte de uz casnic și draperii cu mai multe centre de interes.** Utilizarea noilor mijloace de expresie, diverse materiale și tehnici de lucru în pictură și organizarea spațiului plastic. Materiale: ulei, carton, pânză/ format – 45x70 cm.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a competențelor formate în cadrul cursului *Pictură* se efectuează în baza: lucrărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționării ideilor individuale; abilității tehnologice de transpunere în material și tehnica artistică; posibilității și măiestriei de aplicare a limbajului plastic (60% din nota finală), care este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului.

Evaluarea finală este exprimată prin prezentarea portofoliului cu lucrări finale și vizionare la finele fiecărui semestru (40% din nota finală).

Analiza critică individuală și în grup a lucrărilor. Consulting între profesorii care activează la catedră.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Boyd S. *Life class The acad. male nude, 1820-1920/* Introd. by Edward Lucie-Smith. London: GMP, 1989
2. Farwell B. *Manet and the nude. A study in iconography in the Second Empire.* New York; London: Garland, 1981
3. Lăzărescu L. *Pictura în ulei.* Iași: Polirom, 2009
4. Барбер Б. *Рисуем фигуру человека: базовый и продвинутый методы* [пер. с англ. Т. О. Новиковой]. Москва: Эксмо, 2013
5. Ходжет С. *Обнаженная натура. От эскиза до картины* [пер. с англ. Т. О. Новиковой]. Москва: Эксмо, 2013

Opțională:

1. Scott M. *Biblia picturii în ulei.* București: ALL Educational, 2011
2. Săndulescu-Verna C. *Materiale și tehnica picturii.* Timișoara: Marineasa, 2000

Denumirea programului de studii	Arta Decorativă, Design Interior, Design Vestimentar
Ciclul	I Licență
Denumirea cursului	Pictura pe sticlă
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Arte Plastice și Design / Arta Decorativă
Titular de curs	Roșca-Ceban Daniela
Cadre didactice implicate	
e-mail	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.07.A.089	2	IV	VII	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

„Pictura pe sticlă” este un curs opțional ce se studiază pe parcursul celor șase semestre ale planului de învățământ superior și presupune dezvoltarea imaginației creative cu aspect inovativ în domeniul compoziției decorativ-ornamentale autentice. Acest curs prevede formarea competențelor creative și asimilarea principiilor fundamentale tradiționale și moderne de profil decorativ, cât și a deprinderilor practice în activitatea creativ-compozițională. Cursul contribuie la formarea capacităților de exprimare plastică, dezvoltarea imaginației creative și a gustului estetic a studenților.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive: studentul va demonstra cunoașterea noțiunilor fundamentale legate principiile compoziției decorative și ornamentică.

Competențe de învățare: se vor manifesta în capacitatea de a se familiariza cu metodele de aranjare plastică a conținutului în spațiul compozițional.

Competențe de aplicare: se vor manifesta în utilizarea principiilor de organizare plastică, în aplicarea tehnicii punct la punct în cadrul picturii decorative pe sticlă.

Competențe de analiză: se exprimă prin stabilirea conexiunii epistemologice în formarea ideilor investigaționale, deschiderea către studiu și asimilarea conținutului perceptiv vizual.

Competențe de comunicare: se exprimă în deprinderea de a examina mai multe oportunități de formare în evaluarea obiectivă a cunoștințelor, deprinderilor și priceperilor în domeniul profesional, prin care se desfășoară autoevaluarea și evaluarea reciprocă a demersului didactic.

Competențe la nivel de integrare: se probează prin capacitatea de redactare rapidă și expresivă a metodelor și principiilor artistice în corespundere cu stilistica compozițional-decorativă în domeniul picturii decorative pe sticlă.

Finalități de studii

- să cunoască aspectele tehnologice și particularitățile compozițional-decorative în ornamentarea artistică obiectelor din sticlă;
- să utilizeze principiile compoziționale în realizarea tehnologiilor artistice în cadrul obiectelor de ansamblu plastic;
- să creeze compoziții ornamentale bidimensionale și tridimensionale în tehnică picturii pe sticlă;
- să determine raportul interdisciplinar și rolul fiecărui obiect în baza formării;
- să utilizeze principiile de bază în realizarea obiectivelor practice;

Precondiții

Studentii trebuie să cunoască principiile generale:

- de formare a gamelor cromatice în dependență de coloranții existenți în tehnica dată;
- reprezentarea grafică/decorativă a elementelor plastice în tehnica picturii pe sticlă;
- tehnologiile generale de reprezentare care au tangența cu tehnica dată în diverse materiale plastice.

Conținutul unităților de curs

Tema 1 Compoziția decorativ-tematică și mijloacele ei artistice în tehnica pictura decorativă pe sticlă

Tema 2. Tehnologii practice în executarea unei părți din volumul lucrării în tehnica picturii decorative pe sticlă

Strategii de evaluare

Evaluarea finală este exprimată prin răspunsul studenților oral la examen (40% din nota finală), care constă din două întrebări teoretice și una practică.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Arheim R., *Arta și percepția vizuală, o psihologie a văzului creator*, București, Editura Meridiane, 1979;
2. Daghi I., *Mijloacele de realizare a compoziției decorative frontale*, Ediția a II-a, Chișinău, Editura Lumina, 1993;
3. Grama V., Uvarov A., *Metodele principale de transformare a formelor și aspectelor gamelor de formă, /Tehnologia educației artistice plastice, V. – II, coord. I. Țăgulea.- Chișinău, 2000, p. 53 – 57;*
4. Educația artistică. *Gidul metodologic*, Chișinău, grupul editorial Litera, 2003;
5. Наталья Воробьева, точечная роспись, ast-press, kniga ,2013.

Opțională:

1. Focillon H., *Viața formelor*, București, Editura Meridiane, 1977;
2. Horsia H., *Spații, forme, culori în arta contemporană*, București, Editura Meridiane, 1989;
3. *Întroducere în gramatica limbajului vizual*, red C. Ailincăi, Cluj-Napoca, 1982;
4. Kandinsky W., *Spiritualul în artă*, București, Editura Meridiane, 1994;
5. Flonta, M. *Imagini ale științei*. București: Academiei Române, 1994, 240p;
6. Focillon, H. *Viața formelor și elogiul mâinii*. București: 1995, 131p;
7. Horsia H., *Spații, forme, culori în arta contemporană*, București, Editura Meridiane, 1989;
8. Malcoci, V. *Decorul arhitectural în piatră din arta populară moldovenească (sfârșitul sec.al XIX – sec. XX)*. Chișinău: Știința, 2000, 96p.

Denumirea programului de studii	Design Vestimentar, Educație Tehnologică, Design Interior, Arta Plastică, Arta Decorativă
Ciclul	I licență
Denumirea cursului	Prelucrarea artistică a pielii
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, catedra Arta Decorativă
Titular de curs	Prangache Liuba
Cadre didactice implicate	Prangache Liuba
e-mail	liuba_prangache@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.07.A.090	2	IV	VII	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul Prelucrarea artistică a pielii are ca scop formarea de deprinderi artistice, spirituale, sensibilității și gustului estetic ca viitori artiști plastici, designeri, pedagogi. Cursul conține lecții practice și prelegeri teoretice menite să familiarizeze studenții cu compoziții artistice executate din piele, să contribuie la dezvoltarea imaginației lor creatoare, să-i introducă în cultura plastică decorativă națională și universală. În cadrul cursului se vor însuși diverse modalități de elaborare a compozițiilor și reprezentarea lor plastică prin intermediul formelor și tehnicilor variate.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Să determine conținutul și principiile de realizare a obiectului de studiu „Prelucrarea artistică a pielii”;
- Să aplice cunoștințe acumulate în urma studierii Bazelor Artei Decorative, Istoria Artelor Plastice la executarea lucrărilor într-o compoziție modernă de piele;
Să aplice cunoștințele și metodele de lucru din arta pielii, din istoria prelucrării artistice a pielii din Basarabia-Tările Europene și să utilizeze aceste cunoștințe într-un proiect de piele artistic;

Finalități de studii

- Să utilizeze diverse procedee și metode tehnologice în executarea unei lucrări din piele;
- Să aplice cunoștințele acumulate în urma studierii Bazelor Artei Decorative, Istoria Artelor Plastice la executarea lucrărilor și proiectelor de piele la un nivel profesionist.
- Să evalueze obiectiv cunoștințele, aptitudinile și priceperile în arta pielii;
- Să poată crea o simbioză dintre idei, concepția artistică și transpunerea proiectului de piele în material;
- Să consolideze cunoștințe în domeniul pielii și implicarea lor în școli, colegii, licee de arte plastice și școli de cultură generală;
- Să urmărească prin alternarea analizei cu sinteza interpretării și prelucrării decorative, a structurilor și factorilor naturale și artificiale într-un proiect de piele;
- Să elaboreze noi idei ce țin de dezvoltarea capacităților de racordare a intenției compoziționale cu posibilitatea materialelor din piele și a limitelor impuse de tehnicile de transpunere.

Precondiții

Studentii trebuie să cunoască legitățile fundamentale și principiile de construcție și realizare ale unei compoziții decorative din piele. E necesar să mai cunoască specificul formelor calde și reci într-o compoziție artistică în prelucrarea pielei.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Arta prelucrării artistice a pielei. Istoria prelucrării artistice a lucrărilor din piele. Caracteristica, specificul și clasificarea lucrărilor din piele în Basarabia și a țărilor europene. Spațiul cromatic în arta profesionistă. Sinteza dintre ele. Evoluția în timp și spațiu.

Tema 2. Compoziție cu tematica abstractă în piele „Tridimensională”. (in forma de geantă-plic, mini-geantă etc.). Compoziția abstractă improvizarea și stilizarea ornamentelor într-o lucrare practică volumetrică. Executarea schitei-proiect a unei lucrări în piele.

Tema 3. Metode compoziționale. Regulile de bază ale compoziției - simetria, asimetria, ritmul, alternanța, centrul de interes – efectuată în tehnica imprimării manuale. Compoziția volumetrică frontală.

Tema 4. Transpunerea în material a proiectului artistic. Transpunerea unui proiect în piele, folosind tehnica reliefului frontal - „Tridimensională”.

Strategii de evaluare

Se efectuează două evaluări pe semestru în forma de lucrări grafice și proiecte transpuse în material. **Evaluarea curentă** a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în baza: realizărilor lucrărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționării ideilor individuale; gradul de investigare, cercetare, autoinstruire; volumul și numărul variantelor de lucru; (60% din nota finală). **Evaluarea finală** este confirmată în sfârșitul semestrului în cadrul examenului 40 % și evaluarea curentă 60%. **Vizionarea.**

Bibliografie

Obligatorie:

1. Brion M. Arta abstractă. „Meridiane”, București, 1972.
2. Marian S. Cromatica poporului român. București, 1982.
3. Olteanu, Șerban. Meșteșugurile din Țara românească și Moldova în Evul Mediu. București, 1969.

Opțională:

1. Prut C. Dicționar de Artă Modernă.
2. Pascari I. Călătorie în lumea formelor. „Meridiane”, București, 1974.

Denumirea programului de studii	Design vestimentar
Ciclul	I licență
Denumirea cursului	Tapiseria obiect textil
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, catedra Artă Decorativă
Titular de curs	Ecaterina Ajder, conf.univ., Maestru în Arte din Republica Moldova
e-mail	ecaterinaajder@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.07.A.091	2	IV	VII	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul **Tapiseria obiect textil** are drept scop cultivarea cunoștințelor artistice, spirituale prin dezvoltarea gândirii artistice specifice, sensibilității și gustului estetic al studenților – viitorilor artiști plastici (în domeniul Artelor Decorative). Cursul conține lecții practice și prelegeri teoretice menite să familiarizeze studenții cu structuri vizuale inedite, să contribuie la dezvoltarea completă a imaginației lor creatoare, să-i introducă în cultura plastică națională și universală.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Să determine conținutul și principiile de realizare a unei bijuterii textile;
- Să aplice cunoștințele acumulate în urma studierii Bazelor Artei Decorative, Istoria Artelor Plastice, Designului Textil la executarea lucrărilor de Artă Textilă la un nivel profesionist;
- Să poată crea o simbioză dintre idei, concepția artistică și material textil.

Finalități de studii

- Să stilizeze și să improvizeze elemente din natură (păsări, pești, insecte, vegetație, animale, etc.) în compoziții pentru bijuteria textilă;
- Să descrie metodele de proiectare a unui proiect de bijuterie textilă cu stilizarea, improvizarea unui ansamblu din trei-nouă piese textile.
- Să realizeze diverse proiecte de Artă Textilă, folosind materiale tradiționale și ne tradiționale textile;
- Să argumenteze folosirea mijloacelor artistice în corespundere cu imaginea artistică în proiectarea unei compoziții de bijuterie textilă;
- Să evalueze obiectiv cunoștințele, aptitudinile și priceperile în tapiseria artistică;
- Să urmărească prin alternarea analizei cu sinteza interpretării și prelucrării decorative, a structurilor și factorilor naturale și artificiale într-un proiect de bijuteria textilă;
- Să elaboreze noi idei ce țin de dezvoltarea capacităților de racordare a intenției compoziționale cu posibilitatea materialelor textile și a limitelor impuse de tehnicile de transpunere.

Precondiții

Studenții trebuie să cunoască legitățile fundamentale și principiile de construcție și realizare ale unei compoziții decorative textile. E necesar să cunoască specificul artei populare (podoabe, articole textile), artei profesionale (giuvaiergia, articole textile vestimentare).

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Arta Textilă. Bijuteria textilă contemporană. Evoluția podoabelor. Giuvaergia medievală românească. Clasificarea bijuteriei. Sinteza dintre giuvaergii și bijuterie.

Tema 2. Mijloacele materiale pentru confecționarea bijuteriei textile. Materiale pentru confecționarea lor. Simbioza dintre materiale /pânză, piele, metal, pietre, os, plastic, lână, lemn, fibre /. Tehnologia executării articolelor de bijuterie textile.

Tema 3. Compoziția decorativă în bijuteriei. Simetria. Asimetria. Secțiunea de aur. Ansamblu. Schițe. Poze. Reproduseri.

Tema 4. Transpunerea în material a ansamblului de bijuterie textilă. Set /cercei colie /. Gama coloristică. Diverse tehnici de cusut, broderie, colaj, aplicație. Finisare. Proiectul /poze, printer color /.

Strategii de evaluare

Se efectuează 2 evaluări pe semestru în formă de lucrări grafice și proiecte transpuse în material. **Evaluarea curentă** a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în baza: realizărilor lucrărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționării ideilor individuale; posibilitatea și măiestria de transpunere în material a cunoștințelor teoretice; gradul de investigare, cercetare, auto instruire; volumul și numărul variantelor de lucru; (60% din nota finală). **Evaluarea finală** este exprimată prin răspunsul studenților oral la examen (40% din nota finală) și evaluarea curentă (60 % din nota finală). **Vizionarea.**

Bibliografie

Obligatorie:

1. Argintescu-Amza, N. *Expresivitate, valoare și mesaj plastic*, ed. Meridiane, București, 1973;
2. Brion, M. *Arta abstractă*, ed. Meridiane, București, 1972;
3. Petraru, A., *Podoabele Reginei Maria a României*, ed. București, București, 1998

Opționale:

1. Marian, S. *Cromatică poporului român*, ed. București, București, 1982;
2. Mihăilescu, P. *Limbajul culorilor și a formelor*, ed. București, București, 1980.
3. Revista, *Arta*, ed. UAP din România, București, 2007, 2008, 2012, 2014.

Denumirea programului de studii	DESIGN VESTIMENTAR
Ciclul	I, licență
Denumirea cursului	Proiect artistic
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea „Arta Plastice și Design”, catedra „Arta Decorativă”
Titular de curs	Ajder E. Botezat Nina
Cadre didactice implicate	Botezat Nina, Voizian Vasile
e-mail	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.07.O.085	8	IV	VII	240	120	120

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul „*Proiectarea artistică*” face parte din disciplinele de specialitate; este orientat spre formarea competențelor profesionale de bază ce presupun însușirea de către studenți a legităților fundamentale ce țin de proiectarea artistică a costumului, studierea principiilor compoziționale, cercetarea stilurilor vestimentare: tradiționale și netradiționale ce furnizează colecții vestimentare diverse după caracter, destinație, vârstă. Cursul este destinat formării specialiștilor pentru un domeniu complex cum este cel al modei. În cadrul căruia se achiziționează deprinderi practice și abilități creative a viitorilor designeri vestimentari, cultivarea competențelor profesionale în proiectarea artistică a costumului, construirea logică a acțiunii creative, realizarea proiectului artistic și pregătirea lui pentru transpunerea în material. Cursul are caracter interdisciplinar și devine un ajutor indispensabil în lucrul practic, la alte discipline de specialitate: „Arhitectonica”, „Proiectarea tehnică”, „Desenul și culoarea în compoziția costumului”, „Istoria costumului”, etc.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Competențe de cunoaștere și înțelegere: să cunoască vocabularul de specialitate; să însușească fundamentele design-ului vestimentar și proiectarea artistică a costumului, proprietățile design-ului vestimentar: ideea conceptuală, etapa experimentelor conceptuale cu forma, culoarea, factura, stilul;
- Competențe de aplicare a cunoștințelor și înțelegerilor: să realizeze schițe ale produselor de îmbrăcăminte; crearea propriului stil de lucru; deprinderea tehnicilor de execuție a proiectelor la nivel de PC și la nivel manual;
- Competențe de analiză: să determine gradul de complexitate a mijloacelor compoziționale în realizarea proiectelor creative, etapelor de executare a proiectelor artistice;
- Competențe de comunicare a cunoștințelor și înțelegerilor: cultivarea abilităților creative în procesul planificării și realizării „design-proiectului” conform etapelor de reluare – imitare – inovație.

Finalități de studii

La finele cursului studenții vor fi capabili să:

- Să cunoască limbajul artistico-plastic a design-ului vestimentar;
- Să cunoască principiile de bază ale proiectării artistice;
- Să aplice mijloacele compoziției: repetiția, gradația, centrul de interes, proporționalitatea, armonia, ritmul, simetria, asimetria, contrastul, nuanța în organizarea structurii colecției vestimentare;
- Să cunoască modalitățile de stilizare și interpretare decorativă a confecțiilor vestimentare;
- Să determine gradul de complexitate a mijloacelor compoziționale în transformarea chipului realist în cel stilizat (formarea simbolului semantic).

Precondiții

Discipline anterior studiate: cunoștințe generale de la Desenul și culoarea de specialitate, bazele artei decorative, compoziție, cromatică, etc.

Studenții trebuie să cunoască principiile de bază ale proiectării artistice a costumului, să identifice și determine proprietățile design-ului vestimentar studiate în anul precedent, se cunoască mijloacele și legitățile compoziției; se fie capabili să schițeze ideile sale conceptuale; să cunoască tehnicile grafice utilizate la proiectare artistică a costumului.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Rolul ornamentelor în orchestrarea conținutului costumului național. Componentele costumului național.

Materialele, tehnicile de executare. Ornamentica și semnificația motivelor. Sensul semantic a ornamentelor naționale.

Tema 2. Tradițiile costumului național. Stilul etno-folcloric. Tradițiile costumelor naționale. Caracteristica stilului etno-folc. Specificul tradițional al ornamentului național. Tipurile confecțiilor și caracteristicile croiului. Accesoriile ca element de integrare a imaginii etno-folc. Funcția magică a costumelor naționale. Elaborarea chipului de referință.

Tema 3. Proporția și raportul în vestimentația etno-folclorică. Proporția în organizarea ornamentelor în costum. Esența mono-compozițiilor. Elaborarea mono-compozițiilor echilibrate.

Tema 4. Conținutul plastic a motivelor ornamentale. Ornamentul în costum. Veșmântul, emblema a categoriilor sociale. Problema aplicării ornamentelor etnice în compoziția costumului. Modalități de organizare a motivelor ornamentale în compoziții vestimentare. Organizarea imaginii plastice.

Tema 5. Proiectarea artistică a costumelor în stil etno-folcloric cu apel de reluare. Stilul „etno”. Eclectica stilului „etno”. Transformarea izvorului primordial în elaborarea proiectelor artistice. Proiectarea modelelor eclectice în stil „etno”. Funcția estetică și utilitară a costumelor naționale. Formarea criteriilor „frumosului” influențat de arta populară.

Tema 6. Elaborarea proiectului artistic în stil internațional cu apel de inovare. Tendințele mode contemporane pentru portul popular. Dominanta formelor costumului național și a culturii țărilor exotice. Educația gustului estetic a viitorilor designeri vestimentari. Prelucrarea costumelor etnice a țărilor vecine, orientale, asiatice.

Tema 7. Vestimentația pentru bărbați, preferințele stilistice. Imaginea noului bărbat. Caracteristica vestimentației pentru bărbați. Clasificarea tendințelor survenite de pe podiumul mondial. O nouă tubulare a veșmintelor masculine. Imaginea contează și imaginea vinde. Preferințele stilistice a bărbaților de astăzi pe tema:

- Dandy - seducția este o artă;
- Boem - noul portret al artistului;
- Soif - haina drumului clasic;
- Punk flamingo - viața în roz;
- Motorcycles - welcom to Route 66;
- Zoolux - reîntoarcerea la ostentate;
- Golden Boys – viva Las Vegas, sursa anilor /70.

Experimentul deschis al modei mileniului III. O nouă viziune a modei masculine. Atitudinile care formează stilul de viață a bărbatului postmodern:

- îndrăgostit de tehnologie;
- stresat de timp;
- tentat de evoluția spirituală „de – engineering”;
- dornic să devină mai inovativ, de aici varietatea preferințelor stilistice.

Tema 8. Clasificarea costumului bărbătesc după stil, gen, destinație. Derivarea asortimentului confecțiilor masculine:

- vestimentația superioară;
- vestimentația primăvara-vara;
- vestimentația toamna-iarna;
- haina de sezon.

Compoziția costumului masculin: coloritul, croiul, finisări decorative. Clasificarea asortimentului pânzei după destinație. Cerințele constructive, tehnologice și estetice la combinarea materialului, croiului, accesoriilor. Aspectul general al portului masculin: impresia, silueta, trend-ul, paleta cromatică, etc. (accesorii, furnitura, bijuterii). Brand-ul de astăzi: calitatea, eleganța, inovația. Codul masculinității:

- Biker stil,
- Ținuta sport,
- Ținuta de comunicare organizațională.

Aplicație practică sem. V: studenții trebuie să execute un proiect artistic pentru bărbați, format A1. Cromatica și tema proiectului va corespunde programei analitice. Tehnica de executare - la libera alegere.

Evaluarea curentă: constă din 2 evaluări efectuate timp de un semestru, care demonstrează nivelul materialului însușit la prelegeri și exersat la lecțiile practice, în formă de proiecte artistice. Proba I de evaluare curentă: studenții vor prezenta 5-7 schițe. Proba II de evaluare curentă: studenții vor prezenta o 1-2 compoziții în culoare. La finele semestrului se notează prezentarea grafică, varietățile compoziționale, diversitatea și perceperea limbajului artistico-plastic ce permite materializarea ideilor concepute și realizate de către student. Timp de un semestru se realizează 2-3 „proiecte – crochiuri” artistice formatul A3, unul din care va fi prezentat la vizionare (examen).

Evaluarea finală este exprimată printr-o notă, care permite promovarea studentului în etapa următoare a procesului didactic; Evaluarea finală constă din examen (40% din nota finală) și evaluarea curentă (60% din nota finală).

Bibliografie

Obigatorie:

1. Cally Blackman, 100 Years of Fashion Illustration, Laurence King Publishing, 2004;
2. Curteza A., Design vestimentar. Noțiuni fundamentale, București, 2003;
3. Jones J. S., Fashion design, Laurence King Publishing, London, 2005
4. Nanu Adina, Arta pe om. Look-ul și înțelesul semnelor vestimentare, București, 2001;
5. Spânu Constantin, Bazele modelării artistice, Chișinău, Tehnica INFO, 2001;

Opțională:

6. 1000 Poses in Fashion, Rockport Publishers, 2010;
7. Bădulescu R., Educația plastică, Ed. Humanitas educațional, București, 2000;
8. Chai Xiuming and Lu Haoyang, Fashion Illustration, Edited by, Translated by He Li, DESIGN MEDIA PUBLISHING, 2000;
9. Козлова Т.В., Основы теории проектирования костюма: учеб. для вузов, М., Легпромбытиздат, 1988;
10. <http://www.flip-zone.com>

Denumirea programului de studii	DESIGN VESTIMENTAR
Ciclul	I Licență
Denumirea cursului	Compoziția spațial volumetrică
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Arte Plastice și Design / Arta Decorativă
Titular de curs	Gramă Vasile, lector superior
Cadre didactice implicate	
e-mail	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.07.O.088	2	IV	VII	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Disciplina „CSV” este o disciplină de specialitate ce se studiază pe parcursul celor opt semestre ale planului de învățământ superior și presupune cultivarea cunoașterii artistice, spirituale prin dezvoltarea gândirii abstracte, logice, bidimensionale, tridimensionale și spațiale. Prevede acumularea cunoștințelor fundamentale de profil decorativ, cât și a deprinderilor practice în activitatea creativ-compozițională. Cursul contribuie la formarea capacităților de exprimare plastică, dezvoltarea aptitudinilor creative, sensibilității și gustului estetic a studenților.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive: studentul va demonstra cunoașterea noțiunilor fundamentale legate de perceperea vizuala; fundamentele de construire a imaginii plastice;

Competențe de învățare: se vor manifesta în capacitatea de a se documenta cu metodele de organizare plastica a imaginii pe suprafata compozitionala.

Competențe de aplicare: se vor manifesta în utilizarea principiilor de construire artistica, în aplicarea corectă a metodelor potrivite pentru organizarea structurilor compoziționale.

Competențe de analiză: se exprimă prin determinarea relațiilor cu alte științe în elaborarea ideilor cu caracter de cercetare , de căutare spre cunoașterea și înțelegerea fondului perceptiv vizual.

Competențe de comunicare: se exprimă în deprinderea de a examina mai multe oportunități de formare în evaluarea obiectivă a cunoștințelor, deprinderilor și priceperilor în domeniul profesional, prin care se desfășoară autoevaluarea și evaluarea reciprocă a demersului didactic.

Competențe la nivel de integrare: se probează prin capacitatea de redactare rapidă și expresivă a metodelor si principiilor artistice in corespundere cu stilistica compozitional-decorativa in domeniul creatiei.

Finalități de studii

- să definească proprietățile mijloacelor artistice – construirea, compunerea, proporționarea, disgnul formelor, gamele de formă, tectonica, complexul;
- să cunoască aspectele tehnologice și particularitățile compozițional-decorative în proiectarea artistică;
- să utilizeze principiile compoziționale în realizarea tehnologiilor artistice în cadrul obiectelor de ansamblu plastic;
- să determine raportul interdisciplinar și rolul fiecărui obiect în baza formării;
- să utilizeze principiile de bază în realizarea obiectivelor practice;

Precondiții

Studenții trebuie să cunoască principiile generale:

- de formare a gamelor cromatice; de imbinarea formelor geometrice;
- reprezentarea grafică a elementelor plastice;
- tehnologiile generale de reprezentare în diverse materiale plastice.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Compoziția decorativ-tematică și mijloacele de realizare.

Tema 2. Tehnologii practice în executarea unei părți din volumul complexului

Strategii de evaluare

Evaluarea finală este exprimată prin răspunsul studenților oral la examen (40% din nota finală), care constă din două întrebări teoretice și una practică.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Arheim R., *Arta și percepția vizuală, o psihologie a văzului creator*, București, Editura Meridiane, 1979;
2. Daghi I., *Mijloacele de realizare a compoziției decorative frontale*, Ediția a II-a, Chișinău, Editura Lumina, 1993;
3. Grama V., Uvarov A., *Metodele principale de transformare a formelor și aspectelor gamelor de formă, /Tehnologia educației artistice plastice, V. – II*, coord. I. Țâgulea.- Chișinău, 2000, p. 53 – 57;
4. Educația artistică. *Gidul metodologic*, Chișinău, grupul editorial Litera, 2003;
5. Filoteanu, N. *Desen artistic și Educație plastică*. București: Arta Grafică, 1997, 80p.

Opțională:

1. Focillon H., *Viața formelor*, București, Editura Meridiane, 1977;
2. Horsia H., *Spații, forme, culori în arta contemporană*, București, Editura Meridiane, 1989;
3. *Introducere în gramatica limbajului vizual*, red C. Ailincăi, Cluj-Napoca, 1982;
4. Kandinsky W., *Spiritualul în artă*, București, Editura Meridiane, 1994;
5. Flonta, M. *Imagini ale științei*. București: Academiei Române, 1994, 240p;
6. Focillon, H. *Viața formelor și elogiul mâinii*. București: 1995, 131p;
7. Horsia H., *Spații, forme, culori în arta contemporană*, București, Editura Meridiane, 1989;
8. Malcoci, V. *Decorul arhitectural în piatră din arta populară moldovenească (sfârșitul sec.al XIX – sec. XX)*. Chișinău: Știința, 2000, 96p.

Denumirea programului de studii	Design Vestimentar
Ciclul	I licență
Denumirea cursului	Proiectarea tehnică și tehnologii de specialitate
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, catedra, Arte Decorative
Titular de curs	A.Vatavu Dr. în ped. Conf. univ., L. Donic
Cadre didactice implicate	Botezat Nina, Voizian Vasile
e-mail	botezat.nina@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.07.O.086	9	IV	VII	336	168	168

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul „Proiectarea tehnică și tehnologii de specialitate” face parte din modulul Design vestimentar și este unul de specialitate. Cursul formează competențe tehnice specializate, care reprezintă de fapt competențele specifice practicării meseriei. Acest curs cuprinde noțiuni de realizarea a tiparelor produselor de îmbrăcăminte, precum și transformarea tiparelor de bază în modele. Conținuturile vor fi atât teoretice cât și practice. Pentru curs, studenții au la dispoziție materiale ilustrative/intuitive, teoretice.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Competențe de cunoaștere și înțelegere: să cunoască clasificarea fibrelor/firelor textile și proprietățile acestora; să cunoască definirea și sortimentul de țesături, descrierea proprietăților țesăturilor; să cunoască funcțiile costumului, tipurile de conformații; să cunoască caracterizarea reperelor diferitelor tipuri de produse vestimentare; să cunoască metodele de proiectare a tiparelor de bază a confecțiilor textile; să cunoască tipurile de modelare constructivă.
- Competențe de aplicare a cunoștințelor și înțelegerilor: să identifice fibre/fire textile; să determine proprietățile fibrelor/firelor textile; să identifice sortimentul de pânze; determine proprietățile țesăturilor; să dezvolte aptitudinile creative în modelarea confecțiilor textile; formarea abilităților de proiectare a produselor vestimentare; elaborarea tiparelor constructive, modelarea lor, proiectarea șabloanelor; utilizarea a mai multe metode/sisteme de proiectare;
- Competențe de analiză: descoperirea de către studenți a propriilor afinități, aspirații și valori; implicarea responsabilă în proiectarea și modelarea confecțiilor textile;
- Competențe de comunicare a cunoștințelor și înțelegerilor: dezvoltarea capacității de a comunica, inclusiv prin folosirea diferitelor limbaje specializate.

Finalități de studii

La finele cursului studenții vor fi capabili să:

- Cunoască și aplice cunoștințele despre componența și proprietățile țesăturilor în elaborarea produselor vestimentare;
- Cunoască și aplice cunoștințele despre tipologia dimensională a corpului uman în lucrările proprii;
- Proiecteze tipare de bază/model;
- Proiecteze șabloane și să prelucreze conturul;
- Realizeze încadrările;
- Elaboreze/modifice documentația tehnică (schița produsului, fișa de dimensiuni, procesul tehnologic, etc.).

Precondiții

Discipline anterior studiate: cunoștințe generale din domeniul educației tehnologice, matematicii, desenului tehnic, istoriei costumului, etc. Studenții trebuie să cunoască legitățile de elaborarea a compoziției costumului.

Conținutul unităților de curs

- Tema 1. **Vestimentația pentru copii. Cerințe.** Relații proporționale în conformația copilului și secționări constructive de bază a îmbrăcăminte în dependență de vîrstă.
- Tema 2. **Caracterizarea din punct de vedere antropomorfologic cu aplicații în proiectarea constructivă.**
- Tema 3. **Particularitățile de proiectare a produselor pentru copii (0-3 ani): cămășuțe, bavete, plicul, etc.**
- Tema 4. **Decorul și garnisirea vestimentației pentru copii.** . Principalele cerințe față de estetica produselor pentru copii: simplitatea, combinarea reușită a culorilor. Ornamentarea cu broderie manuală și automată, tigele decorative, aplicația, dantela, șnurul, paspoalul, volanele, gulerele, manșetele.
- Tema 5. **Particularitățile de proiectare a produselor pentru copii de vîrstă școlară (7-10 ani): fustă, pantaloni, rochie, geacă, palton.**
- Tema 6. **Cerințele față de prelucrarea vestimentației pentru copii.**
- Tema 7. **Procesul tehnologic de fabricare a produselor vestimentare pentru copii – vîrsta 0-3 ani: bavete, chipiu, cămășuțe, plicul, etc.** Croirea reperelor vestimentelor, aplicarea întăriturii, confecționarea.
- Tema 8. **Procesul tehnologic de prelucrare și asamblare a produsului de plic, palton, rochie.** Decatarea pînzei, croirea, aplicarea inserției pe detaliile mici, asamblarea.
- Tema 9. **Finisarea confecției.** Prelucrarea umido-termică. Îndeplinirea lucrărilor de șablonare, Încadrarea economă pe pînză, fișa tehnologică, caracteristica pînzei, schița produsului, etc. Copertatea albumului.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă: se efectuează 2 evaluări pe semestru. Proba I de evaluare curentă: testare în scris. Proba II de evaluare curentă: studenții vor prezenta ½ din lucrările practice. **Evaluarea finală** constă din examen (40% din nota finală) și evaluarea curentă (60% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Cojocaru Mariana, Tehnologia confecțiilor din țesături. Procese tehnologice de fabricație a produselor de îmbrăcăminte. Indicații metodice pentru realizarea lucrărilor de laborator, Chișinău U.T.M. 2008;
2. Curteza A., Design vestimentar. Noțiuni fundamentale, București, 2003;
3. Dodu Aristode et al, Manualul inginerului textilist, Tratat de inginerie textilă, Editura AGIR București, 2004, ISBN 973-8466-10-5;
4. Ciutea Maria, Petrache Dragu, Manualul croitorului, Edit. Didactică și Pedagogică, București 2001, ISBN 9733029289

Opțională:

5. Knight Lorna, Manual de croitorie, Teora, ISBN 1-59496-865-9;
6. Julie Cole, Sharon Czachor, Professional Sewing Techniques for Designers, Fairchild Books Inc. New York, 2009, ISBN-13: 978-1563675164

Denumirea programului de studii	Design Vestimentar
Ciclul	I, licență
Denumirea cursului	Tehnologii de specialitate cu transpuneri în material
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea „Arte Plastice și Design”, catedra „Arta Decorativă”
Titular de curs	Cojocaru Elena
Cadre didactice implicate	Nina Botezat, Vasile Vozian
e-mail	botezat.nina@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.07.O.087	2	IV	VII	60	30	30

Descriere succintă a integrării practicii în programul de studii

Cursul **Tehnologii de specialitate cu transpuneri în material** este parte componentă a programului de studii la ciclul I și contribuie la realizarea finalităților de formare profesională a studenților.

Cursul conține un set prestabilit de competențe profesionale care permit însușirea deprinderilor de executare în material a produselor de îmbrăcăminte.

Conținutul cursului este axat pe două *obiective majore*:

- Consolidarea și aprofundarea cunoștințelor, căpătate pe parcursul studiilor la disciplinele de specialitate;
- Formarea la absolvenți a abilităților practice de confecționarea produselor textile.

Competențe dezvoltate în cadrul practicii

- *Competențe de cunoaștere și înțelegere*: să cunoască limbajul tehnologic specific domeniului designului vestimentar, să cunoască cusăturile folosite la confecționarea produselor vestimentare, să cunoască algoritmul de confecționare a unui produs vestimentar individualizat (la comandă).
- *Competențe de aplicare a cunoștințelor și înțelegerilor*: să creeze schița produsului, să proiecteze tipare de bază pentru produse vestimentare, tipare de model fără modificarea croielii de bază, cu modificarea croielii de bază, cu croială chimono, raglan, combinată, să realizeze șabloane, să planifice croirea, să efectueze croirea, să prelucreze/asambleze repere ale produselor vestimentare, să elaboreze documentația tehnică.
- *Competențe de analiză*: analizează stilurile vestimentare din istoria costumului și stilurile contemporane, analizează procesul de producție din confecții, analizează materialele textile, etc., autoevaluează obiectiv nevoia de formare profesională continuă și scopul inserției pe piața muncii și al adaptării la dinamica cerințelor acesteia și pentru dezvoltarea personală și profesională.
- *Competențe de comunicare a cunoștințelor și înțelegerilor*: elaborează strategii pentru o comunicare eficientă (primirea și transmiterea informațiilor, întreținerea unor discuții, prezentarea unor informații), realizează și prezintă o confecție textilă, cultivarea abilităților creative și procesul planificării și realizării „design-proiectului”.

Finalități de studii

La finele practicii studenții vor fi capabili:

- Să cunoască limbajul specific domeniului designului vestimentar;
- Obținerea aptitudinilor pentru lucrul analitic și de cercetare, etc.;
- Creeze șife tehnice de produs;
- Proiecteze tipare de bază, tipare de model, șabloane de lucru specifice confecțiilor textile;
- Croiască și execute produsul vestimentar;
- Elaboreze documentația tehnică.

Precondiții

Discipline anterior studiate: cunoștințe generale de la proiectarea tehnică, materialogie, desen și culoare în compoziția costumului, desen tehnic, etc.

Studentii trebuie să cunoască terminologia de specialitate, proprietățile țesăturilor, procesul de elaborare a schiței, proiectarea tiparelor de bază și tiparelor de model.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. **Cerințele față de prelucrarea vestimentației pentru copii.**

Tema 2. **Procesul tehnologic de fabricare a produselor vestimentare pentru copii – vîrsta 0-3 ani: bavete, chipiu, cămășuțe, plicul, etc.** Croirea reperelor vestimentelor, aplicarea întăriturii, confecționarea.

Tema 3. **Proiectarea și modelarea constructivă a plicului. Pregătirea șabloanelor de lucru.**

Tema 4. **Procesul tehnologic de prelucrare și asamblare a produsului de plic.** Decatarea pînzei, croirea, aplicarea inserției pe detaliile mici, asamblarea.

Tema 5. **Finisarea confecției, prelucrarea umido-termică.** Îndeplinirea lucrărilor de șablonare, încadrarea economă pe pînză, fișa tehnologică, caracteristica pînzei, schița produsului, etc. Copertatea albumului.

Strategii de evaluare

Evaluarea finală este exprimată printr-o notă, care permite promovarea studentului în etapa următoare a procesului didactic; Evaluarea finală constă din susținerea publică a lucrului practic (40% din nota finală) și atestarea din timpul semestrului (60% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Ciutea Maria, Petrache Dragu, Manualul croitorului, Edit. Didactică și Pedagogică, București 2001, ISBN 9733029289
2. Cojocar Mariana, Tehnologia confecțiilor din țesături. Procese tehnologice de fabricație a produselor de îmbrăcăminte. Indicații metodice pentru realizarea lucrărilor de laborator, Chișinău U.T.M. 2008;
3. Curteza A., Design vestimentar. Noțiuni fundamentale, București, 2003;
4. Dodu Aristode et al, Manualul inginerului textilist, Tratat de inginerie textilă, Editura AGIR București, 2004, ISBN 973-8466-10-5;
5. Spînu Constantin, Bazele modelării artistice, Chișinău, Tehnica INFO, 2001;

Opțional:

6. Julie Cole, Sharon Czachor, Professional Sewing Techniques for Designers, Fairchild Books Inc. New York, 2009, ISBN-13: 978-1563675164;
7. Knight Lorna, Manual de croitorie, Teora, ISBN 1-59496-865-9.

Denumirea programului de studii	AP,ET
Ciclul	Ciclul I
Denumirea cursului	Practica pedagogică
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Arte Plastica și Design/Studiul Artelor, Grafică și Metodologia instruirii
Titular de curs	Ana Gobjila, lector superior
Cadre didactice implicate	
e-mail	ana.gobjila7@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
	8	IV	7	240	120	120

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Practica pedagogică II constituie o parte componentă a procesului instructiv-educativ, care asigură corelația dintre pregătirea teoretică a viitoarelor cadre și activitatea lor practică la instituțiile preuniversitare, fiind totodată și veriga principală de finalizare a pregătirii profesionale a pedagogului.

Obiectivul principal al practicii pedagogice este pregătirea studentului pentru îndeplinirea funcției de profesor de educația tehnologică, metodist, învățător, educator.

Practica pedagogică se efectuează în instituțiile preuniversitare de aplicație indicate într-un ordin special de către Direcția Generală a Învățământului.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Obiectivele principale ale practicii pedagogice II presupun a forma la studenți:

- dezvoltarea abilităților cognitive necesare pentru procesarea informațiilor;
- transferarea și aplicarea cunoștințelor în practică;
- dezvoltarea aptitudinilor necesare pentru cercetare și experimentare;
- formularea reflecțiilor și utilizarea lor în instruirea;
- formarea unei viziuni de ansamblu asupra procesului instructiv-educativ, în general, a instruirii și educației artistico-plastice, în special; nstructivistă;
- aplicarea diverselor metode de interpretare a imaginii artistico-plastice;
- utilizarea limbajului plastic ca instrument de comunicare orală și scrisă;
- învățarea elaborării materialelor metodico-didactice în domeniul instruirii și educației artistico-plastice.
- Formarea abilității de a utiliza manualul, materialul bibliografic, didactic, mijloacele tehnice informaționale,

Finalități de studii

- să se adapteze la variate stiluri educaționale;
- să comunice eficient atât cu grupul, cât și cu elevii, separat;
- să cunoască și să utilizeze metoda predării temelor concrete ale cursurilor de arta plastică și educație tehnologică;
- să aplice metodele de instruire în cursul școlar de educație tehnologică și arta plastică;
- să cunoască criteriile de estimare, modalitățile de intervenție psihopedagogică.
- să fie practicieni reflexivi;
- să utilizeze tehnologiile moderne în predarea-învățarea educației tehnologice;
- să exploreze diverse strategii educativ-didactice în procesul predării-învățării conținuturilor curriculare în domeniul educației tehnologice;
- să dețină un standard de competențe ce le permite accesul la ciclul II.

Precondiții

Cunoștințe de bază despre materialele cursului preuniversitar de educație tehnologică;
Studenții trebuie să cunoască principiile generale ale metodicii și didactica predării educației tehnologice, cunoașterea psihologiei vârștelor.

Conținutul unităților de curs

1. Proiectarea, predarea și evaluarea a cel puțin 2 lecții la disciplina arta plastică și 1 lecție la educație tehnologică;
2. Proiectarea, predarea și evaluarea unei ore de dirigenție.
3. Analiza rezultatelor obținute- comentarii personale

Sarcina: de realizat trei lecții pentru demonstrarea metodelor de învățare și de evaluarea a limabajului de specialitate în baza 1-2 noțiuni

După următorul algoritm:

Tipul lecției

Tema lecției

Etapa lecției

Noțiunile

Metoda de învățare

Metoda de evaluare.

În prima săptămână studentul asistă la toate lecțiile în clasa sa. În măsura posibilităților asistă la lecțiile profesorului de educație tehnologică și artă plastică în alte clase; asistă la toate lecțiile susținute de colegii din grupa dată.

Prezintă pentru aprobare proiectul didactic cu două zile înainte de realizarea lecției.

Studentul trebuie să asiste în perioada practicii de observație, în cadrul clasei și la activități dinn afara clasei. Studenții sunt obligați să consemneze întreaga lor activitate (proiectele lecțiilor și ale celorlalte activități la care au asistat, proiectele lecțiilor ținute, însemnări de ordin metodic, pedagogic sau de specialitate) în caietul de practică.

La finele practicii (în ultima săptămână) se face totalizarea rezultatelor practicii pedagogice II, mai întâi la ședința consiliului pedagogic al instituției de aplicație, cu participarea directorului, pedagogilor-metodiști, a metodiștilor de la catedre și a studenților, cărora li se eliberează copia procesului-verbal cu nota prevăzută pentru practica pedagogică. Apoi, la facultate se organizează o conferință științifico-metodică, expoziția de materiale didactice, confecționate de către studenți cu ajutorul elevilor, de proiecte de lecții, gazete de perete.

Studentul practicant prezintă la sfârșitul practicii, următoarele documente pregătite pe parcursul practicii pedagogice: agenda studentului practicant; proiectele de lecții și activități educative; materialul didactic confecționat.

Strategii de evaluare

La aprecierea studentului-practicant se va ține cont de nota metodiștilor și de nota lucrătorului instituției de aplicație.

Practica pedagogică II se notează cu note de la 10 – 1, nota minimă de promovare fiind 5 (cinci). Studentul care nu obține media minimă 5 (cinci) la practica pedagogică, va reface lecțiile de probă și lecția finală în semestrul următor celui în care s-a efectuat practica pedagogică.

Evaluarea se bazează pe: Media notelor obținute la lecția de probă; Nota lecției finale; Elaborarea caietului de practică pedagogic și a materialelor didactice. Nota finală se constituie din următoarele componente:

20% - Caietului de practică pedagogică compus din planificări, fișe de analiză, planuri de lecție, evaluare.

40% - Media notelor obținute la lecțiile de probă.

40% - Materialele didactice și analitice.

Aprecieră prezentării publice a rezultatelor la consiliul pedagogic al instituției.

Aprecieră de către conducătorii metodiști ai practicii, a documentelor și prezentării raportului de conferință de totalitare.

Bibliografie

1. Obligatorie: *Regulamentul cu privire la organizarea și efectuarea practicii pedagogice*, UPS “I.Creangă”, Chișinău, 2015.
2. Trofailă L. *Practica pedagogică / Ghid metodic pentru profesori și studenți*, UPS “I.Creangă”, Chișinău, 2003.

Opțională:

3. *Ghidul studentului. Facultatea de informatică și tehnologii informaționale*, Universitatea pedagogică de stat „Ion Creangă”, Specialități și specializări: Informatică și Limba Engleză, Informatică și Matematică, Matematică și Informatică, Informatică, Coord. Cușca V., Editura UPS „Ion Creangă”, Chișinău, 2006.
4. Hubenco T., Prisacaru L., *Educația plastică. Ghid de implementare a curriculumului modernizat pentru învățământul primar și gimnazial*. Ed.Liceym, 2011.
5. Hubenco T. *Arta plastică în clasele primare. Ghid metodologic*. Chișinău, Ed. Prut Internațional, 2000.
6. Hubenco T., *Metode de evaluare la Educația plastică. Ghid metodologic*. Editura Epigraf, Chișinău, 2013...

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”
Str. Ion Creangă, nr. 1 MD – 2069, Chișinău, Republica Moldova
creangaups@yahoo.com

ANUL IV, semestrul 8

Denumirea programului de studii	DESIGN VESTIMENTAR
Ciclul	I, licență
Denumirea cursului	Proiect artistic
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea „Arta Plastice și Design”, catedra „Arta Decorativă”
Titular de curs	Ajder E. Cojocaru Elena
Cadre didactice implicate	Botezat Nina, Voizian Vasile
e-mail	nataliadanila@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.08.O.097	3	IV	VIII	180	90	90

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul „*Proiectarea artistică*” face parte din disciplinele de specialitate; este orientat spre formarea competențelor profesionale de bază ce presupun însușirea de către studenți a legităților fundamentale ce țin de proiectarea artistică a costumului, studierea principiilor compoziționale, cercetarea stilurilor vestimentare: tradiționale și netradiționale ce furnizează colecții vestimentare diverse după caracter, destinație, vârstă. Cursul este destinat formării specialiștilor pentru un domeniu complex cum este cel al modei. În cadrul căruia se achiziționează deprinderi practice și abilități creative a viitorilor designeri vestimentari, cultivarea competențelor profesionale în proiectarea artistică a costumului, construirea logică a acțiunii creative, realizarea proiectului artistic și pregătirea lui pentru transpunerea în material. Cursul are caracter interdisciplinar și devine un ajutor indispensabil în lucrul practic, la alte discipline de specialitate: „Arhitectonica”, „Proiectarea tehnică”, „Desenul și culoarea în compoziția costumului”, „Istoria costumului”, etc.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Competențe de cunoaștere și înțelegere: să cunoască vocabularul de specialitate; să însușească fundamentele design-ului vestimentar și proiectarea artistică a costumului, proprietățile design-ului vestimentar: ideea conceptuală, etapa experimentelor conceptuale cu forma, culoarea, factura, stilul;
- Competențe de aplicare a cunoștințelor și înțelegerilor: să realizeze schițe ale produselor de îmbrăcăminte; crearea propriului stil de lucru; deprinderea tehnicilor de execuție a proiectelor la nivel de PC și la nivel manual;
- Competențe de analiză: să determine gradul de complexitate a mijloacelor compoziționale în realizarea proiectelor creative, etapelor de executare a proiectelor artistice;
- Competențe de comunicare a cunoștințelor și înțelegerilor: cultivarea abilităților creative în procesul planificării și realizării „design-proiectului” conform etapelor de reluare – imitare – inovație.

Finalități de studii

La finele cursului studenții vor fi capabili să:

- Să cunoască limbajul artistico-plastic a design-ului vestimentar;
- Să cunoască principiile de bază ale proiectării artistice;
- Să aplice mijloacele compoziției: repetiția, gradația, centrul de interes, proporționalitatea, armonia, ritmul, simetria, asimetria, contrastul, nuanța în organizarea structurii colecției vestimentare;
- Să cunoască modalitățile de stilizare și interpretare decorativă a confecțiilor vestimentare;
- Să determine gradul de complexitate a mijloacelor compoziționale în transformarea chipului realist în cel stilizat (formarea simbolului semantic).

Precondiții

Discipline anterior studiate: cunoștințe generale de la Desenul și culoarea de specialitate, bazele artei decorative, compoziție, cromatică, etc.

Studenții trebuie să cunoască principiile de bază ale proiectării artistice a costumului, să identifice și determine proprietățile design-ului vestimentar studiate în anul precedent, se cunoască mijloacele și legitățile compoziției; se fie capabili să schițeze ideile sale conceptuale; să cunoască tehnicile grafice utilizate la proiectare artistică a costumului.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Rolul ornamentelor în orchestrarea conținutului costumului național. Componentele costumului național.

Materialele, tehnicile de executare. Ornamentica și semnificația motivelor. Sensul semantic a ornamentelor naționale.

Tema 2. Tradițiile costumului național. Stilul etno-folcloric. Tradițiile costumelor naționale. Caracteristica stilului etno-folc. Specificul tradițional al ornamentului național. Tipurile confecțiilor și caracteristicile croiului. Accesoriile ca element de integrare a imaginii etno-folc. Funcția magică a costumelor naționale. Elaborarea chipului de referință.

Tema 3. Proportia și raportul în vestimentația etno-folclorică. Proportia în organizarea ornamentelor în costum. Esența mono-compozițiilor. Elaborarea mono-compozițiilor echilibrate.

Tema 4. Conținutul plastic a motivelor ornamentale. Ornamentul în costum. Veșmântul, emblema a categoriilor sociale. Problema aplicării ornamentelor etnice în compoziția costumului. Modalități de organizare a motivelor ornamentale în compoziții vestimentare. Organizarea imaginii plastice.

Tema 5. Proiectarea artistică a costumelor în stil etno-folcloric cu apel de reluare. Stilul „etno”. Eclectica stilului „etno”. Transformarea izvorului primordial în elaborarea proiectelor artistice. Proiectarea modelelor eclectice în stil „etno”. Funcția estetică și utilitară a costumelor naționale. Formarea criteriilor „frumosului” influențat de arta populară.

Tema 6. Elaborarea proiectului artistic în stil internațional cu apel de inovare. Tendințele mode contemporane pentru portul popular. Dominanta formelor costumului național și a culturii țărilor exotice. Educația gustului estetic a viitorilor designeri vestimentari. Prelucrarea costumelor etnice a țărilor vecine, orientale, asiatice.

Tema 7. Vestimentația pentru bărbați, preferințele stilistice. Imaginea noului bărbat. Caracteristica vestimentației pentru bărbați. Clasificarea tendințelor survenite de pe podiumul mondial. O nouă tubulare a veșmintelor masculine. Imaginea contează și imaginea vinde. Preferințele stilistice a bărbaților de astăzi pe tema:

- Dandy - seducția este o artă;
- Boem - noul portret al artistului;
- Soif - haina drumului clasic;
- Punk flamingo - viața în roz;
- Motorcycles - welcom to Route 66;
- Zoolux - reîntoarcerea la ostentate;
- Golden Boys – viva Las Vegas, sursa anilor /70.

Experimentul deschis al modei mileniului III. O nouă viziune a modei masculine. Atitudinile care formează stilul de viață a bărbatului postmodern:

- îndrăgostit de tehnologie;
- stresat de timp;
- tentat de evoluția spirituală „de – engineering”;
- dornic să devină mai inovativ, de aici varietatea preferințelor stilistice.

Tema 8. Clasificarea costumului bărbătesc după stil, gen, destinație. Derivarea asortimentului confecțiilor masculine:

- vestimentația superioară;
- vestimentația primăvara-vara;
- vestimentația toamna-iarna;
- haina de sezon.

Compoziția costumului masculin: coloritul, croiul, finisări decorative. Clasificarea asortimentului pânzei după destinație. Cerințele constructive, tehnologice și estetice la combinarea materialului, croiului, accesoriilor. Aspectul general al portului masculin: impresia, silueta, trend-ul, paleta cromatică, etc. (accesorii, furnitura, bijuterii). Brand-ul de astăzi: calitatea, eleganța, inovația. Codul masculinității:

- Biker stil,
- Ținuta sport,
- Ținuta de comunicare organizațională.

Aplicație practică sem. V: studenții trebuie să execute un proiect artistic pentru bărbați, format A1. Cromatica și tema proiectului va corespunde programei analitice. Tehnica de executare - la libera alegere.

Evaluarea curentă: constă din 2 evaluări efectuate timp de un semestru, care demonstrează nivelul materialului însușit la prelegeri și exersat la lecțiile practice, în formă de proiecte artistice. Proba I de evaluare curentă: studenții vor prezenta 5-7 schițe. Proba II de evaluare curentă: studenții vor prezenta o 1-2 compoziții în culoare. La finele semestrului se notează prezentarea grafică, varietățile compoziționale, diversitatea și perceperea limbajului artistico-plastic ce permite materializarea ideilor concepute și realizate de către student. Timp de un semestru se realizează 2-3 „proiecte – crochiuri” artistice formatul A3, unul din care va fi prezentat la vizionare (examen).

Evaluarea finală este exprimată printr-o notă, care permite promovarea studentului în etapa următoare a procesului didactic; Evaluarea finală constă din examen (40% din nota finală) și evaluarea curentă (60% din nota finală).

Bibliografie

Obigatorie:

1. Cally Blackman, 100 Years of Fashion Illustration, Laurence King Publishing, 2004;
2. Curteza A., Design vestimentar. Noțiuni fundamentale, București, 2003;
3. Jones J. S., Fashion design, Laurence King Publishing, London, 2005
4. Nanu Adina, Arta pe om. Look-ul și înțelesul semnelor vestimentare, București, 2001;
5. Spânu Constantin, Bazele modelării artistice, Chișinău, Tehnica INFO, 2001;

Opțională:

6. 1000 Poses in Fashion, Rockport Publishers, 2010;
7. Bădulescu R., Educația plastică, Ed. Humanitas educațional, București, 2000;
8. Chai Xiuming and Lu Haoyang, Fashion Illustration, Edited by, Translated by He Li, DESIGN MEDIA PUBLISHING, 2000;
9. Козлова Т.В., Основы теории проектирования костюма: учеб. для вузов, М., Легпромбытиздат, 1988;
10. <http://www.flip-zone.com>

Denumirea programului de studii	AP, AD, P, Gr., DV, DI, ET
Ciclul	I, licență
Denumirea cursului	Istoria artelor decorative
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, catedra Pictură
Titular de curs	R. Ursachi dr. în studiul artelor, conf. univ.
Cadre didactice implicate	C. Gheorghită, R. Ursachi
e-mail	fapdcreanga@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.08.O.094	2	IV	VIII	108	54	54

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul respectiv urmărește achiziționarea de către studenți a unui ansamblu de competențe gnoseologice, ce cuprind acumularea cunoștințelor referitoare la fundamentele științifice ale istoriei artelor, formarea bazei conceptuale a disciplinei *Istoria artelor decorative*. Cursul dat permite tinerei generații să-și lărgescă orizontul cultural prin posibilitatea urmării traseului artistic universal de la origini până în prezent. În cadrul cursului *Istoria artelor* studenții vor forma competențe complexe bazate pe conexiunea între cunoștințele teoretice referitoare la apariția și evoluția artelor plastice, dezvoltarea artelor în diferite perioade istorice, limbajul artistico-plastic, mijloacele materiale, plastice și artistice de exprimare în artele plastice și abilitățile praxiologice tipice genului de activitate creativă pedagogică și artistico-plastică. Cursul dat include o inițiere amplă în: fundamentele științifice ale istoriei și teoriei artelor; istoria și specificul domeniilor tradiționale ale artelor plastice (grafica, pictura, sculptura, artele decorative, arhitectura) de la origini până în prezent; evoluția stilurilor artistice în arta universală; reprezentanții de vază și opera lor; curente și sinteze în arta modernă, specificul limbajului plastic clasic și modern.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive:

- Familiarizarea studenților cu tezaurul culturii universale în general și al artelor plastice în particular.
- Cunoașterea specificului evoluției artelor în diferite perioade istorice, diferite țări.
- Cunoașterea particularităților diferitor stiluri și curente artistice și aria lor de răspândire.

Competențe de aplicare:

- Determinarea particularităților stilistice ale curentelor artistice moderne studiate și aplicarea cunoștințelor în activitatea artistică profesională.
- Recunoașterea principiilor artistice ale curentelor moderne în creația artiștilor români-basarabeni.
- Perceperea și aplicarea informației studiate în mediul ambiental (decorație arhitecturală, design interior, mobilier, piese de îngrădire ș. a.).

Competențe la nivel de integrare:

- Promovarea dragostei, respectului pentru valorile artei universale și naționale.
- Educarea, dezvoltarea gustului artistic și estetic.
- Dezvoltarea gândirii și atitudinii creative față de activitatea pedagogică și artistică.

Finalități de studii

La finele cursului respectiv studenții vor fi apti:

- să definească și să identifice trăsăturile de bază ale curenților artistice vizate;
- să cunoască și să distingă mijloacele artistice, plastice și materiale, caracteristice fiecărui curent artistic;
- să perceapă și să distingă specificul evoluției artelor în diferite perioade istorice (sf. sec. XIX – ec. XX), diferite țări, diferite curente artistice;
- să distingă trăsăturile caracteristice curenților artistice din perioada studiată;
- să înțeleagă și să perceapă mesajul artistic și ideatic ale operelor de artă;
- să posede terminologia specifică;
- să înțeleagă și să aplice în creația proprie legitățile de bază ale artei moderne și postmoderne.
- să aprecieze adecvat valorile artelor plastice;
- să aplice cunoștințele teoretice și aptitudinile practice în cadru altor discipline de studiu cât și în practica pedagogică.

Precondiții

Studenții trebuie să posede cunoștințe în domeniul istoriei universale, mitologiei, filosofiei, artelor plastice, compoziției, cromatologiei, să manifeste interes, respect și receptivitate față de valorile culturii artistice

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Postimpresionismul în arta franceză.

Noi încercări plastice în abordarea lumii.

Decorativismul creației lui Paul Gauguin.

Specificul coloritului și facturii în creația lui Vinsent Van Gogh.

„Constructivismul” în creația lui Paul Cezanne.

Tendințe expresioniste în creația lui Henri Toulouse-Lautrec.

Rolul postimpresionismului și influența lui asupra picturii europene

Tema 2. Grupul „Nabis” și concepțiile artistice ale lui Gauguin.

Tematica „profetică” și religioasă în creația pictorilor nabiști.

Căutări plastice în artă.

Influențe ale gravurii japoneze în pictura nabistă.

Decorativismul în creația lui P. Bonard, P. Seruzier, F. Valoton ș. a.

Viziunea romantică în creația lui Maurice Denis.

Rolul culorii în exprimarea ideilor.

Tema 3. Idealuri literare în pictura simbolistă.

Intercalarea literaturii și picturii în arta de la sf. sec. XIX – încep. sec. XX.

Tematica literară și mitologică în creația lui Gustave Moreau.

Imagini ale unei lumi imaginare în creația pictorilor simboțiști: Odilon Redon, Pier Puvis de Chavanes.

Noi modalități de aplicare a culorii în lucrările pictorilor simboțiști.

Modalități de reprezentare plastică în pictura lui Gustave Moreau.

Aspecte filozofice în arta simbolistă din Rusia.

Viziunea de basm în creația lui Micaloius Ciurlionis.

Idealuri literare și religioase în creația lui Mihail Vrubel.

Reflectarea concepției despre lume în creația lui Nicolae Reorich.

Tema 4. Specificul „Stilului 1900” în arta europeană.

Fantastic și imaginar în arhitectura stilului „Modern”.

Reflecții ale lumii vegetale în Arta 1900.

Stilul Modern în artele decorative.

Creația lui Antonio Gaudi.

Decorativism pictural în creația lui Gustave Klimt.

Stilul modern în arta basarabeană.

Tema 5. Curente și mișcări în arta europeană din sec. XX. Fovismul, Cubismul, Expresionismul, Dada, Suprarealism, Arta abstractă ș. a.

Triumful culorii în pictura fovistă.

Creația lui Henri Matisse și influența ei asupra picturii europene.

Noi încercări plastice ale abordării lumii obiective de către artiștii cubiști, suprarealiști, abstracționiști.

Principiile artistice ale cubismului.

Formele cubismului: analitic, sintetic etc.

Creația lui Pablo Picasso. Periodizarea. Specificul.

Lumea imaginară a suprarealiștilor.

Creația lui Salvador Dali.

Tipuri și forme ale artei abstracte (liric, expresionist, neoplasticism, suprematism etc.).

Arta abstractă în S.U.A. Creația lui Jackson Pollock.

Mișcarea și starea psihologică în tablourile futuriștilor și expresioniștilor.

Timpul și spațiul în pictura metafizică.

Tema 6. Tendințele artei moderne din a II jumătate a secolului XX.

Fundamentarea practică și teoretică a noilor principii din artă.

Noi modalități de utilizare a obiectelor „industrializate” în cadrul artei pop.

Principiile de bază ale direcției Op-Art.

Aspectul mecanicist al artei cinetice.

Primatul ideii și concepției în arta conceptuală.

Principiile de lucru în „Hiperrealism”.

Landart - arta pământului, apei, a cerului.

Curentele artistice din a doua jum. a sec. XX - încep. sec. XXI: performans, video-art, instalații, grafică de computer etc.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în baza: testelor, seminarelor (60% din nota finală), care este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului.

Evaluarea finală este exprimată prin examen la finele fiecărui semestru (40% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Florea V., Szekely G., *Mica enciclopedie de artă universală*. Ed. Litera, București-Chișinău, 2001.
2. Botez-Crainic A., *Istoria artelor plastice*, vol. IV-V. Ed. didactică și pedagogică, București, 1997-2002.
3. Oprescu G., *Manual de istoria artei*, vol. I-V. Ed. Meridiane, București, 1985-1986.
4. Vătășeanu V., *Istoria artei*, vol. I. București, Ed. Didactică și Pedagogică, 1967.
5. Vătășeanu V., *Istoria artei*, vol. II. București, Ed. Meridiane, 1976.
6. Герман М., *Модернизм*, Изд. Азбука-Классика, Санкт-Петербург, 2003.

7. Вансалов В., *Модернизм. Анализ и критика основных направлений*, Изд. Искусство, Москва, 1980.

Opțională:

8. Florea V., Szekely G., *Dicționar de artă universală*. Ed. Litera, București-Chișinău, 2001.
9. Larousse, *Curențe în pictură*, Ed. Aquila, Oradea, 1993.
10. Perruchot H., *Viața lui Van Gogh*, Ed. Meridiane, București, 1969.
11. Prut C., *Dicționar de artă modernă*. București, Ed. Albatros, 1982.
12. Serghe E., *Scrisorile lui Van Gogh*, Ed. Meridiane, București, 1970.
13. Wittner E., *Un secol de artă modernă*, Ed. Forum, București, 2003.
14. Дмитрева, *Ван Гог*, Изд. Наука, Москва, 1984.
15. Малахов Н., *О модернизме*, Изд. Искусство, Москва, 1975.

Denumirea programului de studii	GR, P, DI,DV,AD
Ciclul	I licență
Denumirea cursului	Programa analitică la DESEN
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Studiul Artelor,Grafica si Metodologia instruirii
Titular de curs	Elaborat : Ana Simac, doctor în studiul artelor, conferențiar universitar, Ana Gobjilă, lector superior
Cadre didactice implicate	Ana Simac, doctor în studiul artelor, conferențiar universitar Ana Gobjilă, lector superior Botnari Dumitru, doctor in pedagogie, conferentiar universitar Rusu Valentin, lector
e-mail	anasimac777@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.08.O.095	2	IV	VIII	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul *Desen* include studierea bazelor fundamentale de reprezentare a figurii în spațiu, însușirea vocabularului vizual-plastic tradițional și modern, explorarea acestora într-un mod personal și expresiv .

Acest curs prevede cunoașterea legităților și metodelor de reprezentare a figurii în desen, a proporțiilor, a raporturilor formale și tonale, a raporturilor de clarobscur.

Disciplina vizează studiul principiilor de transpunere a spațiului natural în cadrul plastic, cultivând și dezvoltând imaginația și sensibilitatea plastică.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Studiul procedeelelor de reprezentare a nudului. Studierea proporțiilor, analiza constructivă a formelor plasate in diverse mișcări si poziții.

Studierea siluetei formei și etapele în reprezentarea figurii nude.

Studierea tehnicilor și tehnologiilor de lucru în diverse materiale plastice.

Aplicarea metodelor de redare a valenței expresive cu ajutorul limbajului plastic specific desenului, modelarea formei prin intermediul liniei, clarobscurului, tentei și tonului.

Cultivarea viziunii originale în folosirea elemente de limbaj artistic-plastic și mijloacelor de expresie tradiționale și moderne.

Finalități de studii

să cunoască diferite tehnici de reprezentare a imaginii în desen;

să aplice metode de redare a clarobscurului în desen, metode de reprezentare utilizând legitățile perspectivei liniare și spațiale;

să enumere și să distingă etapele de reprezentare a nudului după model din natură;

să cunoască legitățile de reprezentare a formelor pe suprafață;

să deosebească particularitățile unui crochiu, schiță, desen de lungă durată.

să aplice legile perspectivei liniare și spațiale, metode de redare a clarobscurului în reprezentarea nudului;

să utilizeze diferite metode de reprezentare a formei;
să utilizeze diverse principii de organizare a spațiului plastic;
să aplice procedee de generalizare în realizarea imaginii plastice;
să exprime creativ imaginea figurii, să transforme în structuri plastice cu noi valențe expresive;
să autoevalueze obiectiv cunoștințele, aptitudinile și priceperile la desenul artistic;
să stabilească rolul desenului în dezvoltarea imaginației, memoriei vizuale, gândirii creative;

Precondiții

Studentii trebuie să cunoască principiile generale de construcție anatomică a figurii umane, tehnici de reprezentare în diverse materiale grafice.

Conținutul unităților de curs

1. Prelegere. Competențe artistico-plactice în desenul nudului.

Particularitățile reprezentării și percepției chipului artistic.

Perceperea formei din diferite puncte de vedere. Perceperea siluetei formei. Etapele în reprezentarea figurii nude.

Principiile constructive în reprezentarea figurii nude și determinarea formei prin clarobscur. Mijloace tehnice și procedee tehnologice în reprezentarea volumului prin intermediul tonului.

2. Studiu practic. Nud feminin.

Competențe: Reprezentarea plasticii formei, construcției anatomico-plactice a formelor în perspectivă, redarea expresivității chipului artistic.

1. Compoziția în format ținând cont de raporturile: plan și volum, suprafață și dimensiune, ritm și mișcare, echilibru și integritate.
2. Determinarea proporțiilor și construcția anatomico-plastică.
3. Modularea formei prin intermediul liniei, clarobscurului, tentei și tonului.
4. Întegritatea formelor, accentele, generalizarea și expresivitatea.
Materiale: hârtie, material la alegere, format A1.

3. Studiu practic. Nud – în racursiu.

Competențe: Studiul principiilor construirii nudului în racursiu, legităților perspectivei liniare și spațiale. Compoziția figurii în format. Determinarea formei mari, raportului de mărimi. Proporționarea formelor.

1. Construcția sistemului scheleto-muscular. Construcția formelor în racursiu.
2. Modelarea formelor prin intermediul liniei, clarobscurului, tentei și tonului.
3. Întegritatea și expresivitatea.
Materiale la alegere. Format A1.

4. Figură - nud într-o interpretare de autor.

Competențe: Interpretare creativă a nudului, aplicarea imaginației artistice. Expresivitate și integritate.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei Desen se efectuează: în baza realizării lucrărilor practice prevăzute de curriculum-ul disciplinei; soluționării ideilor individuale; posibilitatea și măiestria de transpunere în practică a cunoștințelor teoretice și abilităților; gradul de investigare, cercetare, auto instruire; volumul, numărul și calitatea schițelor și conceptelor plastice, calitatea lucrărilor practice, realizate în cadrul activităților auditoriale și lucrului individual.

Evaluarea curentă se realizează prin două atestări pe parcursul semestrului și ponderea notelor de la evaluarea curentă constituie 60% din nota finală.

Evaluarea finală la disciplina Desen se petrece sub formă de vizionare a tuturor lucrărilor practice, realizate pe parcursul semestrului atât în cadrul orelor de contact direct, cât și în cadrul activităților individuale. Vizionarea lucrărilor practice este realizată de întregul colectiv profesoral-didactic al catedrei, nota constituind 40% din nota finală.

Bibliografie

1. Drabant Andras, *Bazele desenului*, ed. Casa, Oradea, 2011.
2. Koroknai Zsolt, *Tehnici de realizare a portretului*, ed. Casa, Oradea, 2011.
3. Liviu Stoica, Rasvan Dobos, *Desenul in arhitectura*, București 2010
4. Николай Ли, Основы учебного академического рисунка., М., Эксмо, 2005.
5. Р.В.Паранюшкин, Техника рисунка, Феникс, Ростов-на-Дону, 2002.
6. Беда И.В. Основы изобразительной грамоты: Рисунок. Живопись. Композиция. – М., 1981.
7. Кузин В.С. Наброски и зарисовки. – М., Просвещение, 1991.
8. Медведев Л.Г. Формирование графического художественного образа на занятиях по рисунку. – М., 1986ю
9. Строгановская школа рисунка. М., Изд. «Сварог и К», 2001.
10. Готфрид Баммес. Изображение фигуры человека, М., Изд. «Сварог и К», 1999.

Denumirea programului de studii	Arte plastice, Arte decorative, Design interior, Design vestimentar, Educație tehnologică, Grafică, Pictură
Ciclul	I - Licență
Denumirea cursului	<i>Pictură și compoziția</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, Catedra Pictură
Titular de curs	Ludmila Mokań-Vozian, dr., conf.
Cadre didactice implicate	Ludmila Mokań-Vozian, dr., conf.; Eleonora Brigalda, dr., prof.
e-mail	fapdcreanga@gmail.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					Contact direct	Studiu individual
F.08.O.096	2	IV	VIII	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
<p>Cursul <i>Pictură și compoziția</i> este o disciplină de specialitate ce se studiază pe parcursul celor opt semestre ale planului de învățământ superior și presupune cultivarea cunoașterii artistice, spirituale prin dezvoltarea gândirii specifice, sensibilității și gustului estetic al studenților – viitori pictori, pedagogi, specialiști în domeniul designului. Cursul de pictură conține atât lecții practice, cât și prelegeri teoretice menite să familiarizeze studenții cu structuri vizuale inedite, să contribuie la dezvoltarea completă a imaginației lor creatoare, să-i introducă în cultura plastică națională și universală.</p> <p>În cadrul cursului <i>Pictură</i> studenții vor însuși diverse modalități de reprezentare plastică, în special, prin intermediul culorii, a unor forme aplicate pe suport bidimensional (hârtie, carton, pânză, lemn, sticlă etc.) în diferite tehnici (acuarelă, guașă, temperă, pastel, acrilice, ulei etc.).</p> <p>Pe parcursul anilor de studii studenții vor executa lucrări practice de diferite genuri: naturi statice, peisaje, portrete și compoziții figurative.</p>
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
<ul style="list-style-type: none"> – Cunoașterea de către studenți a metodologiei realizării nudului uman în pictura de șevalet; – Studiarea tehnologiei picturii în ulei; – Studiarea și exersarea tehnicii tradiționale și moderne de lucru în ulei; – Aplicarea limbajului plastic, stilistic la realizarea nudului uman în pictură; – Realizarea picturii de nud uman în tehnica picturii în ulei.
Finalități de studii
<p>La finele semestrului respectiv studenții vor fi ați:</p> <ul style="list-style-type: none"> – să cunoască și să aplice corect metodologia realizării nudului uman în pictura de șevalet; – să cunoască tehnologia realizării picturii în ulei; – să cunoască și să aplice în lucru tehnicile tradiționale și moderne de realizare ale picturii în ulei; – să cunoască și să aplice în pictură legile acordurilor, armoniei și expresivității cromatice; – să aplice limbajul stilistic propriu picturii în ulei; – să organizeze spațiul plastic în baza legităților compoziționale; – să realizeze picturi gen nud în tehnica picturii în ulei.
Precondiții
<p>Pentru a asculța acest curs, studenții trebuie să posede competențe gnoseologice și praxiologice preliminare în domeniul desenului, bazelor compoziției, coloristicii, istoriei artei universale și naționale.</p>
Conținutul unităților de curs
<p>Semestrul VIII.</p> <p>Tema 1. Prelegere: Studiul culorilor ca mijloc de expresie. Funcțiile culorii: impresiv, expresiv,</p>

simbolic. Maeștri

și capodopere.

Tema 2. Studiu practic: **Nud în mișcare complicată cu natură statică.** Principiul echilibrului și integrității utilizat

în legătura armonioasă dintre natura statică și nud. Materiale: ulei, carton, pânză/ format – 60x80 cm.

Tema 3. Studiu practic: **Nud în interior așezat în contrajur.** Aplicarea tehnicilor picturii la redarea expresiei

plastice a corpului nud iluminat în contrajur. Materiale: ulei, carton, pânză/ format – 60x80 cm.

Tema 4. Studiu practic: **Portret compozițional.** Vizualizarea însușirilor psihice, aptitudinilor, temperamentului,

caracterului omului încadrat într-un anturaj. Materiale: ulei, carton, pânză/ format – 45x60 cm.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă a competențelor formate în cadrul cursului *Pictură* se efectuează în baza: lucrărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționării ideilor individuale; abilității tehnologice de transpunere în material și tehnica artistică; posibilității și măiestriei de aplicare a limbajului plastic (60% din nota finală), care este exprimată prin două atestări pe parcursul semestrului.

Evaluarea finală este exprimată prin prezentarea portofoliului cu lucrări finale și vizionare la finele fiecărui semestru (40% din nota finală).

Analiza critică individuală și în grup a lucrărilor. Consulting între profesorii care activează la catedră.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Boyd S. *Life class The acad. male nude, 1820-1920*/ Introd. by Edward Lucie-Smith. London: GMP, 1989
2. Farwell B. *Manet and the nude. A study in iconography in the Second Empire.* New York; London: Garland, 1981
3. Lăzărescu L. *Pictura în ulei.* Iași: Polirom, 2009
4. Барбер Б. *Рисуем фигуру человека: базовый и продвинутой методы* [пер. с англ. Т. О. Новиковой]. Москва: Эксмо, 2013
5. Ходжет С. *Обнаженная натура. От эскиза до картины* [пер. с англ. Т. О. Новиковой]. Москва: Эксмо, 2013

Opțională:

1. Scott M. *Biblia picturii în ulei.* București: ALL Educational, 2011
2. Săndulescu-Verna C. *Materiale și tehnica picturii.* Timișoara: Marineasa, 2000

N. B.! Studenții de la specialitatea *Gra*

Denumirea programului de studii	Arta Decorativă, Design Interior, Design Vestimentar
Ciclul	I Licență
Denumirea cursului	Pictura pe sticlă
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Arte Plastice și Design / Arta Decorativă
Titular de curs	Roșca-Ceban Daniela
Cadre didactice implicate	
e-mail	

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.08.A.099	2	IV	VIII	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

„Pictura pe sticlă” este un curs opțional ce se studiază pe parcursul celor șase semestre ale planului de învățământ superior și presupune dezvoltarea imaginației creative cu aspect inovativ în domeniului compoziției decorativ-ornamentale autentice. Acest curs prevede formarea competențelor creative și asimilarea principiilor fundamentale tradiționale și moderne de profil decorativ, cât și a deprinderilor practice în activitatea creativ-compozițională. Cursul contribuie la formarea capacităților de exprimare plastică, dezvoltarea imaginației creative și a gustului estetic a studenților.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe cognitive: studentul va demonstra cunoașterea noțiunilor fundamentale legate principiile compoziției decorative și ornamentică.

Competențe de învățare: se vor manifesta în capacitatea de a se familiariza cu metodele de aranjare plastică a conținutului în spațiul compozițional.

Competențe de aplicare: se vor manifesta în utilizarea principiilor de organizare plastică, în aplicarea tehnicii punct la punct în cadrul picturii decorative pe sticlă.

Competențe de analiză: se exprimă prin stabilirea conexiunii epistemologice în formarea ideilor investigaționale, deschiderea către studiu și asimilarea conținutului perceptiv vizual.

Competențe de comunicare: se exprimă în deprinderea de a examina mai multe oportunități de formare în evaluarea obiectivă a cunoștințelor, deprinderilor și priceperilor în domeniul profesional, prin care se desfășoară autoevaluarea și evaluarea reciprocă a demersului didactic.

Competențe la nivel de integrare: se probează prin capacitatea de redactare rapidă și expresivă a metodelor și principiilor artistice în corespundere cu stilistica compozițional-decorativă în domeniul picturii decorative pe sticlă.

Finalități de studii

- să cunoască aspectele tehnologice și particularitățile compozițional-decorative în ornamentarea artistică obiectelor din sticlă;
- să utilizeze principiile compoziționale în realizarea tehnologiilor artistice în cadrul obiectelor de ansamblu plastic;
- să creeze compoziții ornamentale bidimensionale și tridimensionale în tehnică picturii pe sticlă;
- să determine raportul interdisciplinar și rolul fiecărui obiect în baza formării;
- să utilizeze principiile de bază în realizarea obiectivelor practice;

Precondiții

Studentii trebuie să cunoască principiile generale:

- de formare a gamelor cromatice în dependență de coloranții existenți în tehnica dată;
- reprezentarea grafică/decorativă a elementelor plastice în tehnica picturii pe sticlă;
- tehnologiile generale de reprezentare care au tangența cu tehnica dată în diverse materiale plastice.

Conținutul unităților de curs

Tema 1 Compoziția textilă în noduri decorată în tehnica pictura decorativă pe sticlă

Tema 2. Tehnologii practice în executarea întregului volum a lucrării în tehnica picturii decorative pe sticlă

Strategii de evaluare

Evaluarea finală este exprimată prin răspunsul studenților oral la examen (40% din nota finală), care constă din două întrebări teoretice și una practică.

Bibliografie

Obligatorie:

1. Arheim R., *Arta și percepția vizuală, o psihologie a văzului creator*, București, Editura Meridiane, 1979;
2. Daghi I., *Mijloacele de realizare a compoziției decorative frontale*, Ediția a II-a, Chișinău, Editura Lumina, 1993;
3. Grama V., Uvarov A., *Metodele principale de transformare a formelor și aspectelor gamelor de formă, /Tehnologia educației artistice plastice, V. – II, coord. I. Țăgulea.- Chișinău, 2000, p. 53 – 57;*
4. Educația artistică. *Gidul metodologic*, Chișinău, grupul editorial Litera, 2003;
5. Наталия Воробьева, точечная роспись, ast-press, kniga ,2013.

Opțională:

1. Focillon H., *Viața formelor*, București, Editura Meridiane, 1977;
2. Horsia H., *Spații, forme, culori în arta contemporană*, București, Editura Meridiane, 1989;
3. *Întroducere în gramatica limbajului vizual*, red C. Ailincăi, Cluj-Napoca, 1982;
4. Kandinsky W., *Spiritualul în artă*, București, Editura Meridiane, 1994;
5. Flonta, M. *Imagini ale științei*. București: Academiei Române, 1994, 240p;
6. Focillon, H. *Viața formelor și elogiul mâinii*. București: 1995, 131p;
7. Horsia H., *Spații, forme, culori în arta contemporană*, București, Editura Meridiane, 1989;
8. Malcoci, V. *Decorul arhitectural în piatră din arta populară moldovenească (sfârșitul sec.al XIX – sec. XX)*. Chișinău: Știința, 2000, 96p.

Denumirea programului de studii	Design Vestimentar, Educație Tehnologică, Design Interior, Arta Plastică, Arta Decorativă
Ciclul	I licență
Denumirea cursului	Prelucrarea artistică a pielii
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, catedra Arta Decorativă
Titular de curs	Prangache Liuba
Cadre didactice implicate	Prangache Liuba
e-mail	liuba_prangache@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.08.A.100	2	IV	VIII	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul Prelucrarea artistică a pielii are ca scop formarea de deprinderi artistice, spirituale, sensibilității și gustului estetic ca viitori artiști plastici, designeri, pedagogi. Cursul conține lecții practice și prelegeri teoretice menite să familiarizeze studenții cu compoziții artistice executate din piele, să contribuie la dezvoltarea imaginației lor creatoare, să-i introducă în cultura plastică decorativă națională și universală. În cadrul cursului se vor însuși diverse modalități de elaborare a compozițiilor și reprezentarea lor plastică prin intermediul formelor și tehnicilor variate.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Să determine conținutul și principiile de realizare a obiectului de studiu „Prelucrarea artistică a pielii”;
- Să aplice cunoștințe acumulate în urma studierii Bazelor Artei Decorative, Istoria Artelor Plastice la executarea lucrărilor într-o compoziție modernă de piele;
Să aplice cunoștințele și metodele de lucru din arta pielii, din istoria prelucrării artistice a pielii din Basarabia-Tările Europene și să utilizeze aceste cunoștințe într-un proiect de piele artistic;

Finalități de studii

- Să utilizeze diverse procedee și metode tehnologice în executarea unei lucrări din piele;
- Să aplice cunoștințele acumulate în urma studierii Bazelor Artei Decorative, Istoria Artelor Plastice la executarea lucrărilor și proiectelor de piele la un nivel profesionist.
- Să evalueze obiectiv cunoștințele, aptitudinile și priceperile în arta pielii;
- Să poată crea o simbioză dintre idee, concepția artistică și transpunerea proiectului de piele în material;
- Să consolideze cunoștințele în domeniul pielii și implicarea lor în școli, colegii, licee de arte plastice și școli de cultură generală;
- Să urmărească prin alternarea analizei cu sinteza interpretării și prelucrării decorative, a structurilor și factorilor naturale și artificiale într-un proiect de piele;
- Să elaboreze noi idei ce țin de dezvoltarea capacităților de racordare a intenției compoziționale cu posibilitatea materialelor din piele și a limitelor impuse de tehnicile de transpunere.

Precondiții

Studentii trebuie să cunoască legitățile fundamentale și principiile de construcție și realizare ale unei compoziții decorative din piele. E necesar să mai cunoască specificul formelor calde și reci într-o compoziție artistică în prelucrarea pielei.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Arta prelucrării artistice a pielei. Istoria prelucrării artistice a lucrărilor din piele. Caracteristica, specificul și clasificarea lucrărilor din piele în Basarabia și a țărilor europene. Spațiul cromatic în arta profesionistă. Sinteza dintre ele. Evoluția în timp și spațiu.

Tema 2. Compoziție cu tematica abstractă în piele „Tridimensională”. (in forma de geantă-plic, mini-geantă etc.). Compoziția abstractă improvizarea și stilizarea ornamentelor într-o lucrare practică volumetrică. Executarea schitei-proiect a unei lucrări în piele.

Tema 3. Metode compoziționale. Regulile de bază ale compoziției - simetria, asimetria, ritmul, alternanța, centrul de interes – efectuată în tehnica imprimării manuale. Compoziția volumetrică frontală.

Tema 4. Transpunerea în material a proiectului artistic. Transpunerea unui proiect în piele, folosind tehnica reliefului frontal - „Tridimensională”.

Strategii de evaluare

Se efectuează două evaluări pe semestru în forma de lucrări grafice și proiecte transpuse în material. **Evaluarea curentă** a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în baza: realizărilor lucrărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționării ideilor individuale; gradul de investigare, cercetare, autoinstruire; volumul și numărul variantelor de lucru; (60% din nota finală). **Evaluarea finală** este confirmată în sfârșitul semestrului în cadrul examenului 40 % și evaluarea curentă 60%. **Vizionarea.**

Bibliografie

Obligatorie:

1. Brion M. Arta abstractă. „Meridiane”, București, 1972.
2. Marian S. Cromatica poporului român. București, 1982.
3. Olteanu, Șerban. Meșteșugurile din Țara românească și Moldova în Evul Mediu. București, 1969.

Opțională:

1. Prut C. Dicționar de Artă Modernă.
2. Pascari I. Călătorie în lumea formelor. „Meridiane”, București, 1974.

Denumirea programului de studii	Design vestimentar
Ciclul	I licență
Denumirea cursului	Tapiseria obiect textil
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design, catedra Artă Decorativă
Titular de curs	Ecaterina Ajder, conf.univ., Maestru în Arte din Republica Moldova
e-mail	ecaterinaajder@yahoo.com

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.08.A.101	2	IV	VIII	60	30	30

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul **Tapiseria obiect textil** are drept scop cultivarea cunoștințelor artistice, spirituale prin dezvoltarea gândirii artistice specifice, sensibilității și gustului estetic al studenților – viitorilor artiști plastici (în domeniul Artelor Decorative). Cursul conține lecții practice și prelegeri teoretice menite să familiarizeze studenții cu structuri vizuale inedite, să contribuie la dezvoltarea completă a imaginației lor creatoare, să-i introducă în cultura plastică națională și universală.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Să determine conținutul și principiile de realizare a unei bijuterii textile;
- Să aplice cunoștințele acumulate în urma studierii Bazelor Artei Decorative, Istoria Artelor Plastice, Designului Textil la executarea lucrărilor de Artă Textilă la un nivel profesionist;
- Să poată crea o simbioză dintre idei, concepția artistică și material textil.

Finalități de studii

- Să stilizeze și să improvizeze elemente din natură (păsări, pești, insecte, vegetație, animale, etc.) în compoziții pentru bijuteria textilă;
- Să descrie metodele de proiectare a unui proiect de bijuterie textilă cu stilizarea, improvizarea unui ansamblu din trei-nouă piese textile.
- Să realizeze diverse proiecte de Artă Textilă, folosind materiale tradiționale și ne tradiționale textile;
- Să argumenteze folosirea mijloacelor artistice în corespundere cu imaginea artistică în proiectarea unei compoziții de bijuterie textilă;
- Să evalueze obiectiv cunoștințele, aptitudinile și priceperile în tapiseria artistică;
- Să urmărească prin alternarea analizei cu sinteza interpretării și prelucrării decorative, a structurilor și factorilor naturale și artificiale într-un proiect de bijuteria textilă;
- Să elaboreze noi idei ce țin de dezvoltarea capacităților de racordare a intenției compoziționale cu posibilitatea materialelor textile și a limitelor impuse de tehnicile de transpunere.

Precondiții

Studenții trebuie să cunoască legăturile fundamentale și principiile de construcție și realizare ale unei compoziții decorative textile. E necesar să cunoască specificul artei populare (podoabe, articole textile), artei profesionale (giuvaieria, articole textile vestimentare).

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Arta Textilă. Bijuteria textilă contemporană. Evoluția podoabelor. Giuvaergia medievală românească. Clasificarea bijuteriei. Sinteza dintre giuvaergii și bijuterie.

Tema 2. Mijloacele materiale pentru confecționarea bijuteriei textile. Materiale pentru confecționarea lor. Simbioza dintre materiale /pânză, piele, metal, pietre, os, plastic, lână, lemn, fibre /. Tehnologia executării articolelor de bijuterie textile.

Tema 3. Compoziția decorativă în bijuteriei. Simetria. Asimetria. Secțiunea de aur. Ansamblu. Schițe. Poze. Reproduseri.

Tema 4. Transpunerea în material a ansamblului de bijuterie textilă. Set /cercei colie /. Gama coloristică. Diverse tehnici de cusut, broderie, colaj, aplicație. Finisare. Proiectul /poze, printer color /.

Strategii de evaluare

Se efectuează 2 evaluări pe semestru în formă de lucrări grafice și proiecte transpuse în material. **Evaluarea curentă** a activităților de învățare și a abilităților formate în cadrul disciplinei se efectuează în baza: realizărilor lucrărilor practice prevăzute în programa analitică; soluționării ideilor individuale; posibilitatea și măiestria de transpunere în material a cunoștințelor teoretice; gradul de investigare, cercetare, auto instruire; volumul și numărul variantelor de lucru; (60% din nota finală). **Evaluarea finală** este exprimată prin răspunsul studenților oral la examen (40% din nota finală) și evaluarea curentă (60 % din nota finală). **Vizionarea.**

Bibliografie

Obligatorie:

1. Argintescu-Amza, N. *Expresivitate, valoare și mesaj plastic*, ed. Meridiane, București, 1973;
2. Brion, M. *Arta abstractă*, ed. Meridiane, București, 1972;
3. Petraru, A., *Podoabele Reginei Maria a României*, ed. București, București, 1998

Opționale:

1. Marian, S. *Cromatica poporului român*, ed. București, București, 1982;
2. Mihăilescu, P. *Limbajul culorilor și a formelor*, ed. București, București, 1980.
3. Revista, *Arta*, ed. UAP din România, București, 2007, 2008, 2012, 2014.

Denumirea programului de studii	Design vestimentar
Ciclul	I, licență
Denumirea cursului	Proiectarea tehnică și tehnologii de specialitate
Facultatea/catedra responsabilă de curs	Facultatea Arte Plastice și Design
Titular de curs	A.Vatavu Dr. în ped. Conf. univ., L. Donic
Cadre didactice implicate	A.Vatavu Dr. în ped. Conf. univ., L. Donic
e-mail	botezat.nina@mail.ru

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.08.O.098	3	IV	VIII	180	90	90

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul „Proiectarea tehnică și tehnologii de specialitate” face parte din modulul Design vestimentar și este unul de specialitate. Cursul formează competențe tehnice specializate, care reprezintă de fapt competențele specifice practicării meseriei. Acest curs cuprinde noțiuni de realizarea a tiparelor produselor de îmbrăcăminte, precum și transformarea tiparelor de bază în modele. Conținuturile vor fi atât teoretice cât și practice. Pentru curs, studenții au la dispoziție materiale ilustrative/intuitive, teoretice.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

- Competențe de cunoaștere și înțelegere: să cunoască clasificarea fibrelor/firelor textile și proprietățile acestora; să cunoască definirea și sortimentul de țesături, descrierea proprietăților țesăturilor; să cunoască funcțiile costumului, tipurile de conformații; să cunoască caracterizarea reperelor diferitelor tipuri de produse vestimentare; să cunoască metodele de proiectare a tiparelor de bază a confecțiilor textile; să cunoască tipurile de modelare constructivă.
- Competențe de aplicare a cunoștințelor și înțelegerilor: să identifice fibre/fire textile; să determine proprietățile fibrelor/firelor textile; să identifice sortimentul de pânze; determine proprietățile țesăturilor; să dezvolte aptitudinile creative în modelarea confecțiilor textile; formarea abilităților de proiectare a produselor vestimentare; elaborarea tiparelor constructive, modelarea lor, proiectarea șabloanelor; utilizarea a mai multe metode/sisteme de proiectare;
- Competențe de analiză: descoperirea de către studenți a propriilor afinități, aspirații și valori; implicarea responsabilă în proiectarea și modelarea confecțiilor textile;
- Competențe de comunicare a cunoștințelor și înțelegerilor: dezvoltarea capacității de a comunica, inclusiv prin folosirea diferitelor limbaje specializate.

Finalități de studii

La finele cursului studenții vor fi capabili să:

- Cunoască și aplice cunoștințele despre componența și proprietățile țesăturilor în elaborarea produselor vestimentare;
- Cunoască și aplice cunoștințele despre tipologia dimensională a corpului uman în lucrările proprii;
- Proiecteze tipare de bază/model;
- Proiecteze șabloane și să prelucreze conturul;
- Realizeze încadrările;
- Elaboreze/modifice documentația tehnică (schița produsului, fișa de dimensiuni, procesul tehnologic, etc.).

Precondiții

Discipline anterior studiate: cunoștințe generale din domeniul educației tehnologice, matematicii, desenului tehnic, istoriei costumului, etc. Studenții trebuie să cunoască legăturile de elaborarea a compoziției costumului.

Conținutul unităților de curs

- Tema 1. Aspecte de garnisire. Tipare cu modelarea constructivă.
Tema 2. Accesorii. Tipare cu modelarea constructivă, adaptarea la model.
Tema 3. Proiectarea tehnică cu modificarea formei inițiale a accesoriilor (cravate, papioane, etc.).
Tema 4. Conținutul documentației tehnice de modelare constructivă a elementului selectat pe mărimea individuală.

Tema 5. Elaborarea șabloanelor.

Tema 6. Particularitățile de prelucrare a elementelor de garnisire din stofe diverse. Remedierea defectelor apărute la realizare.

Tema 7. Cerințele față de prelucrarea lucrărilor de garnisire.

Tema 8. Procesul tehnologic de prelucrare și asamblare a elementelor de garnisire.

Tema 9. Procesul tehnologic de fabricare a elementelor aplicate la confecții.

Tema 10. Finisarea elementelor de garnisire, prelucrarea umido-termică. Elaborarea documentației tehnologice pentru procesul de prelucrare a elementelor de garnisire confecționate. Îndeplinirea lucrărilor de șablonare, încadrare economă pe pânză, fișa tehnologică, caracteristica pânzei, schița elementelor, etc. Copertatea albumului.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă: se efectuează 2 evaluări pe semestru. Proba I de evaluare curentă: testare în scris. Proba II de evaluare curentă: studenții vor prezenta ½ din lucrările practice. **Evaluarea finală** constă din examen (40% din nota finală) și evaluarea curentă (60% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Cojocaru Mariana, Tehnologia confecțiilor din țesături. Procese tehnologice de fabricație a produselor de îmbrăcăminte. Indicații metodice pentru realizarea lucrărilor de laborator, Chișinău U.T.M. 2008;
2. Curteza A., Design vestimentar. Noțiuni fundamentale, București, 2003;
3. Dodu Aristode et al, Manualul inginerului textilist, Tratat de inginerie textilă, Editura AGIR București, 2004, ISBN 973-8466-10-5;
4. Ciutea Maria, Petrache Dragu, Manualul croitorului, Edit. Didactică și Pedagogică, București 2001, ISBN 9733029289

Opțională:

5. Knight Lorna, Manual de croitorie, Teora, ISBN 1-59496-865-9;
6. Julie Cole, Sharon Czachor, Professional Sewing Techniques for Designers, Fairchild Books Inc. New York, 2009, ISBN-13: 978-1563675164